

ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Φεβρουαρίου 2014

σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1, το άρθρο 62 και το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Εκθεση αξιολόγησης: Επιπτώσεις και αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων προμηθειών», κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθούν κανόνες για τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς οι εθνικές αρχές εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των εν λόγω φορέων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στο κεφάλαιό τους και της εκπροσώπησής τους στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης ή εποπτείας των φορέων. Ένας άλλος λόγος να συνεχιστεί η ρύθμιση των προμηθειών στους εν λόγω τομείς είναι ο κλειστός χαρακτήρας των αγορών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι φορείς, λόγω της ύπαρξης ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί από τα κράτη μέλη όσον αφορά την τροφοδότηση, τη διάθεση ή τη λειτουργία των δικτύων για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας.
- (2) Για να διασφαλιστεί το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των προμηθειών φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, είναι σκόπιμο να θεσπισθούν διατάξεις για τον συντονισμό των διαδικασιών όσον αφορά συμβάσεις που υπερβαίνουν μια συγκεκριμένη αξία. Ο συντονισμός είναι απαραίτητος για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των αρχών

της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και των αρχών που απορρέουν από αυτές, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η αρχή της αποφυγής των διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας. Λόγω της φύσεως των τομέων που καλύπτει, ο συντονισμός των διαδικασιών για τις προμήθειες σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει, διασφαλίζοντας την εφαρμογή των εν λόγω αρχών, να θέσει ένα πλαίσιο θεμιτών εμπορικών πρακτικών και να επιτρέψει τη μέγιστη δυνατή ευελιξία.

- (3) Για προμήθειες των οποίων η αξία είναι χαμηλότερη από την αξία που ενεργοποιεί την εφαρμογή των διατάξεων ενωσιακού συντονισμού, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ορθή εφαρμογή των κανόνων και των αρχών της ΣΛΕΕ.
- (4) Οι δημόσιες προμήθειες διαδραματίζουν ρόλο ζωτικής σημασίας στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2010 με τίτλο «Ευρώπη 2020, μια στρατηγική για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» («στρατηγική Ευρώπη 2020 για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»), ως ένα από τα αγορακεντρικά εργαλεία που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη έξυπνης, αειφόρου και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, διασφαλίζοντας παράλληλα την πλέον αποδοτική χρήση των δημόσιων πόρων. Για τον σκοπό αυτό, οι ισχύοντες κανόνες σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες που εγκρίθηκαν δυνάμει της οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, και της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να εκσυγχρονιστούν με σκοπό να αυξηθεί η αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, διευκολύνοντας ιδιαίτερα τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες προμήθειες, καθώς και να επιτραπεί στους αγοραστές να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δημόσιες προμήθειες για την υποστήριξη κοινών κοινωνικών στόχων. Επίσης, πρέπει να διευκρινιστούν βασικές έννοιες και νοήματα προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και να ενσωματωθούν ορισμένες πτυχές από τη σχετική πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 84.

⁽²⁾ ΕΕ C 391 της 18.12.2012, σ. 49.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Φεβρουαρίου 2014.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

- (5) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ⁽¹⁾, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των μέσων επικοινωνίας, των τεχνικών προδιαγραφών, των κριτηρίων ανάθεσης και των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
- (6) Είναι σκόπιμο η έννοια των προμηθειών στην παρούσα οδηγία να προσεγγίζει κατά το δυνατόν την αντίστοιχη της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ιδιαιτερότητες των τομέων που καλύπτει η παρούσα οδηγία.
- (7) Υπενθυμίζεται ότι καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να αναθέσουν σε τρίτους ή σε εξωτερικούς φορείς την παροχή υπηρεσιών τις οποίες επιθυμούν να παρέχουν τα ίδια ή τις οποίες επιθυμούν να οργανώσουν με τρόπο διαφορετικό από τη διαδικασία των προμηθειών κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας. Η παροχή υπηρεσιών που βασίζεται σε νομοθετικές, κανονιστικές διατάξεις ή σε συμβάσεις εργασίας εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Σε ορισμένα κράτη μέλη αυτό μπορεί να αφορά για παράδειγμα την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο, όπως παροχή πόσιμου ύδατος.
- (8) Είναι επίσης σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει τη νομοθεσία των κρατών μελών στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης ούτε θα πρέπει να αφορά την ελευθέρωση των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που ανατίθενται αποκλειστικά σε δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ούτε την ιδιωτικοποίηση δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών.
- Θα πρέπει, επίσης, να υπενθυμιστεί ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να οργανώνουν την παροχή υποχρεωτικών κοινωνικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών, όπως οι ταχυδρομικές υπηρεσίες, είτε με τη μορφή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος είτε με τη μορφή μη οικονομικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος είτε ως συνδυασμό των ανωτέρω. Τονίζεται ότι οι μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (9) Τέλος, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ελευθερία των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών να καθορίζουν, σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, το πεδίο εφαρμογής τους και τα χαρακτηριστικά της προς παροχή υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων προδιαγραφών όσον αφορά την ποιότητα, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι δημόσιας πολιτικής τους. Η παρούσα οδηγία επίσης

δεν θα πρέπει να θίγει την εξουσία των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών να παρέχουν, να παραγγέλλουν και να χρηματοδοτούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 26 για τις υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος που προσαρτάται στη ΣΛΕΕ και στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Επιπλέον, η παρούσα οδηγία δεν αφορά τη χρηματοδότηση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή τα συστήματα ενισχύσεων που χορηγούν τα κράτη μέλη, ιδίως στον κοινωνικό τομέα, σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί ανταγωνισμού.

- (10) Μια σύμβαση θα πρέπει να θεωρείται σύμβαση έργου μόνο αν το αντικείμενό της καλύπτει ειδικά την εκτέλεση δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο παράρτημα I, ακόμα κι αν η σύμβαση καλύπτει την παροχή και άλλων υπηρεσιών αναγκαίων για την εκτέλεση των εν λόγω δραστηριοτήτων. Οι συμβάσεις υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών διαχείρισης ακινήτων, μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να περιλαμβάνουν και την εκτέλεση έργων. Ωστόσο, όταν τα έργα αυτά είναι παρεμπιπτόντα ως προς το κύριο αντικείμενο της σύμβασης και αποτελούν πιθανή συνέπεια ή συμπλήρωμα αυτού του αντικειμένου, το γεγονός ότι τα εν λόγω έργα περιλαμβάνονται στη σύμβαση δεν δικαιολογεί τον χαρακτηρισμό της σύμβασης υπηρεσιών ως σύμβασης έργου.

Ωστόσο, λόγω της πολυμορφίας των συμβάσεων έργων, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν τόσο τη χωριστή όσο και την από κοινού ανάθεση των συμβάσεων μελέτης και εκτέλεσης έργου. Η παρούσα οδηγία δεν αποσκοπεί να επιβάλει τη χωριστή ή την από κοινού ανάθεση της σύμβασης.

- (11) Για την υλοποίηση έργου που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή, η εν λόγω αρχή πρέπει να έχει λάβει μέτρα για τον καθορισμό του είδους του έργου ή, τουλάχιστον, να έχει ασκήσει καθοριστική επιρροή στον σχεδιασμό του. Το εάν ο εργολάβος εκτελεί το σύνολο ή μέρος του έργου με δικά του μέσα ή εάν μεριμνά για την εκτέλεση του έργου με άλλα μέσα, δεν πρέπει να επηρεάζει τον χαρακτηρισμό της σύμβασης ως σύμβασης έργου, εφόσον ο εργολάβος αναλαμβάνει άμεση ή έμμεση, νομικώς εκτελεστή, υποχρέωση να μεριμνήσει για την εκτέλεση των έργων.
- (12) Η έννοια «αναθέτουσες αρχές» και ειδικότερα ο όρος «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» έχουν εξεταστεί επανειλημμένως στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας πρέπει να παραμείνει αμετάβλητο, είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι ορισμοί επί των οποίων βασίστηκε το Δικαστήριο και να ενσωματωθούν ορισμένες διευκρινίσεις που προσφέρει αυτή η νομολογία για την καλύτερη κατανόηση των ορισμών, χωρίς πρόθεση τροποποίησης της σημασίας τους, ως έχει διαμορφωθεί από τη νομολογία.

⁽¹⁾ Εγκρίθηκε με την απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύμβαση, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 35).

⁽²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τις δημόσιες προμήθειες (βλέπε σελίδα 65 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ένας οργανισμός ο οποίος λειτουργεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, στοχεύει στο κέρδος και υφίσταται τις ζημιές που απορρέουν από την άσκηση της δραστηριότητάς του δεν θα πρέπει να θεωρείται «οργανισμός δημοσίου δικαίου», δεδομένου ότι έχει συσταθεί για να ικανοποιήσει ή του έχει ανατεθεί το καθήκον να ικανοποιήσει ανάγκες γενικού συμφέροντος οι οποίες θεωρούνται ότι έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Ομοίως, η προϋπόθεση σχετικά με την προέλευση της χρηματοδότησης του υπό εξέταση οργανισμού μελετήθηκε επίσης από τη νομολογία, η οποία διευκρίνισε μεταξύ άλλων ότι χρηματοδότηση «κατά το πλείστον» σημαίνει άνω του μισού και ότι η εν λόγω χρηματοδότηση μπορεί να περιλαμβάνει πληρωμές από χρήστες οι οποίες επιβάλλονται, υπολογίζονται και εισπράττονται σύμφωνα με τους κανόνες του δημόσιου δικαίου.
- (13) Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων, οι ισχύοντες κανόνες θα πρέπει να καθορίζονται όσον αφορά το κύριο αντικείμενο της σύμβασης, εάν τα διάφορα τμήματα της συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν. Θα πρέπει συνεπώς να αποσαφηνιστεί με ποιον τρόπο οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να καθορίζουν κατά πόσον τα διάφορα μέρη μπορούν να διαχωριστούν ή όχι. Η αποσαφήνιση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο καθορισμός θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά περίπτωση, χωρίς να επαρκεί η δεδηλωμένη ή εκτιμώμενη πρόθεση του αναθέτοντος φορέα να θεωρήσει αδιαίρετες τις διάφορες πτυχές που συνθέτουν μια μεικτή σύμβαση· η πρόθεση αυτή πρέπει να υποστηρίζεται από αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία που είναι ικανά να την αιτιολογήσουν και να δικαιολογήσουν την ανάγκη να συναφθεί ενιαία σύμβαση. Μια τέτοια δικαιολογημένη ανάγκη να συναφθεί ενιαία σύμβαση μπορεί να υφίσταται, για παράδειγμα, στην περίπτωση κατασκευής ενός κτιρίου, μέρος του οποίου πρόκειται να χρησιμοποιηθεί απευθείας από τον σχετικό αναθέτοντα φορέα ενώ άλλο μέρος του πρόκειται να λειτουργήσει βάσει παραχώρησης, φέρ' ειπείν ως χώρος στάθμευσης για το κοινό. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης μπορεί να οφείλεται και σε τεχνικούς και σε οικονομικούς λόγους.
- (14) Σε περίπτωση μεικτών συμβάσεων που μπορούν να διαχωριστούν, οι αναθέτοντες φορείς είναι πάντοτε ελεύθεροι να αναθέσουν χωριστές συμβάσεις για τα διάφορα τμήματα της μεικτής σύμβασης, οπότε οι διατάξεις που ισχύουν για κάθε τμήμα πρέπει να καθορίζονται αποκλειστικά όσον αφορά τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης σύμβασης. Αντιθέτως, εάν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να συμπεριλάβουν στις προμήθειες και άλλα στοιχεία, ανεξαρτήτως της αξίας τους και του νομικού καθεστώτος στο οποίο θα υπέκειντο τα στοιχεία αυτά σε διαφορετική περίπτωση, τότε ως βασική αρχή θα πρέπει να ισχύει ότι, σε περίπτωση που, εάν η σύμβαση ανετίθετο μόνη της, θα έπρεπε να ανατεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τότε η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συνεχίσει να ισχύει για ολόκληρη τη μεικτή σύμβαση.
- (15) Ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τις μεικτές συμβάσεις που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας ή περιλαμβάνουν τμήματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΣΛΕΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να είναι δυνατή η μη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται αντικειμενικός λόγος για την ανάθεση ενιαίας σύμβασης και ότι η απόφαση για την ανάθεση ενιαίας σύμβασης δεν λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεση συμβάσεων από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι δεν θα πρέπει να εμποδίζονται οι αναθέτουσες αρχές να επιλέγουν να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία, αντί της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, σε ορισμένες μεικτές συμβάσεις.
- (16) Επιπλέον είναι δυνατόν να ανατίθενται συμβάσεις με σκοπό την ικανοποίηση των απαιτήσεων πολλαπλών δραστηριοτήτων, που υπόκεινται πιθανώς σε διαφορετικά νομικά καθεστώτα. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι το νομικό καθεστώς που ισχύει για μια ενιαία σύμβαση η οποία προορίζεται να καλύψει πολλαπλές δραστηριότητες πρέπει να υπόκειται στους κανόνες που ισχύουν για την κύρια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται. Ο προσδιορισμός της κύριας δραστηριότητας για την οποία προορίζεται η σύμβαση μπορεί να βασίζεται σε ανάλυση των απαιτήσεων τις οποίες πρέπει να πληροί η συγκεκριμένη σύμβαση, η οποία διενεργείται από τον αναθέτοντα φορέα με σκοπό να εκτιμηθεί η αξία της σύμβασης και να συνταχθούν τα έγγραφα προμηθειών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στην αγορά ενός μόνον εξοπλισμού για την εκτέλεση διαφόρων δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν είναι διαθέσιμες πληροφορίες που να επιτρέπουν την εκτίμηση του αντίστοιχου βαθμού χρήσης, ίσως είναι αντικειμενικά αδύνατο να προσδιοριστεί η κύρια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται η σύμβαση. Θα πρέπει να επισημαίνεται ποιοι κανόνες εφαρμόζονται σε τέτοιες περιπτώσεις.
- (17) Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι η έννοια του «οικονομικού φορέα» θα πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, ώστε να καλύπτει κάθε πρόσωπο και/ή οντότητα που προσφέρει την εκτέλεση εργασιών, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής υπό την οποία έχει επιλέξει να λειτουργεί. Ως εκ τούτου, η έννοια του οικονομικού φορέα περιλαμβάνει εταιρείες, υποκαταστήματα, θυγατρικές, συμπράξεις, συνεταιριστικές επιχειρήσεις, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, πανεπιστήμια, δημόσια και ιδιωτικά, και άλλες μορφές οντοτήτων πλην των φυσικών προσώπων, ασχέτως του εάν πρόκειται πάντοτε για «νομικά πρόσωπα».

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

- (18) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι όμιλοι οικονομικών φορέων, ακόμη και όταν συνασπίζονται υπό μορφή προσωρινής ένωσης, μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάδειξης χωρίς να χρειάζεται να λάβουν συγκεκριμένη νομική μορφή. Στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο, όταν για παράδειγμα απαιτείται από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη, μπορεί να απαιτηθεί από τους όμιλους οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, όταν τους ανατεθεί η σύμβαση.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί επίσης ότι οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να καθορίζουν ρητά τον τρόπο με τον οποίο οι όμιλοι οικονομικών φορέων πρέπει να πληρούν τα κριτήρια και τις απαιτήσεις σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, που απαιτούνται όταν οι οικονομικοί φορείς συμμετέχουν μεμονωμένα.

Η εκτέλεση της σύμβασης από όμιλους οικονομικών φορέων ενδέχεται να απαιτεί τον καθορισμό όρων που δεν επιβάλλονται σε μεμονωμένους συμμετέχοντες. Οι όροι αυτοί, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν αντικειμενική και αναλογική βάση, θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, φερ' ειπείν, την απαίτηση να ορισθεί κοινός εκπρόσωπος ή επικεφαλής εταιρός, για τους σκοπούς της διαδικασίας των προμηθειών ή την απαίτηση λήψης πληροφοριών σχετικά με τη σύνθεσή τους.

- (19) Προκειμένου να διασφαλίζεται πραγματικό άνοιγμα της αγοράς και ισόρροπη εφαρμογή των κανόνων περί προμηθειών στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, είναι απαραίτητο οι καλυπτόμενοι φορείς να προσδιορίζονται σε βάση διαφορετική από το νομικό καθεστώς τους. Επομένως, πρέπει να διασφαλίζεται ότι δεν θίγεται η ίση μεταχείριση των αναθετόντων φορέων που δραστηριοποιούνται στον δημόσιο τομέα και εκείνων που δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 345 της ΣΛΕΕ, ότι δεν θίγονται οι κανόνες που διέπουν το σύστημα ιδιοκτησιακού καθεστώτος στα κράτη μέλη.
- (20) Η έννοια των ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων αποτελεί κεντρικό στοιχείο στον ορισμό του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθώς οι φορείς που δεν είναι ούτε αναθέτουσες αρχές ούτε δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας υπόκεινται στις διατάξεις της μόνο στον βαθμό που ασκούν μία από τις δραστηριότητες που καλύπτονται βάσει τέτοιου είδους δικαιωμάτων. Είναι συνεπώς σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, ιδίως σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης, και για την οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα, δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

Στην εν λόγω νομοθεσία θα πρέπει να περιλαμβάνονται η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, η οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾.

Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι ο ανωτέρω κατάλογος νομοθεσίας δεν είναι εξαντλητικός και ότι δικαιώματα οιασδήποτε μορφής που παρέχονται, μεταξύ άλλων με πράξεις εκχώρησης, μέσω διαδικασίας που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και για την οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα, δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα για τους σκοπούς του καθορισμού του προσωπικού πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η έννοια των αποκλειστικών δικαιωμάτων πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται προκειμένου να καθορίζεται εάν δικαιολογείται η χρήση διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού λόγω του ότι τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από συγκεκριμένο οικονομικό φορέα λόγω της προστασίας ορισμένων αποκλειστικών δικαιωμάτων.

Ωστόσο, έχοντας κατά νου το διαφορετικό ratio legis στο οποίο βασίζονται οι εν λόγω διατάξεις, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η έννοια των αποκλειστικών δικαιωμάτων δεν είναι απαραίτητο να έχει το ίδιο περιεχόμενο και στα δύο πλαίσια. Θα πρέπει συνεπώς να διευκρινιστεί ότι ένας φορέας που έχει κερδίσει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει συγκεκριμένη υπηρεσία σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ύστερα από διαδικασία που βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια για την οποία έχει εξασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια, δεν θα αποτελούσε, εάν επρόκειτο για ιδιωτικό οργανισμό, αναθέτοντα φορέα αλλά ωστόσο θα ήταν ο μόνος φορέας που θα μπορούσε να παράσχει τη δεδομένη υπηρεσία στην εν λόγω περιοχή.

(1) Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

(2) Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55).

(3) Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21.1.1998, σ. 14).

(4) Οδηγία 94/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (ΕΕ L 164 της 30.6.1994, σ. 3).

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1).

- (21) Ορισμένοι φορείς δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, της μετάδοσης ή της διανομής θερμότητας και ψύξης. Ενδέχεται να υπάρχει κάποια αβεβαιότητα ως προς το ποιο κανόνες ισχύουν για τις δραστηριότητες σχετικά με τη θέρμανση και την ψύξη αντίστοιχα. Πρέπει λοιπόν να διευκρινισθεί ότι αναθέτουσες αρχές, δημόσιες επιχειρήσεις και ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της θέρμανσης υπόκεινται στην παρούσα οδηγία, ωστόσο, στην περίπτωση των ιδιωτικών εταιρειών, υπό την επιπλέον προϋπόθεση ότι λειτουργούν βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων. Αντιθέτως, οι αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ψύξης υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ενώ οι δημόσιες επιχειρήσεις και οι ιδιωτικές εταιρείες —ανεξαρτήτως του εάν αυτές οι τελευταίες λειτουργούν βάσει ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων— δεν υπόκεινται στους κανόνες περί προμηθειών. Τέλος, πρέπει να διευκρινιστεί ότι συμβάσεις που ανατίθενται για την εκτέλεση τόσο δραστηριοτήτων θέρμανσης όσο και δραστηριοτήτων ψύξης θα πρέπει να εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που διέπουν τις συμβάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων προκειμένου να καθορισθεί ποιο κανόνες περί προμηθειών διέπουν, ενδεχομένως, την ανάθεσή τους.
- (22) Προτού εξετασθεί οιαδήποτε αλλαγή του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 2014/24/ΕΕ για τον τομέα της ψύξης, πρέπει να εξετασθεί η κατάσταση του εν λόγω τομέα προκειμένου να συγκεντρωθούν επαρκείς πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά την κατάσταση του ανταγωνισμού, τον όγκο των διασυνοριακών προμηθειών και τις απόψεις των ενδιαφερομένων. Δεδομένου ότι η εφαρμογή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ σε αυτόν τον τομέα μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις για το άνοιγμα της αγοράς, θα ήταν σκόπιμο να πραγματοποιηθεί η εξέταση ταυτόχρονα με την αξιολόγηση αντικτύπου της οδηγίας 2014/23/ΕΕ.
- (23) Χωρίς να επεκτείνεται με κανέναν τρόπο το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, πρέπει να διευκρινιστεί ότι όταν η παρούσα οδηγία αναφέρεται στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας καλύπτονται η παραγωγή και η χονδρική και λιανική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.
- (24) Οι αναθέτοντες φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πόσιμου ύδατος μπορούν επίσης να πραγματοποιούν και άλλες δραστηριότητες σχετικές με τα ύδατα, όπως έργα στον τομέα της υδραυλικής μηχανικής, αρδευτικά ή αποστραγγιστικά έργα ή έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις διαδικασίες για τις προμήθειες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία για όλες τις δραστηριότητές τους που είναι σχετικές με τα ύδατα, όποιο τμήμα του κύκλου του ύδατος και να αφορούν. Ωστόσο, οι κανόνες για τις προμήθειες που προτείνονται για τις προμήθειες προϊόντων δεν είναι κατάλληλοι για τις αγορές ύδατος, δεδομένης της ανάγκης προμήθειας ύδατος από πηγές κοντά στην περιοχή όπου θα χρησιμοποιηθεί.
- (25) Κρίνεται σκόπιμο να εξαιρεθούν οι προμήθειες για την εξερεύνηση πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς έχει διαπιστωθεί επανειλημμένα ότι ο εν λόγω τομέας δέχεται τόσο μεγάλη ανταγωνιστική πίεση ώστε οι ρυθμίσεις για τις προμήθειες που θεσπίζονται από τους κανόνες περί προμηθειών της Ένωσης δεν είναι πλέον απαραίτητες. Δεδομένου ότι η εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου συνεχίζει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, χρειάζεται ενδεχομένως να γίνει διάκριση ανάμεσα στην εξερεύνηση και την εξόρυξη. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρείται ότι η «εξερεύνηση» περιλαμβάνει τις ενέργειες που πραγματοποιούνται προκειμένου να εξακριβωθεί αν σε μια δεδομένη ζώνη υφίσταται πετρέλαιο και φυσικό αέριο, και, εάν ναι, αν αυτό είναι εμπορικά εκμεταλλεύσιμο ενώ ως «εξόρυξη» πρέπει να θεωρείται η «παραγωγή» πετρελαίου και φυσικού αερίου. Σύμφωνα με την πάγια πρακτική σε περιπτώσεις συγχωνύσεων, θα πρέπει να θεωρείται ότι η «παραγωγή» περιλαμβάνει επίσης την «ανάπτυξη», δηλαδή την κατασκευή επαρκών υποδομών για τη μελλοντική παραγωγή (εξέδρες εξόρυξης πετρελαίου, αγωγοί, θερμακτοί σταθμοί κ.λπ.).
- (26) Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν όλα τα μέσα τα οποία διαθέτουν βάσει του εθνικού δικαίου, ούτως ώστε να αποτρέπουν τη στρέβλωση των διαδικασιών προμηθειών που απορρέει από σύγκρουση συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εντοπισμού, πρόληψης και άρσης τέτοιων συγκρούσεων.
- (27) Η απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾, ενέκρινε συγκεκριμένα τη Συμφωνία περί Δημοσίων Προμηθειών του ΠΟΕ («ΣΔΠ»). Στόχος της ΣΔΠ είναι η θέσπιση ενός πολυμερούς πλαισίου ισόρροπων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τις δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό την ελευθέρωση και την επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου. Για συμβάσεις που καλύπτονται από τα παραρτήματα 3, 4 και 5 και από τις γενικές σημειώσεις στο προσάρτημα Ι της ΣΔΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες που δεσμεύουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να πληρούν τις υποχρεώσεις δυνάμει των εν λόγω συμφωνιών εφαρμόζοντας την παρούσα οδηγία σε οικονομικούς φορείς τρίτων χωρών που έχουν υπογράψει τις συμφωνίες.
- (28) Η ΣΔΠ εφαρμόζεται σε συμβάσεις που υπερβαίνουν ορισμένα κατώτατα όρια, τα οποία καθορίζονται στη ΣΔΠ και εκφράζονται ως ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα. Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν για να διασφαλιστεί ότι αντιστοιχούν στα κατώτατα όρια της ΣΔΠ εκφρασμένα σε ευρώ. Ενδείκνυται,

⁽¹⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τις συμβάσεις παραχώρησης (βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986–1994) (ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 1.)

επίσης, να προβλεφθεί περιοδική αναθεώρηση των εκφρασμένων σε ευρώ κατώτατων ορίων, προκειμένου να προσαρμοστούν, μέσω καθαρά μαθηματικής πράξης, ανάλογα με τις τυχόν διακυμάνσεις της αξίας του ευρώ σε σχέση με τα εν λόγω ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα.

Πέραν των εν λόγω περιοδικών μαθηματικών αναπροσαρμογών, κατά τον επόμενο γύρο διαπραγματεύσεων θα πρέπει να εξετασθεί η αύξηση των κατώτατων ορίων της ΣΔΠ.

Προκειμένου να αποφευχθεί ο πολλαπλασιασμός των κατώτατων ορίων, κρίνεται επιπλέον σκόπιμο, με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, να συνεχιστεί η εφαρμογή των ιδίων κατώτατων ορίων σε όλους τους αναθέτοντες φορείς, ανεξάρτητα από τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται.

- (29) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, για τον υπολογισμό της αξίας μια σύμβασης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα έσοδα, είτε προέρχονται από τον αναθέτοντα φορέα είτε από τρίτα μέρη.

Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι, για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων, ως παρεμφερή αγαθά θα πρέπει να νοούνται προϊόντα τα οποία προορίζονται για πανομοιότυπες ή παρεμφερείς χρήσεις, όπως μια σειρά τροφίμων ή διάφορα είδη επίπλωσης γραφείου. Κατά κανόνα, ένας οικονομικός φορέας που δραστηριοποιείται στον συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να περιλαμβάνει αυτά τα αγαθά στο σύνθηδες φάσμα προϊόντων του.

- (30) Όσον αφορά την εκτίμηση της αξίας μιας συγκεκριμένης προμήθειας, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η εκτίμηση της αξίας βάσει υποδιαίρεσης της προμήθειας επιτρέπεται μόνο όταν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι. Φερ' ειπείν, θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η εκτίμηση της αξίας συμβάσεων στο επίπεδο χωριστής λειτουργικής μονάδας της αναθέτουσας αρχής εφόσον η εν λόγω μονάδα είναι ανεξάρτητα υπεύθυνη για τις προμήθειές της. Αυτό τεκμαίρεται όταν η χωριστή λειτουργική μονάδα διεξάγει ανεξάρτητα τις διαδικασίες προμηθειών και λαμβάνει τις αποφάσεις αγοράς, έχει εξουσία επί χωριστής γραμμής προϋπολογισμού για τις συγκεκριμένες προμήθειες, συνάπτει τη σύμβαση ανεξάρτητα και τη χρηματοδοτεί από προϋπολογισμό τον οποίο έχει στη διάθεσή της. Η υποδιαίρεση δεν δικαιολογείται όταν η αναθέτουσα αρχή απλώς διοργανώνει την προμήθεια με αποκεντρωμένο τρόπο.
- (31) Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη και, συνεπώς, δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες προμηθειών που εκτελούνται από διεθνείς οργανισμούς εξ' ονόματός τους και για ίδιο λογαριασμό. Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστεί σε ποιον βαθμό θα πρέπει να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία σε προμήθειες που διέπονται από ειδικούς διεθνείς κανόνες.

- (32) Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι υπηρεσίες διατησίας και συμβιβασμού και άλλες συναφείς μορφές διευθέτησης διαφορών παρέχονται συνήθως από φορείς ή πρόσωπα που είναι αντικείμενο συμφωνίας ή επιλογής, κατά τρόπο ο οποίος δεν μπορεί να διέπεται από κανόνες περί προμηθειών. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν ισχύει για τις συμβάσεις παροχής τέτοιων υπηρεσιών, ανεξαρτήτως της νομοασίας τους από το εθνικό δίκαιο.

- (33) Ορισμένες νομικές υπηρεσίες προσφέρονται από παρόχους υπηρεσιών που ορίζονται από δικαστήριο ή δικαιοδοτικό όργανο κράτους μέλους, περιλαμβάνουν εκπροσώπηση πελατών σε δικαστικές υποθέσεις από δικηγόρους, πρέπει να παρέχονται από συμβολαιογράφους ή συνδέονται με την άσκηση επίσημης εξουσίας. Οι νομικές αυτές υπηρεσίες συνήθως παρέχονται από φορείς ή φυσικά πρόσωπα που ορίζονται ή επιλέγονται κατά τρόπο μη επιδεχόμενο ρύθμιση με κανόνες περί προμηθειών, όπως, επί παραδείγματι, η περίπτωση ορισμού εισαγγελέων σε ορισμένα κράτη μέλη. Συνεπώς, οι εν λόγω υπηρεσίες θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

- (34) Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι ο όρος «χρηματοπιστωτικά μέσα» χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία με την έννοια που έχει και σε άλλες νομοθετικές πράξεις για την εσωτερική αγορά και, κατόπιν της πρόσφατης δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, θα πρέπει να οριστεί ότι οι συναλλαγές με το εν λόγω Ταμείο και Μηχανισμό θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Θα πρέπει, τέλος, να διευκρινιστεί ότι τα δάνεια, είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή με άλλες σχετικές εργασίες, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

- (35) Υπενθυμίζεται ότι στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ προβλέπεται ρητά ότι οι οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ εφαρμόζονται αντιστοίχως στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και στις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για την παροχή δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορείο ή τραμ, ενώ ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 εφαρμόζεται στις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών για την παροχή δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορείο ή τραμ. Θα πρέπει επίσης να υπενθυμιστεί ότι ο εν λόγω κανονισμός συνεχίζει να εφαρμόζεται σε συμβάσεις (δημόσιων) υπηρεσιών καθώς και σε συμβάσεις παραχώρησης δημόσιων επιβατικών μεταφορών με σιδηρόδρομο ή μετρό. Με σκοπό να διευκρινιστεί η σχέση ανάμεσα στην παρούσα οδηγία και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007, πρέπει να προβλεφθεί ρητά ότι οι διατάξεις

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1).

- της παρούσας οδηγίας δεν πρέπει να εφαρμόζονται στις συμβάσεις υπηρεσιών για την παροχή δημόσιων επιβατικών μεταφορικών υπηρεσιών με σιδηρόδρομο ή μετρό, η ανάθεση των οποίων πρέπει να συνεχίσει να διέπεται από τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Στον βαθμό που σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 εναπόκειται στην εθνική νομοθεσία να αποκλίνει από τους κανόνες του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία ότι οι συμβάσεις υπηρεσιών για την παροχή δημόσιων επιβατικών μεταφορικών υπηρεσιών με σιδηρόδρομο ή μετρό πρέπει να ανατίθενται με διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες περί δημόσιων προμηθειών.
- (36) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ορισμένες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όταν παρέχονται από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή ενώσεις, εφόσον η ιδιαίτερη φύση των εν λόγω οργανισμών θα ήταν δύσκολο να διατηρηθεί εάν οι πάροχοι υπηρεσιών έπρεπε να επιλεγούν σύμφωνα με τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η εξαίρεση δεν θα πρέπει να επεκταθεί πέραν των απολύτως απαραίτητων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να οριστεί ρητά ότι οι υπηρεσίες ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών δεν θα πρέπει να αποκλειστούν. Εν προκειμένω, πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η Ομάδα 601 του CPV «Υπηρεσίες Χερσαίων Μεταφορών» δεν καλύπτει τις υπηρεσίες ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών οι οποίες περιλαμβάνονται στην τάξη 8514 του CPV. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι υπηρεσίες του κωδικού 85143000-3 του CPV, οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά σε υπηρεσίες ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών, θα πρέπει να υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς για τις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες («απλουστευμένο καθεστώς»). Συνεπώς, οι συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών γενικά θα υπόκεινται επίσης στο απλουστευμένο καθεστώς, εάν η αξία των υπηρεσιών ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών είναι υψηλότερη από την αξία άλλων υπηρεσιών ασθενοφόρων.
- (37) Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια συγκεκριμένη αναθέτουσα αρχή ή μια ένωση αναθετουσών αρχών ενδέχεται να είναι η μοναδική πηγή για μια συγκεκριμένη υπηρεσία, όσον αφορά την παροχή της οποίας έχει αποκλειστικό δικαίωμα δύναμει νομοθετικών, κανονιστικών ή δημοσιευμένων διοικητικών διατάξεων συμβατών προς τη ΣΛΕΕ. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι μια σύμβαση υπηρεσιών μπορεί να ανατεθεί στην εν λόγω αναθέτουσα αρχή ή ένωση χωρίς να εφαρμοστεί η παρούσα οδηγία.
- (38) Υπάρχει σημαντική νομική ασάφεια σχετικά με το κατά πόσο οι συμβάσεις που συνάπτονται ανάμεσα σε αναθέτουσες αρχές πρέπει να καλύπτονται από τους κανόνες περί δημόσιων προμηθειών. Η σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερμηνεύεται διαφορετικά στα διάφορα κράτη μέλη, ακόμα και μεταξύ των αναθετουσών αρχών. Δεδομένου ότι η εν λόγω νομολογία ισχύει επίσης και για τις δημόσιες αρχές όταν δραστηριοποιούνται στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι ισχύουν οι ίδιοι κανόνες και ερμηνεύονται με τον ίδιο τρόπο τόσο στην παρούσα οδηγία όσο και στην οδηγία 2014/24/ΕΕ.
- (39) Πολλές αναθέτουσες αρχές οργανώνονται ως οικονομικός όμιλος ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει χωριστές επιχειρήσεις· συχνά εκάστη αυτών των επιχειρήσεων έχει εξειδικευμένο ρόλο στο γενικό πλαίσιο του οικονομικού ομίλου. Κρίνεται σκόπιμο να εξαιρεθούν ορισμένες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, αγαθών και έργων που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση η οποία έχει ως κύρια δραστηριότητα την παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών, αγαθών ή έργων στον όμιλο στον οποίο ανήκει και όχι την παροχή τους στην αγορά. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να εξαιρεθούν ορισμένες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, αγαθών και έργων που ανατίθενται από αναθέτοντα φορέα σε κοινοπραξία που απαρτίζεται από μια σειρά αναθετόντων φορέων με σκοπό την εκτέλεση δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και στην οποία συμμετέχει ο εν λόγω φορέας. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω εξαίρεση δεν προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού προς όφελος των επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών που είναι συνδεδεμένες με τους αναθέτοντες φορείς· είναι σκόπιμο να προβλεφθεί κατάλληλο σύνολο κανόνων, ιδίως όσον αφορά τα ανώτατα όρια εντός των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων μπορεί να προέρχεται από την αγορά και πέραν των οποίων δεν είναι πλέον δυνατόν να τους ανατίθενται συμβάσεις χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού, τη σύνθεση των κοινοπραξιών και τη σταθερότητα των σχέσεων μεταξύ αυτών των κοινοπραξιών και των αναθετόντων φορέων από τους οποίους απαρτίζονται.
- (40) Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διευκρινιστεί η αλληλεπίδραση μεταξύ των διατάξεων περί συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών και των διατάξεων για την ανάθεση συμβάσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή στο πλαίσιο κοινοπραξιών.
- (41) Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρούνται συνδεδεμένες όταν υπάρχει άμεση ή έμμεση κυρίαρχη επιρροή μεταξύ του αναθέτοντος φορέα και της οικείας επιχείρησης ή όταν αμφότερες υπάγονται στην κυρίαρχη επιρροή άλλης επιχείρησης. Σε αυτό το πλαίσιο δεν θα πρέπει να έχει σημασία η ιδιωτική συμμετοχή αφ' εαυτής. Ο έλεγχος αν μια επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με δεδομένο αναθέτοντα φορέα θα πρέπει να διενεργείται με τη μεγαλύτερη δυνατή ευχέρεια. Συνεπώς, και δεδομένου ότι η πιθανή ύπαρξη άμεσης ή έμμεσης κυρίαρχης επιρροής θα πρέπει ήδη να ελέγχεται προκειμένου να αποφασιστεί αν θα πρέπει να ενοποιηθούν οι ετήσιοι λογαριασμοί των οικείων επιχειρήσεων και οντοτήτων, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρούνται ως συνδεδεμένες όταν ενοποιούνται οι ετήσιοι λογαριασμοί τους, Ωστόσο, οι κανόνες της Ένωσης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν ισχύουν σε ορισμένες περιπτώσεις, για παράδειγμα

λόγω του μεγέθους των οικείων επιχειρήσεων ή διότι δεν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις ως προς τον νομικό τους τύπο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όταν δεν ισχύει η οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, πρέπει να εξετάζεται αν υπάρχει άμεση ή έμμεση κυρίαρχη επιρροή λαμβάνοντας υπόψη την ιδιοκτησία, οικονομική συμμετοχή ή τους κανόνες που διέπουν τις επιχειρήσεις.

- (42) Η συγχρηματοδότηση προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης (E&A) από πηγές του βιομηχανικού κλάδου πρέπει να ενθαρρύνεται. Θα πρέπει, κατά συνέπεια, να διευκρινιστεί ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν υφίσταται τέτοια συγχρηματοδότηση και όπου από τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων E&A ωφελείται ο οικείος αναθέτων φορέας. Τούτο δεν αποκλείει τη δυνατότητα του παρόχου των υπηρεσιών που διεξήγαγε τις εν λόγω δραστηριότητες να δημοσιεύει απολογισμό των δραστηριοτήτων αυτών, εφόσον ο αναθέτων φορέας διατηρεί το αποκλειστικό δικαίωμα να χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα της E&A κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να εμποδίζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τυχόν εικονική κοινοχρησία των αποτελεσμάτων της E&A ή καθαρά συμβολική συμμετοχή στην αμοιβή του παρόχου υπηρεσιών.
- (43) Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται ούτε σε συμβάσεις που επιτρέπουν την εκτέλεση δραστηριότητας διεπόμενης από την παρούσα οδηγία ούτε σε διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται για την επιδίωξη τέτοιας δραστηριότητας αν, στο κράτος μέλος στο οποίο εκτελείται, εκτίθεται άμεσα στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες δεν περιορίζεται η πρόσβαση. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθεί η διαδικασία, η οποία ισχύει για όλους τους τομείς ή τμήματά τους που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, η οποία θα επιτρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις του τρέχοντος ή μελλοντικού ανοίγματος στον ανταγωνισμό. Αυτή η διαδικασία πρέπει να παρέχει ασφάλεια δικαίου για τους συμμετέχοντες φορείς, καθώς και κατάλληλη διαδικασία λήψης αποφάσεων, η οποία να διασφαλίζει, εντός σύντομων προθεσμιών, την ενιαία εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στον εν λόγω τομέα. Για λόγους ασφάλειας δικαίου πρέπει να διευκρινιστεί ότι όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής των αντίστοιχων διατάξεων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 30 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ εξακολουθούν να ισχύουν.
- (44) Η άμεση έκθεση στον ανταγωνισμό πρέπει να αξιολογείται με βάση αντικειμενικά κριτήρια, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τμημάτων του οικείου τομέα. Η εν λόγω αξιολόγηση περιορίζεται ωστόσο από τις σύντομες προθεσμίες που ισχύουν και από την ανάγκη να βασίζεται στις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή —είτε από ήδη

διαθέσιμες πηγές είτε από τις πληροφορίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 35— οι οποίες δεν μπορούν να συμπληρωθούν με μεθόδους που απαιτούν περισσότερο χρόνο, όπως ιδίως η διενέργεια έρευνας απευθυνόμενης στους οικείους οικονομικούς φορείς. Συνεπώς, η αξιολόγηση της άμεσης έκθεσης στον ανταγωνισμό που μπορεί να διενεργηθεί στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της πλήρους εφαρμογής της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

- (45) Η αξιολόγηση του κατά πόσον ένας συγκεκριμένος τομέας, ή τμήματά του, εκτίθεται άμεσα στον ανταγωνισμό πρέπει να πραγματοποιείται σε ό,τι αφορά τον συγκεκριμένο τομέα στον οποίο λαμβάνει χώρα η δραστηριότητα ή τα οικεία τμήματά της από τους σχετικούς οικονομικούς φορείς, τη λεγόμενη «αντίστοιχη γεωγραφική αγορά». Καθώς η έννοια αυτή έχει κρίσιμη σημασία για την αξιολόγηση, πρέπει να οριστεί καταλλήλως βάσει των υπάρχουσων εννοιών στο δίκαιο της Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η αντίστοιχη γεωγραφική αγορά μπορεί να μην συμπίπτει με το έδαφος του σχετικού κράτους μέλους· συνεπώς, θα πρέπει να είναι δυνατόν να περιορίζονται οι αποφάσεις σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής της εξαίρεσης σε τμήματα του εδάφους του οικείου κράτους μέλους.
- (46) Η υλοποίηση και εφαρμογή κατάλληλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης για το άνοιγμα δεδομένου τομέα ή τμήματός του θα πρέπει να θεωρείται ότι παρέχει επαρκές τεκμήριο ελεύθερης πρόσβασης στην εν λόγω αγορά. Οι κατάλληλες αυτές διατάξεις πρέπει να προσδιορίζονται σε παράρτημα το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται από την Επιτροπή. Κατά την αναπροσαρμογή του εν λόγω παραρτήματος, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει ιδίως υπόψη την ενδεχόμενη θέσπιση μέτρων που συνεπάγονται πραγματικό άνοιγμα στον ανταγωνισμό τομέων άλλων εκτός από εκείνους για τους οποίους αναφέρεται ήδη νομοθεσία στο εν λόγω παράρτημα, όπως για τον τομέα των εθνικών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών.
- (47) Όταν η ελεύθερη πρόσβαση σε συγκεκριμένη αγορά δεν τεκμαίρεται βάσει της εφαρμογής κατάλληλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να καταδεικνύεται ότι η εν λόγω πρόσβαση είναι ελεύθερη, εκ του νόμου και εκ των πραγμάτων. Όταν κράτος μέλος επεκτείνει την εφαρμογή νομικής πράξης της Ένωσης που ανοίγει συγκεκριμένο τομέα στον ανταγωνισμό σε καταστάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω νομικής πράξης, για παράδειγμα με την εφαρμογή της οδηγίας 94/22/ΕΚ στον τομέα του άνθρακα ή της οδηγίας 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ στις επιβατικές υπηρεσίες σε εθνικό επίπεδο, το εν λόγω γεγονός πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όταν αξιολογείται κατά πόσον η πρόσβαση στον σχετικό τομέα είναι ελεύθερη.

⁽¹⁾ Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

⁽²⁾ Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 32).

(48) Οι ανεξάρτητες εθνικές αρχές, όπως οι τομεακές ρυθμιστικές αρχές ή οι αρχές ανταγωνισμού, συνήθως διαθέτουν εξειδικευμένη τεχνογνωσία, πληροφορίες και γνώσεις που θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες όταν αξιολογείται κατά πόσον μια συγκεκριμένη δραστηριότητα ή τμήματά της εκτίθενται άμεσα στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες δεν περιορίζεται η πρόσβαση. Τα αιτήματα εξαιρέσεως θα πρέπει συνεπώς, κατά περίπτωση, να ενσωματώνουν ή να συνοδεύονται από πρόσφατη θέση όσον αφορά την κατάσταση από πλευράς ανταγωνισμού στον σχετικό τομέα, ληφθείσα από ανεξάρτητη εθνική αρχή που έχει αρμοδιότητα σε σχέση με την οικεία δραστηριότητα.

Εφόσον δεν υπάρχει αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη θέση ληφθείσα από ανεξάρτητη εθνική αρχή που έχει αρμοδιότητα σε σχέση με την οικεία δραστηριότητα, θα πρέπει να αφιερώνεται περισσότερος χρόνος στην αξιολόγηση ενός αιτήματος εξαιρέσεως. Συνεπώς ο χρόνος εντός του οποίου η Επιτροπή πρέπει να διεξάγει την αξιολόγηση τέτοιων αιτημάτων θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(49) Η Επιτροπή υποχρεούται πάντα να εξετάζει τα αιτήματα που είναι σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των διαδικασιών με βάση τις οποίες προσδιορίζεται κατά πόσον μια συγκεκριμένη δραστηριότητα, ή τμήματά της, εκτίθεται άμεσα στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες δεν περιορίζεται η πρόσβαση. Θα πρέπει ωστόσο να διευκρινιστεί επίσης ότι, ενδεχομένως, λόγω της πολυπλοκότητας τέτοιων αιτημάτων ίσως να μην είναι πάντα δυνατό να εξασφαλιστεί η έκδοση, εντός των ισχυουσών προθεσμιών, εκτελεστικών πράξεων που να προσδιορίζουν κατά πόσον μια δραστηριότητα ή τμήματά της εκτίθεται άμεσα στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν περιορίζεται.

(50) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η Επιτροπή πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητεί από τα κράτη μέλη ή τους αναθέτοντες φορείς να παράσχουν ή να συμπληρώσουν ή να αποσαφηνίσουν πληροφορίες. Η Επιτροπή οφείλει να ορίσει κατάλληλη προθεσμία για το σκοπό αυτό, λαμβάνοντας επίσης δεόντως υπόψη την ανάγκη να τηρηθούν οι προθεσμίες για την έκδοση της εκτελεστικής πράξης από την Επιτροπή, καθώς και παράγοντες όπως η δυσκολία των ζητούμενων πληροφοριών και η ευχέρεια πρόσβασης σε αυτές.

(51) Η απασχόληση και η εργασία συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη και αποτελούν βασικά στοιχεία για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους. Σε αυτό το πλαίσιο, σημαντικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν τα προστατευόμενα εργαστήρια. Το ίδιο ισχύει και για άλλες κοινωνικές επιχειρήσεις κύριος σκοπός των οποίων είναι η κοινωνική και επαγγελματική ένταξη ή επανένταξη ατόμων με αναπηρίες και μειονεκτούντων ατόμων, όπως των ανέργων, μελών μειονοτήτων

που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή άλλων κοινωνικά περιθωριοποιημένων ομάδων. Ωστόσο, τα εργαστήρια ή οι επιχειρήσεις αυτές ενδέχεται να μην είναι σε θέση να επιτυγχάνουν την ανάθεση συμβάσεων υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού. Είναι, κατά συνέπεια, σκόπιμο να προβλεφθεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα στα εργαστήρια ή τις επιχειρήσεις αυτές το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων ή σε ορισμένες παρτίδες δημόσιων συμβάσεων, ή να τους αναθέτουν κατ' αποκλειστικότητα την εκτέλεση συμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.

(52) Λόγω της ενδεδειγμένης ένταξης περιβαλλοντικών, κοινωνικών και εργασιακών απαιτήσεων στις διαδικασίες δημόσιων προμηθειών, είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα κράτη μέλη και οι αναθέτοντες φορείς να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου οι οποίες ισχύουν στον τόπο εκτέλεσης των έργων ή παροχής των υπηρεσιών, και απορρέουν από νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και αποφάσεις, σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, καθώς και από συλλογικές συμβάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες (και η εφαρμογή τους) συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης. Ομοίως, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες έχουν επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη και περιληφθεί στο παράρτημα XIV θα πρέπει να ισχύουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει με κανένα τρόπο την εφαρμογή όρων και συνθηκών απασχόλησης πιο ευνοϊκών για τους εργαζόμενους.

Τα σχετικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τις βασικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, ιδίως με σκοπό την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης. Τα σχετικά μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με την οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και κατά τρόπο που εξασφαλίζει ίση μεταχείριση και δεν εισάγει διακρίσεις, άμεσα ή έμμεσα, κατά οικονομικών φορέων και εργαζομένων από άλλα κράτη μέλη.

(53) Ως τόπος παροχής των υπηρεσιών θα πρέπει να θεωρείται ο τόπος εκτέλεσης των χαρακτηριστικών παροχών. Όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από απόσταση, φερ' ειπείν, από τηλεφωνικά κέντρα, ως τόπος παροχής των εν λόγω υπηρεσιών θα πρέπει να θεωρείται ο τόπος εκτέλεσης των υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του τόπου και του κράτους μέλους για το οποίο προορίζονται.

⁽¹⁾ Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 18 της 21.1.1997, σ. 1).

- (54) Οι σχετικές υποχρεώσεις θα μπορούσαν να αντικατοπτρίζονται σε ρήτρες συμβάσεων. Επίσης, θα πρέπει να επιτρέπεται η προσθήκη ρητρών για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς συλλογικές συμβάσεις, βάσει του δικαίου της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις. Η μη συμμόρφωση προς τις σχετικές υποχρεώσεις θα μπορούσε να θεωρηθεί σοβαρό παράπτωμα του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα, δυνατό να επιφέρει τον αποκλεισμό του από τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.
- (55) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου θα πρέπει να διενεργείται στα ενδεδειγμένα στάδια της διαδικασίας προμήθειας, κατά την εφαρμογή των γενικών αρχών που διέπουν την επιλογή των συμμετεχόντων και την ανάθεση των συμβάσεων, κατά την εφαρμογή των κριτηρίων αποκλεισμού και κατά την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές. Η απαραίτητη επαλήθευση για το σκοπό αυτό θα πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις της παρούσας οδηγίας, ιδίως αυτές οι οποίες διέπουν τα αποδεικτικά μέσα και τις υπεύθυνες δηλώσεις.
- (56) Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να απαγορεύει την επιβολή ή την εφαρμογή μέτρων απαραίτητων για την προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, των χρηστών ιθών, της υγείας, της ζωής των ανθρώπων και των ζώων, τη διατήρηση της χλωρίδας ή άλλων περιβαλλοντικών μέτρων, ιδίως με βασικό σκοπό την αειφόρο ανάπτυξη, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα είναι σύμφωνα προς τη ΣΛΑΕ.
- (57) Η έρευνα και η καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής και της κοινωνικής καινοτομίας, συγκαταλέγονται στους βασικούς μοχλούς της μελλοντικής ανάπτυξης και έχουν τοποθετηθεί στο επίκεντρο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να κάνουν τη βέλτιστη στρατηγική χρήση των δημόσιων προμηθειών για την ενθάρρυνση της καινοτομίας. Η αγορά καινοτόμων προϊόντων, έργων και υπηρεσιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών, ενώ παράλληλα λαμβάνει υπόψη σημαντικές κοινωνικές προκλήσεις. Συμβάλλει στην εξασφάλιση της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, καθώς και σε ευρύτερα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη από την άποψη της δημιουργίας νέων ιδεών, της μετατροπής τους σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και κατά συνέπεια της προώθησης αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης.
- Υπενθυμίζεται ότι μια σειρά μοντέλων για τις δημόσιες προμήθειες περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2007 με τίτλο «Προεμπορικές δημόσιες συμβάσεις: προώθηση της καινοτομίας για την εξασφάλιση βιώσιμων και ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών στην Ευρώπη», η οποία αφορά τις δημόσιες προμήθειες για τις υπηρεσίες E&A που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Τα μοντέλα αυτά θα συνεχίσουν να είναι διαθέσιμα, αλλά η παρούσα οδηγία πρέπει επίσης να συμβάλει στη διευκόλυνση των δημόσιων προμηθειών στον τομέα της καινοτομίας και να βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους της «Ένωσης καινοτομίας».
- (58) Λόγω της σπουδαιότητας της καινοτομίας, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να ενθαρρυνθούν να επιτρέπουν την υποβολή εναλλακτικών προσφορών όσο το δυνατόν συχνότερα. Θα πρέπει κατά συνέπεια να επισημανθεί στους εν λόγω αναθέτοντες φορείς η ανάγκη να καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, προτού επιτρέψουν την υποβολή τους.
- (59) Όταν η ανάγκη ανάπτυξης καινοτόμου προϊόντος ή υπηρεσίας ή καινοτόμων έργων και επακόλουθη αγοράς των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που προκύπτουν δεν μπορεί να καλυφθεί από τις λύσεις που είναι ήδη διαθέσιμες στην αγορά, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ειδική διαδικασία προμηθειών σε ό,τι αφορά συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η ειδική αυτή διαδικασία πρέπει να επιτρέπει στους αναθέτοντες φορείς να δημιουργούν μακροπρόθεσμη σύμπραξη καινοτομίας για την ανάπτυξη και την επακόλουθη αγορά νέων, καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων, εφόσον τα εν λόγω καινοτόμα προϊόντα, έργα ή υπηρεσίες μπορούν να παραδοθούν στα συμφωνηθέντα επίπεδα επιδόσεων και με το συμφωνηθέν κόστος χωρίς να χρειάζεται ξεχωριστή διαδικασία προμηθειών για την αγορά. Η σύμπραξη καινοτομίας πρέπει να βασίζεται στους διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού και οι συμβάσεις πρέπει να ανατίθενται αποκλειστικά με κριτήριο τη βέλτιστη σχέση τιμής/ποιότητας, το οποίο είναι το πιο κατάλληλο για τη σύγκριση προσφορών για καινοτόμες λύσεις. Ασχέτως αν αφορά πολύ μεγάλα έργα ή μικρότερα καινοτόμα έργα, η σύμπραξη καινοτομίας πρέπει να είναι δομημένη κατά τρόπο ώστε να μπορεί να παρέχει την απαραίτητη ζήτηση της αγοράς, παρέχοντας κίνητρα για την ανάπτυξη καινοτόμου λύσης χωρίς μονοπωλιακό έλεγχο της αγοράς. Ως εκ τούτου, οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις συμπράξεις καινοτομίας κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η δημιουργία παράλληλων συμπράξεων καινοτομίας με περισσότερους από έναν εταίρους θα μπορούσε να συμβάλει στην αποφυγή τέτοιων αποτελεσμάτων.
- (60) Σύμφωνα με την κτηθείσα πείρα, ο ανταγωνιστικός διάλογος που προβλέπεται βάσει της οδηγίας 2014/24/ΕΕ απεδείχθη χρήσιμος σε περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές δεν κατορθώνουν να προσδιορίσουν τα μέσα κάλυψης των αναγκών τους ή αξιολόγησης όσων μπορεί να προσφέρει η αγορά σε ό,τι αφορά τεχνικές, οικονομικές ή νομικές λύσεις. Η κατάσταση αυτή μπορεί να εμφανιστεί ιδίως σε σχέση με

- καινοτόμα έργα, την εκτέλεση σημαντικών έργων υποδομής ολοκληρωμένων μεταφορών, μεγάλα δίκτυα πληροφορικής ή έργα που απαιτούν περίπλοκη και διαρθρωμένη χρηματοδότηση. Τα κράτη μέλη πρέπει επομένως να έχουν τη δυνατότητα να θέτουν το εργαλείο αυτό στη διάθεση των αναθετότων φορέων. Κατά περίπτωση, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να ορίζουν επικεφαλής του σχεδίου για την εξασφάλιση καλής συνεργασίας μεταξύ των οικονομικών φορέων και της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία ανάθεσης.
- (61) Λόγω των επιζήμιων επιπτώσεων για τον ανταγωνισμό, οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε άκρως εξαιρετικές περιστάσεις. Η εξαίρεση αυτή πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις στις οποίες είτε είναι αδύνατη η δημοσίευση, λόγω εξαιρετικά επείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε γεγονότα που δεν μπορεί να προβλέψει ή για τα οποία δεν ευθύνεται ο αναθέτων φορέας, είτε είναι σαφές εξ αρχής ότι η δημοσίευση δεν θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό ή καλύτερα αποτελέσματα των δημόσιων προμηθειών, μεταξύ άλλων επειδή υπάρχει αντικειμενικά μόνο ένας οικονομικός φορέας που μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα έργα τέχνης, όπου η ταυτότητα του καλλιτέχνη συνδέεται άρρηκτα με τον μοναδικό χαρακτήρα και την αξία του έργου τέχνης. Η αποκλειστικότητα μπορεί επίσης να οφείλεται σε άλλους λόγους, αλλά μόνον οι καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από τον ίδιο τον αναθέτοντα φορέα με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμηθειών.
- Οι αναθέτοντες φορείς που βασίζονται στην εξαίρεση αυτή πρέπει να εξηγήσουν για ποιον λόγο δεν υπάρχουν λογικές εναλλακτικές λύσεις ή υποκατάστατα, όπως η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής μεταξύ άλλων εκτός του κράτους μέλους του αναθέτοντος φορέα ή η εξέταση συγκρίσιμων από λειτουργικής άποψης έργων, αγαθών και υπηρεσιών.
- Στις περιπτώσεις που η κατάσταση της αποκλειστικότητας οφείλεται σε τεχνικούς λόγους, αυτοί θα πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια και να αιτιολογούνται κατά περίπτωση. Θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, την τεχνική αδυναμία άλλων οικονομικών φορέων να επιτύχουν τις απαιτούμενες επιδόσεις ή την αναγκαιότητα χρήσης ειδικής τεχνογνωσίας, εργαλείων ή μέσων που μόνον ένας οικονομικός φορέας διαθέτει. Οι τεχνικοί λόγοι μπορεί να προέρχονται επίσης από ειδικές απαιτήσεις διαλειτουργικότητας που πρέπει να πληρούνται για να εξασφαλιστεί η λειτουργία των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών.
- Τέλος, η διαδικασία προμήθειας δεν είναι χρήσιμη όταν αγοράζονται άμεσα αγαθά σε αγορά πρώτων υλών, περιλαμβανομένων των χρηματιστηρίων εμπορίας βασικών αγαθών, όπως είναι τα αγροτικά προϊόντα, πρώτων υλών και ενέργειας, όπου η πολυμερής ρυθμιζόμενη και εποπτευόμενη εμπορική δομή εγγυάται κατά τρόπο φυσικό τις τιμές της αγοράς.
- (62) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι διατάξεις σχετικά με την προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών ουδόλως εμποδίζουν την κοινοποίηση μη εμπιστευτικών τμημάτων συνημμένων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν επακόλουθων αλλαγών.
- (63) Τα ηλεκτρονικά μέσα πληροφοριών και επικοινωνιών μπορούν να απλουστεύσουν σε μεγάλο βαθμό τη δημοσίευση συμβάσεων και να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των διαδικασιών προμήθειας. Θα πρέπει να αποτελέσουν τον συνήθη τρόπο επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών στις διαδικασίες προμήθειας, δεδομένου ότι ενισχύουν σημαντικά τις δυνατότητες των οικονομικών φορέων να συμμετέχουν σε διαδικασίες προμήθειας σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικές η διαβίβαση των γνωστοποιήσεων σε ηλεκτρονική μορφή, η ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της προμήθειας και —μετά από μεταβατική περίοδο 30 μηνών— η πλήρης ηλεκτρονική επικοινωνία, δηλαδή η επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας, περιλαμβανομένης της διαβίβασης αιτήσεων συμμετοχής και ειδικότερα της διαβίβασης των προσφορών (ηλεκτρονική υποβολή). Τα κράτη μέλη και οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να είναι ελεύθεροι να προχωρήσουν περαιτέρω αν το επιθυμούν. Πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας σύμφωνα με την παρούσα οδηγία δεν πρέπει, παρά ταύτα, να υποχρεώνει τους αναθέτοντες φορείς να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τις προσφορές ούτε να καθιστά υποχρεωτική την ηλεκτρονική αξιολόγηση ή την αυτόματη επεξεργασία. Επιπλέον, βάσει της παρούσας οδηγίας, η υποχρέωση χρησιμοποίησης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας δεν θα πρέπει να ισχύει για κανένα στοιχείο της διαδικασίας δημόσιων προμηθειών μετά την ανάθεση της σύμβασης, ούτε και για την εσωτερική επικοινωνία στο πλαίσιο του αναθέτοντος φορέα.
- (64) Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει, πλην ορισμένων συγκεκριμένων καταστάσεων, να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, τα οποία δεν επιφέρουν διακρίσεις, είναι γενικά διαθέσιμα και διαλειτουργικά με τα γενικώς χρησιμοποιούμενα προϊόντα τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠ) και τα οποία δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία προμήθειας. Η χρήση των εν λόγω μέσων επικοινωνίας θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η υποχρέωση να χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά μέσα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας δημόσιων προμηθειών δεν θα ήταν ενδεδειγμένη στην περίπτωση όπου η χρήση ηλεκτρονικών μέσων απαιτεί ειδικευμένα εργαλεία ή μορφοτύπους αρχείων που δεν είναι γενικώς διαθέσιμοι ή στην περίπτωση όπου οι σχετικές επικοινωνίες μπορούν να γίνουν μόνο με τη χρήση ειδικού εξοπλισμού γραφείου. Οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει συνεπώς να υποχρεούνται να απαιτούν τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διαδικασία υποβολής σε ορισμένες περιπτώσεις, που θα πρέπει να προσδιορίζονται ρητά. Η παρούσα οδηγία ορίζει ότι στις περιπτώσεις αυτές πρέπει

να περιλαμβάνονται καταστάσεις που απαιτούν τη χρήση εξειδικευμένου εξοπλισμού γραφείου που δεν είναι γενικά διαθέσιμος στους αναθέτοντες φορείς, όπως οι εκτυπωτές μεγάλων σχημάτων. Σε ορισμένες διαδικασίες προμηθειών τα σχετικά με την προμήθεια έγγραφα ενδέχεται να απαιτούν την υποβολή φυσικού μοντέλου ή μοντέλου υπό κλίμακα το οποίο δεν μπορεί να υποβληθεί στους αναθέτοντες φορείς με ηλεκτρονικά μέσα. Στις περιπτώσεις αυτές, το μοντέλο πρέπει να αποστέλλεται στους αναθέτοντες φορείς με το ταχυδρομείο ή με άλλο κατάλληλο μέσο.

Διευκρινίζεται ωστόσο ότι η χρήση άλλων μέσων επικοινωνίας θα πρέπει να περιορίζεται στα στοιχεία εκείνα του διαγωνισμού για τα οποία δεν απαιτούνται ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας.

Είναι σκόπιμο να διασαφηνιστεί ότι, όπου κρίνεται απαραίτητο για τεχνικούς λόγους, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν ανώτατο όριο για το μέγεθος των αρχείων που είναι δυνατόν να υποβληθούν.

(65) Ενδεχομένως θα πρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παρέχεται στους αναθέτοντες φορείς η δυνατότητα να μην χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, όταν αυτό απαιτείται για την προστασία του ιδιαίτερα ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών. Τονιστέον ότι, όταν η χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων τα οποία δεν είναι γενικά διαθέσιμα μπορεί να παράσχει το απαραίτητο επίπεδο προστασίας, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα εργαλεία αυτά, όπως όταν οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν τη χρήση ειδικών ασφαλών μέσων επικοινωνίας στα οποία παρέχουν πρόσβαση.

(66) Οι διαφορετικοί τεχνικοί μορφώτυποι ή διαδικασίες και τα διαφορετικά πρότυπα ανταλλαγής μηνυμάτων ενδέχεται να παρεμποδίσουν τη διαλειτουργικότητα, όχι μόνο στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους αλλά και —κυρίως— μεταξύ των κρατών μελών. Για παράδειγμα, προκειμένου να συμμετάσχουν σε διαδικασία προμηθειών στην οποία επιτρέπεται ή απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων, που αποτελούν μορφώτυπο για την παρουσίαση και την οργάνωση των πληροφοριών με τρόπο κοινό για όλους τους προσφέροντες και είναι κατάλληλοι για ηλεκτρονική διαχείριση, οι οικονομικοί φορείς θα ήταν αναγκασμένοι, ελλείψει τυποποίησης, να προσαρμόσουν τους καταλόγους τους σε κάθε διαδικασία δημοσίων προμηθειών, πράγμα που σημαίνει την παροχή σχεδόν πανομοιότυπων πληροφοριών με διαφορετικούς μορφώτυπους ανάλογα με τις προδιαγραφές των σχετικών αναθέτοντων φορέων. Η τυποποίηση λοιπόν των μορφωτύπων του καταλόγου θα βελτιώσει το επίπεδο της διαλειτουργικότητας, θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και θα μειώσει την απαιτούμενη από τους οικονομικούς φορείς προσπάθεια.

(67) Όταν η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον υφίσταται ανάγκη να διασφαλιστεί ή να ενισχυθεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών τεχνικών μορφωτύπων ή διαδικασιών και προτύπων αποστολής μηνυμάτων με την επιβολή της χρήσης συγκεκριμένων προτύπων και, εφόσον διαπιστώσει ότι υφίσταται ανάγκη, διερευνά ποια πρότυπα να επιβάλει, θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρότατα υπόψη τις γνώμες των ενδιαφερομένων μερών. Θα πρέπει επίσης να εξετάζει σε ποιον βαθμό έχει ήδη χρησιμοποιηθεί στην πράξη ένα συγκεκριμένο πρότυπο από τους οικονομικούς και τους αναθέτοντες φορείς και πόσο αποτελεσματικό υπήρξε. Προτού επιβάλει τη χρήση συγκεκριμένου προτύπου, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να μελετά προσεκτικά το σχετικό κόστος, ιδίως όσον αφορά την προσαρμογή στις υπάρχουσες λύσεις όσον αφορά την ηλεκτρονική σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, περιλαμβανομένων των υποδομών, των διαδικασιών και του λογισμικού.

Εάν τα συγκεκριμένα πρότυπα δεν έχουν αναπτυχθεί από διεθνή, ευρωπαϊκό ή εθνικό οργανισμό τυποποίησης, θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις για τα πρότυπα των ΤΠΕ που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

(68) Προτού καθορίσουν το επίπεδο ασφάλειας που απαιτείται για τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης, τα κράτη μέλη και οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να αξιολογήσουν την αναλογικότητα ανάμεσα, αφενός, στις απαιτήσεις που έχουν ως στόχο να διασφαλιστεί η ορθή και αξιόπιστη ταυτοποίηση των αποστολών των σχετικών μηνυμάτων καθώς και η αρτιότητα του περιεχομένου τους και, αφετέρου, τον κίνδυνο προβλημάτων, όπως σε περίπτωση που μηνύματα προέρχονται από αποστολέα διαφορετικό αυτού που δηλώνεται. Εάν όλες οι άλλες παράμετροι παραμένουν αμετάβλητες, τούτο σημαίνει ότι το επίπεδο ασφάλειας που απαιτείται, επί παραδείγματι, για ένα ηλεκτρονικό μήνυμα με το οποίο ζητείται επιβεβαίωση της ακριβούς διεύθυνσης στην οποία θα πραγματοποιηθεί μια ενημερωτική συνάντηση δεν πρέπει να ορίζεται στο ίδιο επίπεδο που απαιτείται για την υποβολή της προσφοράς, η οποία είναι δεσμευτική για τον οικονομικό φορέα. Ομοίως, η αξιολόγηση της αναλογικότητας θα μπορούσε να οδηγήσει σε απαίτηση χαμηλότερων επιπέδων ασφάλειας για την εκ νέου υποβολή ηλεκτρονικών καταλόγων ή την υποβολή προσφορών σε ένα πλαίσιο «μίνι» διαγωνισμών εντός συμφωνίας-πλαίσου ή την πρόσβαση σε έγγραφα της προμήθειας.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (69) Αν και τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας προμήθειας, όπως τα έγγραφα της προμήθειας, οι αιτήσεις συμμετοχής, η επιβεβαίωση ενδιαφέροντος και οι προσφορές θα πρέπει να υποβάλλονται πάντοτε γραπτώς, η προφορική επικοινωνία με τους οικονομικούς φορείς θα πρέπει να συνεχίσει να είναι δυνατή, υπό τον όρο ότι το περιεχόμενο της τεκμηριώνεται επαρκώς. Αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί το δέον επίπεδο διαφάνειας που επιτρέπει να επαληθευτεί η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι οι προφορικές επικοινωνίες με τους προσφέροντες οι οποίες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο περιεχόμενο και την αξιολόγηση των προσφορών να τεκμηριώνονται επαρκώς και με τα ενδεδειγμένα μέσα, όπως με γραπτές ή ηχητικές καταγραφές ή συνόψεις των βασικών στοιχείων της επικοινωνίας.
- (70) Στις αγορές δημόσιων προμηθειών της Ένωσης παρατηρείται έντονη τάση συγκέντρωσης της ζήτησης από τους αγοραστές του Δημοσίου, με στόχο την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων χαμηλότερων τιμών και εξόδων συναλλαγής, καθώς και την καλύτερη και πιο επαγγελματική διαχείριση των προμηθειών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συγκέντρωσης των αγορών είτε βάσει του αριθμού των συμμετεχόντων αναθετότων φορέων είτε βάσει του όγκου και της αξίας τους με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο, η συγκέντρωση και η κεντρική διαχείριση των αγορών θα πρέπει να υπόκεινται σε προσεκτική παρακολούθηση, προκειμένου να αποφεύγονται η υπερβολική συγκέντρωση αγοραστικής δύναμης και οι αθέμιτες πρακτικές, και να διαφυλάσσονται η διαφάνεια και ο ανταγωνισμός καθώς και οι ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά για τις ΜΜΕ.
- (71) Η προσφυγή σε συμφωνίες-πλαίσια μπορούν να αποδειχθεί αποτελεσματική τεχνική δημόσιων προμηθειών σε ολόκληρη την Ένωση. Ωστόσο, πρέπει να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός με τη βελτίωση της διαφάνειας και της πρόσβασης σε δημόσιες προμήθειες που συνάπτονται μέσω συμφωνιών-πλαisiών. Είναι επομένως σκόπιμο να αναθεωρηθούν οι εφαρμοστέες στις εν λόγω συμφωνίες διατάξεις, με την πρόβλεψη ιδίως ότι η ανάθεση συγκεκριμένων συμβάσεων με βάση τις συμφωνίες γίνεται βάσει αντικειμενικών κανόνων και κριτηρίων, για παράδειγμα ύστερα από «μίνι διαγωνισμό», και με τον περιορισμό της διάρκειας των συμφωνιών-πλαisiών.
- (72) Πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι, ενώ οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο πρέπει να ανατίθενται πριν από την εκπνοή της ισχύος της ίδιας της συμφωνίας-πλαisiού, η διάρκεια των επιμέρους συμβάσεων που βασίζονται σε αυτήν δεν απαιτείται να συμπίπτει με τη διάρκειά της, αλλά μπορεί να είναι, κατά περίπτωση, βραχύτερη ή μακρότερη. Θα πρέπει ιδίως να συνεκτιμώνται, κατά τον καθορισμό της διάρκειας των βασισόμενων σε συμφωνία-πλαίσιο επιμέρους συμβάσεων, παράγοντες όπως ο απαιτούμενος χρόνος εκτέλεσης, όπου περιλαμβάνεται η συντήρηση εξοπλισμού με προσδόκιμο ωφέλιμης διάρκειας ζωής μεγαλύτερο των οκτώ ετών ή όπου απαιτείται ευρεία εκπαίδευση του προσωπικού για την εκτέλεση της σύμβασης.
- Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις στις οποίες η διάρκεια των ιδίων των συμφωνιών-πλαisiών θα πρέπει να μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ έτη. Τέτοιες περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να είναι δεόντως δικαιολογημένες με κριτήριο, ιδίως, το αντικείμενο της συμφωνίας-πλαisiού, ενδέχεται να προκύψουν, για παράδειγμα, όταν οι οικονομικοί φορείς πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους εξοπλισμό η περίοδος απόσβεσης του οποίου είναι μεγαλύτερη των οκτώ ετών και ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος ανά πάσα στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια της συμφωνίας-πλαisiού. Στο ειδικό πλαίσιο των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας που παρέχουν βασικές υπηρεσίες στο κοινό ενδέχεται ενίοτε να απαιτούνται σε ορισμένες όχι μόνο συμβάσεις πλαίσια αλλά και επιμέρους συμβάσεις μεγαλύτερης διάρκειας για παράδειγμα στην περίπτωση συμφωνιών-πλαisiών που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της τακτικής και έκτακτης συντήρησης δικτύων η οποία ενδέχεται να απαιτεί τον χειρισμό ακριβού εξοπλισμού από προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης με σκοπό την απρόσκοπτη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών και την ελαχιστοποίηση τυχόν προβλημάτων.
- (73) Έχοντας υπόψη την κτηθείσα πείρα, πρέπει επίσης να προσαρμοστούν οι κανόνες που διέπουν τα δυναμικά συστήματα αγορών ώστε να είναι σε θέση οι αναθέτοντες φορείς να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες του εν λόγω εργαλείου. Τα συστήματα χρειάζονται απλούστευση· ειδικότερα, θα πρέπει να λειτουργούν υπό μορφή κλειστής διαδικασίας, άρα χωρίς ανάγκη ενδεικτικών προσφορών οι οποίες θεωρούνται ως ένα από τα πλέον επιβαρυντικά στοιχεία των δυναμικών συστημάτων αγορών. Επομένως, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας υποβάλλει αίτηση συμμετοχής και πληροί τα κριτήρια επιλογής πρέπει να έχει τη δυνατότητα συμμετοχής στις διαδικασίες προμηθειών που διεξάγονται μέσω του δυναμικού συστήματος αγορών καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του.
- Αυτή η τεχνική αγορών επιτρέπει στους αναθέτοντες φορείς να έχουν στη διάθεσή τους ιδιαίτερα ευρύ φάσμα προσφορών και συνεπώς να εξασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των πόρων μέσω ευρέος ανταγωνισμού σε ό,τι αφορά συνηθισμένα ή έτοιμα προς χρήση προϊόντα, έργα ή υπηρεσίες που είναι κατά κανόνα διαθέσιμα στην αγορά.
- (74) Η εξέταση των εν λόγω αιτήσεων συμμετοχής πρέπει κανονικά να πραγματοποιείται μέσα σε ανώτατο διάστημα 10 εργάσιμων ημερών δεδομένου ότι η αξιολόγηση των κριτηρίων επιλογής θα λάβει χώρα με βάση τις απαιτήσεις τεκμηρίωσης που ορίζουν οι αναθέτοντες φορείς, ενδεχομένως σύμφωνα με τις απλοποιημένες διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ωστόσο, όταν θεσπίζεται για πρώτη φορά δυναμικό σύστημα αγορών, μετά την πρώτη δημοσίευση της ανακοίνωσης προκήρυξης σύμβασης ή της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, οι αναθέτοντες φορείς πιθανόν να κατακλύζονται από τόσο μεγάλο αριθμό αιτήσεων συμμετοχής που να χρειάζονται περισσότερο χρόνο για την εξέταση των αιτήσεων. Αυτό θα πρέπει να γίνεται δεκτό, υπό τον όρο ότι δεν δρομολογείται συγκεκριμένη προμήθεια πριν εξεταστούν όλες οι αιτήσεις.

Οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν την ευχέρεια να οργανώνουν τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να εξετάσουν τις αιτήσεις συμμετοχής, για παράδειγμα να αποφασίσουν να πραγματοποιούν την εν λόγω εξέταση μόνο μία φορά τη βδομάδα, με την προϋπόθεση να τηρούνται οι προθεσμίες για την εξέταση κάθε αίτησης. Οι αναθέτοντες φορείς που χρησιμοποιούν τα κριτήρια εξαίρεσης ή επιλογής τα οποία προβλέπονται δυνάμει της οδηγίας 2014/24/ΕΕ στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών οφείλουν να τηρούν τις σχετικές διατάξεις της οδηγίας αυτής όπως οι αναθέτουσες αρχές που διαχειρίζονται δυναμικό σύστημα αγορών σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ.

(75) Προκειμένου να ενισχυθούν οι δυνατότητες των ΜΜΕ να συμμετέχουν σε δυναμικό σύστημα αγορών μεγάλης κλίμακας, για παράδειγμα σύστημα που λειτουργεί υπό τη διεύθυνση κεντρικής αρχής προμηθειών, η σχετική αναθέτουσα αρχή ή φορέας πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διαρθρώσει το σύστημα σε αντικειμενικά προσδιοριζόμενες κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών. Οι κατηγορίες αυτές θα πρέπει να ορίζονται βάσει αντικειμενικών παραγόντων, όπως, επί παραδείγματι, το μέγιστο επιτρεπόμενο μέγεθος συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο της εν λόγω κατηγορίας ή μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή στην οποία πρόκειται να εκτελεστούν μεταγενέστερες ειδικές συμβάσεις. Όταν ένα δυναμικό σύστημα αγορών διαιρείται σε κατηγορίες, η αναθέτουσα αρχή ή φορέας οφείλει να εφαρμόζει κριτήρια επιλογής αναλογικά με τα χαρακτηριστικά της οικείας κατηγορίας.

(76) Πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί είναι συνήθως ακατάλληλοι για ορισμένες συμβάσεις έργων και ορισμένες συμβάσεις υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες πνευματικού δημιουργού, όπως ο σχεδιασμός έργων, επειδή μόνο τα στοιχεία που είναι κατάλληλα για αυτόματη αξιολόγηση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς παρέμβαση ή εκτίμηση του αναθέτοντος φορέα, δηλαδή στοιχεία που μπορούν να προσδιοριστούν ποσοτικά ώστε να εκφραστούν με τη μορφή αριθμών ή ποσοστών επί τοις εκατό, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

Πρέπει, όμως, να διευκρινιστεί επίσης ότι οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί μπορούν να χρησιμοποιούνται σε διαδικασία προμήθειας για την απόκτηση συγκεκριμένου δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Είναι επίσης σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι παρόλο που οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να εφαρμόζουν κριτήρια επιλογής που τους δίνουν τη δυνατότητα να μειώσουν τον αριθμό των υποψηφίων ή προσφερόντων εφόσον δεν έχει αρχίσει ακόμα ο πλειστηριασμός, δεν πρέπει να επιτρέπεται η περαιτέρω μείωση του αριθμού του προσφερόντων που συμμετέχουν στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό μετά την έναρξή του.

(77) Αναπτύσσονται συνεχώς νέες ηλεκτρονικές τεχνικές αγορών, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι. Οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι είναι ένας μορφότυπος για την παρουσίαση και την οργάνωση των πληροφοριών κατά τρόπο ο οποίος είναι κοινός για όλους τους προσφέροντες και είναι κατάλληλος για ηλεκτρονική επεξεργασία. Ένα παράδειγμα είναι η παρουσίαση των προσφορών σε λογιστικό φύλλο. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να απαιτήσουν ηλεκτρονικούς καταλόγους σε όλες τις διαθέσιμες διαδικασίες όπου απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας. Οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι συμβάλλουν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στον εξορθολογισμό των δημόσιων προμηθειών, ιδίως με την εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος. Εντούτοις, πρέπει να θεσπιστούν ορισμένοι κανόνες για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της εν λόγω χρήσης με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας και με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας. Εν προκειμένω, η χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για την παρουσίαση των προσφορών δεν θα πρέπει να συνεπάγεται ότι τη δυνατότητα των οικονομικών φορέων να περιορίζονται στη διαβίβαση του γενικού τους καταλόγου. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι υποχρεωμένοι να προσαρμόζουν τους γενικούς τους καταλόγους στην εκάστοτε διαδικασία προμήθειας. Με την εν λόγω προσαρμογή εξασφαλίζεται ότι ο κατάλογος που διαβιβάζεται στο πλαίσιο δεδομένης διαδικασίας προμηθειών περιέχει μόνο προϊόντα, έργα ή υπηρεσίες που οι οικονομικοί φορείς εκτιμούν – ύστερα από προσεκτική εξέταση – ότι αντιστοιχούν στις απαιτήσεις του αναθέτοντος φορέα. Οι οικονομικοί φορείς θα έχουν συνεπώς τη δυνατότητα να αντιγράψουν πληροφορίες από τον γενικό τους κατάλογο, όχι όμως να τον υποβάλλουν ολόκληρο. Επιπλέον, εφόσον παρέχονται ικανοποιητικές εγγυήσεις σχετικά με τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας, της ίσης μεταχείρισης και της προβλεψιμότητας, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να μπορούν να προκηρύξουν διαγωνισμούς σχετικά με ειδικές αγορές βάσει ηλεκτρονικών καταλόγων που έχουν διαβιβαστεί προηγουμένως, ιδίως όταν εκτελείται νέος διαγωνισμός βάσει συμφωνίας-πλαisiού ή χρησιμοποιείται δυναμικό σύστημα αγορών.

Όταν η προσφορά έχει καταρτιστεί από τον αναθέτοντα φορέα, πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στον σχετικό οικονομικό φορέα να ελέγχει ότι η εν λόγω προσφορά δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Όταν υπάρχουν ουσιώδη σφάλματα, ο οικονομικός φορέας δεν πρέπει να δεσμεύεται από την προσφορά που καταρτίστηκε από τον αναθέτοντα φορέα, εκτός αν τα σφάλματα διορθωθούν.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανόνων σχετικά με τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να δυσχεραίνουν αδικαιολόγητα την πρόσβαση των οικονομικών φορέων σε διαδικασίες προμηθειών στις οποίες οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται υπό μορφή ηλεκτρονικών καταλόγων και οι οποίες εγγυώνται τη συμμόρφωση με τις γενικές αρχές αποφυγής των διακρίσεων και ίσης μεταχείρισης.

(78) Στην πλειονότητα των κρατών μελών χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο τεχνικές συγκέντρωσης των προμηθειών. Οι κεντρικές αρχές προμηθειών είναι επιφορτισμένες με την πραγματοποίηση αγορών, τη διαχείριση δυναμικών συστημάτων αγορών ή την ανάθεση συμβάσεων/συμφωνιών-πλαίσια που προορίζονται για άλλες αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, με ή χωρίς αμοιβή. Οι αναθέτοντες φορείς για τους οποίους συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο θα πρέπει να μπορούν να τη χρησιμοποιούν για μεμονωμένες ή επαναλαμβανόμενες αγορές. Λόγω του μεγάλου όγκου των αγοραζόμενων ποσοτήτων οι τεχνικές αυτές μπορεί να συμβάλουν στην αύξηση του ανταγωνισμού και θα πρέπει να ενισχύσουν την επαγγελματική διαχείριση των δημόσιων αγορών. Πρέπει συνεπώς να προβλεφθεί ενωσιακός ορισμός των κεντρικών αρχών προμηθειών που να αφορά συγκεκριμένα τους αναθέτοντες φορείς και πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι κεντρικές αρχές προμηθειών λειτουργούν με δύο διαφορετικούς τρόπους.

Πρώτον, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν ως χονδρέμποροι αγοράζοντας, αποθηκεύοντας και μεταπωλώντας και, δεύτερον, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν ως μεσάζοντες που αναθέτουν συμβάσεις, διαχειρίζονται δυναμικά συστήματα αγορών ή συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια που θα χρησιμοποιηθούν από τους αναθέτοντες φορείς.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να αναλαμβάνουν τον ρόλο του μεσάζοντα, διεξάγοντας αυτόνομα τις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης, χωρίς να λαμβάνουν λεπτομερείς οδηγίες από τους οικείους αναθέτοντες φορείς· σε άλλες περιπτώσεις, μπορούν να διεξάγουν τις διαδικασίες ανάθεσης βάσει οδηγιών από τους οικείους αναθέτοντες φορείς, εξ ονόματός τους και για λογαριασμό τους.

Επιπλέον πρέπει να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με τον επιμερισμό της ευθύνης για την τήρηση των δυνάμει της παρούσας οδηγίας υποχρεώσεων, μεταξύ άλλων σε περίπτωση προσφυγών, μεταξύ της κεντρικής αρχής προμηθειών και των αναθετόντων φορέων που πραγματοποιούν αγορές από ή μέσω της αρχής αυτής. Όταν η κεντρική αρχή προμηθειών είναι αποκλειστικά αρμόδια για τη διεξαγωγή των διαδικασιών προμήθειας, θα πρέπει επίσης να έχει την άμεση και αποκλειστική ευθύνη για τη νομιμότητα των διαδικασιών. Όταν ο αναθέτων φορέας εκτελεί ορισμένα τμήματα της διαδικασίας, για παράδειγμα την εκ νέου διεξαγωγή διαγωνισμού βάσει συμφωνίας-πλαίσια ή την ανάθεση μεμονωμένων συμβάσεων βάσει δυναμικού συστήματος αγορών, θα πρέπει να συνεχίσει να φέρει την ευθύνη για τα στάδια που εκτελεί.

(79) Πρέπει να επιτρέπεται στους αναθέτοντες φορείς να αναθέτουν σύμβαση υπηρεσιών για την παροχή δραστηριοτήτων κεντρικών προμηθειών σε κεντρική αρχή προμηθειών χωρίς

να εφαρμόζουν τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας· θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται η συμπερίληψη της παροχής δραστηριοτήτων επικουρικών προμηθειών σε τέτοιες συμβάσεις υπηρεσιών. Τέτοιες συμβάσεις υπηρεσιών για την παροχή δραστηριοτήτων επικουρικών προμηθειών, όταν δεν εκτελούνται από κεντρική αρχή προμηθειών σε σχέση με την παροχή από μέρους της δραστηριοτήτων κεντρικών προμηθειών στον σχετικό αναθέτοντα φορέα, πρέπει να ανατίθενται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Πρέπει να υπενθυμιστεί επίσης ότι η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που παρέχονται μεν κεντρικές ή επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών, όχι όμως με σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας που συνιστά προμήθεια κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

(80) Η πρόβλεψη αυστηρότερων διατάξεων για τις κεντρικές αρχές προμηθειών δεν πρέπει με κανέναν τρόπο να εμποδίζει την τρέχουσα πρακτική των περιστασιακών από κοινού προμηθειών, δηλαδή λιγότερο θεσμοθετημένων και συστηματικών κοινών αγορών ή την καθιερωμένη πρακτική της προσφυγής σε παρόχους υπηρεσιών που προετοιμάζουν και διαχειρίζονται διαδικασίες προμηθειών εξ ονόματος και για λογαριασμό ενός αναθέτοντος φορέα και σύμφωνα με τις οδηγίες του. Αντίθετα, ορισμένα χαρακτηριστικά των από κοινού προμηθειών θα πρέπει να διευκρινιστούν λόγω του σημαντικού ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι συγκεκριμένες προμήθειες, μεταξύ άλλων, και όσον αφορά τα καινοτόμα έργα.

Οι από κοινού προμήθειες μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές που κυμαίνονται από τις συντονισμένες προμήθειες με την προετοιμασία κοινών τεχνικών προδιαγραφών για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που θα αποτελέσουν αντικείμενο προμήθειας από διάφορους αναθέτοντες φορείς, καθένας εκ των οποίων διεξάγει διαφορετική διαδικασία προμηθειών, μέχρι την περίπτωση οι σχετικοί αναθέτοντες φορείς να διεξάγουν κοινή διαδικασία δημόσιων προμηθειών είτε ενεργώντας από κοινού είτε αναθέτοντας τη διαχείριση της διαδικασίας προμηθειών σε έναν αναθέτοντα φορέα για λογαριασμό όλων των υπολοίπων.

Όταν διάφοροι αναθέτοντες φορείς διεξάγουν κοινή διαδικασία προμηθειών, είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, όταν μόνο ορισμένα μέρη της διαδικασίας προμηθειών διεξάγονται από κοινού από τους αναθέτοντες φορείς, η κοινή ευθύνη ισχύει μόνο για τα μέρη της διαδικασίας που διεξήχθησαν από κοινού. Κάθε αναθέτων φορέας πρέπει να φέρει την αποκλειστική ευθύνη σε ό,τι αφορά διαδικασίες ή μέρη διαδικασιών που διεξάγει μόνος του, όπως την ανάθεση σύμβασης, τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσια, τη διαχείριση δυναμικού συστήματος αγορών ή την εκ νέου διεξαγωγή διαγωνισμού βάσει συμφωνίας-πλαίσια.

(81) Τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας προσφέρονται ιδιαίτερα για την υποστήριξη πρακτικών και εργαλείων συγκέντρωσης των προμηθειών, χάρη στη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και αυτόματης επεξεργασίας δεδομένων που προσφέρουν, καθώς και στην ελαχιστοποίηση του κόστους πληροφόρησης και συναλλαγών. Συνεπώς, σε πρώτο στάδιο, η χρήση των εν λόγω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτική για τις κεντρικές αρχές προμηθειών, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να διευκολυνθεί η εφαρμογή συγκλινομένων πρακτικών σε ολόκληρη την Ένωση. Στη συνέχεια, θα πρέπει να θεσπιστεί γενική υποχρέωση χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας σε όλες τις διαδικασίες προμήθειας, μετά από μεταβατική περίοδο 30 μηνών.

(82) Η από κοινού ανάθεση συμβάσεων από αναθέτοντες φορείς διαφορετικών κρατών μελών προσκρούει επί του παρόντος σε συγκεκριμένες νομικές δυσκολίες όσον αφορά τις συγκρούσεις εθνικών νομοθεσιών. Παρά το γεγονός ότι η οδηγία 2004/17/EK επέτρεψε σιωπηρά τις διασυνοριακές κοινές δημόσιες προμήθειες, οι αναθέτοντες φορείς εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικές νομικές και πρακτικές δυσκολίες κατά τις αγορές τους από κεντρικές αρχές προμηθειών σε άλλα κράτη μέλη ή κατά την από κοινού ανάθεση συμβάσεων. Προκειμένου να επιτραπεί στους αναθέτοντες φορείς να αντλήσουν τα μέγιστα οφέλη από τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τις οικονομίες κλίμακας και τον διαμοιρασμό των κινδύνων και των ωφελειών, μεταξύ άλλων και για καινοτόμα έργα που εμπεριέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο από αυτόν που μπορεί ευλόγως να αναλάβει ένας αναθέτων φορέας μεμονωμένα, τα εν λόγω προβλήματα πρέπει να λυθούν. Συνεπώς πρέπει να θεσπιστούν νέοι κανόνες για τις διασυνοριακές κοινές δημόσιες προμήθειες ώστε να διευκολυνθεί η συνεργασία ανάμεσα στους αναθέτοντες φορείς και να ενισχυθούν τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς με τη δημιουργία διασυνοριακών επιχειρηματικών ευκαιριών για προμηθευτές και παρόχους υπηρεσιών. Οι εν λόγω κανόνες πρέπει να καθορίζουν τις προϋποθέσεις για τη διασυνοριακή χρήση των κεντρικών αρχών προμηθειών και να ορίζουν την εφαρμοστέα νομοθεσία για τις δημόσιες προμήθειες, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμοστέας νομοθεσίας για την άσκηση προσφυγών, στην περίπτωση κοινών διασυνοριακών διαδικασιών, συμπληρώνοντας τους κανόνες για τη σύγκρουση νόμων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Επιπλέον, οι αναθέτοντες φορείς διαφορετικών κρατών μελών θα πρέπει να μπορούν να συγκροτούν κοινούς νομικούς φορείς δυνάμει του εθνικού δικαίου ή του δικαίου της Ένωσης. Θα πρέπει να οριστούν ειδικοί κανόνες για κοινές προμήθειες αυτού του είδους.

Ωστόσο οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες διασυνοριακών από κοινού δημόσιων προμηθειών για να παρακάμπτουν τους σύμφωνους προς το δίκαιο της Ένωσης υποχρεωτικούς κανόνες δημόσιου δικαίου από τους οποίους διέπονται στο κράτος μέλος όπου είναι εγκατεστημένοι. Οι κανόνες αυτοί μπορούν να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, διατάξεις περί διαφάνειας και πρόσβασης στα έγγραφα ή ειδικές απαιτήσεις για την ιχνηλασιμότητα ευαίσθητων αγαθών.

(83) Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται από τους αγοραστές θα πρέπει να επιτρέπουν το άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό καθώς και την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των τεχνικών λύσεων, προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων όσων καταρτίζονται με βάση κριτήρια επιδόσεων που συνδέονται με τον κύκλο ζωής και τη βιωσιμότητα της διαδικασίας παραγωγής των έργων, αγαθών και υπηρεσιών.

Κατά συνέπεια, οι τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να καταρτίζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο τεχνητός περιορισμός του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που να ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, αντικατοπτρίζοντας βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που παρέχονται συνήθως από τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών με κριτήριο τις απαιτήσεις λειτουργίας και επιδόσεων γενικά επιτρέπει την επίτευξη του ανωτέρω στόχου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Οι απαιτήσεις λειτουργίας και επιδόσεων συνιστούν επίσης ενδεδειγμένα μέσα για την προώθηση της καινοτομίας στις δημόσιες προμήθειες και θα πρέπει να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν εκτενέστερα. Όταν γίνεται αναφορά σε ευρωπαϊκό πρότυπο ή, ελλείψει αυτού, σε εθνικό πρότυπο, θα πρέπει να εξετάζονται από τους αναθέτοντες φορείς προσφορές βασιζόμενες σε άλλες ισοδύναμες λύσεις που πληρούν τις απαιτήσεις των αναθετότων φορέων και είναι ισοδύναμες από άποψη ασφάλειας. Υπεύθυνος για την απόδειξη της ισοδυναμίας με το απαιτούμενο σήμα θα πρέπει να είναι ο οικονομικός φορέας.

Για την απόδειξη της ισοδυναμίας, θα πρέπει να είναι δυνατόν να υποχρεωθούν οι προσφέροντες να υποβάλουν στοιχεία επαληθευμένα από τρίτους. Ωστόσο, θα πρέπει επίσης να επιτρέπονται άλλα ενδεδειγμένα αποδεικτικά μέσα, όπως ο τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή εκθέσεις δοκιμών ούτε δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό την προϋπόθεση ότι ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα έργα, τα αγαθά και οι υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που προβλέπονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης σύμβασης.

(84) Για όλες τις δημόσιες προμήθειες που προορίζονται για χρήση από πρόσωπα, είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό του αναθέτοντος φορέα, θα πρέπει να ορίζονται —εκτός από δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις— τεχνικές προδιαγραφές από τους αναθέτοντες φορείς προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη κριτήρια πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες ή σχεδιασμού για όλους τους χρήστες.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

(85) Οι αναθέτοντες φορείς που επιθυμούν να αγοράσουν έργα, αγαθά ή υπηρεσίες με συγκεκριμένα περιβαλλοντικά, κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά πρέπει να είναι σε θέση να αναφέρουν συγκεκριμένα σήματα, όπως το ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα, τα (πολυ)εθνικά οικολογικά σήματα ή οποιοδήποτε άλλο σήμα, με την προϋπόθεση ότι οι απαιτήσεις για την απόκτηση του σήματος συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, όπως είναι η περιγραφή του προϊόντος και η παρουσίασή του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων συσκευασίας. Επιπλέον, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι εν λόγω απαιτήσεις να ορίζονται και να υιοθετούνται βάσει αντικειμενικά επαληθεύσιμων κριτηρίων, μέσω διαδικασίας στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι ενδιαφερόμενοι, όπως κυβερνητικοί οργανισμοί, καταναλωτές, κατασκευαστές, διανομείς ή περιβαλλοντικές οργανώσεις, και το σήμα να είναι προσίτο και διαθέσιμο σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα μπορούσαν να είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, επιχειρήσεις ή κάθε είδους μη κυβερνητικοί οργανισμοί (οργανισμός ο οποίος δεν ανήκει σε κυβέρνηση και δεν είναι συμβατική κερδοσκοπική επιχείρηση).

Επίσης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι συγκεκριμένοι εθνικοί ή κυβερνητικοί φορείς ή οργανισμοί μπορούν να συμμετέχουν στην κατάρτιση απαιτήσεων σήματος που μπορούν να χρησιμοποιούνται σε σχέση με την προμήθεια από τις δημόσιες αρχές χωρίς οι εν λόγω φορείς και οργανισμοί να απολέσουν το καθεστώς τους ως τρίτων μερών. Οι αναφορές στα σήματα δεν θα πρέπει να συνεπάγονται περιορισμό της καινοτομίας.

(86) Κατά την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα της προστασίας δεδομένων, ιδίως όσον αφορά το σχεδιασμό της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων (προστασία δεδομένων από το σχεδιασμό).

(87) Οι δημόσιες προμήθειες θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τον Κώδικα Βέλτιστων Πρακτικών που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2008, με τίτλο «Ευρωπαϊκός Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις συμβάσεις δημόσιων προμηθειών», παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου δημόσιων προμηθειών κατά τρόπο που διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε παρτίδες. Η υποδιαίρεση αυτή θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ και/ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων. Το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων πρέπει να καθορίζεται χωρίς περιορισμούς από τον αναθέτοντα φορέα ο οποίος, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που αφορούν τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας προμήθειας, πρέπει να έχει επίσης τη δυνατότητα να αναθέτει ορισμένες από τις παρτίδες χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να διευκολύνουν περαιτέρω τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην αγορά δημόσιων προμηθειών θεσπίζοντας την υποχρέωση να εξετάζεται η σκοπιμότητα της υποδιαίρεσης συμβάσεων σε παρτίδες, δηλαδή μικρότερες συμβάσεις, ζητώντας από τους αναθέτοντες φορείς να αιτιολογούν απόφασή τους να μην υποδιαίρουν σύμβαση σε παρτίδες ή καθιστώντας την υποδιαίρεση σε παρτίδες υποχρεωτική υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν την ελευθερία να προβλέπουν μηχανισμούς για απευθείας πληρωμές σε υπεργολάβους.

(88) Όταν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε παρτίδες, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να περιορίσουν τον αριθμό των παρτίδων για τις οποίες μπορεί να υποβάλει προσφορά ένας οικονομικός φορέας, παραδείγματος χάρι για να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό ή να διασφαλίσουν τη σταθερότητα του εφοδιασμού· θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα.

Ωστόσο, ο στόχος της διευκόλυνσης της μεγαλύτερης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες προμήθειες ενδέχεται να υπονομευθεί, εάν οι αναθέτοντες φορείς υποχρεωθούν να αναθέτουν τη σύμβαση ανά παρτίδα ακόμη και όταν αυτό συνεπάγεται την αποδοχή λύσεων ουσιωδώς λιγότερο πλεονεκτικών σε σχέση με σύμβαση η οποία συγκεντρώνει διάφορες ή όλες τις παρτίδες. Όταν η δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου αυτής έχει ήδη αναφερθεί ρητά προηγουμένως, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργήσουν συγκριτική αξιολόγηση των προσφορών, ούτως ώστε να καθοριστεί αν οι προσφορές συγκεκριμένου προσφέροντος για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων πληρούν, ως σύνολο, τα κριτήρια ανάθεσης που θέτει η παρούσα οδηγία, όσον αφορά τις εν λόγω παρτίδες, καλύτερα από τις προσφορές των χωριστών παρτίδων, μεμονωμένα. Εάν ναι, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν σύμβαση που συνδυάζει τις εν λόγω παρτίδες στον συγκεκριμένο προσφέροντα. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να διενεργήσουν τη συγκριτική αξιολόγηση, πρώτον, καθορίζοντας ποιες προσφορές πληρούν με τον καλύτερο τρόπο τα κριτήρια ανάθεσης για κάθε χωριστή παρτίδα και στη συνέχεια συγκρίνοντάς τις με τις προσφορές που έχουν υποβληθεί από συγκεκριμένο προσφέροντα για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων, ως σύνολο.

(89) Προκειμένου οι διαδικασίες να γίνουν ταχύτερες και αποτελεσματικότερες, οι προθεσμίες για τη συμμετοχή σε διαδικασίες προμηθειών θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερες και να μην δημιουργούν περιττούς φραγμούς στην πρόσβαση οικονομικών φορέων προερχόμενων από την εσωτερική αγορά και ιδίως ΜΜΕ. Πρέπει συνεπώς να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, όταν καθορίζονται οι προθεσμίες για την παραλαβή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν ιδίως κατά νου την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, ακόμα κι αν αυτό συνεπάγεται τον καθορισμό προθεσμιών που είναι μεγαλύτερες από τα ελάχιστα όρια που προβλέπει η παρούσα οδηγία. Από την άλλη πλευρά, η χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληροφοριών και επικοινωνιών και ειδικότερα η διαθεσιμότητα

όλων των εγγράφων της προμήθειας σε ηλεκτρονική μορφή σε όλους τους οικονομικούς φορείς, τους προσφέροντες και τους υποψήφιους καθώς και η ηλεκτρονική διαβίβαση των ανακοινώσεων οδηγούν σε αυξημένη διαφάνεια και εξοικονόμηση χρόνου. Κατά συνέπεια, πρέπει να προβλεφθεί η μείωση των ελάχιστων χρονικών ορίων που ισχύουν για τις ανοιχτές διαδικασίες σύμφωνα με τους κανόνες που θέτει η ΣΔΠ και με την προϋπόθεση να είναι συμβατά με τον συγκεκριμένο τρόπο διαβίβασης που προβλέπεται σε ενωσιακό επίπεδο. Επιπλέον οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν περαιτέρω τις προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών σε ανοιχτές διαδικασίες σε περιπτώσεις όπου λόγω επιτακτικής ανάγκης είναι ανέφικτη η τήρηση της κανονικής προθεσμίας σε ανοιχτές διαδικασίες, αλλά παραμένει δυνατή η διεξαγωγή ανοιχτής διαδικασίας με μικρότερη προθεσμία. Μόνο όταν σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατεπείγουσας ανάγκης λόγω γεγονότων που δεν θα μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί από τον σχετικό αναθέτοντα φορέα ούτε οφείλονται σε δική του υπαιτιότητα καθίσταται αδύνατη η διεξαγωγή κανονικής διαδικασίας ακόμα και με μικρότερες προθεσμίες, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίο, να αναθέτουν συμβάσεις με διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού. Αυτό μπορεί να συμβεί σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, όπου απαιτείται άμεση δράση.

- (90) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν επαρκή χρόνο για την κατάρτιση κατάλληλων προσφορών μπορεί να έχει ως συνέπεια ότι η προθεσμία που ορίστηκε αρχικά θα πρέπει να παραταθεί. Η περίπτωση αυτή συντρέπει ιδίως όταν γίνονται σημαντικές αλλαγές στα έγγραφα της προμήθειας. Θα πρέπει επίσης, στο πλαίσιο αυτό, να διευκρινιστεί ότι ως σημαντικές αλλαγές νοούνται, ιδίως όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές, οι αλλαγές ως προς τις οποίες οι οικονομικοί φορείς χρειάζονται επιπλέον χρόνο προκειμένου να τις κατανοήσουν και να ανταποκριθούν καταλλήλως. Θα πρέπει ωστόσο να καταστεί σαφές ότι οι αλλαγές αυτές δεν θα πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε να σημαίνουν ότι θα είχε επιτραπεί η συμμετοχή άλλων υποψηφίων, πέραν αυτών που είχαν αρχικά επιλεγεί, ή ότι η διαδικασία προμήθειας θα είχε προσελκύσει και άλλους φορείς για να συμμετάσχουν σε αυτήν. Η περίπτωση αυτή συντρέπει, ιδίως, όταν οι αλλαγές καθίστανται τη σύμβαση ή τη συμφωνία-πλαίσιο ουσιωδώς διαφορετική ως προς τον χαρακτήρα της, σε σχέση με αυτήν που είχε αρχικά προβλεφθεί στα έγγραφα προμήθειας.
- (91) Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι πληροφορίες που αφορούν ορισμένες αποφάσεις οι οποίες ελήφθησαν κατά τη διάρκεια διαδικασίας προμηθειών, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης να μην ανατεθεί μια σύμβαση ή να μην συναφθεί συμφωνία-πλαίσιο, πρέπει να αποστέλλονται από τους αναθέτοντες φορείς, χωρίς οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες να πρέπει να ζητήσουν τις πληροφορίες αυτές. Υπενθυμίζεται επίσης ότι η οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ προβλέπει

υποχρέωση των αναθέτοντων φορέων, και πάλι χωρίς να χρειάζεται να το ζητήσουν οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες, να παρέχουν στους σχετικούς υποψήφιους και προσφέροντες σύνοψη του σκεπτικού στο οποίο βασίστηκαν ορισμένες από τις πιο σημαντικές αποφάσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια διαδικασίας προμηθειών. Πρέπει τέλος να διασαφηνιστεί ότι οι υποψήφιοι και οι προσφέροντες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν πιο λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά το εν λόγω σκεπτικό, τις οποίες οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να δώσουν, εκτός αν υφίστανται σημαντικοί λόγοι να μην το πράξουν. Οι λόγοι αυτοί θα πρέπει να ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη διαφάνεια στο πλαίσιο διαδικασιών προμηθειών που περιλαμβάνουν διαπραγματεύσεις και διάλογο με τους προσφέροντες, οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτή προσφορά πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα, μέσα στις ίδιες προθεσμίες, να ζητούν πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή και την πρόοδο της διαδικασίας, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι περί του αντιθέτου.

- (92) Εφόσον συνάδει με την ανάγκη να εξασφαλιστεί ο στόχος ορθής εμπορικής πρακτικής παράλληλα με το μέγιστο περιθώριο ευελιξίας, κρίνεται σκόπιμο να προβλέπεται η εφαρμογή της οδηγίας 2014/24/ΕΕ όσον αφορά τις απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα και τα αποδεικτικά έγγραφα. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει συνεπώς να μπορούν να εφαρμόζουν τα κριτήρια επιλογής που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία και, στις περιπτώσεις που το πράττουν, θα πρέπει να είναι υποχρεωμένοι στη συνέχεια να εφαρμόζουν άλλες σχετικές διατάξεις που αφορούν ιδιαίτερα το ανώτατο όριο των απαιτήσεων σχετικά με τον ελάχιστο κύκλο εργασιών καθώς και τη χρησιμοποίηση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Έγγραφου Προμήθειας.
- (93) Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν την εφαρμογή μέτρων ή συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση σύμβασης. Τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, ασχέτως αν καταγράφονται δύναμει πράξεων της Ένωσης, όπως ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, μπορούν να καταδεικνύουν την τεχνική ικανότητα του οικονομικού φορέα να εκτελέσει τη σύμβαση. Η περιγραφή, από πλευράς του οικονομικού φορέα, των μέτρων που εφαρμόζει ώστε να διασφαλίσει ταυτόσημο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος θα πρέπει να γίνεται δεκτή ως εναλλακτικό αποδεικτικό μέσο αντίστοιχο των καταγεγραμμένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω καταγεγραμμένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης ή δεν έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει την εν λόγω πρόσβαση εντός των σχετικών προθεσμιών.

⁽¹⁾ Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 76 της 23.3.1992, σ. 14).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 1).

(94) Η έννοια των κριτηρίων ανάθεσης είναι κεντρική στην παρούσα οδηγία και είναι, ως εκ τούτου, σημαντικό να εκτινένται οι σχετικές διατάξεις με τον πλέον απλό και ομαλό τρόπο. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση του όρου: «η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά» ως κυρίαρχης έννοιας, καθώς η τελική επιλογή των αναδόχων θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με την κρίση του επιμέρους αναθέτοντος φορέα περί της οικονομικά καλύτερης λύσης μεταξύ αυτών που προσφέρονται. Προς αποφυγή σύγχυσης με το κριτήριο ανάθεσης που είναι σήμερα γνωστό ως «η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά» στις οδηγίες 2004/17/EK και 2004/18/EK, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί διαφορετικός όρος για την κάλυψη αυτής της έννοιας, η «βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας». Συνεπώς, θα πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τη σχετική νομολογία που αφορά τις οδηγίες αυτές, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου η παρούσα οδηγία προβλέπει λύση σαφώς διαφορετική ως προς την ουσία.

(95) Η ανάθεση της σύμβασης θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αρχές της διαφάνειας, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης, με σκοπό να διασφαλίζεται αντικειμενική σύγκριση της σχετικής αξίας των προσφορών, ώστε να προσδιορίζεται, σε συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού, ποια προσφορά είναι η πιο συμφέρουσα από οικονομική άποψη. Θα πρέπει να προβλέπεται ρητά ότι η πιο συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά θα πρέπει να εκτιμάται βάσει της βέλτιστης σχέσης τιμής-ποιότητας που θα πρέπει πάντοτε να περιλαμβάνει στοιχείο σχετικό με την τιμή ή το κόστος. Θα πρέπει επιπλέον να διευκρινιστεί ότι η πιο συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά θα μπορούσε επίσης να εκτιμάται με αποκλειστικό γνώμονα την τιμή ή τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας. Είναι επίσης σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι οι αναθέτοντες φορείς είναι ελεύθεροι να ορίζουν κατάλληλα ποιοτικά πρότυπα μέσω τεχνικών προδιαγραφών ή μέσω των όρων εκτέλεσης της σύμβασης.

Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των δημόσιων προμηθειών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απαγορεύουν ή να περιορίζουν τη χρήση της τιμής ή του κόστους ως αποκλειστικού κριτηρίου για την αξιολόγηση της πιο οικονομικά συμφέρουσας προσφοράς, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο.

Προκειμένου να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης κατά την ανάθεση συμβάσεων, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την αναγκαία διαφάνεια ώστε όλοι οι προσφέροντες να ενημερώνονται σε ικανοποιητικό βαθμό σχετικά με τα κριτήρια και τις ρυθμίσεις που θα ισχύσουν κατά την απόφαση ανάθεσης της σύμβασης. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει συνεπώς να έχουν την υποχρέωση να προσδιορίζουν τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και τη σχετική στάθμιση που αποδίδεται σε καθένα από τα κριτήρια αυτά. Οι αναθέτοντες φορείς πρέπει ωστόσο να έχουν τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση να αναφέρουν τη στάθμιση των κριτηρίων ανάθεσης σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τεκμηριώνοντας την απόφασή τους αυτή, εφόσον η στάθμιση δεν μπορεί να προσδιοριστεί εκ των προτέρων, λόγω ιδίως της πολυπλοκότητας της σύμβασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να αναφέρουν τα κριτήρια σε φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

(96) Το άρθρο 11 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι οι απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και

την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη. Η παρούσα οδηγία διευκρινίζει με ποιον τρόπο οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, ενώ ταυτόχρονα εγγυάται στους φορείς αυτούς τη δυνατότητα να επιτυγχάνουν την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής για τις συμβάσεις τους.

(97) Κατά την εκτίμηση της καλύτερης αναλογίας τιμής-ποιότητας, οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να ορίζουν τα οικονομικά και ποιοτικά κριτήρια ανάθεσης που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης βάσει των οποίων θα αξιολογήσουν τις προσφορές, προκειμένου να επιλεγεί η πλέον οικονομικά συμφέρουσα για τον αναθέτοντα φορέα προσφορά. Τα εν λόγω κριτήρια πρέπει συνεπώς να επιτρέπουν τη συγκριτική αξιολόγηση του επιπέδου εκτέλεσης που παρουσιάζει κάθε προσφορά σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, όπως αυτό ορίζεται στις τεχνικές προδιαγραφές. Όσον αφορά την καλύτερη αναλογία τιμής-ποιότητας, στην παρούσα οδηγία παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος πιθανών κριτηρίων ανάθεσης. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να ενθαρρύνονται να επιλέξουν κριτήρια ανάθεσης τα οποία να τους επιτρέπουν να αποκτήσουν έργα, αγαθά και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας που είναι τα πλέον κατάλληλα για τις ανάγκες τους.

Τα επιλεγμένα κριτήρια ανάθεσης δεν θα πρέπει να παρέχουν στον αναθέτοντα φορέα απεριόριστη ελευθερία επιλογής και πρέπει να διασφαλίζουν τη δυνατότητα πραγματικού και θεμιτού ανταγωνισμού και να συνοδεύονται από απαιτήσεις που επιτρέπουν να εξακριβώνονται πραγματικά οι πληροφορίες που παρέχονται από τους προσφέροντες.

Για να προσδιοριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε μη κοστολογικά κριτήρια. Τα ποιοτικά κριτήρια θα πρέπει συνεπώς να συνοδεύονται από κοστολογικό κριτήριο το οποίο θα μπορούσε, κατ' επιλογή του αναθέτοντος φορέα, να είναι είτε η τιμή είτε προσέγγιση βαιζόμενη στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, όπως, επί παραδείγματι, η κοστολόγηση του κύκλου ζωής. Τα κριτήρια ανάθεσης δεν θα πρέπει, ωστόσο, να θίγουν την εφαρμογή εθνικών διατάξεων που καθορίζουν τις αμοιβές για ορισμένες υπηρεσίες ή σταθερές τιμές για ορισμένα αγαθά.

(98) Όπου οι εθνικές διατάξεις καθορίζουν την αμοιβή για ορισμένες υπηρεσίες ή τις τιμές ορισμένων αγαθών, θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι εξακολουθεί να είναι δυνατή η αποτίμηση της σχέσης ποιότητας-τιμής βάσει και άλλων παραγόντων πέραν της τιμής μόνον ή της αμοιβής. Ανάλογα με τη σχετική υπηρεσία ή προϊόν, στους παράγοντες αυτούς μπορεί, για παράδειγμα, να περιλαμβάνονται οι όροι παράδοσης και πληρωμής, θέματα σχετικά με την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (π.χ. προβλεπόμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες αντικατάστασης) ή περιβαλλοντικές ή κοινωνικές

πτυχές (π.χ. αν έχουν τυπωθεί βιβλία σε ανακυκλωμένο χαρτί ή χαρτί που έχει παραχθεί με αειφόρο εκμετάλλευση της ξυλείας, οι δαπάνες που οφείλονται σε περιβαλλοντικούς εξωτερικούς παράγοντες ή αν προωθείται η κοινωνική ένταξη μειονεκτούντων ατόμων ή μελών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μεταξύ των προσώπων που συμμετέχουν στην εκτέλεση της σύμβασης). Δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές δυνατότητες αποτίμησης της σχέσης ποιότητας-τιμής βάσει ουσιαστικών κριτηρίων, θα πρέπει να αποφεύγεται η χρησιμοποίηση της κλήρωσης ως μοναδικού μέσου ανάθεσης της σύμβασης.

(99) Όταν το επίπεδο του απασχολούμενου προσωπικού συνδέεται με το επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να έχουν επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ως κριτήριο ανάθεσης την οργάνωση, τα προσόντα και την πείρα του προσωπικού στο οποίο θα ανατεθεί η εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης, καθώς τα στοιχεία αυτά ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα της εκτέλεσης της σύμβασης και, ως αποτέλεσμα, την οικονομική αξία της προσφοράς. Ένα τέτοιο παράδειγμα θα μπορούσαν να αποτελέσουν οι συμβάσεις για υπηρεσίες διανοητικής φύσεως, όπως οι υπηρεσίες συμβούλων ή αρχιτεκτόνων. Οι αναθέτοντες φορείς που αξιοποιούν τη δυνατότητα αυτή οφείλουν να διασφαλίζουν, με τα αρμόζοντα συμβατικά μέσα, ότι το προσωπικό στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση σύμβασης πληροί ικανοποιητικά τα καθορισμένα πρότυπα ποιότητας και ότι το εν λόγω προσωπικό μπορεί να αντικατασταθεί μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του αναθέτοντος φορέα, ο οποίος ελέγχει ότι το αναπληρωματικό προσωπικό εγγυάται αντίστοιχο επίπεδο ποιότητας.

(100) Είναι εξαιρετικά σημαντικό να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των δημόσιων προμηθειών για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Εν προκειμένω, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι δημόσιες προμήθειες είναι ουσιώδεις για τη δημιουργία καινοτομίας, η οποία έχει μεγάλη σημασία για τη μελλοντική ανάπτυξη στην Ευρώπη. Εντούτοις, δεδομένων των σημαντικών διαφορών μεταξύ μεμονωμένων τομέων και αγορών, δεν θα ήταν σκόπιμος ο καθορισμός γενικών υποχρεωτικών απαιτήσεων για δημόσιες συμβάσεις στον περιβαλλοντικό και κοινωνικό τομέα και στον τομέα της καινοτομίας.

Η νομοθεσία της Ένωσης έχει ήδη ορίσει υποχρεωτικές απαιτήσεις δημόσιων προμηθειών για την επίτευξη ειδικών στόχων στους τομείς των οχημάτων οδικών μεταφορών [οδηγία 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾], και εξοπλισμού γραφείου [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 106/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾]. Επιπλέον, έχει προχωρήσει σημαντικά ο καθορισμός κοινών μεθοδολογιών για την κοστολόγηση κύκλου ζωής.

Κρίνεται, επομένως, σκόπιμο να συνεχισθεί αυτή η πρακτική, ήτοι να ορίζονται σε ειδικές ανά τομέα νομοθετικές πράξεις υποχρεωτικοί στόχοι και σκοποί σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες πολιτικές και συνθήκες που επικρατούν στον οικείο τομέα, και να προωθηθούν η ανάπτυξη και η χρήση ευρωπαϊκών προσεγγίσεων για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής ως μέσου περαιτέρω ενίσχυσης της χρήσης των δημόσιων προμηθειών προς στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

(101) Τα εν λόγω ειδικά μέτρα για κάθε τομέα θα πρέπει να συμπληρωθούν με προσαρμογή των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ με τις οποίες παρέχεται στους αναθέτοντες φορείς η δυνατότητα να προωθούν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στις στρατηγικές προμηθειών τους. Θα πρέπει, συνεπώς, να καταστεί σαφές ότι, εκτός εάν η εκτίμηση βασίζεται αποκλειστικά στην τιμή, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να προσδιορίζουν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και το χαμηλότερο κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κοστολόγησης του κύκλου ζωής. Η έννοια της κοστολόγησης του κύκλου ζωής περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής των έργων, αγαθών ή υπηρεσιών.

Περιλαμβάνει, συνεπώς, εσωτερικές δαπάνες, όπως οι δαπάνες έρευνας που πρέπει να διεξαχθεί, ανάπτυξης, παραγωγής, μεταφοράς, χρήσης, συντήρησης και απόρριψης στο τέλος του κύκλου ζωής, μπορεί όμως να περιλαμβάνει και δαπάνες οφειλόμενες σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες, όπως η ρύπανση που προκαλείται από την εξόρυξη των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στο προϊόν ή από το ίδιο το προϊόν ή την κατασκευή του, εφόσον είναι δυνατή η χρηματική αποτίμηση και η παρακολούθησή τους. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι αναθέτοντες φορείς για την εκτίμηση των δαπανών που αποδίδονται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων με αντικειμενικό τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και να είναι προσιτές σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να ορίζονται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο· όμως, για να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού εξαιτίας εξατομικευμένων μεθοδολογιών, πρέπει να παραμένουν γενικές υπό την έννοια ότι δεν πρέπει να αναπτύσσονται ειδικά για συγκεκριμένη διαδικασία δημόσιων προμηθειών. Πρέπει να αναπτυχθούν κοινές μέθοδοι σε επίπεδο Ένωσης για τον υπολογισμό του κόστους κύκλου ζωής για ειδικές κατηγορίες αγαθών ή υπηρεσιών. Όταν αναπτύσσονται αυτές οι κοινές μέθοδοι, η χρήση τους θα πρέπει να καθίσταται υποχρεωτική.

Ακόμη, θα πρέπει να εξετασθεί η σκοπιμότητα θέσπισης κοινής μεθόδου για την κοστολόγηση του κύκλου κοινωνικής ζωής, λαμβάνοντας υπόψη υπάρχουσες μεθόδους, όπως οι Κατευθυντήριες Γραμμές για την Κοινωνική Ανάλυση του Κύκλου Ζωής Προϊόντων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών.

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση καθαρών και ενεργειακών αποδοτικών οχημάτων οδικών μεταφορών (ΕΕ L 120 της 15.5.2009, σ. 5).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 106/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με το κοινοτικό πρόγραμμα επίσημης της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού γραφείου (ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 1).

(102) Επίσης, προκειμένου να ενταχθούν καλύτερα η κοινωνική και η περιβαλλοντική παράμετρος στις διαδικασίες προμηθειών, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν για τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν βάσει της δημόσιας σύμβασης κριτήρια ανάθεσης ή όρους εκτέλεσης σύμβασης τα οποία να καλύπτουν κάθε πτυχή και στάδιο του κύκλου ζωής τους, από την εξόρυξη των πρώτων υλών για το προϊόν έως το στάδιο της απόρριψής του, περιλαμβανομένων και των παραγόντων που εμπλέκονται στη συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής, παροχής ή εμπορίας (και των όρων εμπορίας) των εν λόγω έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, ή σε ειδική διαδικασία σε μεταγενέστερο στάδιο του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης. Κριτήρια και όροι που αναφέρονται σε τέτοιες διαδικασίες παραγωγής ή παροχής είναι, επί παραδείγματι, ότι δεν χρησιμοποιήθηκαν τοξικά χημικά για την κατασκευή των αγορασθέντων προϊόντων ή ότι οι αγορασθείσες υπηρεσίες παρέχονται με τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών μηχανημάτων.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα κριτήρια και τους όρους αυτούς περιλαμβάνονται επίσης κριτήρια ανάθεσης ή όροι εκτέλεσης σύμβασης που αφορούν την παροχή ή τη χρήση προϊόντων δικαίου εμπορίου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της προς ανάθεση σύμβασης. Οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους είναι δυνατό να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, την παράδοση, τη συσκευασία και τη διάθεση των προϊόντων και, σε ό,τι αφορά τα έργα και τις υπηρεσίες, τη μείωση των απορριμμάτων ή την αποδοτικότητα των πόρων.

Εντούτοις, ο όρος της σύνδεσης με το αντικείμενο της σύμβασης αποκλείει κριτήρια και όρους σχετιζόμενους με γενική εταιρική πολιτική, η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παράγοντας που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής ή παροχής των αγοραζόμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, δεν πρέπει να επιτρέπεται στους αναθέτοντες φορείς να απαιτούν από τους προσφέροντες να εφαρμόζουν ορισμένη εταιρική πολιτική για την κοινωνική ή περιβαλλοντική ευθύνη.

(103) Είναι ουσιώδες τα κριτήρια ανάθεσης ή οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης που αφορούν τις κοινωνικές πτυχές της διαδικασίας παραγωγής να αναφέρονται στα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν δυνάμει της σύμβασης. Επιπλέον πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με την οδηγία 96/71/ΕΚ όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δεν πρέπει να επιλέγονται ή να εφαρμόζονται κατά τρόπο που δημιουργεί άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις εις βάρος οικονομικών φορέων από άλλα κράτη μέλη ή από τρίτες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη ΣΔΠ ή σε συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος η Ένωση. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις για τους βασικούς όρους εργασίας που ρυθμίζει η οδηγία 96/71/ΕΚ, όπως τα κατώτατα όρια αποδοχών, θα πρέπει να παραμένουν στα επίπεδα που ορίζουν η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις που ισχύουν σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας.

Οι όροι εκτέλεσης μιας σύμβασης μπορούν επίσης να αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της προαγωγής της ισότητας γυναικών και ανδρών στην εργασία, την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και το συνδυασμό εργασίας και ιδιωτικής ζωής, την προστασία του περιβάλλοντος ή της καλής διαβίωσης των ζώων και την επί της ουσίας συμμόρφωση προς τις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και την πρόσληψη περισσότερων μειονεκτούντων ατόμων από εκείνα που απαιτούνται βάσεις της εθνικής νομοθεσίας.

104) Αντικείμενο των κριτηρίων ανάθεσης ή όρων εκτέλεσης της σύμβασης μπορούν να αποτελούν επίσης μέτρα που προβλέπονται στην προστασία της υγείας του προσωπικού που συμμετέχει στη διαδικασία παραγωγής, στη διευκόλυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης μειονεκτούντων ατόμων ή μελών ευάλωτων ομάδων μεταξύ των ατόμων στα οποία ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, ή στην κατάρτιση με αντικείμενο τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εν λόγω σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν βάσει της σύμβασης. Παραδείγματος χάρη, κριτήρια ή όροι αυτού του είδους μπορούν να αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ή στην υλοποίηση μέτρων κατάρτισης για ανέργους ή νέους κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της προς ανάθεση σύμβασης. Στις τεχνικές προδιαγραφές οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιλαμβάνουν κοινωνικές απαιτήσεις που να χαρακτηρίζουν ευθέως το προϊόν ή την υπηρεσία, όπως η δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες ή ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες.

(105) Οι δημόσιες συμβάσεις δεν θα πρέπει να ανατίθενται σε οικονομικούς φορείς που έχουν συμμετάσχει σε εγκληματική οργάνωση ή έχουν κριθεί ένοχοι δωροδοκίας, απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τρομοκρατικών εγκλημάτων, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει επίσης να οδηγεί σε υποχρεωτικό αποκλεισμό στο επίπεδο της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, ωστόσο, να μπορούν να προβλέπουν παρέκκλιση από τους υποχρεωτικούς αυτούς αποκλεισμούς σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου επιτακτικοί λόγοι γενικού συμφέροντος καθιστούν αναγκαία την ανάθεση της σύμβασης. Μια τέτοια περίπτωση είναι, επί παραδείγματι, η επείγουσα ανάγκη για εμβόλια ή για εξοπλισμό έκτακτης ανάγκης που μπορούν να αγοραστούν μόνο από οικονομικό φορέα για τον οποίο ισχύει διαφορετικά ένας από τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού. Δεδομένου ότι οι αναθέτοντες φορείς, οι οποίοι δεν είναι και αναθέτουσες αρχές, μπορεί να μην έχουν πρόσβαση σε αδιαμφισβήτητες αποδείξεις επί του θέματος, κρίνεται σκόπιμο οι εν λόγω αναθέτοντες φορείς να έχουν την επιλογή να εφαρμόσουν τα κριτήρια αποκλεισμού που περιέχονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση εφαρμογής του άρθρου 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ θα πρέπει να περιορίζεται στους αναθέτοντες φορείς που είναι και αναθέτουσες αρχές.

(106) Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να αποκλείουν οικονομικούς φορείς οι οποίοι έχουν φανεί αναξιόπιστοι, επί παραδείγματι λόγω παραβάσεων περιβαλλοντικών ή κοινωνικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες, ή λόγω άλλων μορφών σοβαρών επαγγελματικών παραπτώματων, όπως είναι οι παραβιάσεις των κανόνων περί ανταγωνισμού ή περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα και, ως εκ τούτου, να καταστήσει τον οικονομικό φορέα ακατάλληλο να λάβει την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, ανεξαρτήτως εάν ο οικονομικός φορέας έχει άλλως την τεχνική και οικονομική ικανότητα να εκτελέσει τη σύμβαση.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αναθέτων φορέας είναι υπεύθυνος για τις συνέπειες ενδεχόμενης εσφαλμένης του απόφασης, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει επίσης να έχουν την ευχέρεια να εκτιμούν ότι σημειώθηκε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα όταν μπορούν να αποδείξουν με κατάλληλο τρόπο, πριν από την έκδοση οριστικής και δεσμευτικής απόφασης για την ύπαρξη λόγων υποχρεωτικού αποκλεισμού, ότι ο οικονομικός φορέας παραβίασε τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων σχετικά με την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο εθνικό δίκαιο. Θα πρέπει επίσης να μπορούν να αποκλείουν υποψηφίους ή προσφέροντες των οποίων οι επιδόσεις σε παλαιότερες δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις με άλλους αναθέτοντες φορείς παρουσίασαν σοβαρές αδυναμίες σε βασικές απαιτήσεις, όπως η αδυναμία προμήθειας ή εκτέλεσης, σημαντικές ελλείψεις στο προϊόν ή την υπηρεσία που παρασχέθηκε με αποτέλεσμα να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, ή ανάρμοστη διαγωγή που δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία του οικονομικού φορέα. Το εθνικό δίκαιο θα πρέπει να προβλέπει τη μέγιστη διάρκεια αυτών των αποκλεισμών.

Κατά την εφαρμογή προαιρετικών λόγων αποκλεισμού πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη η αρχή της αναλογικότητας. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα πρέπει ελάχιστονες παρατυπίες να οδηγήσουν στον αποκλεισμό οικονομικού φορέα. Σε περίπτωση όμως επανειλημμένων ελάχιστων παρατυπιών, ενδέχεται να γεννηθούν αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία οικονομικού φορέα, οι οποίες θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τον αποκλεισμό του.

(107) Όταν οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται ή επιλέγουν να εφαρμόσουν τα προαναφερθέντα κριτήρια αποκλεισμού, πρέπει να εφαρμόζουν την οδηγία 2014/24/ΕΕ ως προς τη δυνατότητα των οικονομικών φορέων να λαμβάνουν μέτρα συμμόρφωσης με στόχο τη διόρθωση των συνεπειών τυχόν ποινικών αδικημάτων ή παραπτώματων και την αποτελεσματική πρόληψη περαιτέρω περιπτώσεων παράνομης συμπεριφοράς.

(108) Οι προσφορές που φαίνονται αφύσικα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες ενδέχεται να βασίζονται σε τεχνικά, οικονομικά ή νομικά αβάσιμες παραδοχές ή πρακτικές. Σε περίπτωση που ο προσφέρων δεν μπορεί να παράσχει ικανοποιητική εξήγηση, ο αναθέτων φορέας πρέπει να δικαιούται να απορρίψει την προσφορά. Η προσφορά θα πρέπει να απορρίπτεται υποχρεωτικά σε περιπτώσεις που ο αναθέτων φορέας έχει διαπιστώσει ότι οι ασυνήθιστα χαμηλές τιμές ή προτεινόμενες δαπάνες είναι αποτέλεσμα της μη συμμόρφωσης με το υποχρεωτικό δίκαιο της Ένωσης ή το συμβατό με αυτήν εθνικό δίκαιο στους τομείς του κοινωνικού, εργατικού ή περιβαλλοντικού δικαίου ή με τις διατάξεις του διεθνούς εργατικού δικαίου.

(109) Με τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης θεσπίζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις για την εκτέλεση της σύμβασης. Αντίθετα από τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης που αποτελούν τη βάση για συγκριτική αξιολόγηση της ποιότητας των προσφορών, οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης είναι προκαθορισμένες και αντικειμενικές απαιτήσεις οι οποίες δεν επηρεάζουν την αξιολόγηση των προσφορών. Οι όροι εκτέλεσης μιας σύμβασης θα πρέπει να συνάδουν με την παρούσα οδηγία εφόσον δεν εισάγουν άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις και σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, το οποίο περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής, παροχής ή εμπορίας. Περιλαμβάνονται οι όροι που αφορούν τη διαδικασία εκτέλεσης της σύμβασης, αλλά όχι οι απαιτήσεις που σχετίζονται με γενική εταιρική πολιτική.

(110) Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται με κατάλληλες ενέργειες των αρμόδιων εθνικών αρχών, εντός του πεδίου ευθύνης και αρμοδιότητάς τους, όπως, για παράδειγμα των επιθεωρήσεων εργασίας ή των οργανισμών προστασίας του περιβάλλοντος, η τήρηση από τους υπεργολάβους των ισχυουσών υποχρεώσεων στους τομείς της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας, οι οποίες προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα εθνικά δίκαια, σε συλλογικές συμβάσεις ή στις διατάξεις του διεθνούς περιβαλλοντικού, κοινωνικού ή εργατικού δικαίου που απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διατάξεις και η εφαρμογή τους συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης.

Είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλιστεί, σε κάποιον βαθμό, η διαφάνεια στην αλυσίδα υπεργολαβίας, καθώς με αυτό τον τρόπο θα ενημερώνονται οι αναθέτοντες φορείς σχετικά με αυτούς που είναι παρόντες στα εργοτάξια στα οποία εκτελούνται εργασίες για λογαριασμό τους, ή σχετικά με το ποιες επιχειρήσεις παρέχουν υπηρεσίες σε κτήρια, ή εντός αυτών, και σε υποδομές ή χώρους, όπως δημαρχεία, δημοτικά σχολεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, λιμένες ή αυτοκινητοδρόμους, για τους οποίους οι αναθέτοντες φορείς είναι υπεύθυνοι ή επί των οποίων έχουν άμεση εποπτεία. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η υποχρέωση παροχής των

απαιτούμενων πληροφοριών βαρύνει, εν πάση περιπτώσει, τον κύριο εργολάβο, είτε βάσει ειδικών ρητρών, τις οποίες θα πρέπει κάθε αναθέτων φορέας να συμπεριλαμβάνει σε όλες τις διαδικασίες προμήθειας, είτε βάσει υποχρεώσεων τις οποίες θα επιβάλλουν τα κράτη μέλη στους κύριους εργολάβους μέσω διατάξεων γενικής εφαρμογής.

Θα πρέπει επίσης να αποσαφηνιστεί ότι, όταν το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει μηχανισμό εις ολόκληρον ευθύνης των υπεργολάβων και του κύριου εργολάβου, πρέπει να εφαρμόζονται οι όροι που αφορούν την επιβολή της τήρησης των ισχυουσών υποχρεώσεων στους τομείς της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας, οι οποίες προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα εθνικά δίκαια, σε συλλογικές συμβάσεις ή στις διατάξεις του διεθνούς περιβαλλοντικού, κοινωνικού ή εργατικού δικαίου που απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διατάξεις και η εφαρμογή τους συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να ορίζεται ρητώς ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν περαιτέρω ρυθμίσεις, επεκτείνοντας, για παράδειγμα, τις υποχρεώσεις διαφάνειας, επιτρέποντας τις πληρωμές απευθείας στους υπεργολάβους ή επιτρέποντας στις αναθέτουσες αρχές, ή υποχρεώνοντάς τις, να ελέγχουν ότι οι υπεργολάβοι δεν βρίσκονται σε κατάσταση η οποία δικαιολογεί τον αποκλεισμό οικονομικών φορέων. Κατά την εφαρμογή των μέτρων αυτών στους υπεργολάβους πρέπει να διασφαλίζεται η συνοχή με τις διατάξεις που ισχύουν για τους κύριους εργολάβους, ούτως ώστε η ύπαρξη υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού να συνοδεύεται από την επιβολή υποχρέωσης στον κύριο εργολάβο να αντικαταστήσει τον σχετικό υπεργολάβο. Όταν από τον έλεγχο αυτόν προκύπτει η ύπαρξη μη υποχρεωτικών λόγων αποκλεισμού, πρέπει να καθίσταται σαφές ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν την αντικατάσταση. Θα πρέπει ωστόσο να προβλέπεται επίσης ρητώς ότι είναι δυνατό να υποχρεώνονται οι αναθέτουσες αρχές να απαιτούν την αντικατάσταση του σχετικού υπεργολάβου, όταν ο αποκλεισμός των κύριων εργολάβων θα ήταν υποχρεωτικός σε τέτοιες περιπτώσεις.

Θα πρέπει, επίσης, να ορίζεται ρητώς ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να θεσπίζουν πιο αυστηρούς κανόνες ευθύνης στο εθνικό τους δίκαιο ή να προβλέπουν περαιτέρω ρυθμίσεις στο εθνικό δίκαιο σχετικά με τις απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους.

- (111) Λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συζητήσεις για τις οριζόντιες διατάξεις που διέπουν τις σχέσεις με τρίτες χώρες στο πλαίσιο των δημόσιων προμηθειών, είναι σκόπιμο να διατηρηθεί για μεταβατική περίοδο το ισχύον καθεστώς που εφαρμόζεται στον τομέα κοινής ωφελείας σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να παραμείνουν ως έχουν,

συμπεριλαμβανομένης της διάταξης για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων όταν οι επιχειρήσεις της Ένωσης δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε αγορές τρίτων χωρών. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θα πρέπει να συνεχίσουν να εκδίδονται από το Συμβούλιο.

- (112) Υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου⁽¹⁾ ισχύει για τον υπολογισμό των προθεσμιών που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.

- (113) Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για τυχόν τροποποιήσεις μιας σύμβασης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, απαιτείται νέα διαδικασία προμήθειας, λαμβανομένης υπόψη της σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νέα διαδικασία προμήθειας απαιτείται σε περίπτωση ουσιωδών αλλαγών της αρχικής σύμβασης, και ιδίως του εύρους και του περιεχομένου των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι εν λόγω αλλαγές αποτελούν ένδειξη της πρόθεσης των συμβαλλομένων να επαναδιαπραγματευθούν σημαντικούς όρους της σχετικής σύμβασης. Αυτό ισχύει, ιδίως, σε περίπτωση που οι τροποποιημένοι όροι θα επηρέαζαν το αποτέλεσμα της διαδικασίας, εάν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας.

Τροποποιήσεις της σύμβασης που οδηγούν σε ελάσσονος σημασίας μεταβολή της αξίας της, μέχρι κάποιου ορίου, θα πρέπει να είναι πάντα δυνατές χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή νέας διαδικασίας προμήθειας. Προς τούτο και προκειμένου να εξασφαλιστεί νομική ασφάλεια, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει ελάχιστα κατώτατα όρια κάτω των οποίων δεν απαιτείται νέα διαδικασία προμήθειας. Τροποποιήσεις της σύμβασης με αύξηση των εν λόγω κατώτατων ορίων θα πρέπει να είναι δυνατές χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή νέας διαδικασίας προμήθειας, εφόσον συνάδουν προς τους οικείους όρους της παρούσας οδηγίας.

- (114) Ενδέχεται οι αναθέτοντες φορείς να αντιμετωπίσουν καταστάσεις όπου απαιτούνται πρόσθετα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να δικαιολογείται η τροποποίηση της αρχικής σύμβασης χωρίς νέα διαδικασία προμήθειας, ιδίως όπου οι πρόσθετες παραδόσεις αποσκοπούν είτε στη μερική αντικατάσταση είτε στην επέκταση υπηρεσιών, αγαθών ή εγκαταστάσεων που ήδη υπάρχουν, όταν η αλλαγή του προμηθευτή θα υποχρέωνε τον αναθέτοντα φορέα να δεχτεί υλικό, έργα ή υπηρεσίες με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, γεγονός που θα προκαλούσε ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσκολίες κατά τη λειτουργία και τη συντήρηση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (Ελληνική ειδική έκδοση: κεφάλαιο 01 τόμος 1 σ. 131 - 132).

- (115) Οι αναθέτοντες φορείς ενδέχεται να αντιμετωπίσουν εξωτερικές συνθήκες που δεν μπορούσαν να προβλέψουν κατά την ανάθεση της σύμβασης, ιδίως όταν η εκτέλεση της σύμβασης καλύπτει μεγάλη περίοδο. Σε αυτή την περίπτωση, απαιτείται ορισμένος βαθμός ευελιξίας για την προσαρμογή της σύμβασης στις εν λόγω συνθήκες χωρίς νέα διαδικασία προμηθειών. Η έννοια των απρόβλεπτων συνθηκών αναφέρεται σε συνθήκες που δεν θα ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, παρά την ευλόγως επιμελή προετοιμασία της αρχικής ανάθεσης από τον αναθέτοντα φορέα, λαμβάνοντας υπόψη τα μέσα που διαθέτει, τη φύση και τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου έργου, τις ορθές πρακτικές στον σχετικό τομέα και την ανάγκη διασφάλισης της κατάλληλης σχέσης μεταξύ των πόρων που δαπανώνται για την προετοιμασία της ανάθεσης και της προβλεπόμενης αξίας της.

Εντούτοις, αυτό δεν ισχύει σε περιπτώσεις όπου η τροποποίηση οδηγεί σε αλλοίωση της φύσης της συνολικής προμήθειας, επί παραδείγματι μέσω της αντικατάστασης των προς αγορά έργων, αγαθών και υπηρεσιών με κάτι διαφορετικό ή μέσω της ριζικής αλλαγής του είδους της προμήθειας, καθότι, σε μια τέτοια κατάσταση, μπορεί να θεωρηθεί ότι η τροποποίηση θα μπορούσε υποθετικά να επηρεάσει το αποτέλεσμα.

- (116) Σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ο ανάδοχος δεν θα πρέπει, επί παραδείγματι όταν η σύμβαση καταγγέλλεται λόγω πλημμελούς εκτέλεσης, να αντικαθίσταται από άλλον οικονομικό φορέα χωρίς να πραγματοποιηθεί προκήρυξη νέου διαγωνισμού. Ωστόσο, ο ανάδοχος που εκτελεί τη σύμβαση θα πρέπει να μπορεί, ιδίως εάν η σύμβαση έχει ανατεθεί σε περισσότερες από μια επιχειρήσεις, να υποστεί ορισμένες διαρθρωτικές μεταβολές κατά την εκτέλεση της σύμβασης, όπως καθαρά εσωτερική αναδιοργάνωση, εξαγορές, συγχωνεύσεις ή διαδικασία αφερεγγυότητας. Οι εν λόγω διαρθρωτικές αλλαγές δεν πρέπει να συνεπάγονται αυτομάτως την έναρξη νέων διαδικασιών προμηθειών για όλες τις συμβάσεις που εκτελεί ο προσφέρων αυτός.
- (117) Οι αναθέτοντες φορείς πρέπει, στις ίδιες τις συμβάσεις, να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν τροποποιήσεις μέσω ρητρών αναθεώρησης ή προαίρεσης, αλλά οι εν λόγω ρήτρες δεν πρέπει να τους παρέχουν απεριόριστη διακριτική ευχέρεια. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ορίζει ως ποιο βαθμό μπορούν να προβλέπονται τροποποιήσεις στην αρχική σύμβαση. Θα πρέπει, κατά συνέπεια, να διευκρινιστεί ότι ρήτρες αναθεώρησης ή προαίρεσης που έχουν συνταχθεί με επαρκή σαφήνεια μπορούν να προβλέπουν, για παράδειγμα, τιμαριθμική προσαρμογή ή να διασφαλίζουν, για παράδειγμα, ότι ο εξοπλισμός επικοινωνιών που πρέπει να

παραδοθεί εντός ορισμένης προθεσμίας παραμένει κατάλληλος και στην περίπτωση τροποποίησης των πρωτοκόλλων επικοινωνίας ή άλλων τεχνολογικών αλλαγών. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατόν να προβλέπονται, με ρήτρες που θα είναι επαρκώς σαφείς, προσαρμογές της σύμβασης, οι οποίες καθίστανται αναγκαίες λόγω τεχνικών δυσκολιών που προέκυψαν κατά τη λειτουργία ή συντήρηση. Θα πρέπει, επίσης, να υπομνησθεί ότι οι συμβάσεις μπορούν, για παράδειγμα, να συμπεριλαμβάνουν τόσο την τακτική συντήρηση όσο και έκτακτες παρεμβάσεις συντήρησης, οι οποίες είναι πιθανόν να απαιτηθούν για την εξασφάλιση της συνέχειας στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

- (118) Οι αναθέτοντες φορείς βρίσκονται ενίοτε αντιμετώπι με καταστάσεις που απαιτούν την πρόωγη καταγγελία δημοσίων συμβάσεων προκειμένου να συμμορφωθούν προς υποχρεώσεις δυνάμει του δικαίου της Ένωσης στον τομέα των δημόσιων προμηθειών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, συνεπώς, να διασφαλίζουν τη δυνατότητα των αναθετόντων φορέων, βάσει των προϋποθέσεων που ορίζει το εθνικό δίκαιο, να καταγγέλλουν μια δημόσια σύμβαση κατά τη διάρκεια της ισχύος της, εφόσον απαιτείται από το δίκαιο της Ένωσης.
- (119) Τα συμπεράσματα της αξιολόγησης του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Έκθεση αξιολόγησης: Επιπτώσεις και αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων προμηθειών» έδειξαν ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί η εξαίρεση ορισμένων υπηρεσιών από την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 2004/17/ΕΚ. Ως εκ τούτου, η πλήρης εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να επεκταθεί σε ορισμένες υπηρεσίες.
- (120) Ορισμένες κατηγορίες υπηρεσιών εξακολουθούν λόγω της φύσης τους να έχουν περιορισμένη διασυνοριακή διάσταση, και συγκεκριμένα οι υπηρεσίες που είναι γνωστές ως προσωπικές, όπως ορισμένες κοινωνικές, υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται εντός συγκεκριμένου πλαισίου που ποικίλλει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, λόγω διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων. Συνεπώς πρέπει να θεσπιστεί ειδικό καθεστώς για τις συμβάσεις που καλύπτουν αυτές τις υπηρεσίες, με υψηλότερο όριο, εν σχέσει με το ισχύον για άλλες υπηρεσίες.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο των προμηθειών στους εν λόγω τομείς, οι προσωπικές υπηρεσίες αξίας χαμηλότερης από το προαναφερόμενο κατώτατο όριο συνήθως δεν ενδιαφέρουν παρόχους από άλλα κράτη μέλη, εκτός εάν υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις για το αντίθετο, όπως ενωσιακή χρηματοδότηση για διασυνοριακά έργα.

Οι συμβάσεις για προσωπικές υπηρεσίες που υπερβαίνουν το εν λόγω κατώτατο όριο θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια σε ολόκληρη την Ένωση. Δεδομένης της σημασίας του πολιτισμικού πλαισίου και του ευαίσθητου χαρακτήρα των εν λόγω υπηρεσιών, τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν μεγάλη διακριτική ευχέρεια για τη διοργάνωση της επιλογής των παρόχων υπηρεσιών με τον τρόπο που κρίνουν καταλληλότερο. Οι κανόνες της παρούσας οδηγίας λαμβάνουν υπόψη αυτή την ανάγκη, επιβάλλοντας μόνο την τήρηση των βασικών αρχών διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης και διασφαλίζοντας ότι οι αναθέτοντες φορείς είναι σε θέση να εφαρμόζουν ειδικά ποιοτικά κριτήρια για την επιλογή των παρόχων υπηρεσιών, όπως τα κριτήρια που προβλέπονται στο εθελοντικό ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες, δημοσιευόμενο υπό της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας. Κατά τον καθορισμό των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την ανάθεση συμβάσεων για προσωπικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 26. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη επιδιώκουν επίσης τους στόχους της απλούστευσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται επίσης χρήση των κανόνων που ισχύουν για τις συμβάσεις υπηρεσιών που δεν υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς.

Τα κράτη μέλη και οι αναθέτοντες φορείς έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν οι ίδιοι τις εν λόγω υπηρεσίες ή να οργανώνουν τις κοινωνικές υπηρεσίες κατά τρόπο που δεν απαιτεί τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, για παράδειγμα μέσω απλής χρηματοδότησης των εν λόγω υπηρεσιών ή χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης ή άλλων αδειών σε όλους τους οικονομικούς φορείς οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που έχουν οριστεί εκ των προτέρων από τον αναθέτοντα φορέα, χωρίς περιορισμούς ή ποσοτώσεις, εφόσον το εν λόγω σύστημα διασφαλίζει επαρκή δημοσιοποίηση και συμμορφώνεται με τις αρχές της διαφάνειας και της αποφυγής των διακρίσεων.

(121) Ομοίως, οι υπηρεσίες ξενοδοχείου και εστιατορίου παρέχονται συνήθως από φορείς εγκατεστημένους στον τόπο παροχής των εν λόγω υπηρεσιών και ως εκ τούτου η διασυνοριακή τους διάσταση είναι περιορισμένη. Θα πρέπει συνεπώς να καλύπτονται μόνο από το απλοποιημένο καθεστώς, με κατώτατο όριο το 1 000 000 EUR. Οι μεγάλες συμβάσεις για ξενοδοχεία και εστιατόρια που υπερβαίνουν το εν λόγω όριο ενδέχεται να παρουσιάζουν ενδιαφέρον, και σε διασυνοριακή βάση, για διάφορους οικονομικούς φορείς, όπως ταξιδιωτικά πρακτορεία και άλλους μεσάζοντες.

(122) Ομοίως, ορισμένες νομικές υπηρεσίες αφορούν αποκλειστικά ζητήματα που άπτονται του εθνικού δικαίου· ως εκ τούτου, παρέχονται κατά κανόνα μόνο από φορείς εγκατεστημένους

στο οικείο κράτος μέλος και έχουν, κατά συνέπεια, περιορισμένη διασυνοριακή διάσταση. Θα πρέπει συνεπώς να καλύπτονται μόνο από το απλοποιημένο καθεστώς, με κατώτατο όριο το 1 000 000 EUR. Οι μεγάλες συμβάσεις νομικών υπηρεσιών που υπερβαίνουν το εν λόγω όριο ενδέχεται να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για διάφορους οικονομικούς φορείς, όπως διεθνείς δικηγορικές εταιρείες, και σε διασυνοριακή επίσης βάση, ιδίως όταν αφορούν νομικά ζητήματα που προκύπτουν ή σχετίζονται με το ενωσιακό ή άλλο διεθνές δίκαιο ή αφορούν περισσότερες από μία χώρες.

(123) Η κτηθείσα πείρα έχει καταδείξει ότι μια σειρά άλλων υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες διάσωσης, οι υπηρεσίες πυρόσβεσης και οι σωφρονιστικές υπηρεσίες, ως επί το πλείστον παρουσιάζουν κάποιο διασυνοριακό ενδιαφέρον μόνο από τη στιγμή που αποκτούν επαρκή κρίσιμη μάζα μέσω της σχετικά υψηλής αξίας τους. Εφόσον δεν αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να καλύπτονται από το απλοποιημένο καθεστώς. Η πιθανότητα να παρουσιάσουν διασυνοριακό ενδιαφέρον ορισμένες άλλες κατηγορίες υπηρεσιών, όπως οι υπηρεσίες διερεύνησης και ασφάλειας, θα είναι κατά κανόνα υπαρκτή μόνον άνω του ορίου του 1 000 000 EUR και κατά συνέπεια μόνο τότε θα πρέπει να υπόκεινται στο απλοποιημένο καθεστώς.

(124) Προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια των δημόσιων υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στις διαδικασίες προμηθειών για ορισμένες υγειονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές υπηρεσίες μόνον οργανισμοί που βασιζονται στην ίδια ευθύνη ή στην ενεργό συμμετοχή των υπαλλήλων στη διοίκησή τους, και υφιστάμενοι οργανισμοί, όπως κοινοπραξίες, να συμμετέχουν στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας διάταξης περιορίζεται αποκλειστικά σε ορισμένες υγειονομικές, κοινωνικές και συναφείς υπηρεσίες, ορισμένες υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης, υπηρεσίες βιβλιοθηκών, αρχείων, μουσείων και άλλες πολιτιστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες στο χώρο του αθλητισμού και υπηρεσίες για ιδιωτικά νοικοκυριά και δεν καλύπτει άλλες εξαιρέσεις που προβλέπει η παρούσα οδηγία. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες θα πρέπει να καλύπτονται μόνο από το απλοποιημένο καθεστώς.

(125) Είναι σκόπιμο να προσδιοριστούν οι εν λόγω υπηρεσίες με αναφορά σε συγκεκριμένες θέσεις του Κοινού Λεξιλογίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις (CPV) όπως εγκρίθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, το οποίο είναι μια ιεραρχικά δομημένη ονοματολογία που διαιρείται σε τμήματα, ομάδες, τάξεις, κατηγορίες και υποκατηγορίες. Για να αποφευχθεί η νομική ασάφεια, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αναφορά σε τμήμα δεν συνεπάγεται αναφορά και στις υποδιαρέσεις του. Η συνολική κάλυψη ενός τμήματος και των υποδιαρέσεών του θα πρέπει, αντιθέτως, να επισημαίνεται ρητώς με την αναφορά όλων των σχετικών θέσεων, ενδεχομένων ως σειράς κωδικών.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1).

(126) Οι διαγωνισμοί μελετών χρησιμοποιούνται κατά παράδοση περισσότερο στους τομείς της χωροταξίας και της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και των έργων πολιτικού μηχανικού, ή της επεξεργασίας δεδομένων. Υπενθυμίζεται ωστόσο ότι αυτά τα ευέλικτα μέσα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς και ότι μπορεί να οριστεί πώς οι μεταγενέστερες συμβάσεις υπηρεσιών θα ανατεθούν στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού μελετών με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση.

(127) Η αξιολόγηση έδειξε ότι υπάρχουν ακόμα σημαντικά περιθώρια βελτίωσης σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων για τις δημόσιες προμήθειες. Για την αποτελεσματικότερη και πιο συνεκτική εφαρμογή των κανόνων, απαιτείται ορθή επισκόπηση των πιθανών διαρθρωτικών προβλημάτων και των γενικών τάσεων που αναπτύσσονται στις εθνικές πολιτικές για τις προμήθειες, με σκοπό την πιο στοχευμένη αντιμετώπιση των ενδεχόμενων προβλημάτων. Για την εν λόγω επισκόπηση χρειάζεται κατάλληλη παρακολούθηση, τα αποτελέσματα της οποίας θα πρέπει να δημοσιεύονται τακτικά, ώστε να είναι δυνατή η διεξαγωγή συζήτησης βάσει στοιχείων για ενδεχόμενες βελτιώσεις των κανόνων και των πρακτικών στον τομέα των προμηθειών. Η ορθή αυτή επισκόπηση θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει στη διαμόρφωση αντίληψης σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων δημοσίων προμηθειών στο πλαίσιο της υλοποίησης σχεδίων που συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να αποφασίζουν πώς και από ποιον θα διεξάγεται αυτή η παρακολούθηση στην πράξη· σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει επίσης να παραμένουν ελεύθερα να αποφασίζουν κατά πόσον η παρακολούθηση θα πρέπει να βασίζεται σε δειγματοληπτικό εκ των υστέρων έλεγχο ή σε συστηματικό εκ των προτέρων έλεγχο των διαδικασιών δημοσίων προμηθειών που καλύπτει η παρούσα οδηγία. Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα επισήμανσης ενδεχόμενων προβλημάτων στα κατάλληλα όργανα· αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αναγνωρίζεται στα πρόσωπα που διεξήγαγαν την παρακολούθηση ικανότητα δικαστικού ενώπιον δικαστηρίου.

Η καλύτερη καθοδήγηση, ενημέρωση και υποστήριξη των αναθέτοντων και των οικονομικών φορέων θα μπορούσε, επίσης, να συμβάλει σημαντικά στην αύξηση της απόδοσης των δημοσίων προμηθειών χάρη στην καλύτερη γνώση, τη μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και την ενίσχυση του επαγγελματικού χαρακτήρα των πρακτικών που ακολουθούνται στις προμήθειες. Η καθοδήγηση αυτή πρέπει να είναι διαθέσιμη στους αναθέτοντες και στους οικονομικούς φορείς όποτε θεωρείται αναγκαία η βελτίωση της ορθής εφαρμογής των κανόνων. Η παρεχόμενη καθοδήγηση θα μπορούσε να καλύπτει όλα τα θέματα που άπτονται των δημοσίων προμηθειών, όπως ο σχεδιασμός των αγορών, οι διαδικασίες, η επιλογή των τεχνικών και των μέσων και οι βέλτιστες πρακτικές κατά τη διεξαγωγή των διαδικασιών. Όσον αφορά τα νομικά θέματα, η καθοδήγηση δεν θα συνεπάγεται απαραίτητα πλήρη νομική ανάλυση των ζητημάτων· μπορεί να περιορίζεται σε γενική περιγραφή των στοιχείων που θα

πρέπει να μελετηθούν για τη λεπτομερή ανάλυση των θεμάτων που θα πραγματοποιηθεί στη συνέχεια, επισημαίνοντας, επί παραδείγματι, τη νομολογία που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί, κατευθυντήριες γραμμές ή άλλες πηγές που έχουν εξετάσει το συγκεκριμένο θέμα.

(128) Η οδηγία 92/13/ΕΟΚ προβλέπει ορισμένες διαδικασίες προσφυγής που τίθενται στη διάθεση τουλάχιστον των ατόμων που έχουν ή είχαν συμφέρον να συνάψουν συγκεκριμένη σύμβαση και τα οποία ζημιώθηκαν ή κινδυνεύουν να ζημιωθούν από εικαζόμενη παράβαση διατάξεων του δικαίου της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων προμηθειών ή των εθνικών κανόνων που μεταφέρουν τις διατάξεις αυτές στο εσωτερικό δικαίο. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τις εν λόγω διαδικασίες προσφυγής. Εντούτοις, οι πολίτες, τα ενδιαφερόμενα μέρη, είτε οργανωμένα είτε όχι, καθώς και άλλα πρόσωπα ή φορείς που δεν έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες προσφυγής σύμφωνα με την οδηγία 92/13/ΕΟΚ έχουν, ως φορολογούμενοι, έννομο συμφέρον να διεξάγονται κατά τρόπο ορθό οι διαδικασίες προμήθειας. Θα πρέπει, λοιπόν, να έχουν τη δυνατότητα, με τρόπο διαφορετικό από το σύστημα προσφυγής που προβλέπει η οδηγία 92/13/ΕΟΚ και χωρίς να τους αναγνωρίζεται απαραίτητα ικανότητα διαδικού ενώπιον δικαστηρίου, να γνωστοποιούν πιθανές παραβιάσεις της οδηγίας σε αρμόδια αρχή ή υπηρεσία. Για να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις μεταξύ υφιστάμενων αρχών ή υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής σε γενικές αρχές ή υπηρεσίες παρακολούθησης, σε τομεακά όργανα εποπτείας, σε δημοτικές αρχές εποπτείας, σε αρχές ανταγωνισμού, στον διαμεσολαβητή ή σε εθνικές αρχές ελέγχου.

(129) Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των δημοσίων προμηθειών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν επίσης οι προμήθειες στον περιβαλλοντικό και τον κοινωνικό τομέα καθώς και στο πεδίο της καινοτομίας. Είναι, συνεπώς, σημαντική η επισκόπηση των εξελίξεων στον τομέα των στρατηγικών προμηθειών, προκειμένου να αποκτάται τεκμηριωμένη εικόνα των γενικών τάσεων σε συνολικό (μακρο)επίπεδο στον εν λόγω τομέα. Όσες τυχόν σχετικές εκθέσεις έχουν ήδη εκπονηθεί μπορούν, βεβαίως, να χρησιμοποιηθούν και σε αυτό το πλαίσιο.

(130) Δεδομένου του δυναμικού των ΜΜΕ όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, τη μεγέθυνση και την καινοτομία, είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται η συμμετοχή τους στις δημόσιες προμήθειες, τόσο μέσω των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας όσο και μέσω πρωτοβουλιών σε εθνικό επίπεδο. Οι νέες διατάξεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλουν στη βελτίωση του επιπέδου επιτυχίας τους, του μεριδίου δηλαδή των ΜΜΕ επί της συνολικής αξίας των συμβάσεων που ανατίθενται. Δεν είναι σκόπιμο να επιβληθούν υποχρεωτικά ποσοστά επιτυχίας· ωστόσο, οι εθνικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ θα πρέπει να παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς δεδομένης της σημασίας της.

- (131) Έχει ήδη θεσπιστεί σειρά διαδικασιών και μεθόδων εργασίας σχετικά με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής και τις επαφές της με τα κράτη μέλη, όπως επί παραδείγματι ανακοινώσεις και επαφές σχετικά με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 258 και 260 της ΣΛΕΕ, το δίκτυο επίλυσης προβλημάτων στην εσωτερική αγορά (SOLVIT) και την πρωτοβουλία EU Pilot, τις οποίες δεν τροποποιεί η παρούσα οδηγία. Θα πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθούν με τον καθορισμό ενός μοναδικού σημείου αναφοράς σε κάθε κράτος μέλος για τη συνεργασία με την Επιτροπή, το οποίο θα λειτουργεί ως μοναδικό σημείο εισόδου για θέματα που αφορούν τις δημόσιες προμήθειες στα κράτη μέλη. Τη λειτουργία αυτή μπορούν να επιτελούν πρόσωπα ή δομές που βρίσκονται ήδη τακτικά σε επαφή με την Επιτροπή για θέματα που αφορούν δημόσιες προμήθειες, όπως τα εθνικά σημεία επαφής, τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Δημόσιων Προμηθειών, τα μέλη του Δικτύου για τις Δημόσιες Προμήθειες ή εθνικά συντονιστικά όργανα.
- (132) Η ιχνηλασιμότητα και η διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων για τις διαδικασίες προμήθειας είναι βασικές παράμετροι για τη διασφάλιση ορθών διαδικασιών, μεταξύ άλλων και για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει συνεπώς να κρατούν αντίγραφα των συμβάσεων μεγάλης αξίας που συνάπτονται, ώστε τα ενδιαφερόμενα μέρη να μπορούν να έχουν πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση σε έγγραφα. Επιπλέον, τα ουσιαστικά στοιχεία και οι αποφάσεις των επιμέρους διαδικασιών προμηθειών πρέπει να τεκμηριώνονται από τους αναθέτοντες φορείς σε σχετική έκδοση. Για να αποφεύγεται κατά το δυνατό η διοικητική επιβάρυνση, θα πρέπει να επιτρέπεται η έκδοση αυτή να παραπέμπει σε πληροφορίες που περιλαμβάνονται ήδη στη σχετική γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης. Τα ηλεκτρονικά συστήματα για τη δημοσίευση των εν λόγω γνωστοποιήσεων, τα οποία διαχειρίζεται η Επιτροπή, θα πρέπει επίσης να βελτιωθούν, ώστε να διευκολυνθεί η εισαγωγή δεδομένων και να καταστούν ταυτοχρόνως ευκολότερες η εξαγωγή συνολικών εκθέσεων και η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των διαφόρων συστημάτων.
- (133) Με σκοπό τη διοικητική απλούστευση και προκειμένου να μειωθεί η επιβάρυνση των κρατών μελών, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει περιοδικά κατά πόσον η ποιότητα και η πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στις γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται σε σχέση με διαδικασίες προμήθειας είναι επαρκείς, ώστε να μπορεί η Επιτροπή να εξάγει τα στατιστικά στοιχεία τα οποία, σε διαφορετική περίπτωση, θα έπρεπε να διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη.
- (134) Η αποτελεσματική διοικητική συνεργασία είναι απαραίτητη για την ανταλλαγή των πληροφοριών που χρειάζονται για τη διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης σε διασυνοριακές καταστάσεις, ιδίως όσον αφορά την εξακρίβωση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής, καθώς και την εφαρμογή ποιοτικών και περιβαλλοντικών προτύπων. Το σύστημα πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς (IMI) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα χρήσιμο ηλεκτρονικό μέσο διευκόλυνσης και ενίσχυσης της διοικητικής συνεργασίας διαχειριζόμενο την ανταλλαγή πληροφοριών βάσει απλών και ενιαίων διαδικασιών που θα υπερβαίνουν τα γλωσσικά εμπόδια. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να δρομολογηθεί το ταχύτερο δυνατό πιλοτικό πρόγραμμα για να δοκιμαστεί η σκοπιμότητα της επέκτασης του IMI στην ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει της παρούσας οδηγίας.
- (135) Με στόχο την προσαρμογή στις ταχείες τεχνικές, οικονομικές και κανονιστικές εξελίξεις, είναι σκόπιμο να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ όσον αφορά ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της παρούσας οδηγίας. Λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης με τις διεθνείς συμφωνίες, η Επιτροπή πρέπει να έχει την εξουσία να τροποποιεί τις τεχνικές διαδικασίες για τις μεθόδους υπολογισμού που αφορούν τα κατώτατα όρια, καθώς και να αναθεωρεί τακτικά τα εν λόγω κατώτατα όρια· οι αναφορές στην ονοματολογία του CPV (Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις) μπορεί να υποστούν κανονιστικές τροποποιήσεις σε επίπεδο Ένωσης, οι οποίες θα πρέπει να αποτυπώνονται στο κείμενο της παρούσας οδηγίας· οι τεχνικές λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά των συσκευών για την ηλεκτρονική λήψη πρέπει παρακολουθούν τις τεχνολογικές εξελίξεις· είναι επίσης αναγκαίο η Επιτροπή να έχει την εξουσία να καταρτίζει υποχρεωτικά τεχνικά πρότυπα ηλεκτρονικής επικοινωνίας ούτως ώστε να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των τεχνικών μορφώσεων, των διαδικασιών και της αποστολής μηνυμάτων σε διαδικασίες προμηθειών που διεξάγονται με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις· η Επιτροπή πρέπει επίσης να έχει την εξουσία να προσαρμόζει τον κατάλογο των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που θεσπίζουν κοινές μεθοδολογίες για τον υπολογισμό του κόστους κύκλου ζωής· τον κατάλογο των διεθνών κοινωνικών και περιβαλλοντικών συμβάσεων και τον κατάλογο της νομοθεσίας της Ένωσης του οποίου η υλοποίηση συνιστά τεκμήριο για την ελεύθερη πρόσβαση σε δεδομένη αγορά, καθώς και το παράρτημα II που παραθέτει κατάλογο νομοθετικών πράξεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν εκτιμάται η ύπαρξη ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, πρέπει να προσαρμόζονται γρήγορα για να ενσωματώνουν τα μέτρα που εγκρίνονται ανά τομέα. Προς τούτο η Επιτροπή πρέπει να έχει την εξουσία να επικαιροποιεί τους καταλόγους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις —και σε επίπεδο εμπειρογνομητών— κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία και την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και δέουσα διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά και την κατάργηση της απόφασης 2008/49/ΕΚ («κανονισμός IMI») (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 1.)

(136) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να διαβουλευτεί με τις κατάλληλες ομάδες εμπειρογνομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών προμηθειών, εξασφαλίζοντας ισόρροπη σύνθεση των βασικών ομάδων ενδιαφερόμενων φορέων.

(137) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τη διαδικασία αποστολής και δημοσίευσης των δεδομένων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΧ και τις διαδικασίες για την κατάρτιση και διαβίβαση των προκηρύξεων, των τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση των προκηρύξεων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

(138) Πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων σχετικών με την τυποποιημένη μορφή δημοσίευσης των προκηρύξεων, οι οποίες δεν έχουν επιπτώσεις ούτε από δημοσιονομική άποψη ούτε στη φύση και το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία. Αντιθέτως, οι εν λόγω πράξεις έχουν καθαρά διοικητικό χαρακτήρα και διευκολύνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας.

Επιπλέον, αποφάσεις που προσδιορίζουν κατά πόσον δεδομένη δραστηριότητα εκτίθεται άμεσα στον ανταγωνισμό σε αγορές ελεύθερης πρόσβασης πρέπει να εκδίδονται υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν ενιαίους όρους εφαρμογής της εν λόγω διάταξης. Πρέπει συνεπώς να ανατεθούν επίσης στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις αναλυτικές διατάξεις για την εφαρμογή της διαδικασίας, που προβλέπεται στο άρθρο 35, με την οποία καθορίζεται κατά πόσον ισχύει τόσο το άρθρο 34 όσο και οι ίδιες οι εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Για την έκδοση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία.

(139) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει τις επιπτώσεις της εφαρμογής των κατώτατων ορίων στην εσωτερική αγορά

και να υποβάλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Κατά την επανεξέταση θα πρέπει να λάβει υπόψη παράγοντες όπως το επίπεδο των διασυνοριακών προμηθειών, η συμμετοχή των ΜΜΕ, το κόστος των συναλλαγών και η σχέση κόστους-οφέλους.

Σύμφωνα με το άρθρο της XXII παράγραφος 7, η ΣΔΠ θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω διαπραγματεύσεων τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της και σε τακτά διαστήματα στη συνέχεια. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να εξεταστεί η καταλληλότητα των κατώτατων ορίων, λαμβανομένου υπόψη του αντίκτυπου του πληθωρισμού σε περίπτωση μακράς περιόδου χωρίς αλλαγές των κατώτατων ορίων της ΣΔΠ· εάν πρέπει να αλλάξει το επίπεδο των κατώτατων ορίων, η Επιτροπή θα πρέπει, όπου απαιτείται, να εγκρίνει νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των κατώτατων ορίων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

(140) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή ο συντονισμός των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που εφαρμόζονται σε ορισμένες διαδικασίες δημόσιων προμηθειών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεών του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(141) Η οδηγία 2004/17/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί.

(142) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής για τα επεξηγηματικά έγγραφα της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη έχουν δεσμευθεί να συνοδεύεται, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, η κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο από ένα ή περισσότερα έγγραφα που επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Αναφορικά με την παρούσα οδηγία, ο νομοδότης θεωρεί δικαιολογημένη τη διαβίβαση των εγγράφων αυτών,

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ I:	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I:	Αντικείμενο και ορισμοί
Άρθρο 1:	Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 2:	Ορισμοί
Άρθρο 3:	Αναθέτουσες αρχές
Άρθρο 4:	Αναθέτοντες φορείς
Άρθρο 5:	Μεικτές προμήθειες που καλύπτουν την ίδια δραστηριότητα
Άρθρο 6:	Προμήθειες που καλύπτουν πολλαπλές δραστηριότητες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II:	Δραστηριότητες
Άρθρο 7:	Κοινές διατάξεις
Άρθρο 8:	Φυσικό αέριο και θερμότητα
Άρθρο 9:	Ηλεκτρισμός
Άρθρο 10:	Υδωρ
Άρθρο 11:	Υπηρεσίες μεταφορών
Άρθρο 12:	Λιμένες και αερολιμένες
Άρθρο 13:	Ταχυδρομικές υπηρεσίες
Άρθρο 14:	Εξόρυξη και συλλογή πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτηση ή εξόρυξη και συλλογή άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III:	Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής
ΤΜΗΜΑ 1:	ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ
Άρθρο 15:	Κατώτατα ποσά
Άρθρο 16:	Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των προμηθειών
Άρθρο 17:	Αναθεώρηση των κατωτάτων ορίων
ΤΜΗΜΑ 2:	ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΕΛΕΤΩΝ· ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΤΟΝΤΑΙ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
Ενότητα 1:	Εξαιρέσεις που ισχύουν για όλους τους αναθέτοντες φορείς και ειδικές εξαιρέσεις για τους τομείς της ενέργειας και του ύδατος
Άρθρο 18:	Συμβάσεις που ανατίθενται με σκοπό τη μεταπώληση ή τη μίσθωση σε τρίτους
Άρθρο 19:	Συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που ανατίθενται ή διοργανώνονται με σκοπούς άλλους από την άσκηση μιας από τις οριζόμενες δραστηριότητες ή για την άσκηση μιας τέτοιας δραστηριότητας σε τρίτη χώρα

Άρθρο 20:	Συμβάσεις που ανατίθενται και διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται δυνάμει διεθνών κανόνων
Άρθρο 21:	Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών
Άρθρο 22:	Συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται βάσει αποκλειστικού δικαιώματος
Άρθρο 23:	Συμβάσεις που συνάπτονται από ορισμένους αναθέτοντες φορείς για την αγορά ύδατος και για την προμήθεια ενέργειας ή καυσίμων που προορίζονται για την παραγωγή ενέργειας
Ενότητα 2:	Ειδικές διατάξεις για προμήθειες που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας
Άρθρο 24:	Άμυνα και ασφάλεια
Άρθρο 25:	Μεικτές προμήθειες που καλύπτουν την ίδια δραστηριότητα και άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας
Άρθρο 26:	Προμήθειες που καλύπτουν πολλαπλές δραστηριότητες και άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας
Άρθρο 27:	Συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας και ανατίθενται ή διοργανώνονται σύμφωνα με διεθνείς κανόνες
Ενότητα 3:	Ειδικές σχέσεις (συνεργασία, συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες)
Άρθρο 28:	Συμβάσεις ανάμεσα σε αναθέτουσες αρχές
Άρθρο 29:	Συμβάσεις που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση
Άρθρο 30:	Συμβάσεις που ανατίθενται σε κοινοπραξία ή σε αναθέτοντα φορέα που συμμετέχει σε κοινοπραξία
Άρθρο 31:	Κοινοποίηση πληροφοριών
Ενότητα 4:	Ειδικές περιπτώσεις
Άρθρο 32:	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης
Άρθρο 33:	Συμβάσεις οι οποίες υπάγονται σε ειδικό καθεστώς
Ενότητα 5:	Δραστηριότητες άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό και σχετικές διαδικαστικές διατάξεις
Άρθρο 34:	Δραστηριότητες άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό
Άρθρο 35:	Διαδικασία για τη βεβαίωση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV:	Γενικές αρχές
Άρθρο 36:	Αρχές που διέπουν τις προμήθειες
Άρθρο 37:	Οικονομικοί φορείς
Άρθρο 38:	Συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα
Άρθρο 39:	Εχεμύθεια
Άρθρο 40:	Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες

Άρθρο 41:	Ονοματολογίες
Άρθρο 42:	Συγκρούσεις συμφερόντων
ΤΙΤΛΟΣ II:	ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I:	Διαδικασίες
Άρθρο 43:	Προϋποθέσεις που σχετίζονται με τη ΣΔΠ και άλλες διεθνείς συμφωνίες
Άρθρο 44:	Επιλογή διαδικασιών
Άρθρο 45:	Ανοικτή διαδικασία
Άρθρο 46:	Κλειστή διαδικασία
Άρθρο 47:	Διαδικασία με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού
Άρθρο 48:	Ανταγωνιστικός διάλογος
Άρθρο 49:	Σύμπραξη καινοτομίας
Άρθρο 50:	Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II:	Τεχνικές και εργαλεία για τη σύναψη ηλεκτρονικών και συγκεντρωτικών δημόσιων συμβάσεων
Άρθρο 51:	Συμφωνίες-πλαίσια
Άρθρο 52:	Δυναμικά συστήματα αγορών
Άρθρο 53:	Ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί
Άρθρο 54:	Ηλεκτρονικοί κατάλογοι
Άρθρο 55:	Κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και κεντρικές αρχές προμηθειών
Άρθρο 56:	Περιστασιακές από κοινού προμήθειες
Άρθρο 57:	Προμήθειες που αφορούν αναθέτουσες αρχές από διαφορετικά κράτη μέλη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III:	Διεξαγωγή της διαδικασίας
ΤΜΗΜΑ 1:	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
Άρθρο 58:	Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς
Άρθρο 59:	Προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίων ή προσφερόντων
Άρθρο 60:	Τεχνικές προδιαγραφές
Άρθρο 61:	Σήματα
Άρθρο 62:	Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα

Άρθρο 63:	Ανακοίνωση των τεχνικών προδιαγραφών
Άρθρο 64:	Εναλλακτικές προσφορές
Άρθρο 65:	Υποδιαίρεση συμβάσεων σε παρτίδες
Άρθρο 66:	Καθορισμός προθεσμιών
ΤΜΗΜΑ 2:	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ
Άρθρο 67:	Περιοδικές ενδεικτικές προκηρύξεις
Άρθρο 68:	Ανακοινώσεις για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής
Άρθρο 69:	Γνωστοποιήσεις προκήρυξης σύμβασης
Άρθρο 70:	Γνωστοποιήσεις ανάθεσης σύμβασης
Άρθρο 71:	Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης των γνωστοποιήσεων
Άρθρο 72:	Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο
Άρθρο 73:	Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της προμήθειας
Άρθρο 74:	Προσκλήσεις σε υποψηφίους
Άρθρο 75:	Ενημέρωση των αιτούντων προεπιλογή, των υποψηφίων και των προσφερόντων
ΤΜΗΜΑ 3:	ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
Άρθρο 76:	Γενικές αρχές
Ενότητα 1:	Προεπιλογή και ποιοτική επιλογή
Άρθρο 77:	Συστήματα προεπιλογής
Άρθρο 78:	Κριτήρια ποιοτικής επιλογής
Άρθρο 79:	Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων
Άρθρο 80:	Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ
Άρθρο 81:	Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης
Ενότητα 2:	Ανάθεση της σύμβασης
Άρθρο 82:	Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων
Άρθρο 83:	Κοστολόγηση κύκλου ζωής
Άρθρο 84:	Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές
ΤΜΗΜΑ 4:	ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΑΥΤΕΣ

Άρθρο 85:	Προσφορές που περιέχουν προϊόντα καταγωγής τρίτων χωρών
Άρθρο 86:	Σχέσεις με τρίτες χώρες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων έργων, αγαθών και υπηρεσιών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV:	Εκτέλεση της σύμβασης
Άρθρο 87:	Όροι εκτέλεσης της σύμβασης
Άρθρο 88:	Υπεργολαβία
Άρθρο 89:	Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους
Άρθρο 90:	Λύση συμβάσεων
ΤΙΤΛΟΣ III:	ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I:	Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες
Άρθρο 91:	Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες
Άρθρο 92:	Δημοσίευση γνωστοποιήσεων
Άρθρο 93:	Αρχές της ανάθεσης συμβάσεων
Άρθρο 94:	Αποκλειστικές συμβάσεις για ορισμένες υπηρεσίες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II:	Κανόνες που διέπουν τους διαγωνισμούς μελετών
Άρθρο 95:	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 96:	Γνωστοποιήσεις
Άρθρο 97:	Κανόνες για τη διοργάνωση διαγωνισμών μελετών, την επιλογή των συμμετεχόντων και την κριτική επιτροπή
Άρθρο 98:	Αποφάσεις της κριτικής επιτροπής
ΤΙΤΛΟΣ IV:	ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
Άρθρο 99:	Επιβολή
Άρθρο 100:	Χωριστές εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες για την ανάθεση συμβάσεων
Άρθρο 101:	Εθνικές εκθέσεις και στατιστικά στοιχεία
Άρθρο 102:	Διοικητική συνεργασία
ΤΙΤΛΟΣ V:	ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 103:	Άσκηση των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων
Άρθρο 104:	Διαδικασία επείγουσας ανάγκης
Άρθρο 105:	Διαδικασία επιτροπής
Άρθρο 106:	Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 107:	Κατάργηση
Άρθρο 108:	Επανεξέταση
Άρθρο 109:	Έναρξη ισχύος
Άρθρο 110:	Αποδέκτες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Κατάλογος των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 2 στοιχείο α)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Κατάλογος της νομοθεσίας της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Κατάλογος της νομοθεσίας της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Προθεσμία για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 35
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Απαιτήσεις σχετικά με τα εργαλεία και τα συστήματα ηλεκτρονικής παραλαβής των προσφορών, των αιτήσεων συμμετοχής, των αιτήσεων προεπιλογής καθώς και των σχεδίων και μελετών στους διαγωνισμούς
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Μέρος Α: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην περιοδική ενδεικτική διακήρυξη (όπως αναφέρεται στο άρθρο 67)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Μέρος Β: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη γνωστοποίηση της δημοσίευσης περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης για «προφίλ αγοραστή» που δεν χρησιμοποιείται ως μέσο πρόσκλησης σε διαγωνισμό (όπως αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Πληροφορίες που τίθενται στα έγγραφα προμήθειας για ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς (άρθρο 53 παράγραφος 4)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: Ορισμός ορισμένων τεχνικών προδιαγραφών
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: Χαρακτηριστικά σχετικά με τη δημοσίευση
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη γνωστοποίηση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής [όπως αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχείο β) και στο άρθρο 68]
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις προκήρυξης σύμβασης (όπως αναφέρεται στο άρθρο 69)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις ανάδειξης σύμβασης (όπως αναφέρεται στο άρθρο 70)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: Περιεχόμενο των προσκλήσεων υποβολής προσφορών, συμμετοχής σε διάλογο, σε διαπραγμάτευση ή επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος που προβλέπονται στο άρθρο 74
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: Κατάλογος των διεθνών κοινωνικών και περιβαλλοντικών συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV: Κατάλογος της νομοθεσίας της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 83 παράγραφος 3
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις τροποποίησης σύμβασης κατά τη διάρκειά της (όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 1)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII: Υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 91
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις προκηρύξεις διαγωνισμού που αφορούν συμβάσεις για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (όπως αναφέρεται στο άρθρο 92)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις διαγωνισμών μελετών (όπως αναφέρεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX: Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις διαγωνισμών μελετών (όπως αναφέρεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXI: Πίνακας αντιστοιχίας

ΤΙΤΛΟΣ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Αντικείμενο και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες των προμηθειών που πραγματοποιούνται από αναθέτοντες φορείς όσον αφορά τόσο τις συμβάσεις όσο και τους διαγωνισμούς μελετών, η αξία των οποίων εκτιμάται ότι δεν είναι μικρότερη των κατωτάτων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 15.

2. Προμήθειες κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας είναι η απόκτηση από έναν ή περισσότερους αναθέτοντες φορείς έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, μέσω σύμβασης αγαθών, έργων ή υπηρεσιών, από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τους εν λόγω αναθέτοντες φορείς, εφόσον τα εν λόγω έργα, αγαθά ή υπηρεσίες προορίζονται για την εκτέλεση μιας εκ των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 8 έως 14.

3. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας υπόκειται στο άρθρο 346 της ΣΛΕΕ.

4. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να ορίζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ποιες υπηρεσίες θεωρούν γενικού οικονομικού συμφέροντος, πώς οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να οργανώνονται και να χρηματοδοτούνται, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, και σε ποιες ειδικές υποχρεώσεις πρέπει να υπόκεινται. Ομοίως, η παρούσα οδηγία δεν θίγει το δικαίωμα των δημόσιων αρχών να αποφασίζουν εάν, πώς και σε ποιο βαθμό επιθυμούν να εκτελούν δημόσια καθήκοντα οι ίδιες, σύμφωνα με το άρθρο 14 ΣΛΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 26

5. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη οργανώνουν τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης σε εθνικό επίπεδο.

6. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν περιλαμβάνει τις μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «συμβάσεις αγαθών, έργων και υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων από τους αναθέτοντες φορείς και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών·
- 2) ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο ένα από τα ακόλουθα:
 - α) την εκτέλεση, ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα I·
 - β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου·
 - γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει ο αναθέτων φορέας που ασκεί καθοριστική επίδραση στο είδος ή τη μελέτη του έργου·
- 3) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού το οποίο επαρκεί καθαυτό για την επιτέλεση μιας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας·
- 4) ως «συμβάσεις αγαθών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς προαίρεση αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση αγαθών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης·
- 5) ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών εκτός των αναφερομένων στο σημείο 2·
- 6) ως «οικονομικός φορέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή αναθέτων φορέας, ή ομάδα αυτών των προσώπων και/ή φορέων, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε προσωρινής ένωσης επιχειρήσεων, που προσφέρει την εκτέλεση εργασιών και/ή έργου, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά·
- 7) ως «προσφέρων» νοείται οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά·
- 8) ως «υποψήφιος» νοείται οικονομικός φορέας που έχει ζητήσει να του αποσταλεί ή έχει λάβει πρόσκληση συμμετοχής σε κλειστή διαδικασία, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας·

- 9) ως «έγγραφο προμηθειών» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο εκπονεί ή στο οποίο παραπέμπει ο αναθέτων φορέας με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της προμήθειας ή της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης, της περιοδικής ενδεικτικής γνωστοποίησης ή των ανακοινώσεων για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των μορφότυπων για την παρουσίαση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών για τις γενικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων·
- 10) ως «κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που διεξάγονται σε μόνιμη βάση, με μία από τις κατωτέρω μορφές:
- α) η απόκτηση αγαθών και/ή υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτοντες φορείς·
 - β) η ανάθεση συμβάσεων ή η σύναψη συμφωνιών-πλαισίων για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτοντες φορείς·
- 11) ως «επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες προμηθειών, ιδίως με τις κατωτέρω μορφές:
- α) τεχνική υποδομή που επιτρέπει στους αναθέτοντες φορείς να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες·
 - β) συμβουλές σχετικά με τη διεξαγωγή ή τον σχεδιασμό διαδικασιών προμηθειών·
 - γ) προετοιμασία και διαχείριση των διαδικασιών προμηθειών εξ ονόματος και για λογαριασμό του ενδιαφερόμενου αναθέτοντος φορέα·
- 12) ως «κεντρική αρχή προμηθειών» νοείται αναθέτων φορέας κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας ή αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του σημείου 1 του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών.
- Οι προμήθειες που εκτελούνται από κεντρική αρχή προμηθειών προκειμένου να πραγματοποιηθούν κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών θεωρείται ότι αποτελούν προμήθειες για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιγράφεται στα άρθρα 8 ως 14. Το άρθρο 18 δεν εφαρμόζεται στις προμήθειες που εκτελούνται από κεντρική αρχή προμηθειών με σκοπό την πραγματοποίηση κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών·
- 13) ως «πάροχος υπηρεσιών προμηθειών» νοείται δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που προσφέρει επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών στην αγορά·
- 14) με τους όρους «γραπτώς» ή «εγγράφως» νοείται κάθε σύνολο λέξεων ή αριθμών το οποίο μπορεί να διαβιβάζεται, να αναπαράγεται και στη συνέχεια να γνωστοποιείται, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που διαβιβάζονται και αποθηκεύονται με ηλεκτρονικά μέσα·
- 15) ως «ηλεκτρονικό μέσο» νοείται ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός για την επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) και την αποθήκευση δεδομένων, τα οποία διαβιβάζονται, διακινούνται ή λαμβάνονται με τη χρήση ενσύρματου, ασύρματου, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου·
- 16) ως «κύκλος ζωής» νοούνται όλα τα διαδοχικά και/ή διασυνδεδεμένα στάδια —συμπεριλαμβανομένης της έρευνας και της ανάπτυξης που θα πραγματοποιηθούν, της παραγωγής, της εμπορίας και των όρων της, της μεταφοράς, της χρήσης και της συντήρησης— καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του προϊόντος ή του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας, από την απόκτηση των πρώτων υλών ή την παραγωγή των πόρων μέχρι την απόρριψη, την εκκαθάριση και το τέλος της υπηρεσίας ή της χρήσης·
- 17) ως «διαγωνισμοί μελετών» νοούνται οι διαδικασίες που επιτρέπουν στον αναθέτοντα φορέα να αποκτήσει, κυρίως στους τομείς της χωροταξίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής, των έργων πολιτικού μηχανικού ή της επεξεργασίας δεδομένων, μια μελέτη ή ένα σχέδιο που επιλέγεται από κριτική επιτροπή έπειτα από διαγωνισμό, με ή χωρίς την απονομή βραβείων·
- 18) ως «καινοτομία» νοείται η υλοποίηση νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος, υπηρεσίας ή διαδικασίας, που περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στις διαδικασίες παραγωγής, οικοδομής ή κατασκευής, νέας μεθόδου εμπορίας ή νέας μεθόδου οργάνωσης στις επιχειρηματικές πρακτικές, την οργάνωση του χώρου εργασίας ή τις εξωτερικές σχέσεις, μεταξύ άλλων, με σκοπό τη συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων ή την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·
- 19) ως «σήμα» νοείται οιοδήποτε έγγραφο, πιστοποιητικό ή βεβαίωση που επιβεβαιώνει ότι ένα συγκεκριμένο έργο, αγαθό, υπηρεσία ή διαδικασία πληροί ορισμένες απαιτήσεις·
- 20) ως «απαιτήση ή απαιτήσεις σήματος» νοούνται οι απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληροί ένα συγκεκριμένο έργο, αγαθό, υπηρεσία ή διαδικασία, προκειμένου να λάβει το σχετικό σήμα·

Άρθρο 3

Αναθέτουσες αρχές

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι περιφερειακές ή οι τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

2. Ως «περιφερειακές αρχές» νοούνται οι όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που απαριθμούνται ενδεικτικώς στα επίπεδα NUTS 1 και 2 του καταλόγου που περιέχεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾.

3. Ως «τοπικές αρχές» νοούνται όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που εμπίπτουν στο επίπεδο NUTS 3, καθώς και μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003.

4. Ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) έχουν συσταθεί για τον συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·
- β) έχουν νομική προσωπικότητα· και
- γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από το κράτος, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· ή υπόκεινται σε διαχειριστική εποπτεία από τις αρχές ή τους οργανισμούς αυτούς· ή που έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το κράτος, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 4

Αναθέτοντες φορείς

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας «αναθέτοντες φορείς» είναι εκείνοι οι οποίοι:

- α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 8 έως 14·
- β) εάν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 8 έως 14 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή κράτους μέλους.

2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν.

Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

- α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης, ή
- β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση, ή
- γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή κράτους μέλους μέσω οιασδήποτε νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής διάταξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 8 έως 14 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα.

Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

- α) διαδικασίες προμηθειών με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ, την οδηγία 2009/81/ΕΚ, την οδηγία 2014/23/ΕΕ ή την παρούσα οδηγία·
- β) διαδικασίες σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ, οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103 για την τροποποίηση του καταλόγου των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που περιέχεται στο παράρτημα ΙΙ, όταν τέτοιου είδους τροποποιήσεις καθίστανται αναγκαίες λόγω της θέσπισης νέας νομοθεσίας, ή της κατάργησης ή της τροποποίησης υφιστάμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 5

Μεικτές προμήθειες που καλύπτουν την ίδια δραστηριότητα

1. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο διαφορετικά είδη προμηθειών το σύνολο των οποίων καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.

Οι παράγραφοι 3 έως 5 εφαρμόζονται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο προμήθειες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και προμήθειες που καλύπτονται από άλλα νομικά καθεστώτα.

2. Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο δύο ή περισσότερα είδη προμηθειών (έργα, υπηρεσίες ή αγαθά) συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της προμήθειας που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σχετικής σύμβασης.

Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες κατά την έννοια του τίτλου III κεφάλαιο I και εν μέρει από άλλες υπηρεσίες ή μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από αγαθά, το κύριο αντικείμενο προσδιορίζεται σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή αγαθών είναι η υψηλότερη.

3. Όταν τα διάφορα τμήματα συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν αντικειμενικά να διαχωριστούν, εφαρμόζεται η παράγραφος 4. Όταν τα διάφορα τμήματα συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν, εφαρμόζεται η παράγραφος 5.

Όταν τμήμα μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ ή την οδηγία 2009/81/ΕΚ, εφαρμόζεται το άρθρο 25 της παρούσας οδηγίας.

4. Σε περίπτωση συμβάσεων με αντικείμενο προμήθειες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία καθώς και προμήθειες που δεν καλύπτονται από αυτήν, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους τμήματα ή την ανάθεση ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους τμήματα, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών εκάστου τμήματος.

Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση ενιαίας σύμβασης, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται, εκτός εάν το άρθρο 25 προβλέπει άλλως, στην προκύπτουσα μεικτή σύμβαση, ανεξαρτήτως της αξίας των τμημάτων που διαφορετικά θα ενέπιπταν σε άλλο νομικό καθεστώς και ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος από το οποίο θα διέπονταν σε διαφορετική περίπτωση τα εν λόγω τμήματα.

Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που περιέχουν στοιχεία συμβάσεων αγαθών, έργων και υπηρεσιών και συμβάσεων παραχώρησης, η μεικτή σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, υπό τον όρο ότι, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 16, η εκτιμώμενη αξία του τμήματος της σύμβασης που συνιστά σύμβαση καλυπτόμενη από την παρούσα οδηγία είναι ίση ή ανώτερη από το σχετικό όριο που προβλέπεται στο άρθρο 15.

5. Όταν τα διάφορα τμήματα συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν, το ισχύον νομικό καθεστώς καθορίζεται με βάση το κύριο αντικείμενο της σύμβασης.

Άρθρο 6

Προμήθειες που καλύπτουν πολλαπλές δραστηριότητες

1. Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πολλαπλές δραστηριότητες, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για κάθε δραστηριότητα ή την ανάθεση ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε επιμέρους δραστηριότητας.

Παρά το άρθρο 5, όταν οι αναθέτοντες φορείς αποφασίζουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύουν οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Ωστόσο, όταν μία από τις σχετικές δραστηριότητες καλύπτεται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ ή την οδηγία 2009/81/ΕΚ, ισχύει το άρθρο 26 της παρούσας οδηγίας.

Η επιλογή ανάμεσα στην ανάθεση ενιαίας σύμβασης ή στην ανάθεση πολλών ξεχωριστών συμβάσεων δεν δύναται, ωστόσο, να αποφασισθεί με σκοπό την εξαιρέση της σύμβασης ή των συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής είτε της παρούσας οδηγίας ή, κατά περίπτωση, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ή της οδηγίας 2014/23/ΕΕ.

2. Μια σύμβαση που προορίζεται να καλύψει πολλαπλές δραστηριότητες υπόκειται στους κανόνες που ισχύουν για την κύρια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται.

3. Στην περίπτωση συμβάσεων για τις οποίες είναι αντικειμενικά αδύνατον να προσδιοριστεί η κύρια δραστηριότητα για την οποία προορίζεται, οι ισχύοντες κανόνες καθορίζονται σύμφωνα με τα στοιχεία α), β) και γ):

α) η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται υπάγεται στην παρούσα οδηγία και η άλλη στην οδηγία 2014/24/ΕΕ·

β) η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται υπάγεται στην παρούσα οδηγία και η άλλη στην οδηγία 2014/23/ΕΕ·

γ) η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εάν μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται υπάγεται στην παρούσα οδηγία και η άλλη δεν υπάγεται ούτε στην παρούσα οδηγία ούτε στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ούτε στην οδηγία 2014/23/ΕΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Δραστηριότητες

Άρθρο 7

Κοινές διατάξεις

Για τους σκοπούς των άρθρων 8, 9 και 10, ο όρος «τροφοδότηση» περιλαμβάνει την παραγωγή και τη χονδρική και λιανική πώληση·

Ωστόσο η παραγωγή φυσικού αερίου με τη μορφή εξόρυξης υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14.

Άρθρο 8

Φυσικό αέριο και θερμότητα

1. Όσον αφορά το φυσικό αέριο και τη θερμότητα, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) την παροχή ή λειτουργία σταθερών δικτύων που έχουν ως στόχο να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής φυσικού αερίου ή θερμότητας·

β) την τροφοδότηση των δικτύων αυτών με φυσικό αέριο ή θερμότητα.

2. Η τροφοδότηση από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή με φυσικό αέριο ή θερμότητα σταθερών δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό δεν θεωρείται σχετική δραστηριότητα κατά την έννοια της παραγράφου 1, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η παραγωγή φυσικού αερίου ή θερμότητας από τον εν λόγω αναθέτοντα φορέα αποτελεί αναπόφευκτο αποτέλεσμα της άσκησης δραστηριότητας που δεν αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή στα άρθρα 9 έως 11·

β) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου αποβλέπει μόνο στην οικονομική εκμετάλλευση της παραγωγής αυτής και αντιστοιχεί το πολύ στο 20 % του κύκλου εργασιών του αναθέτοντος φορέα, με βάση τον μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.

Άρθρο 9

Ηλεκτρισμός

1. Όσον αφορά τον ηλεκτρισμό, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) την παροχή ή λειτουργία σταθερών δικτύων που έχουν ως στόχο να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής ηλεκτρισμού,

β) την τροφοδότηση των εν λόγω δικτύων με ηλεκτρισμό.

2. Η τροφοδότηση από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή με ηλεκτρισμό σταθερών δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό δεν θεωρείται σχετική δραστηριότητα κατά την έννοια της παραγράφου 1, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η παραγωγή ηλεκτρισμού από τον αναθέτοντα φορέα γίνεται διότι η κατανάλωσή του είναι αναγκαία για την άσκηση δραστηριότητας που δεν αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή στα άρθρα 8, 10 και 11·

β) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου εξαρτάται μόνον από την ίδια κατανάλωση του αναθέτοντος φορέα και δεν υπερβαίνει το 30 % της συνολικής παραγωγής ενέργειας του εν λόγω αναθέτοντος φορέα, με βάση τον μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.

Άρθρο 10

Υδωρ

1. Για το νερό, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) την παροχή ή λειτουργία σταθερών δικτύων που έχουν ως στόχο να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής πόσιμου ύδατος·

β) την τροφοδότηση των εν λόγω δικτύων με πόσιμο ύδωρ.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης στις συμβάσεις που ανατίθενται ή στους διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από αναθέτοντες φορείς οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα οριζόμενη στην παράγραφο 1, και που συνδέονται με ένα από τα ακόλουθα:

α) έργα υδραυλικής μηχανικής, άρδευσης ή αποστράγγισης, εφόσον ο όγκος του ύδατος που προορίζεται για την τροφοδότηση με πόσιμο ύδωρ υπερβαίνει το 20 % του συνολικού όγκου ύδατος που παράγεται από τέτοια έργα ή εγκαταστάσεις άρδευσης ή αποστράγγισης·

β) την αποχέτευση ή την επεξεργασία λυμάτων.

3. Η τροφοδότηση από αναθέτοντα φορέα που δεν είναι αναθέτουσα αρχή με πόσιμο ύδωρ σταθερών δικτύων που προορίζονται να παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό δεν θεωρείται σχετική δραστηριότητα κατά την έννοια της παραγράφου 1, όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η παραγωγή πόσιμου ύδατος από τον αναθέτοντα φορέα γίνεται διότι η κατανάλωσή του είναι αναγκαία για την άσκηση δραστηριότητας που δεν αναφέρεται στα άρθρα 8 έως 11·

β) η τροφοδότηση του δημόσιου δικτύου εξαρτάται μόνον από την ίδια κατανάλωση του αναθέτοντος φορέα και δεν υπερβαίνει το 30 % της συνολικής παραγωγής πόσιμου ύδατος του εν λόγω φορέα, με βάση τον μέσο όρο των τριών προηγούμενων ετών συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους.

Άρθρο 11

Υπηρεσίες μεταφορών

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην παροχή ή τη λειτουργία δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό στους τομείς των μεταφορών με σιδηρόδρομο, αυτόματα συστήματα, τραμ, τρόλεϊ, λεωφορεία ή καλώδιο.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφορών, θεωρείται ότι υφίσταται δίκτυο όταν η υπηρεσία παρέχεται με όρους που ορίζονται από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους, όπως όροι που αφορούν τα δρομολόγια, τη διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα ή τη συχνότητα παροχής της υπηρεσίας.

Άρθρο 12

Λιμένες και αερολιμένες

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που αφορούν την εκμετάλλευση μιας γεωγραφικής περιοχής με σκοπό τη διάθεση αερολιμένων, θαλάσσιων λιμένων ή λιμένων εσωτερικής ναυσιπλοΐας

ή άλλων τερματικών σταθμών σε φορείς που πραγματοποιούν αεροπορικές, θαλάσσιες ή εσωτερικές πλωτές μεταφορές.

Άρθρο 13

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην παροχή:

α) ταχυδρομικών υπηρεσιών·

β) άλλων υπηρεσιών πλην των ταχυδρομικών, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από φορέα ο οποίος παρέχει επίσης ταχυδρομικές υπηρεσίες κατά την έννοια του στοιχείου β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 όσον αφορά τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και με την επιφύλαξη της οδηγίας 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (!), νοούνται ως:

α) «ταχυδρομικό αντικείμενο»: αντικείμενο με συγκεκριμένο παραλήπτη, αποστελλόμενο υπό την τελική του μορφή, ανεξάρτητα από το βάρος του· πέραν των αντικειμένων αλληλογραφίας τα αντικείμενα αυτά περιλαμβάνουν, π.χ. βιβλία, καταλόγους, εφημερίδες, περιοδικά και ταχυδρομικά δέματα που περιέχουν αντικείμενα με ή χωρίς εμπορική αξία, ανεξάρτητα από το βάρος τους·

β) «ταχυδρομικές υπηρεσίες»: υπηρεσίες που συνίστανται στη συλλογή, διαλογή, μεταφορά και παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων. Σε αυτές περιλαμβάνονται τόσο οι υπηρεσίες που εμπίπτουν όσο και αυτές που δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της καθολικής υπηρεσίας που ορίζεται σύμφωνα με την οδηγία 97/67/EK·

γ) «άλλες υπηρεσίες πλην των ταχυδρομικών»: υπηρεσίες παρεχόμενες στους εξής τομείς:

i) υπηρεσίες διαχείρισης της αλληλογραφίας (τόσο προγενέστερες όσο και μεταγενέστερες της αποστολής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών «mailroom management services»)·

ii) υπηρεσίες συνδεδεμένες με ταχυδρομικά αντικείμενα που δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο α), όπως το διαφημιστικό ταχυδρομείο χωρίς συγκεκριμένο παραλήπτη.

(!) Οδηγία 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21.1.1998, σ. 14).

Άρθρο 14

Εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτηση ή εξόρυξη άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες εκμετάλλευσης μιας γεωγραφικής περιοχής με σκοπό:

- α) την εξόρυξη πετρελαίου ή φυσικού αερίου,
- β) την αναζήτηση ή εξόρυξη άνθρακα ή άλλων στερεών καυσίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής

Τμήμα 1

Κατώτατα όρια

Άρθρο 15

Κατώτατα ποσά

Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 18 έως 23 ή στο άρθρο 34, σχετικά με την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις προμήθειες των οποίων η εκτιμώμενη αξία, χωρίς τον φόρο προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ), είναι ίση με ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

- α) 414 000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και για τους διαγωνισμούς μελετών,
- β) 5 186 000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,
- γ) 1 000 000 EUR για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιέχονται στον κατάλογο του παραρτήματος XVII.

Άρθρο 16

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των προμηθειών

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας προμήθειας βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από τον αναθέτοντα φορέα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δικαιωμάτων προαίρεσης και τυχόν παρατάσεων των συμβάσεων, που αναφέρονται ρητά στα έγγραφα προμηθειών.

Σε περίπτωση που ο αναθέτων φορέας προβλέπει βραβεία ή την καταβολή ποσών στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες, τα λαμβάνει υπόψη κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της προμήθειας.

2. Όταν ο αναθέτων φορέας αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις επιμέρους επιχειρησιακές μονάδες.

Παρά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, όταν μια επιμέρους επιχειρησιακή μονάδα υπέχει ανεξάρτητη ευθύνη για τις προμήθειες της ή για ορισμένες κατηγορίες από αυτές, η αξία των προμηθειών μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας.

3. Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας προμήθειας δεν πρέπει να γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή της από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Μια προμήθεια δεν πρέπει να κατατάσσεται κατά τρόπο ώστε να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν υφίστανται αντικειμενικοί λόγοι.

4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή που αποστέλλεται η προκήρυξη διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται τέτοια προκήρυξη, τη στιγμή που ο αναθέτων φορέας αρχίζει τη διαδικασία της ανάθεσης της σύμβασης προμήθειας, φερ' ειπείν ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της προμήθειας, όπου χρειάζεται.

5. Όσον αφορά τις συμφωνίες-πλαίσια και τα δυναμικά συστήματα αγορών, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας ή του συστήματος.

6. Στην περίπτωση συμπράξεων καινοτομίας, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που θα λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια όλων των σταδίων της προβλεπόμενης συμπράξης, καθώς και των αγαθών, των υπηρεσιών ή των έργων που θα αναπτυχθούν και θα παρασχεθούν κατά τη λήξη της προβλεπόμενης συμπράξης.

7. Για τους σκοπούς του άρθρου 15, οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν στην εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης έργων το κόστος των έργων καθώς και τη συνολική εκτιμώμενη αξία τυχόν αγαθών ή υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τους αναθέτοντες φορείς, εφόσον είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων.

8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων.

Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται με ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 15, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.

9. Όταν μια πρόταση αγοράς παρεμφερών αγαθών μπορεί να οδηγήσει στην ανάθεση χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, για την εφαρμογή των στοιχείων β) και γ) του άρθρου 15 λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων.

Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται με ή υπερβαίνει την αξία που προβλέπεται στο άρθρο 15, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε επιμέρους τμήματος.

10. Παρά τα οριζόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα χωρίς να εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, εφόσον η εκτιμώμενη αξία του εν λόγω τμήματος χωρίς ΦΠΑ είναι μικρότερη από 80 000 EUR για αγαθά ή υπηρεσίες ή από 1 εκατ. EUR για έργα. Εντούτοις, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στα οποία έχει διαχωριστεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη αγορά παρεμφερών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών.

11. Όταν πρόκειται για συμβάσεις προμήθειας αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή που προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης βασίζεται στα εξής:

α) είτε στη συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένα, όταν είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς την ποσότητα ή την αξία τους κατά το δωδεκάμηνο μετά την αρχική σύμβαση· ή

β) στη συνολική εκτιμώμενη αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνάπτονται κατά το δωδεκάμηνο μετά την πρώτη παράδοση ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

12. Όσον αφορά τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών που αφορούν χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση προϊόντων, ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης λαμβάνεται:

α) για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου, εφόσον η διάρκειά τους είναι ίση ή μικρότερη των 12 μηνών, η εκτιμώμενη συνολική αξία για τη διάρκεια της σύμβασης ή, εφόσον η διάρκεια της σύμβασης υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, η συνολική αξία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης υπολειπόμενης αξίας·

β) για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου ή τις συμβάσεις των οποίων η διάρκεια δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η μηνιαία αξία πολλαπλασιασμένη επί 48.

13. Όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών, ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης βασίζεται, κατά περίπτωση, στα εξής:

α) ασφαλιστικές υπηρεσίες: το καταβλητέο ασφάλιστρο και άλλοι τρόποι αμοιβής·

β) τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες, οι τόκοι και άλλοι τρόποι αμοιβής·

γ) συμβάσεις μελετών: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες και άλλοι τρόποι αμοιβής.

14. Όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών στις οποίες δεν αναφέρεται συνολική τιμή, ως βάση υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων λαμβάνεται:

α) στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφόσον η διάρκειά τους είναι ίση ή μικρότερη από 48 μήνες: η συνολική αξία για όλη τη διάρκεια τους·

β) στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή διάρκειας μεγαλύτερης των 48 μηνών: η μηνιαία αξία πολλαπλασιασμένη επί 48.

Άρθρο 17

Αναθεώρηση των κατώτατων ορίων

1. Κάθε δύο έτη αρχής γενομένης από τις 30 Ιουνίου 2013, η Επιτροπή επαληθεύει ότι τα κατώτατα όρια που θεσπίζονται στα στοιχεία α) και β) του άρθρου 15 αντιστοιχούν στα κατώτατα όρια που θεσπίζονται στη συμφωνία του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου περί Δημοσίων Προμηθειών (ΣΔΠ) και, όπου κρίνεται αναγκαίο, τα αναθεωρεί κατά το παρόν άρθρο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που θεσπίζεται στη ΣΔΠ, η Επιτροπή υπολογίζει την αξία αυτών των κατώτατων ορίων με βάση τη μέση ημερήσια τιμή του ευρώ, εκφραζόμενη σε ειδικά τραπεζικά δικαιώματα (ΕΤΔ), κατά την εικοσιτετράμηνη χρονική περίοδο η οποία λήγει την 31η Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου. Η κατ' αυτόν τον τρόπο αναθεωρημένη αξία των κατώτατων ορίων, εάν χρειασθεί, στρογγυλοποιείται προς τα κάτω κατά προσέγγιση χιλιάδας ευρώ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση των ισχυόντων κατώτατων ορίων που προβλέπονται στη ΣΔΠ, εκφραζόμενων σε ΕΤΔ.

2. Κάθε δύο έτη αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2014, η Επιτροπή προσδιορίζει τις αξίες, στα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών, των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του άρθρου 15, όπως έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Ταυτόχρονα, η Επιτροπή προσδιορίζει την αξία, στα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών, των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, του κατώτατου ορίου που αναφέρεται στο στοιχείο γ) του άρθρου 15.

Σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που θεσπίζεται στη ΣΔΠ, ο προσδιορισμός αυτών των αξιών βασίζεται στη μέση ημερήσια τιμή των νομισμάτων αυτών, που αντιστοιχεί στα ισχύοντα κατώτατα όρια εκφραζόμενα σε ευρώ, κατά την εικοσιτετράμηνη χρονική περίοδο η οποία λήγει την 31η Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου.

3. Η Επιτροπή προβαίνει στη δημοσίευση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 αναθεωρημένων κατώτατων ορίων, την αξία τους στα εθνικά νομίσματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, καθώς και την αξία που καθορίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στην αρχή του μηνός Νοεμβρίου που έπεται της αναθεώρησής τους.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103 με σκοπό την προσαρμογή της μεθοδολογίας που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου σε οποιαδήποτε αλλαγή στη μεθοδολογία που προβλέπεται στη ΣΔΠ για την αναθεώρηση των κατωφλίων που αναφέρονται στοιχεία α) και β) του άρθρου 15, καθώς και για τον προσδιορισμό των αντιστοιχών τιμών στα εθνικά νομίσματα των κρατών μελών, των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 103, με σκοπό την αναθεώρηση των κατωτάτων ορίων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του άρθρου 15, όταν κρίνεται απαραίτητο.

5. Σε περίπτωση που είναι απαραίτητη η αναθεώρηση των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του άρθρου 15 και λόγω χρονικών περιορισμών δεν είναι δυνατή η χρήση της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 103 και συνεπώς συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 104 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Τμήμα 2

Εξαιρούμενες συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών· ειδικές διατάξεις για προμήθειες που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας

Ενότητα 1

Εξαιρέσεις που ισχύουν για όλους τους αναθέτοντες φορείς και ειδικές εξαιρέσεις για τους τομείς της ενέργειας και του ύδατος

Άρθρο 18

Συμβάσεις που ανατίθενται με σκοπό τη μεταπώληση ή τη μίσθωση σε τρίτους

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που ανατίθενται με σκοπό τη μεταπώληση ή τη μίσθωση σε τρίτους, όταν ο αναθέτων φορέας δεν απολαύει κανενός ειδικού ή αποκλειστικού δικαιώματος πώλησης ή μίσθωσης του αντικειμένου αυτών των συμβάσεων και όταν άλλοι φορείς δικαιούνται να προβαίνουν ελεύθερα στην εν λόγω πώληση ή μίσθωση με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τον αναθέτοντα φορέα.

2. Οι αναθέτοντες φορείς κοινοποιούν στην Επιτροπή, εφόσον τους ζητηθεί, όλες τις κατηγορίες προϊόντων ή δραστηριοτήτων που θεωρούν ότι εξαιρούνται δυνάμει της παραγράφου 1. Η Επιτροπή μπορεί περιοδικά να προβεί στη δημοσίευση, για λόγους ενημέρωσης, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καταλόγων των κατηγοριών προϊόντων και δραστηριοτήτων που θεωρεί ότι εξαιρούνται. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή σέβεται τον ευαίσθητο εμπορικό χαρακτήρα τον οποίο, ενδεχομένως, επικαλέσθηκαν οι αναθέτοντες φορείς κατά τη διαβίβαση των πληροφοριών.

Άρθρο 19

Συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που ανατίθενται ή διοργανώνονται με σκοπούς άλλους από την άσκηση μιας από τις οριζόμενες δραστηριότητες ή για την άσκηση μιας τέτοιας δραστηριότητας σε τρίτη χώρα

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που αναθέτουν ή στους διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνουν οι αναθέτοντες φορείς με άλλους σκοπούς από την άσκηση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στα άρθρα 8 έως 14 ή για την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων σε τρίτη χώρα, υπό συνθήκες που δεν προϋποθέτουν την υλική εκμετάλλευση δικτύου ή γεωγραφικής περιοχής στο εσωτερικό της Ένωσης, ούτε εφαρμόζεται σε διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται για τέτοιου είδους σκοπούς.

2. Οι αναθέτοντες φορείς κοινοποιούν στην Επιτροπή, εφόσον τους ζητηθεί, οποιαδήποτε δραστηριότητα θεωρούν ότι εξαιρείται δυνάμει της παραγράφου 1. Η Επιτροπή μπορεί περιοδικά να προβεί στη δημοσίευση, για λόγους ενημέρωσης, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καταλόγων των κατηγοριών δραστηριοτήτων που θεωρεί ότι εξαιρούνται. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή σέβεται τον ευαίσθητο εμπορικό χαρακτήρα τον οποίο, ενδεχομένως, επικαλέσθηκαν οι αναθέτοντες φορείς κατά τη διαβίβαση των πληροφοριών.

Άρθρο 20

Συμβάσεις που ανατίθενται και διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται δυνάμει διεθνών κανόνων

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις ή στους διαγωνισμούς μελετών που ο αναθέτων φορέας υποχρεούται να αναθέσει ή να διοργανώσει σύμφωνα με διαφορετικές διαδικασίες προμηθειών από τις προβλεπόμενες στην παρούσα οδηγία και οι οποίες έχουν θεσπιστεί με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) βάσει νομικού μέσου που δημιουργεί διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, όπως διεθνή συμφωνία που συνάπτεται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ μεταξύ κράτους μέλους και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών ή υποδιαρέσεων τους και καλύπτει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση σχεδίου από τα συμβαλλόμενα μέρη της,

β) από διεθνή οργανισμό.

Όλα τα νομικά μέσα που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου κοινοποιούνται στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Δημοσίων Συμβάσεων, που αναφέρεται στο άρθρο 105.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών που αναθέτει ή διοργανώνει ο αναθέτων φορέας σύμφωνα με τους κανόνες περί προμηθειών που θεσπίζονται από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, όταν οι σχετικές συμβάσεις ή οι σχετικοί διαγωνισμοί μελετών χρηματοδοτούνται πλήρως από τον εν λόγω οργανισμό ή ίδρυμα· στην περίπτωση συμβάσεων ή διαγωνισμών μελετών που συγχρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν επί των εφαρμοστέων διαδικασιών προμηθειών.

3. Το άρθρο 27 εφαρμόζεται στις συμβάσεις και στους διαγωνισμούς μελέτης που αφορούν θέματα άμυνας και ασφάλειας και ανατίθενται ή διοργανώνονται σύμφωνα με διεθνείς κανόνες. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται επί των ανωτέρω συμβάσεων και διαγωνισμών μελέτης.

Άρθρο 21

Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών, με αντικείμενο:

α) την αγορά ή μίσθωση, με οποιουδήποτε χρηματοδοτικού όρους, γης, υφιστάμενων κτισμάτων ή άλλων ακινήτων ή αφορούν δικαιώματα επ' αυτών·

β) υπηρεσίες διατησίας και συμβιβασμού,

γ) οποιαδήποτε από τις κατωτέρω νομικές υπηρεσίες:

i) νομική εκπροσώπηση πελάτη από δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾ σε:

— διατησία ή συμβιβασμό που πραγματοποιείται σε κράτος μέλος, τρίτη χώρα ή ενώπιον διεθνούς αρχής διατησίας ή συμβιβασμού· ή

— δικαστικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων, δικαιοδοτικών οργάνων ή δημοσίων αρχών κράτους μέλους ή τρίτης χώρας ή ενώπιον διεθνών δικαστηρίων, δικαιοδοτικών ή θεσμικών οργάνων·

ii) νομικές συμβουλές που παρέχονται για την προετοιμασία οιασδήποτε από τις διαδικασίες που αναφέρονται στο σημείο i) του παρόντος στοιχείου ή εάν υπάρχει απτή ένδειξη και σημαντική πιθανότητα το ζήτημα που αφορούν οι συμβουλές να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιων διαδικασιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβουλές παρέχονται από δικηγόρο, κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ·

iii) υπηρεσίες πιστοποίησης και εξακρίβωσης της γνησιότητας εγγράφων που πρέπει να παρέχονται από συμβολαιογράφους·

iv) νομικές υπηρεσίες που παρέχονται από εμπιστευματοδόχους (trustees) ή διορισμένους επιτρόπους ή άλλες νομικές υπηρεσίες των οποίων οι πάροχοι διορίζονται από δικαστήριο ή δικαιοδοτικό όργανο στο οικείο κράτος μέλος ή διορίζονται εκ του νόμου για να εκτελέσουν συγκεκριμένα καθήκοντα υπό την εποπτεία τέτοιων δικαστηρίων ή δικαιοδοτικών οργάνων·

v) άλλες νομικές υπηρεσίες, οι οποίες στο σχετικό κράτος μέλος συνδέονται, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας·

⁽¹⁾ Οδηγία 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκολύνσεως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους (ΕΕ L 78 της 26.3.1977, σ. 17).

- δ) χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και πράξεις που εκτελούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας·
- ε) δάνεια, είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων,
- στ) συμβάσεις απασχόλησης·
- ζ) δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές ή μεταφορές με το μετρό·
- η) υπηρεσίες πολιτικής άμυνας, πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων που παρέχονται από μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ή ενώσεις και καλύπτονται από τους κωδικούς του CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 752220008, 98113100-9 και 85143000-3 πλην των υπηρεσιών ασθενοφόρων για τη μεταφορά ασθενών·
- θ) συμβάσεις που αφορούν τον χρόνο μετάδοσης ή την παροχή προγράμματος που ανατίθενται σε παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων. Για τους σκοπούς του παρόντος στοιχείου, ο όρος «πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων» έχει την ίδια έννοια με εκείνη του στοιχείου δ) του άρθρου 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Το «πρόγραμμα» έχει την ίδια έννοια με εκείνη του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της εν λόγω οδηγίας, αλλά περιλαμβάνει επίσης ραδιοφωνικά προγράμματα και υλικό ραδιοφωνικών προγραμμάτων. Επίσης, για τους σκοπούς της παρούσας διατάξης, το «υλικό προγραμμάτων» έχει την ίδια έννοια με το «πρόγραμμα».

Άρθρο 22

Συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται βάσει αποκλειστικού δικαιώματος

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται σε φορέα ο οποίος είναι ο ίδιος αναθέτουσα αρχή ή σε ένωση αναθετουσών αρχών δυνάμει αποκλειστικού δικαιώματος του οποίου απολαύουν βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή δημοσιευμένων διοικητικών διατάξεων, εφόσον οι διατάξεις αυτές είναι σύμφωνες με τη ΣΛΕΕ.

⁽¹⁾ Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

Άρθρο 23

Συμβάσεις που συνάπτονται από ορισμένους αναθέτοντες φορείς για την αγορά ύδατος και για την προμήθεια ενέργειας ή καυσίμων που προορίζονται για την παραγωγή ενέργειας

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

- α) στις συμβάσεις για την αγορά ύδατος, εφόσον συνάπτονται από αναθέτοντες φορείς οι οποίοι ασκούν μία ή και τις δύο δραστηριότητες που σχετίζονται με το πόσιμο ύδωρ και ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1·
- β) στις συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται από αναθέτοντες φορείς που δραστηριοποιούνται οι ίδιοι στον τομέα της ενέργειας μέσω της άσκησης μιας δραστηριότητας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 14 για την τροφοδότηση:
- i) με ενέργεια,
- ii) με καύσιμα που προορίζονται για την παραγωγή ενέργειας.

Ενότητα 2

Ειδικές διατάξεις για προμήθειες που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας

Άρθρο 24

Άμυνα και ασφάλεια

1. Όσον αφορά τις συμβάσεις που συνάπτονται και τους διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

- α) στις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/81/ΕΚ·
- β) στις συμβάσεις οι οποίες δεν εφαρμόζεται η οδηγία 2009/81/ΕΚ δυνάμει των άρθρων 8, 12 και 13 της εν λόγω οδηγίας.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που δεν εξαιρούνται για άλλους λόγους σύμφωνα με την παράγραφο 1, στο μέτρο που η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας κράτους μέλους δεν μπορεί να διασφαλιστεί με λιγότερο παρεμβατικά μέτρα, π.χ. διά της επιβολής απαιτήσεων για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που η αναθέτουσα αρχή καθιστά διαθέσιμες σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Επίσης, και σύμφωνα με το άρθρο 346 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις και στους διαγωνισμούς μελετών που δεν εξαιρούνται για άλλους λόγους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, στο μέτρο που η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα υποχρέωνε ένα κράτος μέλος να παράσχει πληροφορίες τη δημοσιοποίηση των οποίων θεωρεί αντίθετη με τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του.

3. Όταν η προμήθεια και η εκτέλεση της σύμβασης ή του διαγωνισμού μελετών κηρύσσεται απόρρητη ή πρέπει να συνοδεύεται από ειδικά μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις νομικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν σε ένα κράτος μέλος, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται, υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος κρίνει ότι τα εν λόγω ουσιώδη συμφέροντα δεν μπορούν να διασφαλιστούν με λιγότερο παρεμβατικά μέτρα, όπως εκείνα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2.

Άρθρο 25

Μεικτές προμήθειες που καλύπτουν την ίδια δραστηριότητα και άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις μεικτές συμβάσεις που έχουν αντικείμενο προμήθειες οι οποίες καλύπτονται από την παρούσα οδηγία καθώς και προμήθειες ή άλλα στοιχεία τα οποία καλύπτονται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ ή την οδηγία 2009/81/EK.

2. Όταν τα διάφορα τμήματα μιας συγκεκριμένης σύμβασης μπορούν αντικειμενικά να διαχωριστούν, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν να αναθέσουν χωριστές συμβάσεις για τα επιμέρους τμήματα ή να αναθέσουν ενιαία σύμβαση.

Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους τμήματα, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε τμήματος.

Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια για τον καθορισμό του εφαρμοστέου νομικού καθεστώτος:

α) όταν τμήμα μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ, η σύμβαση μπορεί να ανατίθεται χωρίς εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση ενιαίας σύμβασης βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους,

β) όταν τμήμα μιας συγκεκριμένης σύμβασης καλύπτεται από την οδηγία 2009/81/EK, η σύμβαση μπορεί να ανατίθεται σύμφωνα

με την οδηγία 2009/81/EK, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση ενιαίας σύμβασης βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους. Το παρόν στοιχείο δεν επηρεάζει τα κατώτατα όρια και τις εξαιρέσεις τις οποίες προβλέπει η οδηγία 2009/81/EK.

Η απόφαση ανάθεσης ενιαίας σύμβασης, ωστόσο, δεν λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεση των συμβάσεων από την εφαρμογή είτε της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/EK.

3. Το στοιχείο α) του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 εφαρμόζεται στις μεικτές συμβάσεις για τις οποίες θα μπορούσαν διαφορετικά να ισχύουν και το στοιχείο α) και το στοιχείο β).

4. Όταν τα διάφορα τμήματα μιας συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικά αδύνατον να διαχωριστούν, η σύμβαση μπορεί να ανατίθεται χωρίς να εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία, όταν περιλαμβάνει στοιχεία στα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ· διαφορετικά, μπορεί να ανατίθεται σύμφωνα με την οδηγία 2009/81/EK.

Άρθρο 26

Προμήθειες που καλύπτουν πολλαπλές δραστηριότητες και άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας

1. Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν πολλαπλές δραστηριότητες, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για κάθε επιμέρους δραστηριότητα ή την ανάθεση ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους τμήματα, η απόφαση για το ποιο νομικό καθεστώς εφαρμόζεται σε καθεμιά από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών κάθε συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Όταν οι αναθέτοντες φορείς αποφασίζουν να αναθέσουν ενιαία σύμβαση, ισχύει η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου. Η επιλογή ανάμεσα στην ανάθεση ενιαίας σύμβασης και στην ανάθεση πολλών χωριστών συμβάσεων δεν πρέπει να γίνεται με σκοπό την εξαίρεση της σύμβασης ή των συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2009/81/EK.

2. Στην περίπτωση συμβάσεων που προορίζονται να καλύψουν δραστηριότητα η οποία υπόκειται στην παρούσα οδηγία και άλλη δραστηριότητα η οποία:

α) υπόκειται στην οδηγία 2009/81/EK ή

β) καλύπτεται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ,

η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/81/EK στις περιπτώσεις του στοιχείου α) και μπορεί να ανατεθεί χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στις περιπτώσεις του στοιχείου β). Το παρόν εδάφιο δεν επηρεάζει τα κατώτατα όρια και τις εξαιρέσεις τις οποίες προβλέπει η οδηγία 2009/81/EK.

Οι συμβάσεις που εμπίπτουν στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου και οι οποίες περιλαμβάνουν επιπλέον προμήθειες ή άλλα στοιχεία που καλύπτονται από το άρθρο 346 ΣΛΕΕ μπορούν να ανατίθενται χωρίς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Ωστόσο, το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζονται με την προϋπόθεση η ανάθεση της ενιαίας σύμβασης να δικαιολογείται για αντικειμενικούς λόγους και η απόφαση για την ανάθεση ενιαίας σύμβασης να μην λαμβάνεται με σκοπό την εξαίρεση συμβάσεων από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 27

Συμβάσεις και διαγωνισμοί μελετών που άπτονται της άμυνας ή της ασφάλειας και ανατίθενται ή διοργανώνονται σύμφωνα με διεθνείς κανόνες

1. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας και που ο αναθέτων φορέας υποχρεούται να αναθέσει ή να διοργανώσει σύμφωνα με διαδικασίες προμηθειών διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην παρούσα οδηγία και οι οποίες προβλέπονται σε οποιοδήποτε από τα εξής:

- α) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση που συνάπτεται σύμφωνα με τις Συνθήκες μεταξύ κράτους μέλους και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών ή υποδιαρέσεων τους και καλύπτει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για την από κοινού εκτέλεση ή εκμετάλλευση ενός σχεδίου από τους συμβαλλομένους·
- β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση που έχει συναφθεί για τη στάθμευση στρατευμάτων και αφορά επιχειρήσεις κράτους μέλους ή τρίτης χώρας·

γ) διεθνή οργανισμό.

Όλες οι συμφωνίες ή διακανονισμοί του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου κοινοποιούνται στην Επιτροπή που μπορεί να συμβουλευτεί την Συμβουλευτική επιτροπή δημοσίων προμηθειών του άρθρου 105.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών που άπτονται της άμυνας και της ασφάλειας και που ο αναθέτων φορέας αναθέτει σύμφωνα με τους κανόνες περί προμηθειών που θεσπίζονται από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, όταν οι σχετικές συμβάσεις ή οι σχετικοί διαγωνισμοί μελετών χρηματοδοτούνται πλήρως από τον εν λόγω οργανισμό ή ίδρυμα. Στην περίπτωση συμβάσεων ή διαγωνισμών μελετών που συγχρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από διεθνή οργανισμό ή διεθνές χρηματοδοτικό ίδρυμα, οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν επί των εφαρμοστέων διαδικασιών περί προμηθειών.

Ενότητα 3

Ειδικές σχέσεις (συνεργασία, συνδεδεμένες επιχειρήσεις και κοινοπραξίες)

Άρθρο 28

Συμβάσεις ανάμεσα σε αναθέτουσες αρχές

1. Μια σύμβαση που ανατίθεται από αναθέτουσα αρχή σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εάν πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α) η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του εν λόγω νομικού προσώπου έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών,
- β) πάνω από το 80 % των δραστηριοτήτων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή ή από άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από την εν λόγω αναθέτουσα αρχή,
- γ) δεν υπάρχει άμεση ιδιωτική κεφαλαιακή συμμετοχή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο, με εξαίρεση μειοψηφικές και χωρίς δυνατότητα αρνησικυρίας μορφές ιδιωτικής κεφαλαιακής συμμετοχής που απαιτούνται από τις ισχύουσες εθνικές νομοθετικές διατάξεις, σύμφωνα με τις Συνθήκες, οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

Μια αναθέτουσα αρχή θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο επί νομικού προσώπου ανάλογο με τον έλεγχο που ασκεί στις υπηρεσίες της κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου στοιχείο α), όταν ασκεί αποφασιστική επιρροή τόσο στους στρατηγικούς στόχους όσο και στις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Αυτός ο έλεγχος μπορεί, επίσης, να ασκείται από άλλο νομικό πρόσωπο το οποίο με τη σειρά του ελέγχεται κατά τον ίδιο τρόπο από την αναθέτουσα αρχή.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης σε περίπτωση που ένα ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο το οποίο είναι αναθέτουσα αρχή αναθέτει σύμβαση στην αναθέτουσα αρχή η οποία το ελέγχει ή σε άλλο νομικό πρόσωπο που τελεί υπό τον έλεγχο της ίδιας αναθέτουσας αρχής, εφόσον δεν υπάρχει άμεση ιδιωτική κεφαλαιακή συμμετοχή στο νομικό πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται η δημόσια σύμβαση, με εξαίρεση μειοψηφικές και χωρίς δυνατότητα αρνησικυρίας μορφές ιδιωτικής κεφαλαιακής συμμετοχής που απαιτούνται από τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις, σύμφωνα με τις Συνθήκες, οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

3. Αναθέτουσα αρχή που δεν ασκεί έλεγχο, κατά την έννοια της παραγράφου 1, επί νομικού προσώπου ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου μπορεί εντούτοις να αναθέσει σύμβαση στο εν λόγω νομικό πρόσωπο χωρίς να εφαρμόσει την παρούσα οδηγία, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η αναθέτουσα αρχή ασκεί από κοινού με άλλες αναθέτουσες αρχές έλεγχο επί του εν λόγω νομικού προσώπου ανάλογο εκείνου που ασκούν επί των δικών τους υπηρεσιών·

β) πάνω από το 80 % των δραστηριοτήτων του εν λόγω νομικού προσώπου πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από τις ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές ή από άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές· και

γ) δεν υπάρχει άμεση ιδιωτική κεφαλαιακή συμμετοχή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο, με εξαίρεση μειοψηφικές και χωρίς δυνατότητα αρνησικυρίας μορφές ιδιωτικής κεφαλαιακής συμμετοχής που απαιτούνται από τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις, σύμφωνα με τις Συνθήκες, οι οποίες δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, θεωρείται ότι οι αναθέτουσες αρχές ασκούν από κοινού έλεγχο επί νομικού προσώπου όταν πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

i) τα όργανα λήψης αποφάσεων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου απαρτίζονται από αντιπροσώπους όλων των αναθετουσών αρχών που συμμετέχουν· ο ίδιος αντιπρόσωπος μπορεί να εκπροσωπεί πολλές ή όλες τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς που συμμετέχουν·

ii) οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές είναι σε θέση να ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή στους στρατηγικούς στόχους και τις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου· και

iii) το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο δεν επιδιώκει συμφέροντα αντίθετα από τα συμφέροντα των ελεγχουσών αναθετουσών αρχών.

4. Μια σύμβαση η οποία συνάπτεται αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων αναθετουσών αρχών δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) η σύμβαση θεσπίζει ή υλοποιεί συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών η οποία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες που πρέπει να εκτελούν οι εν λόγω αρχές παρέχονται για την επιδίωξη των κοινών τους στόχων·

β) η υλοποίηση της εν λόγω συνεργασίας λαμβάνει αποκλειστικά υπόψη το δημόσιο συμφέρον· και

γ) οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές εκτελούν στην ανοικτή αγορά λιγότερο από το 20 % των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία.

5. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 και στο στοιχείο γ) της παραγράφου 4, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά τις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα κατά την τριετία που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης.

Όταν λόγω της ημερομηνίας σύστασης του συγκεκριμένου νομικού προσώπου ή της έναρξης των εμπορικών δραστηριοτήτων του ή λόγω αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων του, ο κύκλος εργασιών, ή άλλο μέτρο που βασίζεται στις δραστηριότητες όπως το κόστος, είτε δεν είναι διαθέσιμο για την τελευταία τριετία είτε δεν είναι πλέον ενδεδειγμένο, αρκεί να αποδειχθεί η αξιοπιστία της μέτρησης της δραστηριότητας, ιδίως με προβολές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 29

Συμβάσεις που ανατίθενται σε συνδεδεμένη επιχείρηση

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «συνδεδεμένη επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση της οποίας οι ετήσιοι λογαριασμοί έχουν ενοποιηθεί με τους λογαριασμούς του αναθέτοντος φορέα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

2. Στην περίπτωση φορέων που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 2013/34/ΕΕ, ως «συνδεδεμένη επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση η οποία:

α) μπορεί να υπόκειται, άμεσα ή έμμεσα, σε δεσπόζουσα επιρροή του αναθέτοντος φορέα·

β) μπορεί να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή επί του αναθέτοντος φορέα· ή

γ) υπόκειται, από κοινού με τον αναθέτοντα φορέα, στη δεσπόζουσα επιρροή άλλης επιχείρησης λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος «δεσπόζουσα επιρροή» έχει την ίδια έννοια με εκείνη του άρθρου 4 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 28 και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που ανατίθενται:

α) από αναθέτοντα φορέα σε συνδεδεμένη επιχείρηση· ή

β) από κοινοπραξία, η οποία έχει συσταθεί αποκλειστικά από διάφορους αναθέτοντες φορείς με σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων κατά την έννοια των άρθρων 8 έως 14, σε επιχείρηση συνδεδεμένη με έναν από αυτούς τους αναθέτοντες φορείς.

4. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται σε:

α) συμβάσεις υπηρεσιών, εφόσον το 80 % τουλάχιστον του μέσου συνολικού κύκλου εργασιών της συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την τελευταία τριετία, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις υπηρεσίες που παρείχε η εν λόγω επιχείρηση, προέρχεται από την παροχή υπηρεσιών στον αναθέτοντα φορέα ή σε άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται·

β) συμβάσεις αγαθών, εφόσον το 80 % τουλάχιστον του μέσου συνολικού κύκλου εργασιών της συνδεδεμένης επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα αγαθά που παρείχε η εν λόγω επιχείρηση κατά την τελευταία τριετία, προέρχεται από την παροχή αγαθών στον αναθέτοντα φορέα ή σε άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται·

γ) στις συμβάσεις έργων, εφόσον το 80 % τουλάχιστον του μέσου συνολικού κύκλου εργασιών της συνδεδεμένης επιχείρησης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα έργα που παρείχε η εν λόγω επιχείρηση κατά την τελευταία τριετία, προέρχεται από την παροχή έργων στον αναθέτοντα φορέα ή σε άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται.

5. Όταν, λόγω της ημερομηνίας σύστασης της συνδεδεμένης επιχείρησης ή της ημερομηνίας έναρξης των δραστηριοτήτων της, δεν είναι διαθέσιμος ο κύκλος εργασιών της για την τελευταία τριετία, η επιχείρηση αρκεί να αποδεικνύει ότι ο κύκλος εργασιών που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχεία α), β) ή γ) είναι αξιόπιστος, ιδίως με προβολές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

6. Όταν περισσότερες από μία επιχειρήσεις συνδεδεμένες με τον αναθέτοντα φορέα με τον οποίο συγκροτούν οικονομικό όμιλο, παρέχουν τις ίδιες ή παρεμφερείς υπηρεσίες ή τα ίδια ή παρεμφερή αγαθά ή έργα, για τον υπολογισμό των ποσοστών λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών που προκύπτει αντιστοίχως από την παροχή υπηρεσιών, αγαθών ή έργων εκ μέρους των εν λόγω συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

Άρθρο 30

Συμβάσεις που ανατίθενται σε κοινοπραξία ή σε αναθέτοντα φορέα που συμμετέχει σε κοινοπραξία

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 28 και με την προϋπόθεση ότι η κοινοπραξία έχει συσταθεί με σκοπό την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας επί περίοδο τουλάχιστον τριών ετών και ότι η συστατική πράξη της κοινοπραξίας ορίζει ότι οι αναθέτοντες φορείς που τη συγκροτούν συμμετέχουν σε αυτήν τουλάχιστον για την εν λόγω περίοδο, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις:

α) τις οποίες αναθέτει κοινοπραξία, η οποία έχει συσταθεί αποκλειστικά από ορισμένους αναθέτοντες φορείς με σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων κατά την έννοια των άρθρων 8 έως 14, σε έναν από τους εν λόγω αναθέτοντες φορείς· ή

β) τις οποίες αναθέτει αναθέτων φορέας σε τέτοιου είδους κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει.

Άρθρο 31

Κοινοποίηση πληροφοριών

Οι αναθέτοντες φορείς κοινοποιούν στην Επιτροπή, εφόσον τους ζητηθεί, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 29 παράγραφοι 2 και 3 και του άρθρου 30:

- α) τις επωνυμίες των επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών για τις οποίες πρόκειται·
- β) τη φύση και την αξία των σχετικών συμβάσεων·
- γ) τα στοιχεία που η Επιτροπή κρίνει απαραίτητα για να αποδείξει ότι οι σχέσεις μεταξύ της επιχείρησης ή της κοινοπραξίας στην οποία ανατίθενται οι συμβάσεις και του αναθέτοντος φορέα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των άρθρων 29 ή 30.

Ενότητα 4

Ειδικές περιπτώσεις

Άρθρο 32

Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο σε συμβάσεις υπηρεσιών για υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης που καλύπτονται από τους κωδικούς CPV 73000000-2 έως 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 και 73430000-5, εφόσον πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα αποτελέσματα ανήκουν αποκλειστικά στον αναθέτοντα φορέα για ίδια χρήση κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του, και
- β) η παροχή της υπηρεσίας αμείβεται εξ ολοκλήρου από τον αναθέτοντα φορέα.

Άρθρο 33

Συμβάσεις οι οποίες υπάγονται σε ειδικό καθεστώς

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34 της παρούσας οδηγίας, η Δημοκρατία της Αυστρίας και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εξασφαλίζουν, μέσω των όρων για τη χορήγηση άδειας ή με άλλα κατάλληλα μέτρα, ότι κάθε φορέας ο οποίος δραστηριοποιείται στους τομείς που αναφέρονται στην απόφαση 2002/205/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾ και στην απόφαση 2004/73/ΕΚ της Επιτροπής⁽²⁾:

⁽¹⁾ Απόφαση 2002/205/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2002, σε συνέχεια της αίτησης της Αυστρίας να προσφύγει στο εξαιρετικό καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 3 της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ (ΕΕ L 68 της 12.3.2002, σ. 31).

⁽²⁾ Απόφαση 2004/73/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Ιανουαρίου 2004, σχετικά με αίτημα της Γερμανίας για την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος που προβλέπεται από το άρθρο 3 της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 16 της 23.1.2004, σ. 57).

α) τηρεί την αρχή περί μη διακρίσεων και την αρχή περί προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση συμβάσεων αγαθών, έργων και υπηρεσιών, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που ο φορέας θέτει στη διάθεση των οικονομικών φορέων σχετικά με τις προθέσεις του για προμήθειες·

β) κοινοποιεί στην Επιτροπή, υπό τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση 93/327/ΕΟΚ της Επιτροπής⁽³⁾, πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις που αναθέτει.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34, το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει, μέσω των όρων για τη χορήγηση άδειας ή με άλλα κατάλληλα μέτρα, ότι κάθε φορέας ο οποίος δραστηριοποιείται στους τομείς που αναφέρονται στην απόφαση 97/367/ΕΟΚ εφαρμόζει την παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου όσον αφορά τις συμβάσεις που ανατίθενται για την πραγματοποίηση της εν λόγω δραστηριότητας στη Βόρεια Ιρλανδία.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις που ανατίθενται με σκοπό την εξερεύνηση πετρελαίου ή φυσικού αερίου.

Ενότητα 5

Δραστηριότητες άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό και σχετικές διαδικαστικές διατάξεις

Άρθρο 34

Δραστηριότητες άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό

1. Οι συμβάσεις που προορίζονται να επιτρέψουν την άσκηση δραστηριότητας οριζόμενης στα άρθρα 8 έως 14 δεν υπάγονται στην παρούσα οδηγία, εάν το κράτος μέλος ή οι αναθέτοντες φορείς που υπέβαλαν το αίτημα δυνάμει του άρθρου 35 μπορούν να καταδείξουν ότι η δραστηριότητα, στο κράτος μέλος όπου ασκείται, είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη, ούτε οι διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται για την πραγματοποίηση μιας τέτοιου είδους δραστηριότητας στην εν λόγω γεωγραφική περιοχή υπάγονται στην παρούσα οδηγία. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αποτελεί μέρος ευρύτερου τομέα ή να ασκείται μόνον σε ορισμένα τμήματα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Η αναφερόμενη στην πρώτη περίοδο της παρούσας παραγράφου αξιολόγηση του ανταγωνισμού, η οποία διενεργείται με βάση τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στην Επιτροπή και για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, δεν θίγει την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την αγορά για τις εν λόγω δραστηριότητες και τη γεωγραφική αγορά αναφοράς κατά την έννοια της παραγράφου 2.

⁽³⁾ Απόφαση της 93/327/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 13ης Μαΐου 1993, για τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους οι αναθέτοντες φορείς οι οποίοι εκμεταλλεύονται γεωγραφικές περιοχές με σκοπό την ανεύρεση ή την εξόρυξη πετρελαίου, αερίου, άνθρακα ή άλλων στερεών καυσίμων πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή πληροφορίες για τις συμβάσεις που αναθέτουν (ΕΕ L 129 της 27.5.1993, σ. 25).

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το κατά πόσον μια δραστηριότητα είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό καθορίζεται με βάση κριτήρια σύμφωνα με τις διατάξεις περί ανταγωνισμού της ΣΛΕΕ. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών, η ύπαρξη εναλλακτικών προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται ότι μπορούν να τα υποκαταστήσουν τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς, οι τιμές και η πραγματική ή δυνητική παρουσία περισσότερων του ενός παρόχων των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών.

Ως γεωγραφική αγορά αναφοράς, με βάση την οποία αξιολογείται η έκθεση στον ανταγωνισμό, νοείται η περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προσφορά και τη ζήτηση προϊόντων ή υπηρεσιών, όπου οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από τις γειτονικές περιοχές επειδή, ιδίως, οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι αισθητά διαφορετικές. Η εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνει ιδίως υπόψη τη φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, την ύπαρξη εμποδίων για την είσοδο στην αγορά ή ενδεχόμενων προτιμήσεων των καταναλωτών, τις αισθητές διαφορές στα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων μεταξύ της εν λόγω περιοχής και των γειτονικών περιοχών ή τις αισθητές διαφορές στις τιμές.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η πρόσβαση σε μια αγορά θεωρείται ότι δεν περιορίζεται εάν το κράτος μέλος έχει ενσωματώσει και εφαρμόσει τη νομοθεσία της Ένωσης που αναφέρεται στο παράρτημα III.

Όταν η ελεύθερη πρόσβαση σε συγκεκριμένη αγορά δεν τεκμαίρεται βάσει του πρώτου εδαφίου, πρέπει να καταδεικνύεται ότι η εν λόγω πρόσβαση είναι ελεύθερη εκ του νόμου και εκ των πραγμάτων.

Άρθρο 35

Διαδικασία για τη βεβαίωση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 34

1. Όταν ένα κράτος μέλος ή, σε περίπτωση που το προβλέπει η νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, ένας αναθέτων φορέας θεωρεί ότι, με βάση τα κριτήρια του άρθρου 34 παράγραφοι 2 και 3, μια δεδομένη δραστηριότητα είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη, μπορεί να υποβάλει αίτημα στην Επιτροπή προκειμένου να βεβαιώσει ότι η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων ή στη διοργάνωση διαγωνισμών μελετών για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας. Το αίτημα συνοδεύεται ενδεχομένως από τη θέση που έλαβε ανεξάρτητη εθνική αρχή η οποία είναι αρμόδια για τη σχετική δραστηριότητα. Τέτοια αιτήματα μπορούν να αφορούν δραστηριότητες που αποτελούν μέρος ευρύτερου τομέα ή που ασκούνται μόνον σε ορισμένα τμήματα του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Στο αίτημά του, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή ο ενδιαφερόμενος αναθέτων φορέας ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα συναφή στοιχεία, και ιδίως για κάθε νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη ή συμφωνία που αφορά τη συμμόρφωση προς τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1.

2. Εκτός εάν το αίτημα που υποβάλλεται από τον αναθέτοντα φορέα συνοδεύεται από αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη θέση που έλαβε ανεξάρτητη εθνική αρχή αρμόδια για τη σχετική δραστηριότητα, η οποία αναλύει λεπτομερώς τις προϋποθέσεις για τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 34 παράγραφος 1 στη σχετική δραστηριότητα σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, η Επιτροπή ενημερώνει άμεσα το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα συναφή στοιχεία, και, ιδίως, για κάθε νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη ή συμφωνία που αφορά τη συμμόρφωση προς τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1.

3. Κατόπιν αιτήματος που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί, με εκτελεστικές πράξεις τις οποίες εκδίδει εντός των προθεσμιών του παραρτήματος IV, να προσδιορίσει κατά πόσον μια αναφερόμενη στα άρθρα 8 έως 14 δραστηριότητα είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό με βάση τα κριτήρια του άρθρου 34. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 105 παράγραφος 2.

Οι συμβάσεις που προορίζονται να καταστήσουν δυνατή την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας και οι διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται για την πραγματοποίηση μιας τέτοιου είδους δραστηριότητας παύουν να υπόκεινται στην παρούσα οδηγία σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική πράξη σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 34 παράγραφος 1 εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο παράρτημα IV,

β) η Επιτροπή δεν εξέδωσε την εκτελεστική πράξη εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο παράρτημα IV.

4. Μετά την υποβολή του αιτήματος, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή ο ενδιαφερόμενος αναθέτων φορέας μπορεί, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, να τροποποιήσει ουσιαστικά το αίτημά του, ιδίως σε ό,τι αφορά τις σχετικές δραστηριότητες ή γεωγραφικές περιοχές. Στην περίπτωση αυτή ισχύει νέα προθεσμία για την έκδοση της εκτελεστικής πράξης, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παραρτήματος IV, εκτός αν συμφωνηθεί μικρότερη προθεσμία από την Επιτροπή και το κράτος μέλος ή τον αναθέτοντα φορέα που υπέβαλε το αίτημα.

5. Όταν μια δραστηριότητα σε δεδομένο κράτος μέλος αποτελεί ήδη αντικείμενο διαδικασίας δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 4, η παραλαβή μεταγενέστερων αιτήσεων για την ίδια δραστηριότητα στο εν λόγω κράτος μέλος πριν από το πέρας της προθεσμίας που έχει αρχίσει για την πρώτη αίτηση δεν θεωρείται ως έναρξη νέων διαδικασιών και οι αιτήσεις αυτές εξετάζονται στο πλαίσιο της πρώτης αίτησης.

6. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής των παραγράφων 1 έως 5. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη περιλαμβάνει τουλάχιστον κανόνες σχετικά με:

- α) τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, προς ενημέρωση, της ημερομηνίας κατά την οποία αρχίζει και λήγει η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παραρτήματος IV, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε παρατάσεων ή αναστολών των προθεσμιών αυτών, όπως προβλέπεται στο εν λόγω παράρτημα·
- β) τη δημοσίευση της ενδεχόμενης δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 34 παράγραφος 1, σύμφωνα με την παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου·
- γ) διατάξεις εφαρμογής όσον αφορά τη μορφή, το περιεχόμενο και άλλες λεπτομέρειες των αιτημάτων που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου·

Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 105 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Γενικές αρχές

Άρθρο 36

Αρχές που διέπουν τις προμήθειες

1. Οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο.

Ο σχεδιασμός της προμήθειας δεν γίνεται με πρόθεση τον αποκλεισμό της από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή τον τεχνητό περιορισμό του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν η προμήθεια σχεδιάζεται με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι, κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα XIV.

Άρθρο 37

Οικονομικοί φορείς

1. Οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να παρέχουν τη συγκεκριμένη υπηρεσία δεν απορρίπτονται με μοναδική αιτιολογία το γεγονός ότι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η ανάθεση της σύμβασης, θα έπρεπε να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

Εντούτοις, για τις συμβάσεις έργων και υπηρεσιών καθώς και για τις συμβάσεις αγαθών που περιλαμβάνουν επιπλέον υπηρεσίες ή δραστηριότητες τοποθέτησης και εγκατάστασης, είναι δυνατόν να ζητείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν, στις προσφορές ή στις αιτήσεις συμμετοχής τους, τα ονόματα και τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα των μελών του προσωπικού που είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης.

2. Στις διαδικασίες προμηθειών μπορούν να συμμετέχουν όμιλοι οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών ενώσεων. Οι αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεώνουν τους εν λόγω ομίλους να διαθέτουν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής.

Όταν κρίνεται αναγκαίο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να διευκρινίζουν στα έγγραφα προμηθειών τον τρόπο με τον οποίο οι όμιλοι οικονομικών φορέων πρέπει να πληρούν τα κριτήρια και τις και τις απαιτήσεις σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, που αναφέρονται στα άρθρα 77 έως 81, εφόσον αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και είναι αναλογικό. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν τυποποιημένους όρους όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι όμιλοι οικονομικών φορέων θα ικανοποιούν την απαίτηση αυτή.

Οι όροι εκτέλεσης της σύμβασης από τους ομίλους οικονομικών φορέων, οι οποίοι είναι διαφορετικοί από εκείνους που επιβάλλονται σε μεμονωμένους συμμετέχοντες, δικαιολογούνται επίσης από αντικειμενικούς λόγους και είναι αναλογικοί.

3. Παρά την παράγραφο 2, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να απαιτήσουν από τους ομίλους οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή αφού τους ανατεθεί η σύμβαση, στον βαθμό που η σχετική μεταβολή είναι αναγκαία για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 38

Συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες προμηθειών σε προστατευόμενα εργαστήρια και οικονομικούς φορείς που έχουν ως κύριο σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη ατόμων με αναπηρίες ή μειονεκτούντων ατόμων ή να προβλέπουν την εκτέλεση αυτών των συμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης, εφόσον τουλάχιστον το 30 % των εργαζομένων στα εν λόγω εργαστήρια, οικονομικούς φορείς ή προγράμματα είναι εργαζόμενοι με αναπηρίες ή μειονεκτούντες εργαζόμενοι.

2. Η προκήρυξη διαγωνισμού παραπέμπει στο παρόν άρθρο.

συσκευές ή μορφότυπους αρχείων που δεν είναι γενικώς διαθέσιμα ή δεν υποστηρίζονται από γενικά διαθέσιμες εφαρμογές,

Άρθρο 39

Εχεμύθεια

1. Εκτός αν προβλέπεται άλλως στην παρούσα οδηγία ή στο εθνικό δίκαιο στο οποίο υπόκειται η αναθέτων φορέας και ιδίως στη νομοθεσία όσον αφορά την πρόσβαση στην ενημέρωση, και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των ανατιθέμενων συμβάσεων και την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 70 και 75, ο αναθέτων φορέας δεν αποκαλύπτει πληροφορίες που του έχουν διαβιβάσει οικονομικοί φορείς και τις οποίες έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των τεχνικών ή εμπορικών απορρήτων και των εμπιστευτικών πτυχών των προσφορών.

2. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς υποχρεώσεις προκειμένου να προστατεύσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που καθιστούν διαθέσιμες οι αναθέτοντες φορείς καθ' όλη τη διαδικασία προμήθειών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που καθίστανται διαθέσιμες σε σχέση με τη λειτουργία ενός συστήματος προεπιλογής, ανεξαρτήτως του αν αυτό έχει αποτελέσει ή όχι αντικείμενο ανακοίνωσης για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής που χρησιμοποιείται ως μέσο για την προκήρυξη διαγωνισμού.

Άρθρο 40

Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι επικοινωνίες και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει της παρούσας οδηγίας, ιδιαίτερα η ηλεκτρονική υποβολή των προσφορών, πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου. Τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι γενικώς διαθέσιμα και συμβατά με τις γενικά χρησιμοποιούμενες ΤΠΕ, και δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία των προμηθειών.

Παρά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, οι αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεούνται να απαιτούν τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διαδικασία υποβολής στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) λόγω του ειδικού χαρακτήρα της προμήθειας, η χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας θα απαιτούσε συγκεκριμένα εργαλεία,

β) οι εφαρμογές που υποστηρίζουν μορφότυπους αρχείων κατάλληλους για την περιγραφή των προσφορών χρησιμοποιούν μορφότυπους αρχείων που δεν μπορούν να υποστούν επεξεργασία από οποιαδήποτε άλλη ανοιχτή ή γενικά διαθέσιμη εφαρμογή ή υπόκειται σε σύστημα αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης και δεν μπορούν να διατεθούν για μεταφόρτωση ή εξ αποστάσεως χρήση από τον αναθέτοντα φορέα,

γ) η χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας θα απαιτούσε ειδικό εξοπλισμό γραφείου που δεν διαθέτουν γενικώς οι αναθέτοντες φορείς,

δ) τα έγγραφα της προμήθειας απαιτούν την υποβολή υλικού ή υπό κλίμακα προπλάσματος τα οποία δεν είναι δυνατόν να διαβιβασθούν με ηλεκτρονικά μέσα.

Όσον αφορά τις επικοινωνίες για τις οποίες δεν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, η επικοινωνία γίνεται με το ταχυδρομείο, ή με άλλο κατάλληλο τρόπο ή με συνδυασμό ταχυδρομικών ή άλλων καταλλήλων μέσων και ηλεκτρονικών μέσων.

Παρά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, οι αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεούνται να απαιτούν τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διαδικασία υποβολής, στο μέτρο που απαιτείται η χρήση άλλων μέσων επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών, είτε λόγω παραβίασης της ασφάλειας των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας είτε για την προστασία του ιδιαιτέρως ευαίσθητου χαρακτήρα των πληροφοριών που απαιτεί ένα τόσο υψηλό επίπεδο προστασίας το οποίο δεν μπορεί να εξασφαλισθεί κατάλληλα με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και συσκευών που είτε είναι γενικά διαθέσιμα σε οικονομικούς φορείς ή μπορούν να καταστούν διαθέσιμα σε αυτούς με εναλλακτικά μέσα πρόσβασης, κατά την έννοια της παραγράφου 5.

Εναπόκειται στους αναθέτοντες φορείς που απαιτούν, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, άλλα μέσα επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών για τη διαδικασία υποβολής, να αναφέρουν στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 100 τους λόγους για αυτή την απαίτηση. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στη χωριστή έκθεση τους λόγους για τους οποίους κρίνεται απαραίτητη η χρήση άλλων μέσων επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών μέσων κατ' εφαρμογή του τετάρτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, μπορεί να χρησιμοποιείται προφορική επικοινωνία σε σχέση με άλλες ανακινώσεις πλην των βασικών στοιχείων της διαδικασίας προμηθειών, υπό τον όρο ότι το περιεχόμενο της προφορικής επικοινωνίας τεκμηριώνεται επαρκώς. Για το σκοπό αυτό, τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας προμηθειών περιλαμβάνουν τα έγγραφα προμηθειών, τις αιτήσεις συμμετοχής και τις επιβεβαιώσεις ενδιαφέροντος και τις προσφορές. Ειδικότερα, οι προφορικές επικοινωνίες με τους προσφέροντες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο περιεχόμενο και την αξιολόγηση των προσφορών τεκμηριώνονται επαρκώς και με τα ενδεδειγμένα μέσα, όπως με γραπτές ή ηχητικές καταγραφές ή συνόψεις των βασικών στοιχείων της επικοινωνίας.

3. Σε κάθε επικοινωνία, ανταλλαγή και αποθήκευση πληροφοριών, οι αναθέτοντες φορείς εξασφαλίζουν ότι διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των δεδομένων και το απόρρητο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής. Εξετάζουν το περιεχόμενο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους.

4. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις δημοσίων έργων και διαγωνισμούς μελετών, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων ηλεκτρονικών μέσων, όπως ηλεκτρονικών εργαλείων μοντελοποίησης κτιριακών πληροφοριών ή παρόμοιων μέσων. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι αναθέτοντες φορείς προσφέρουν εναλλακτικά μέσα πρόσβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 5, έως ότου τα εν λόγω εργαλεία καταστούν γενικώς διαθέσιμα κατά την έννοια της δεύτερης πρότασης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.

5. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, να απαιτούν τη χρήση εργαλείων που δεν είναι γενικώς διαθέσιμα, με την προϋπόθεση ότι προσφέρουν εναλλακτικά μέσα πρόσβασης.

Οι αναθέτοντες φορείς θεωρείται ότι προσφέρουν κατάλληλα εναλλακτικά μέσα πρόσβασης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) προσφέρουν απεριόριστη, πλήρη και άμεση δωρεάν πρόσβαση με ηλεκτρονικά μέσα στα εν λόγω εργαλεία και συσκευές από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ ή από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Το κείμενο της προκήρυξης ή η πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος διευκρινίζει τη διεύθυνση διαδικτύου στην οποία διατίθενται τα εν λόγω εργαλεία και συσκευές.

β) διασφαλίζουν ότι οι προσφέροντες που δεν έχουν πρόσβαση στα εν λόγω εργαλεία και συσκευές, ή δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποκτήσουν εντός των σχετικών προθεσμιών, εφόσον για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ίδιος ο προσφέρων, μπορούν να έχουν πρόσβαση στη διαδικασία της προμήθειας χρησιμοποιώντας προσωρινά αδειοπλάσια διαθέσιμα δωρεάν στο διαδίκτυο· ή

γ) υποστηρίζουν έναν εναλλακτικό δίαυλο για την ηλεκτρονική υποβολή των προσφορών.

6. Εκτός των απαιτήσεων που αναφέρονται στο παράρτημα V, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής:

α) οι πληροφορίες σχετικά με τις αναγκαίες προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης, είναι προσιτές στους ενδιαφερόμενους·

β) τα κράτη μέλη, ή οι αναθέτοντες φορείς οι οποίοι δρουν μέσα σε γενικό πλαίσιο που καθορίζει το συγκεκριμένο κράτος μέλος, προσδιορίζουν το απαιτούμενο επίπεδο ασφάλειας για τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας που θα χρησιμοποιηθούν στα διάφορα στάδια της συγκεκριμένης διαδικασίας προμηθειών· το εν λόγω επίπεδο είναι ανάλογο προς τους κινδύνους·

γ) στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη, ή οι αναθέτοντες φορείς οι οποίες δρουν μέσα σε γενικό πλαίσιο που καθορίζει το συγκεκριμένο κράτος μέλος, συμπεραίνουν ότι το επίπεδο των κινδύνων, που αξιολογείται σύμφωνα με το στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, είναι τέτοιο ώστε να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στην οδηγία 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, οι αναθέτοντες φορείς αποδέχονται τις προηγμένες υπογραφές που συνοδεύονται από αναγνωρισμένο ηλεκτρονικό πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν αυτά τα πιστοποιητικά χορηγούνται από ένα πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπονται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ της Επιτροπής⁽²⁾, είτε έχουν δημιουργηθεί με ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών είτε όχι, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(1) Οδηγία 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13 της 19.1.2000, σ. 12).

(2) Απόφαση 2009/767/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση μέτρων που διευκολύνουν τη χρήση διαδικασιών με ηλεκτρονικά μέσα μέσω των «ενιαίων κέντρων εξυπηρέτησης» βάσει της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 274 της 20.10.2009, σ. 36).

i) οι αναθέτοντες φορείς καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένης υπογραφής βάσει των μορφότυπων που προβλέπονται στην απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής⁽¹⁾, και θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την τεχνική επεξεργασία των εν λόγω μορφότυπων· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, για τις οποίες έχει την ευθύνη το κράτος μέλος. Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στον αναθέτονα φορέα να επικυρώνει, επιγραμμικά, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα άλλης μητρικής γλώσσας, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, συνοδευόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή, η οποία θέτει μέσω του διαδικτύου τις πληροφορίες στη διάθεση του κοινού·

ii) σε περίπτωση προσφορών που υπογράφονται με τη βοήθεια αναγνωρισμένου πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης, οι αναθέτοντες φορείς δεν εφαρμόζουν πρόσθετες απαιτήσεις που ενδέχεται να εμποδίσουν τη χρήση των εν λόγω υπογραφών από τους προσφέροντες.

Για τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας προμήθειας και υπογράφονται από αρμόδια αρχή κράτους μέλους ή άλλο φορέα έκδοσης, η αρμόδια αρχή ή φορέας έκδοσης μπορεί να καθορίζει τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένης υπογραφής σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της απόφασης 2011/130/ΕΕ. Οι αναθέτοντες φορείς λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά αυτό το μορφότυπο, συμπεριλαμβάνοντας στο σχετικό έγγραφο τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της υπογραφής. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν στην ηλεκτρονική υπογραφή ή στον φορέα του ηλεκτρονικού εγγράφου πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες δυνατότητες επικύρωσης που επιτρέπουν την επικύρωση της παραληφθείσας ηλεκτρονικής υπογραφής επιγραμμικά, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό από άτομα άλλης μητρικής γλώσσας.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103, με σκοπό την τροποποίηση των τεχνικών λεπτομερειών και χαρακτηριστικών που καθορίζονται στο παράρτημα V προκειμένου να ληφθούν δεόντως υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103, με σκοπό την τροποποίηση του καταλόγου των στοιχείων α) έως δ) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, όταν οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν καταστήσει ακατάλληλες τις συνεχείς εξαιρέσεις από τη

χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας ή, κατ' εξαίρεση, όταν πρέπει να προβλεφθούν νέες εξαιρέσεις λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων.

Προκειμένου να διασφαλίσει τη διαλειτουργικότητα των τεχνικών μορφότυπων, καθώς και των προτύπων για την επεξεργασία και την αποστολή μηνυμάτων, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 103, για να θεσπίζει την υποχρεωτική χρήση συγκεκριμένων τεχνικών προτύπων, ιδίως όσον αφορά τη χρήση ηλεκτρονικής υποβολής, ηλεκτρονικών καταλόγων και μέσων ηλεκτρονικής πιστοποίησης, μόνον εφόσον τα τεχνικά πρότυπα έχουν εξεταστεί ενδελεχώς και έχουν αποδείξει τη χρησιμότητά τους στην πράξη. Πριν καταστήσει υποχρεωτική τη χρήση οιοδήποτε τεχνικού προτύπου, η Επιτροπή μελετά επίσης προσεκτικά το συνεπαγόμενο κόστος, ιδίως σε ό,τι αφορά την προσαρμογή σε υπάρχουσες λύσεις για τις ηλεκτρονικές προμήθειες, περιλαμβανομένων των υποδομών, των διαδικασιών και του λογισμικού.

Άρθρο 41

Ονοματολογίες

1. Οποιοσδήποτε αναφορές σε ονοματολογίες στο πλαίσιο δημόσιων προμηθειών γίνονται χρησιμοποιώντας το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103 με σκοπό την προσαρμογή των κωδικών CPV της παρούσας οδηγίας, οσάκις αλλαγές στην ονοματολογία CPV πρέπει να ληφθούν υπόψη στην παρούσα οδηγία, χωρίς αυτές να συνεπάγονται τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 42

Συγκρούσεις συμφερόντων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την επίλυση συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών προμηθειών ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των οικονομικών φορέων.

Η έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων καλύπτει τουλάχιστον οποιαδήποτε κατάσταση κατά την οποία μέλη του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής ή παρόχου υπηρεσιών προμηθειών ενεργούντος εξ ονόματος της αναθέτουσας αρχής τα οποία συμμετέχουν στη διεξαγωγή της διαδικασίας προμήθειας ή μπορούν να επηρεάσουν την έκβασή της έχουν, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοοικονομικό, οικονομικό ή άλλο προσωπικό συμφέρον που θα μπορούσε να εκληφθεί ως στοιχείο που θίγει την αμεροληψία και την ανεξαρτησία τους στο πλαίσιο της διαδικασίας προμήθειας.

(¹) Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2011, περί καθιέρωσης ελάχιστων απαιτήσεων για τη διασυνοριακή επεξεργασία εγγράφων τα οποία έχουν υπογραφεί ηλεκτρονικά από αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με την οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 53 της 26.2.2011, σ. 66).

ΤΙΤΛΟΣ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Διαδικασίες

Άρθρο 43

Προϋποθέσεις που σχετίζονται με τη ΣΔΠ και άλλες διεθνείς συμφωνίες

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα παραρτήματα 3, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ευρωπαϊκή Ένωση προσαρτήματος I της ΣΔΠ καθώς και από τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης.

Άρθρο 44

Επιλογή των διαδικασιών

1. Κατά την ανάθεση συμβάσεων αγαθών, έργων ή υπηρεσιών, οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσαρμοσμένες ούτως ώστε να συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία, εφόσον, με την επιφύλαξη του άρθρου 47, έχει δημοσιευθεί προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να εφαρμόζουν ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες ή διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη ορίζουν ότι οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να εφαρμόζουν ανταγωνιστικούς διαλόγους και συμπράξεις καινοτομίας σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

4. Η προκήρυξη διαγωνισμού μπορεί να λάβει χώρα με ένα από τα ακόλουθα μέσα:

α) μέσω περιοδικής ενδεικτικής γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 67 σε περίπτωση που η σύμβαση ανατίθεται μέσω κλειστής διαδικασίας ή διαδικασίας με διαπραγμάτευση·

β) μέσω ανακοίνωσης για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής σύμφωνα με το άρθρο 68 σε περίπτωση που η σύμβαση ανατίθεται μέσω κλειστής διαδικασίας ή διαδικασίας με διαπραγμάτευση ή με ανταγωνιστικό διάλογο ή σύμπραξη καινοτομίας·

γ) μέσω γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 69.

Στην περίπτωση που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσης παραγράφου, οι οικονομικοί φορείς που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον μετά τη δημοσίευση της περιοδικής ενδεικτικής γνωστοποίησης προσκαλούνται στη συνέχεια να επιβεβαιώσουν το ενδιαφέρον τους

γραπτώς μέσω πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 74.

5. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 50, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού. Τα κράτη μέλη δεν επιτρέπουν να χρησιμοποιείται η εν λόγω διαδικασία σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εκτός από όσες αναφέρονται στο άρθρο 50.

Άρθρο 45

Ανοικτή διαδικασία

1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο της προκήρυξης διαγωνισμού.

Η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών είναι 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης.

Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από τον αναθέτοντα φορέα.

2. Στις περιπτώσεις όπου οι αναθέτοντες φορείς έχουν δημοσιεύσει περιοδική ενδεικτική γνωστοποίηση που δεν χρησιμοποιήθηκε ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, μπορεί να περιορίζεται σε 15 ημέρες, εφόσον πληρούνται αμότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η περιοδική ενδεικτική γνωστοποίηση περιέλαβε, εκτός από τις πληροφορίες που απαιτούνται από το παράρτημα VI μέρος A τμήμα I, όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από το παράρτημα VI μέρος A τμήμα II, εφόσον οι τελευταίες πληροφορίες ήταν διαθέσιμες κατά τη δημοσίευση της περιοδικής ενδεικτικής γνωστοποίησης·

β) η περιοδική ενδεικτική γνωστοποίηση εστάλη προς δημοσίευση εντός διαστήματος μεταξύ 35 ημερών και 12 μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης.

3. Σε περίπτωση που μια επείγουσα κατάσταση η οποία τεκμηριώνεται δεόντως από τον αναθέτοντα φορέα καθιστά αδύνατη την τήρηση της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, ο αναθέτων φορέας μπορεί να ορίζει προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης.

4. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να συντομεύσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 40 παράγραφοι 5 και 6.

Άρθρο 46

Κλειστή διαδικασία

1. Στις κλειστές διαδικασίες, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από τον αναθέτοντα φορέα.

Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται γενικά σε 30 τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης ή της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες.

2. Μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από τον αναθέτοντα φορέα κατόπιν αξιολόγησης, εκ μέρους του, των πληροφοριών που παρέχονται μπορούν να υποβάλουν προσφορά. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό κατάλληλων υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 παράγραφος 2.

Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών μπορεί να ορίζεται με κοινή συμφωνία μεταξύ του αναθέτοντος φορέα και των υποψηφίων που έχουν επιλεγεί, εφόσον παρέχεται σε όλους τους επιλεγέντες υποψηφίους ίσος χρόνος για την κατάρτιση και την υποβολή των προσφορών τους.

Ελλείπει συμφωνίας σχετικά με την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η προθεσμία δεν είναι μικρότερη των 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Άρθρο 47

Διαδικασία με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού

1. Στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από τον αναθέτοντα φορέα.

Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται γενικά σε 30 τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης ή, σε περίπτωση που περιοδική ενδεικτική γνωστοποίηση χρησιμοποιείται ως προκήρυξη διαγωνισμού, της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες.

2. Μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από τον αναθέτοντα φορέα κατόπιν αξιολόγησης, εκ μέρους του, των πληροφοριών που παρέχονται μπορούν να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον

αριθμό κατάλληλων υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 παράγραφος 2.

Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών μπορεί να ορίζεται με κοινή συμφωνία μεταξύ του αναθέτοντος φορέα και των υποψηφίων που έχουν επιλεγεί, εφόσον παρέχεται σε όλους ίσος χρόνος για την κατάρτιση και την υποβολή των προσφορών τους.

Ελλείπει συμφωνίας σχετικά με την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η προθεσμία δεν είναι μικρότερη των 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Άρθρο 48

Ανταγωνιστικός διάλογος

1. Στους ανταγωνιστικούς διαλόγους, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ), παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από τον αναθέτοντα φορέα.

Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται γενικά σε 30 τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης ή, σε περίπτωση που περιοδική ενδεικτική γνωστοποίηση χρησιμοποιείται ως προκήρυξη διαγωνισμού, της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες.

Μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από τον αναθέτοντα φορέα κατόπιν αξιολόγησης, εκ μέρους του, των πληροφοριών που παρέχονται μπορούν να συμμετάσχουν στον διάλογο. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό κατάλληλων υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 παράγραφος 2. Η σύμβαση ανατίθεται αποκλειστικά βάσει του κριτηρίου ανάθεσης της προσφοράς που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας σύμφωνα με το άρθρο 82 παράγραφος 2.

2. Οι αναθέτοντες φορείς παρουσιάζουν και προσδιορίζουν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους στην προκήρυξη διαγωνισμού και/ή σε περιγραφικό έγγραφο. Ταυτόχρονα και στα ίδια έγγραφα, παρουσιάζουν και προσδιορίζουν επίσης τα επιλεγέντα κριτήρια ανάθεσης και ορίζουν ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα.

3. Οι αναθέτοντες φορείς προβαίνουν, με τους συμμετέχοντες που επελέγησαν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 76 έως 81, σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες τους. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, μπορούν να συζητούν με τους επιλεγέντες συμμετέχοντες όλες τις πτυχές της προμήθειας.

Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, οι αναθέτοντες φορείς εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση όλων των συμμετεχόντων. Για τον σκοπό αυτό, δεν παρέχουν, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους συμμετέχοντες έναντι των υπολοίπων.

Σύμφωνα με το άρθρο 39, οι αναθέτοντες φορείς δεν αποκαλύπτουν στους λοιπούς συμμετέχοντες τις προτεινόμενες λύσεις ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από έναν υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στον διάλογο, χωρίς τη συγκατάθεσή του. Η εν λόγω συγκατάθεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με τη σκοπούμενη γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών.

4. Οι ανταγωνιστικοί διάλογοι μπορούν να διεξάγονται σε διαδοχικές φάσεις, ούτως ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο. Στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο, ο αναθέτων φορέας αναφέρει αν θα κάνει χρήση της ανωτέρω επιλογής.

5. Ο αναθέτων φορέας συνεχίζει τον διάλογο έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει την ή τις λύσεις οι οποίες, ενδεχομένως, ανταποκρίνονται στις ανάγκες του.

6. Αφού κηρύξουν τη λήξη του διαλόγου και ενημερώσουν σχετικά τους λοιπούς συμμετέχοντες, οι αναθέτοντες φορείς τούς καλούν να υποβάλουν τις τελικές προσφορές τους βάσει της ή των λύσεων που παρουσιάστηκαν και προσδιορίστηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές περιέχουν όλα τα απαιτούμενα και αναγκαία στοιχεία για την υλοποίηση του σχεδίου.

Κατόπιν αιτήσεως του αναθέτοντος φορέα, οι προσφορές αυτές μπορούν να αποσαφηνίζονται, να διευκρινίζονται και να τελειοποιούνται. Ωστόσο, η εν λόγω αποσαφήνιση, διευκρίνιση και τελειοποίηση ή οι πρόσθετες πληροφορίες δεν πρέπει να συνεπάγονται μεταβολές των ουσιαστών στοιχείων της προσφοράς ή της προμήθειας, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών και των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο, όταν μεταβολές στα στοιχεία αυτά, στις ανάγκες και στις απαιτήσεις ενδέχεται να δημιουργούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγουν διακρίσεις.

7. Οι αναθέτοντες φορείς αξιολογούν τις προσφορές τις οποίες λαμβάνουν βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο.

Εφόσον το ζητεί ο αναθέτων φορέας, μπορούν να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις με τον προσφέροντα που θεωρείται ότι υπέβαλε την προσφορά που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας σύμφωνα με το άρθρο 82 παράγραφος 2 για την επιβεβαίωση των οικονομικών δεσμεύσεων ή άλλων όρων που περιέχονται στην προσφορά, οριστικοποιώντας τους όρους της σύμβασης, εφόσον

αυτό δεν συνεπάγεται την ουσιαστική τροποποίηση βασικών στοιχείων της προσφοράς ή της προμήθειας, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών και των απαιτήσεων που προσδιορίζονται στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στο περιγραφικό έγγραφο, και ότι δεν συνεπάγονται κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή εισαγωγής διακρίσεων.

8. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να προβλέπουν την απονομή βραβείων ή την καταβολή ποσών στους συμμετέχοντες στον διάλογο.

Άρθρο 49

Σύμπραξη καινοτομίας

1. Στις συμπράξεις καινοτομίας, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ), παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από τον αναθέτοντα φορέα.

Στα έγγραφα της προμήθειας ο αναθέτων φορέας καθορίζει την ανάγκη για καινοτόμο προϊόν, υπηρεσία ή έργο που δεν μπορεί να καλυφθεί με την αγορά προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων τα οποία διατίθενται ήδη στην αγορά. Αναφέρει ποια στοιχεία της περιγραφής ορίζουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν όλες οι προσφορές. Τα στοιχεία πρέπει να είναι επαρκώς ακριβή ώστε να μπορούν οι οικονομικοί φορείς να προσδιορίζουν τη φύση και το εύρος της απαιτούμενης λύσης και να αποφασίζουν αν θα ζητήσουν να συμμετάσχουν στη διαδικασία.

Ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποφασίσει να προχωρήσει σε σύμπραξη καινοτομίας με έναν εταίρο ή με πολλούς εταίρους που εκτελούν χωριστές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται γενικά σε 30 τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες. Μόνο οι οικονομικοί φορείς που προσκλήθηκαν από τον αναθέτοντα φορέα μετά την αξιολόγηση των παρασχεθεισών πληροφοριών μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 2. Οι συμβάσεις ανατίθενται αποκλειστικά βάσει του κριτηρίου της προσφοράς που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας σύμφωνα με το άρθρο 82 παράγραφος 2.

2. Η σύμπραξη καινοτομίας αποσκοπεί στην ανάπτυξη καινοτόμου προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου και στην επακόλουθη αγορά των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που προκύπτουν, εφόσον αυτά αντιστοιχούν στα επίπεδα επιδόσεων και στο μέγιστο κόστος που συμφωνήθηκαν μεταξύ των αναθετότων φορέων και συμμετεχόντων.

Η σύμπραξη καινοτομίας είναι οργανωμένη σε διαδοχικές φάσεις σύμφωνα με τα διαδοχικά βήματα της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την παρασκευή των προϊόντων, την παροχή των υπηρεσιών ή την ολοκλήρωση των έργων. Η σύμπραξη καινοτομίας ορίζει ενδιάμεσους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν από τους εταίρους και προβλέπει την καταβολή της αμοιβής σε κατάλληλες δόσεις.

Με βάση τους ανωτέρω στόχους, ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποφασίσει μετά από κάθε φάση να λύσει τη σύμπραξη καινοτομίας ή, σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους από έναν εταίρους, να περιορίσει τον αριθμό των εταίρων καταγγέλλοντας επιμέρους συμβάσεις, εφόσον ο αναθέτων φορέας προβλέπει στα έγγραφα της προμήθειας τις εν λόγω δυνατότητες και τις σχετικές προϋποθέσεις.

3. Εκτός εάν το παρόν άρθρο ορίζει άλλως, οι αναθέτοντες φορείς διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες τις αρχικές και όλες τις επακόλουθες προσφορές που υποβάλλουν, εξαιρουμένης της τελικής προσφοράς, με σκοπό τη βελτίωση του περιεχόμενου τους.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα κριτήρια ανάθεσης δεν υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις.

4. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, οι αναθέτοντες φορείς εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Για τον σκοπό αυτόν, δεν παρέχουν κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους προσφέροντες έναντι των υπολοίπων. Ενημερώνουν όλους τους προσφέροντες των οποίων οι προσφορές δεν έχουν αποκλειστεί σύμφωνα με την παράγραφο 5 γραπτώς για τυχόν αλλαγές των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων εγγράφων της προμήθειας πέραν εκείνων που καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις. Μετά τις εν λόγω αλλαγές, οι αναθέτοντες φορείς παρέχουν επαρκές χρονικό διάστημα στους προσφέροντες ώστε να τροποποιήσουν και να υποβάλουν εκ νέου τροποποιημένες προσφορές, κατά περίπτωση.

Σύμφωνα με το άρθρο 39, οι αναθέτοντες φορείς δεν αποκαλύπτουν στους λοιπούς συμμετέχοντες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, χωρίς τη συγκατάθεσή του. Η εν λόγω συγκατάθεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με τη σκοπούμενη γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών.

5. Οι διαπραγματεύσεις κατά τις διαδικασίες σύμπραξης καινοτομίας μπορούν να διεξάγονται σε διαδοχικές φάσεις, ούτως ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της προμήθειας. Στη γνωστοποίηση προκήρυξης σύμβασης, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο αναθέτων φορέας διευκρινίζει εάν θα κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής.

6. Κατά την επιλογή των υποψηφίων, οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν ιδίως τα κριτήρια που σχετίζονται με την ικανότητα

των υποψηφίων στο πεδίο της έρευνας και της ανάπτυξης καθώς και την ικανότητά τους όσον αφορά την ανάπτυξη και την υλοποίηση καινοτόμων λύσεων.

Μόνον οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από τον αναθέτοντα φορέα κατόπιν αξιολόγησης των απαιτούμενων πληροφοριών μπορούν να υποβάλουν σχέδια έρευνας και καινοτομίας με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών που έχουν προσδιοριστεί από τον αναθέτοντα φορέα και δεν μπορούν να καλυφθούν από τις υφιστάμενες λύσεις.

Στα έγγραφα της προμήθειας, ο αναθέτων φορέας ορίζει τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους του ενός εταίρους, ο αναθέτων φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 39, δεν αποκάλυπτει στους λοιπούς εταίρους λύσεις που προτείνονται από εταίρο ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από αυτόν στο πλαίσιο της σύμπραξης χωρίς τη συγκατάθεση του εν λόγω εταίρου. Η εν λόγω συγκατάθεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με τη σκοπούμενη γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών.

7. Ο αναθέτων φορέας εξασφαλίζει ότι η δομή της σύμπραξης και ιδίως η διάρκεια και η αξία των διαφόρων φάσεων λαμβάνει υπόψη τον βαθμό καινοτομίας της προτεινόμενης λύσης και τη σειρά των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που απαιτούνται για την ανάπτυξη μιας καινοτόμου λύσης η οποία δεν διατίθεται ακόμα στην αγορά. Η εκτιμώμενη αξία των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που αγοράζονται δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με την επένδυση για την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 50

Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μια διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από διαδικασία με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είναι κατάλληλη ή καμία αίτηση συμμετοχής ή καμία από τις υποβληθείσες αιτήσεις δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης.

Μια προσφορά δεν θεωρείται κατάλληλη εάν είναι άσχετη με τη σύμβαση, καθώς δεν είναι προδήλως σε θέση, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, να ικανοποιήσει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του αναθέτοντος φορέα, όπως καθορίζονται στα έγγραφα σχετικά με την προμήθεια. Μια αίτηση συμμετοχής δεν θεωρείται κατάλληλη όταν ο σχετικός οικονομικός φορέας πρόκειται ή μπορεί να αποκλειστεί δυνάμει των άρθρων 78 παράγραφος 1 ή 80 παράγραφος 1, ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται από τον αναθέτοντα φορέα σύμφωνα με τα άρθρα 78 ή 80.

β) εάν μια σύμβαση έχει αποκλειστικά ως στόχο έρευνα, δοκιμές, μελέτη ή ανάπτυξη και όχι την εξασφάλιση κέρδους ή την ανάκτηση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, και στον βαθμό που η ανάθεση μιας τέτοιας σύμβασης δεν θίγει την προκήρυξη διαγωνισμού για τις επόμενες συμβάσεις που θα επιδιώκουν, ιδίως, αυτούς τους στόχους·

γ) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

i) ο στόχος της προμήθειας είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης,

ii) δεν υφίσταται ανταγωνισμός για τεχνικούς λόγους,

iii) η προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στα σημεία ii) και iii) εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της προμήθειας·

δ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα που δεν θα μπορούσε να προβλέψει ο αναθέτων φορέας, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές διαδικασίες, τις κλειστές διαδικασίες και τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού. Οι περιστάσεις που χρησιμοποιούνται για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης σε καμία περίπτωση δεν απορρέουν από ευθύνη του αναθέτοντος φορέα·

ε) στην περίπτωση συμβάσεων προμηθειών για τις συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή και προορίζονται είτε για τη μερική ανανέωση αγαθών ή εγκαταστάσεων είτε για επέκταση υφιστάμενων αγαθών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε τον αναθέτοντα φορέα να αποκτήσει αγαθά με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία είναι ασυμβίβαστα ή προκαλούν δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση και τη συντήρηση·

στ) για νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρομοίων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον ανάδοχο στον οποίο είχε ανατεθεί παλαιότερη σύμβαση από τους ίδιους αναθέτοντες φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα ή υπηρεσίες είναι σύμφωνα με βασικό σχέδιο το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο αρχικής σύμβασης η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 44 παράγραφος 1.

Στο βασικό σχέδιο επισημαίνεται η έκταση πιθανών συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες

θα ανατεθούν. Η ενδεχόμενη χρήση της εν λόγω διαδικασίας επισημαίνεται ήδη κατά την προκήρυξη του πρώτου διαγωνισμού και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό των επακόλουθων εργασιών ή υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από τους αναθέτοντες φορείς κατά την εφαρμογή των άρθρων 15 και 16·

ζ) για αγαθά που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων·

η) για τις αγορές ευκαιρίας, όταν, με την αξιοποίηση μιας ιδιαίτερα ευνοϊκής ευκαιρίας που παρουσιάζεται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μπορούν να αποκτηθούν αγαθά σε τιμή πολύ χαμηλότερη από τις τιμές που επικρατούν συνήθως στην αγορά·

θ) για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες είτε από τον εκκαθαριστή διαδικασίας αφερεγγυότητας, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας που προβλέπεται στις εθνικές νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις·

ι) όταν η σχετική σύμβαση υπηρεσιών έπεται διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και πρέπει, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπει ο διαγωνισμός μελετών, να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του εν λόγω διαγωνισμού· στην τελευταία περίπτωση, όλοι οι νικητές του διαγωνισμού καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Τεχνικές και εργαλεία για τη σύναψη ηλεκτρονικών και συγκεντρωτικών συμβάσεων προμηθειών

Άρθρο 51

Συμφωνίες-πλαίσια

1. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια, εφόσον εφαρμόζουν τις διατάξεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Ως συμφωνία-πλαίσιο νοείται μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ ενός ή περισσότερων αναθετόνων φορέων και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις οι οποίες πρόκειται να ανατεθούν στη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, ενδεχομένως, τις προβλεπόμενες ποσότητες.

Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαισίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που δικαιολογούνται δεδωμένως, ιδίως από το αντικείμενο της συμφωνίας-πλαισίου.

2. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο ανατίθενται βάσει αντικειμενικών κανόνων και κριτηρίων που μπορεί να περιλαμβάνουν την εκ νέου διεξαγωγή του διαγωνισμού για τους οικονομικούς φορείς που είναι μέρη της συμφωνίας-πλαισίου όπως συνάφθηκε. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια προσδιορίζονται στα έγγραφα σχετικά με την προμήθεια για τη συμφωνία-πλαίσιο.

Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας. Εφόσον περιλαμβάνεται διεξαγωγή νέου διαγωνισμού, οι αναθέτοντες φορείς ορίζουν επαρκή προθεσμία για την υποβολή προσφορών για κάθε συγκεκριμένη προς υποβολήν σύμβαση και οι αναθέτοντες φορείς αναθέτουν κάθε σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στα έγγραφα της προμήθειας για τη συμφωνία-πλαίσιο.

Οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν να προσφεύγουν στις συμφωνίες-πλαίσια καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να εμποδίζει, να περιορίζει ή να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.

Άρθρο 52

Δυναμικά συστήματα αγορών

1. Για αγορές τρέχουσας χρήσης, της οποίας τα γενικά διαθέσιμα στην αγορά χαρακτηριστικά ικανοποιούν τις ανάγκες του αναθέτοντος φορέα, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν ένα δυναμικό σύστημα αγορών. Το δυναμικό σύστημα αγορών λειτουργεί ως μια καθ' ολοκληρίαν ηλεκτρονική διαδικασία, ανοικτή καθ' όλη την περίοδο ισχύος του συστήματος αγορών σε κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής. Μπορεί να χωριστεί σε κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών που ορίζονται αντικειμενικά με βάση τα χαρακτηριστικά της προμήθειας που πρέπει να εκτελεστεί στο πλαίσιο της εκάστοτε κατηγορίας. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν αναφορά στο μέγιστο επιτρεπόμενο μέγεθος των επακόλουθων ειδικών συμβάσεων ή σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή στην οποία θα εκτελεστούν επακόλουθες ειδικές συμβάσεις.

2. Για την εκτέλεση προμηθειών βάσει ενός δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτοντες φορείς ακολουθούν τους κανόνες της κλειστής διαδικασίας. Όλοι οι υποψήφιοι που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής γίνονται δεκτοί στο σύστημα και ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί στο σύστημα είναι απεριόριστος σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 2. Όταν οι αναθέτοντες φορείς έχουν διαιρέσει το σύστημα σε κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών σύμφωνα προς την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, προσδιορίζουν τα εφαρμοζόμενα κριτήρια επιλογής για εκάστη κατηγορία.

Παρά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 46, εφαρμόζονται οι ακόλουθες προθεσμίες:

α) Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ορίζεται, κατά γενικό κανόνα, σε 30 τουλάχιστον ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, εφόσον ως μέσον προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται περιοδική ενδεικτική προκήρυξη, και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 15 ημέρες. Άπαξ και αποσταλεί η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πρώτη συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, δεν εφαρμόζονται άλλες προθεσμίες για την παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής.

β) Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών είναι τουλάχιστον 10 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 παράγραφος 2 δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

3. Όλες τις επικοινωνίες στο πλαίσιο ενός δυναμικού συστήματος αγορών πραγματοποιούνται αποκλειστικώς με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφοι 1, 3, 5 και 6.

4. Για τους σκοπούς της ανάθεσης συμβάσεων βάσει ενός δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτοντες φορείς:

α) δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, όπου καθίσταται σαφές ότι πρόκειται για δυναμικό σύστημα αγορών·

β) διευκρινίζουν στα έγγραφα της προμήθειας τουλάχιστον τη φύση και την εκτιμώμενη ποσότητα των προβλεπόμενων αγορών, καθώς και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν το δυναμικό σύστημα αγορών, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου λειτουργίας του, του χρησιμοποιούμενου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και των τεχνικών ρυθμίσεων και προδιαγραφών της σύνδεσης·

γ) αναφέρουν κάθε διαίρεση σε κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών και τα χαρακτηριστικά τους·

δ) παρέχουν ελεύθερη, άμεση και πλήρη πρόσβαση, για όσο διάστημα είναι εν ισχύ το σύστημα, στα έγγραφα για την προμήθεια σύμφωνα με το άρθρο 73.

5. Οι αναθέτοντες φορείς παρέχουν, καθ' όλη την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών, τη δυνατότητα σε κάθε οικονομικό φορέα να ζητήσει να συμμετάσχει στο σύστημα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η παράγραφος 2. Οι αναθέτοντες φορείς ολοκληρώνουν την αξιολόγηση των εν λόγω αιτήσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί σε 15 εργάσιμες ημέρες σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όταν αυτό δικαιολογείται, ιδίως λόγω της ανάγκης να εξεταστούν συμπληρωματικά έγγραφα ή να επαληθευθεί διαφορετικά αν πληρούνται τα κριτήρια επιλογής.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, και εφόσον δεν έχει αποσταλεί η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πρώτη συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να παρατείνουν την περίοδο αξιολόγησης υπό την προϋπόθεση ότι κατά την παραταθείσα περίοδο αξιολόγησης δεν εκδίδεται πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η διάρκεια της παράτασης που προτίθενται να εφαρμόσουν επισημαίνεται στα έγγραφα της προμήθειας από τους αναθέτοντες φορείς.

Οι αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν, το ταχύτερο δυνατόν, τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα σχετικά με την αποδοχή του ή την απόρριψή του από το δυναμικό σύστημα αγορών.

6. Οι αναθέτοντες φορείς προσκαλούν όλους τους συμμετέχοντες που έχουν γίνει δεκτοί να υποβάλουν προσφορά για κάθε συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, σύμφωνα με το άρθρο 74. Εφόσον το δυναμικό σύστημα αγορών έχει διαιρεθεί σε κατηγορίες έργων, προϊόντων ή υπηρεσιών, οι αναθέτοντες φορείς καλούν όλους τους συμμετέχοντες που έχουν γίνει δεκτοί στην κατηγορία που αντιστοιχεί στην ειδική οικεία προμήθεια, να υποβάλουν προσφορές.

Αναθέτουν τη σύμβαση στον προσφέροντα που έχει υποβάλει την καλύτερη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στη προκήρυξη του διαγωνισμού για το δυναμικό σύστημα αγορών, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ή, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών. Τα κριτήρια αυτά μπορούν, κατά περίπτωση, να προσδιορίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια στην πρόσκληση υποβολής προσφορών.

7. Οι αναθέτοντες φορείς οι οποίοι, δυνάμει του άρθρου 80, επικαλούνται λόγους αποκλεισμού και κριτήρια επιλογής που προβλέπονται στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, δύνανται, ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών, να απαιτούν από τους συμμετέχοντες που έχουν γίνει δεκτοί να καταθέτουν ανανεωμένη και επικαιροποιημένη υπεύθυνη δήλωση όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης της αίτησης.

Οι παράγραφοι 2 έως 4 του εν λόγω άρθρου 59 εφαρμόζονται στο σύνολο της περιόδου ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών.

8. Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιαδήποτε αλλαγή στην περίοδο ισχύος, μέσω των κατάλληλων τυποποιημένων εντύπων:

α) εάν η περίοδος ισχύος μεταβάλλεται χωρίς να παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω του εντύπου που χρησιμοποιείται αρχικά για την προκήρυξη διαγωνισμού για το δυναμικό σύστημα αγορών·

β) εάν παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω της γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης που αναφέρεται στο άρθρο 70.

9. Στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς καθώς και στους συμμετέχοντες στο δυναμικό σύστημα αγορών δεν επιβάλλονται έξοδα πριν ή στη διάρκεια της περιόδου ισχύος του συστήματος.

Άρθρο 53

Ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, στους οποίους παρουσιάζονται νέες, μειωμένες τιμές και/ή νέες αξίες όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών.

Για τον σκοπό αυτόν, οι αναθέτοντες φορείς διοργανώνουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό με τη μορφή επαναληπτικής ηλεκτρονικής διαδικασίας, διεξαγόμενης έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, η οποία επιτρέπει την ταξινόμησή τους με βάση αυτόματες μεθόδους αξιολόγησης.

Ορισμένες συμβάσεις υπηρεσιών ή έργων οι οποίες έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες πνευματικού δημιουργού όπως ο σχεδιασμός έργων, τα οποία δεν μπορούν να καταταγούν χρησιμοποιώντας μεθόδους αυτόματης αξιολόγησης, δεν θα αποτελούν αντικείμενο ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

2. Στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες, με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφασίζουν ότι, πριν από την ανάθεση σύμβασης, διεξάγεται ηλεκτρονικός πλειστηριασμός, όταν τα περιεχόμενα των εγγράφων της προμήθειας και ιδίως οι τεχνικές προδιαγραφές της, μπορούν να καθορισθούν με ακρίβεια.

Υπό τους ίδιους όρους, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και κατά τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών συμφωνίας-πλαίσου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 51 παράγραφος 2, καθώς και κατά τη διεξαγωγή διαγωνισμού για την ανάθεση συμβάσεων στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 52.

3. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός βασίζεται σε ένα από τα ακόλουθα στοιχεία των προσφορών:

α) μόνον στις τιμές όταν η σύμβαση ανατίθεται αποκλειστικά βάσει της τιμής,

β) στις τιμές και/ή τις νέες αξίες των χαρακτηριστικών των προσφορών που επισημαίνονται στα έγγραφα της προμήθειας, εφόσον η σύμβαση ανατίθεται βάσει της βέλτιστης σχέσης τιμής/ποιότητας ή βάσει της προσφοράς με το χαμηλότερο κόστος σύμφωνα με μια προσέγγιση βασισμένη στη σχέση αποδοτικότητας-κόστους.

4. Οι αναθέτοντες φορείς που αποφασίζουν να κάνουν χρήση ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, το αναφέρουν στην προκήρυξη διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών. Τα έγγραφα της προμήθειας περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VII.

5. Οι αναθέτοντες φορείς, πριν να προβούν στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, διενεργούν μια πρώτη πλήρη αξιολόγηση των προσφορών σύμφωνα με το επιλεγμένο κριτήριο ή τα κριτήρια ανάθεσης και με τη στάθμισή τους, όπως έχουν καθοριστεί.

Η προσφορά θεωρείται παραδεκτή όταν έχει υποβληθεί από προσφέροντα που δεν έχει αποκλειστεί σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 ή το άρθρο 80 παράγραφος 1 και πληροί τα κριτήρια επιλογής των άρθρων 78 και 80, και του οποίου η προσφορά είναι σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές, χωρίς να είναι αντικανονική ή απαράδεκτη,

Συγκεκριμένα, οι προσφορές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της προμήθειας, παρελήφθησαν καθυστερημένα, όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αθέμιτης πρακτικής ή διαφθοράς ή κρίνονται από την αναθέτουσα αρχή αφύσικα χαμηλές, θεωρούνται αντικανονικές. Συγκεκριμένα, οι προσφορές που υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και προσφέροντες των οποίων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν από τη δρομολόγηση της διαδικασίας προμήθειας, θεωρούνται απαράδεκτες.

Μια προσφορά δεν θεωρείται κατάλληλη εάν είναι άσχετη με τη σύμβαση, καθώς δεν είναι προδήλως σε θέση, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, να ικανοποιήσει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του αναθέτοντος φορέα, όπως καθορίζονται στα έγγραφα σχετικά με την προμήθεια. Μια αίτηση συμμετοχής δεν θεωρείται κατάλληλη όταν ο σχετικός οικονομικός φορέας πρόκειται ή μπορεί να αποκλειστεί δυνάμει των άρθρων 78 παράγραφος 1 ή 80 παράγραφος 1, ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται από τον αναθέτοντα φορέα σύμφωνα με τα άρθρα 78 ή 80.

Όλοι οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές καλούνται ταυτόχρονα και με ηλεκτρονικά μέσα να συμμετάσχουν στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, χρησιμοποιώντας, κατά την προσδιορισμένη ημερομηνία και ώρα, τα στοιχεία σύνδεσης σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στην πρόσκληση. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν αρχίζει προτού παρέλθουν δύο εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων.

6. Η πρόσκληση συνοδεύεται από το αποτέλεσμα της πλήρους αξιολόγησης της σχετικής προσφοράς, η οποία γίνεται σύμφωνα με τη στάθμιση που προβλέπεται στο άρθρο 85 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο.

Στην πρόσκληση αναφέρεται και ο μαθηματικός τύπος που θα χρησιμοποιηθεί κατά τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό για την αυτόματη ανακατάταξη των προσφορών σε συνάρτηση με τις νέες τιμές και/ή τις νέες αξίες που θα υποβληθούν. Πλην της περιπτώσεως κατά την οποία η οικονομικός πλέον συμφέρουσα προσφορά βρίσκεται μόνο με βάση την τιμή, ο μαθηματικός αυτός τύπος περιλαμβάνει τους συντελεστές στάθμισης όλων των κριτηρίων που έχουν οριστεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, όπως αναφέρεται στη γνωστοποίηση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού ή σε άλλα έγγραφα της προμήθειας. Προς τούτο, όμως, τυχόν περιθώρια διακύμανσης περιορίζονται εκ των προτέρων σε συγκεκριμένη τιμή.

Σε περίπτωση που επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, προβλέπεται χωριστός μαθηματικός τύπος για κάθε εναλλακτική προσφορά.

7. Κατά τη διάρκεια κάθε φάσης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οι αναθέτοντες φορείς γνωστοποιούν αμέσως σε όλους τους προσφέροντες τις πληροφορίες εκείνες που τους δίνουν τουλάχιστον τη δυνατότητα να γνωρίζουν, ανά πάσα στιγμή, την αντίστοιχη κατάταξή τους. Μπορούν επίσης να γνωστοποιούν και άλλες πληροφορίες σχετικά με άλλες τιμές ή αξίες που υποβάλλονται, υπό τον όρο ότι αυτό επισημαίνεται στη συγγραφή υποχρεώσεων. Μπορούν επίσης, ανά πάσα στιγμή, να ανακοινώνουν τον αριθμό των συμμετεχόντων σε κάθε φάση του πλειστηριασμού. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να γνωστοποιούν την ταυτότητα των προσφερόντων κατά τη διεξαγωγή των διαφόρων φάσεων του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

8. Οι αναθέτοντες φορείς περατώνουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό σύμφωνα με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

α) κατά την προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα·

β) όταν δεν λαμβάνουν πλέον νέες τιμές ή νέες αξίες που να πληρούν τις απαιτήσεις όσον αφορά τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις, εφόσον έχουν ορίσει προηγουμένως το διάστημα που θα επιτρέψουν να παρέλθει από την παραλαβή της τελευταίας υποβολής πριν να περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό· ή

γ) αφού ολοκληρωθεί ο προκαθορισμένος αριθμός φάσεων του πλειστηριασμού.

Εάν οι αναθέτοντες φορείς προτίθενται να περατώσουν τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό σύμφωνα με το στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου, ενδεχομένως σε συνδυασμό με τον τρόπο που προβλέπεται στο στοιχείο β), η πρόσκληση συμμετοχής στον πλειστηριασμό αναφέρει το χρονοδιάγραμμα κάθε φάσης του πλειστηριασμού.

9. Μετά την περάτωση του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οι αναθέτοντες φορείς αναθέτουν τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 82, βάσει των αποτελεσμάτων του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Άρθρο 54

Ηλεκτρονικοί κατάλογοι

1. Όταν απαιτείται χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να ορίζουν ότι οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται υπό τη μορφή ηλεκτρονικού καταλόγου ή να περιλαμβάνουν ηλεκτρονικό κατάλογο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καταστήσουν υποχρεωτική τη χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για ορισμένα είδη προμηθειών.

Οι προσφορές που παρουσιάζονται υπό τη μορφή ηλεκτρονικού καταλόγου μπορούν να συνοδεύονται από άλλα έγγραφα, που συμπληρώνουν την προσφορά.

2. Οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι καταρτίζονται από τους υποψηφίους ή τους προσφέροντες με στόχο τη συμμετοχή τους σε μια δεδομένη διαδικασία προμήθειας σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τον μορφότυπο που έχει θεσπίσει ο αναθέτων φορέας.

Επιπλέον, οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για τα εργαλεία ηλεκτρονικής επικοινωνίας όπως και με τυχόν επιπλέον απαιτήσεις που ορίζονται από τον αναθέτοντα φορέα σύμφωνα με το άρθρο 40.

3. Εάν η παρουσίαση των προσφορών υπό τη μορφή ηλεκτρονικών καταλόγων είναι αποδεκτή ή υποχρεωτική, οι αναθέτοντες φορείς:

- α) το αναφέρουν στην προκήρυξη του διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ή, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή συμμετοχής σε διαπραγμάτευση·
- β) επισημαίνουν στα έγγραφα της προμήθειας όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 6 όσον αφορά τον μορφότυπο, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις τεχνικές ρυθμίσεις και προδιαγραφές της σύνδεσης για τον κατάλογο.

4. Εάν έχει συναφθεί συμφωνία-πλαίσιο με περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς μετά την υποβολή προσφορών υπό τη μορφή ηλεκτρονικών καταλόγων, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να ορίζουν ότι η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για συγκεκριμένες συμβάσεις λαμβάνει χώρα βάσει ενημερωμένων καταλόγων. Σε αυτή την περίπτωση, οι αναθέτοντες φορείς χρησιμοποιούν μία από τις ακόλουθες μεθόδους:

- α) καλούν τους προσφέροντες να υποβάλουν εκ νέου τους ηλεκτρονικούς καταλόγους τους, προσαρμοσμένους στις απαιτήσεις της εν λόγω σύμβασης· ή

β) ενημερώνουν τους προσφέροντες ότι σκοπεύουν να συλλέξουν από τους ηλεκτρονικούς καταλόγους που έχουν ήδη υποβληθεί τις πληροφορίες που απαιτούνται ώστε να καταρτίσουν προσφορές προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση της εν λόγω μεθόδου έχει επισημανθεί στα έγγραφα της προμήθειας για τη συμφωνία-πλαίσιο.

5. Εάν οι αναθέτοντες φορείς προκηρύσσουν νέο διαγωνισμό για συγκεκριμένες συμβάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο β), αναφέρουν στους διαγωνιζομένους την ημερομηνία και ώρα κατά την οποία σκοπεύουν να συλλέξουν τις πληροφορίες που απαιτούνται ούτως ώστε να αποτελέσουν προσφορές προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις της εν λόγω συγκεκριμένης σύμβασης και παρέχουν στους προσφέροντες τη δυνατότητα να αρνηθούν την εν λόγω συλλογή πληροφοριών.

Οι αναθέτοντες φορείς προβλέπουν μια ικανοποιητική χρονική περίοδο μεταξύ της κοινοποίησης και της συλλογής των πληροφοριών.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, οι αναθέτοντες φορείς παρουσιάζουν τις συλλεγείσες πληροφορίες στον ενδιαφερόμενο προσφέροντα, δίνοντάς του την ευκαιρία να αμφισβητήσει ή να επιβεβαιώσει ότι η προσφορά που προέκυψε με αυτόν τον τρόπο δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα.

6. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις βάσει ενός δυναμικού συστήματος αγορών απαιτώντας οι προσφορές συγκεκριμένης σύμβασης να υποβάλλονται υπό μορφή ηλεκτρονικού καταλόγου.

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν επίσης να αναθέτουν συμβάσεις βάσει ενός δυναμικού συστήματος αγορών βάσει του στοιχείου β) της παραγράφου 4 και της παραγράφου 5, εφόσον η αίτηση συμμετοχής στο δυναμικό σύστημα αγορών συνοδεύεται από ηλεκτρονικό κατάλογο σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές και τον μορφότυπο που ορίζεται από τον αναθέτοντα φορέα. Στη συνέχεια, ο εν λόγω κατάλογος συμπληρώνεται από τους υποψηφίους, αφού ενημερωθούν για την πρόθεση του αναθέτοντος φορέα να καταρτίσει προσφορές μέσω της διαδικασίας του στοιχείου β) της παραγράφου 4.

Άρθρο 55

Κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και κεντρικές αρχές προμηθειών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να αποκτούν έργα, αγαθά ή/και υπηρεσίες από κεντρική αρχή προμηθειών η οποία παρέχει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο α).

Επίσης, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να αποκτούν έργα, αγαθά και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από κεντρική αρχή προμηθειών, μέσω δυναμικών συστημάτων αγορών που εκμεταλλεύεται κεντρική αρχή προμηθειών ή χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από κεντρική αρχή προμηθειών προσφέρονσα την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο β). Όταν ένα δυναμικό σύστημα αγορών το οποίο χειρίζεται μια κεντρική αρχή προμηθειών μπορεί να χρησιμοποιείται από λοιπούς αναθέτοντες φορείς, αυτό αναφέρεται στην προκήρυξη διαγωνισμού με την οποία συγκροτείται το εν λόγω δυναμικό σύστημα αγορών.

Σε σχέση με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι ορισμένες προμήθειες πραγματοποιούνται με προσφυγή σε κεντρικές αρχές προμηθειών ή σε μία ή περισσότερες συγκεκριμένες κεντρικές αρχές προμηθειών.

2. Μια αναθέτουσα αρχή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες από κεντρική αρχή προμηθειών προσφέρονσα την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο α).

Επιπλέον, ο αναθέτων φορέας εκπληρώνει, επίσης, τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από την κεντρική αρχή προμηθειών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται η κεντρική αρχή προμηθειών ή χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από την κεντρική αρχή προμηθειών που προσφέρει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο β).

Ωστόσο, ο οικείος αναθέτων φορέας είναι υπεύθυνος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας για τα μέρη που διεξάγονται από τον ίδιο, όπως:

α) η ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών το οποίο διαχειρίζεται κεντρική αρχή προμηθειών, ή

β) η διεξαγωγή νέου διαγωνισμού βάσει συμφωνίας-πλαισίου που έχει συναφθεί από κεντρική αρχή προμηθειών.

3. Όλες οι διαδικασίες προμήθειας που διεξάγονται από κεντρική αρχή προμηθειών εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 40.

4. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, χωρίς να εφαρμόζουν τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας, να αναθέτουν δημόσια σύμβαση

υπηρεσιών για την παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών σε κεντρική αρχή προμηθειών.

Αυτές οι συμβάσεις υπηρεσιών μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν την παροχή επικουρικών δραστηριοτήτων προμηθειών.

Άρθρο 56

Περιστασιακές από κοινού προμήθειες

1. Δύο ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές μπορούν να συμφωνούν να εκτελούν ορισμένες ειδικές προμήθειες από κοινού.

2. Στις περιπτώσεις όπου μια διαδικασία προμήθειας εκτελείται εξ ολοκλήρου από κοινού εξ ονόματος και για λογαριασμό όλων των οικείων αναθετόνων φορέων, οι εν λόγω φορείς είναι υπεύθυνοι από κοινού για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία. Τούτο ισχύει και σε περιπτώσεις όπου τη διαδικασία διαχειρίζεται ένας μόνος αναθέτων φορέας, ενεργώντας τόσο για δικό του λογαριασμό όσο και για λογαριασμό των λοιπών αναθετόνων φορέων.

Εάν η διεξαγωγή των διαδικασιών προμήθειας δεν πραγματοποιείται στο σύνολό της εξ ονόματος και για λογαριασμό των ενδιαφερόμενων αναθετόνων φορέων, οι αρχές έχουν από κοινού ευθύνη μόνο για τα μέρη εκείνα που εκτελούνται από κοινού. Κάθε αναθέτων φορέας φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για τα μέρη που αναλαμβάνει ιδίω ονόματι και για δικό του λογαριασμό.

Άρθρο 57

Προμήθειες που αφορούν αναθέτουσες αρχές από διαφορετικά κράτη μέλη

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 28 έως 31, αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν να ενεργούν από κοινού για την ανάθεση συμβάσεων, χρησιμοποιώντας έναν από τους τρόπους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Οι αναθέτοντες φορείς δεν χρησιμοποιούν τα μέσα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής αναγκαστικών διατάξεων του δημοσίου δικαίου σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο στις οποίες υπόκεινται στο κράτος μέλος τους.

2. Κανένα κράτος μέλος δεν απαγορεύει στους αναθέτοντες φορείς του να χρησιμοποιούν κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών προσφερόμενες από κεντρική αρχή προμηθειών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος.

Όσον αφορά κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών που προσφέρονται από κεντρικές αρχές προμηθειών εγκατεστημένες σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της αναθέτοντος φορέα, τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να επιλέγουν να προσδιορίζουν ότι οι δικοί τους αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τις κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών κατά τα οριζόμενα είτε στο στοιχείο α) είτε στο στοιχείο β) του άρθρου 2 σημείο 10.

3. Η παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών από κεντρική αρχή προμηθειών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή προμηθειών.

Οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή προμηθειών εφαρμόζονται επίσης στα ακόλουθα:

- α) στην ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών,
- β) στη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο συμφωνίας-πλαισίου.

4. Αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν από κοινού να αναθέτουν σύμβαση, να συνάπτουν συμφωνία-πλαίσιο ή να λειτουργούν δυναμικό σύστημα αγορών. Μπορούν επίσης να αναθέτουν συμβάσεις βάσει της συμφωνίας-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών. Εκτός αν τα απαραίτητα στοιχεία ρυθμίζονται από διεθνή συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς συνάπτουν συμφωνία όπου προσδιορίζονται τα εξής:

- α) οι ευθύνες των μερών και οι σχετικές εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις·
- β) η εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της διαδικασίας, της κατανομής των έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πρόκειται να αποκτηθούν και της σύναψης των συμβάσεων.

Συμμετέχων αναθέτων φορέας εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αγοράζει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες από αναθέτοντα φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία προμήθειας. Για τον προσδιορισμό των ευθύνων και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου σύμφωνα με το στοιχείο α), οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς μπορούν να κατανειμούν συγκεκριμένες ευθύνες μεταξύ τους και να ορίσουν τις εφαρμοστέες διατάξεις των εθνικών δικαίων οποιουδήποτε από τα σχετικά κράτη μέλη τους. Η κατανομή ευθύνων και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο αναφέρονται στα έγγραφα της προμήθειας για τις από κοινού ανατιθέμενες συμβάσεις.

5. Σε περίπτωση που αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη έχουν συστήσει κοινή οντότητα, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών ομίλων εδαφικής συνεργασίας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή άλλων οντοτήτων που ιδρύονται δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης, οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς συμφωνούν, μέσω απόφασης του αρμόδιου οργάνου της κοινής οντότητας, επί των εφαρμοστέων εθνικών κανόνων περί προμηθειών ενός από τα ακόλουθα κράτη μέλη:

- α) οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα της η κοινή οντότητα·
- β) οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου διεξάγει τις δραστηριότητές της η κοινή οντότητα.

Η συμφωνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί είτε να εφαρμόζεται για αόριστο χρονικό διάστημα, όταν καθορίζεται στη συστατική πράξη της κοινής οντότητας, είτε να περιορίζεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε ορισμένα είδη συμβάσεων ή σε μία ή περισσότερες μεμονωμένες αναθέσεις συμβάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Διεξαγωγή της διαδικασίας

Τμήμα 1

Προετοιμασία

Άρθρο 58

Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς

Πριν δρομολογήσουν διαδικασία προμήθειας, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να διεξάγουν διαβουλεύσεις με την αγορά, προκειμένου να προετοιμάσουν την προμήθεια και να ενημερώνουν τους οικονομικούς φορείς για τα σχέδια και τις απαιτήσεις τους όσον αφορά τις προμήθειες.

Για τον σκοπό αυτόν, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, επί παραδείγματι, να ζητούν ή να δέχονται τις συμβουλές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων ή αρχών ή συμμετεχόντων της αγοράς. Οι εν λόγω συμβουλές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διαδικασίας προμήθειας, εφόσον οι εν λόγω συμβουλές δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19).

Άρθρο 59

Προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίων ή προσφερόντων

Εάν ένας υποψήφιος, ένας προσφέρων ή μια επιχείρηση που σχετίζεται με υποψήφιο ή προσφέροντα έχει παράσχει συμβουλές στον αναθέτοντα φορέα, είτε εντός είτε εκτός του πλαισίου του άρθρου 58, ή έχει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας, ο αναθέτων φορέας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής του εν λόγω υποψηφίου ή προσφέροντα.

Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη γνωστοποίηση στους λοιπούς υποψηφίους και προσφέροντες σχετικών πληροφοριών που ανταλλάχθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης εμπλοκής του υποψηφίου ή του προσφέροντος στην προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας και τον προσδιορισμό επαρκών προθεσμιών για την παραλαβή των προσφορών. Ο ενδιαφερόμενος υποψήφιος ή προσφέρων αποκλείεται από τη διαδικασία μόνο εάν δεν υπάρχει άλλος τρόπος να διασφαλιστεί συμμόρφωση με την υποχρέωση τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Πριν από οποιονδήποτε τέτοιο αποκλεισμό, παρέχεται η ευκαιρία στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες να αποδείξουν ότι η συμμετοχή τους στην προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας δεν είναι δυνατόν να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Τα μέτρα που λαμβάνονται τεκμηριώνονται στη χωριστή έκθεση που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 100.

Άρθρο 60

Τεχνικές προδιαγραφές

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο παράρτημα VIII σημείο 1 παρατίθενται στα έγγραφα της προμήθειας. Οι τεχνικές προδιαγραφές ορίζουν τα χαρακτηριστικά που απαιτείται να έχουν τα έργα, οι υπηρεσίες ή τα αγαθά.

Τα εν λόγω χαρακτηριστικά μπορεί επίσης να αναφέρονται στην ειδική διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και βρίσκονται σε αναλογία με την αξία και τους στόχους της.

Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να προσδιορίζουν αν θα απαιτηθεί μεταβίβαση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για όλες τις προμήθειες που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα, είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτοντος φορέα, οι τεχνικές προδιαγραφές καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες.

Εάν έχουν εγκριθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας βάσει νομικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία προμήθειας και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων προμηθειών στον ανταγωνισμό.

3. Υπό την επιφύλαξη των υποχρεωτικών εθνικών τεχνικών κανόνων, εφόσον συμβιβάζονται με το δίκαιο της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς ακριβείς ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση·

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που μεταφέρουν ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές αξιολογήσεις, κοινές τεχνικές προδιαγραφές, διεθνή πρότυπα, άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης ή —όταν αυτά δεν υπάρχουν— σε εθνικά πρότυπα, εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών· κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τη μνεία «ή ισοδύναμο»·

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στο στοιχείο α), με παραπομπή, ως τεκμήριο συμμόρφωσης προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο β)·

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο στοιχείο β) για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α) για άλλα χαρακτηριστικά.

4. Εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπου ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει αρκούντως ακριβής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τους όρους «ή ισοδύναμο».

5. Όταν ο αναθέτων φορέας χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες για τις οποίες υποβάλλεται προσφορά δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 62, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν ο αναθέτων φορέας χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο α) για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, κοινή τεχνική προδιαγραφή, διεθνές πρότυπο ή τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει καταρτιστεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 62, ότι το έργο, το αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει ο αναθέτων φορέας.

Άρθρο 61

Σήματα

1. Όταν οι αναθέτοντες φορείς σκοπεύουν να προβούν σε αγορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών με ειδικά περιβαλλοντικά, κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά, μπορούν, στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τις προϋποθέσεις εκτέλεσης της σύμβασης, να απαιτούν συγκεκριμένο σήμα ως αποδεικτικό της συμμόρφωσης των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών προς τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι απαιτήσεις σήματος αφορούν αποκλειστικά τα κριτήρια που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης και που είναι κατάλληλα για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης·

β) οι απαιτήσεις σήματος βασίζονται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις,

γ) τα σήματα καθιερώνονται μέσω ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας, στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών οργανισμών, των καταναλωτών, των κοινωνικών εταίρων, των κατασκευαστών, των διανομέων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων·

δ) τα σήματα είναι προσιτά για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

ε) οι απαιτήσεις σήματος καθορίζονται από τρίτο μέρος επί του οποίου ο οικονομικός φορέας που υποβάλλει αίτηση για το σήμα δεν μπορεί να ασκήσει αποφασιστική επιρροή.

Όταν οι αναθέτοντες φορείς δεν απαιτούν, όσον αφορά έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, να πληρούνται όλες οι απαιτήσεις σήματος, αναφέρουν περιί ποιών απαιτήσεων σήματος πρόκειται.

Οι αναθέτοντες φορείς που απαιτούν συγκεκριμένο σήμα αποδέχονται όλα τα σήματα που επιβεβαιώνουν ότι τα έργα, τα αγαθά και οι υπηρεσίες πληρούν τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Όταν ένας οικονομικός φορέας δεν είχε τεκμηριωμένα τη δυνατότητα να αποκτήσει το ειδικό σήμα που έχει υποδείξει ο αναθέτων φορέας ή ισοδύναμο σήμα εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, ο αναθέτων φορέας αποδέχεται άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, όπως, ενδεχομένως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, υπό την προϋπόθεση ότι ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις του ειδικού σήματος ή τις ειδικές απαιτήσεις που έχει υποδείξει ο αναθέτων φορέας.

2. Εάν ένα σήμα πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε), αλλά ορίζει επιπλέον απαιτήσεις που δεν σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, οι αναθέτοντες φορείς δεν απαιτούν το καθαυτό σήμα αλλά μπορούν να ορίζουν την τεχνική προδιαγραφή με παραπομπή στις λεπτομερείς προδιαγραφές του εν λόγω σήματος ή, εάν είναι αναγκαίο, σε τμήματα των σχετικών προδιαγραφών που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι κατάλληλα για τον ορισμό των χαρακτηριστικών του εν λόγω αντικειμένου.

Άρθρο 62

Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της πιστότητας ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.

Σε περίπτωση που οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ειδικό οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ο οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

2. Οι αναθέτοντες φορείς δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή δεν είχε τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης σύμβασης.

3. Εφόσον τους ζητηθεί, τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση άλλων κρατών μελών οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία και τα έγγραφα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 6, το άρθρο 61 και τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εγκατάστασης του οικονομικού φορέα κοινοποιούν τις σχετικές πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 102.

Άρθρο 63

Ανακοίνωση των τεχνικών προδιαγραφών

1. Οι αναθέτοντες φορείς διαθέτουν στους οικονομικούς φορείς που ενδιαφέρονται για την ανάληψη σύμβασης, κατόπιν αιτήσεώς τους, τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται συστηματικά στις συμβάσεις αγαθών, έργων ή υπηρεσιών τις οποίες αναθέτουν ή τις

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες προτίθενται να παραπέμψουν για τις συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης. Οι εν λόγω προδιαγραφές καθίστανται διαθέσιμες με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω ελεύθερης, άμεσης και πλήρους πρόσβασης, χωρίς χρέωση.

Ωστόσο, οι τεχνικές προδιαγραφές διαβιβάζονται και με άλλα μέσα πλην των ηλεκτρονικών μέσων όταν η ελεύθερη, άμεση και πλήρης πρόσβαση χωρίς χρέωση με ηλεκτρονικά μέσα σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης δεν είναι δυνατή για κάποιον από τους λόγους που εκτίθενται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 40 παράγραφος 1 ή όταν η ελεύθερη, άμεση και πλήρης πρόσβαση χωρίς χρέωση με ηλεκτρονικά μέσα σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης δεν είναι δυνατή διότι οι αναθέτοντες φορείς προτίθενται να εφαρμόσουν το άρθρο 39 παράγραφος 2.

2. Όταν αυτές οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται στα έγγραφα που τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω ελεύθερης, άμεσης και πλήρους πρόσβασης, χωρίς χρέωση, αρκεί η παραπομπή στα εν λόγω έγγραφα.

Άρθρο 64

Εναλλακτικές προσφορές

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν από τους προσφέροντες να υποβάλλουν εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν ορίσει οι εν λόγω αναθέτοντες φορείς.

Οι αναθέτοντες φορείς δηλώνουν στα έγγραφα της προμήθειας εάν επιτρέπουν ή απαιτούν εναλλακτικές προσφορές και, εν τοιαύτη περίπτωση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τον τρόπο υποβολής αυτών των προσφορών, ειδικότερα αν οι εναλλακτικές προσφορές αυτές μπορούν να υποβάλλονται μόνον στις περιπτώσεις που έχει επίσης υποβληθεί προσφορά που δεν συνιστά εναλλακτική προσφορά. Σε περίπτωση που επιτρέπονται ή απαιτούνται εναλλακτικές προσφορές, διασφαλίζουν επίσης ότι τα επιλεγμένα κριτήρια ανάθεσης μπορούν να εφαρμοστούν σε εναλλακτικές προσφορές που πληρούν τις εν λόγω ελάχιστες προϋποθέσεις καθώς και σε συμμορφούμενες προσφορές που δεν είναι εναλλακτικές.

2. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων αγαθών ή υπηρεσιών, οι αναθέτοντες φορείς που έχουν επιτρέψει ή απαιτήσει εναλλακτικές προσφορές δεν απορρίπτουν μια εναλλακτική προσφορά με μοναδική αιτιολογία ότι, εάν επιλεγεί, θα οδηγήσει, αντίστοιχα, είτε στη σύμβαση υπηρεσιών αντί σύμβασης αγαθών είτε στη σύμβαση σύμβασης αγαθών αντί σύμβασης υπηρεσιών.

Άρθρο 65

Υποδιαίρεση συμβάσεων σε παρτίδες

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών παρτίδων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων αυτών.

Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στην προκήρυξη του διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ή, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή συμμετοχής σε διαπραγμάτευση, αν οι προσφορές μπορούν να υποβάλλονται σε μία ή περισσότερες παρτίδες ή στο σύνολό τους.

2. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, ακόμη και εάν οι προσφορές είναι δυνατόν να υποβάλλονται για πολλές ή για όλες τις παρτίδες, να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα, υπό την προϋπόθεση ότι ο μέγιστος αριθμός των παρτίδων ανά προσφέροντα ορίζεται στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης. Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στα έγγραφα της προμήθειας τα αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή τους κανόνες που προτιθενται να εφαρμόσουν για τον προσδιορισμό των παρτίδων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα παρτίδων που υπερβαίνουν τον μέγιστο αριθμό.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων της μιας παρτίδων στον ίδιο προσφέροντα, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναθέτουν σύμβαση συνδυάζοντας διάφορες ή όλες τις παρτίδες, εφόσον έχουν αναφέρει στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος, υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης ότι διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν και αναφέρουν τις παρτίδες ή ομάδες παρτίδων που μπορούν να συνδυαστούν.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθιστούν υποχρεωτική την ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών παρτίδων, υπό προϋποθέσεις καθοριζόμενες σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου. Εφαρμόζεται η παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και, κατά περίπτωση, η παράγραφος 3.

Άρθρο 66

Καθορισμός προθεσμιών

1. Κατά τον καθορισμό των προθεσμιών παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτοντες φορείς λαμβάνουν ιδίως υπόψη την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών, υπό

την επιφύλαξη των ελάχιστων προθεσμιών που καθορίζονται στα άρθρα 45 έως 49.

2. Εάν οι προσφορές μπορούν να συνταχθούν μόνον έπειτα από επιτόπια επίσκεψη ή από επιτόπια εξέταση εγγράφων προσαρτημένων στα έγγραφα της προμήθειας, οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών, οι οποίες είναι μεγαλύτερες από τις ελάχιστες προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα 45 έως 49, ορίζονται κατά τρόπο ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για τη διατύπωση των προσφορών.

3. Οι αναθέτοντες φορείς παρατείνουν την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιοδήποτε λόγο, οι πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα σε εύθετο χρόνο, δεν παρέχονται το αργότερο έξι ημέρες πριν από την προθεσμία παραλαβής των προσφορών. Σε περίπτωση επιστευσμένης ανοικτής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3, η προθεσμία ορίζεται σε τέσσερις ημέρες,

β) όταν τα έγγραφα προμήθειας υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί σε εύθετο χρόνο ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται η εκ μέρους των αναθετόντων φορέων παράταση των προθεσμιών.

Τμήμα 2

Δημοσιότητα και διαφάνεια

Άρθρο 67

Περιοδικές ενδεικτικές προκηρύξεις

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να δημοσιοποιούν τις προθέσεις τους για τη σχεδιαζόμενη προμήθεια δημοσιεύοντας περιοδική ενδεικτική προκήρυξη. Οι εν λόγω προκηρύξεις περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα VI μέρος Α τμήμα Ι. Δημοσιεύονται είτε από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε από τους αναθέτοντες φορείς στο «προφίλ αγοραστή» τους σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ σημείο 2 στοιχείο β). Όταν η περιοδική ενδεικτική προκήρυξη δημοσιεύεται από τους αναθέτοντες φορείς στο «προφίλ αγοραστή» τους, οι αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν γνωστοποίηση δημοσίευσής της στο «προφίλ αγοραστή» τους στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ σημείο 3. Οι γνωστοποιήσεις περιέχουν τις πληροφορίες του παραρτήματος VI μέρος Β.

2. Όταν ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέσω περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης όσον αφορά κλειστές διαδικασίες και διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, η προκήρυξη πληροί όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) αναφέρεται κατά τρόπο συγκεκριμένο στα αγαθά, τα έργα ή τις υπηρεσίες που θα αποτελέσουν το αντικείμενο της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί·

β) επισημαίνει ότι η σύμβαση θα ανατεθεί μέσω κλειστής ή διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς μεταγενέστερη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, και καλεί τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους·

γ) περιέχει, εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VI μέρος Α τμήμα Ι, και τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VI μέρος Α τμήμα ΙΙ·

δ) έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ 35 ημερών και 12 μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.

Οι ανωτέρω προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται σε «προφίλ αγοραστή». Ωστόσο, η τυχόν πρόσθετη δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με το άρθρο 72 μπορεί να πραγματοποιηθεί σε «προφίλ αγοραστή».

Η περίοδος που καλύπτεται από την περιοδική ενδεικτική προκήρυξη διαρκεί κατ' ανώτατο όριο 12 μήνες από την ημερομηνία αποστολής της προς δημοσίευση. Ωστόσο, στην περίπτωση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, η περιοδική ενδεικτική προκήρυξη που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο β) μπορεί να καλύπτει περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών.

Άρθρο 68

Ανακοινώσεις για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής

1. Όταν οι αναθέτοντες φορείς επιλέγουν να εφαρμόσουν σύστημα προεπιλογής, σύμφωνα με το άρθρο 77, για το σύστημα προεπιλογής συντάσσεται ανακοίνωση, όπως προβλέπεται στο παράρτημα X, η οποία αναφέρει το σκοπό τον οποίο εξυπηρετεί το σύστημα προεπιλογής και τις λεπτομέρειες της πρόσβασης στους κανόνες που το διέπουν.

2. Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στην ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής την περίοδο ισχύος του συστήματος προεπιλογής. Ενημερώνουν την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για οποιαδήποτε αλλαγή στην περίοδο ισχύος, μέσω των κατάλληλων τυποποιημένων εντύπων:

α) εάν η περίοδος ισχύος μεταβληθεί χωρίς να διακοπεί το σύστημα, μέσω του εντύπου για την ανακοίνωση της ύπαρξης συστήματος προεπιλογής·

β) εάν παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω της γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης που αναφέρεται στο άρθρο 70.

Άρθρο 69

Γνωστοποιήσεις προκήρυξης σύμβασης

Οι γνωστοποιήσεις προκήρυξης σύμβασης χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού για όλες τις διαδικασίες. Περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο σχετικό τμήμα του παραρτήματος XI και δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 71.

Άρθρο 70

Γνωστοποιήσεις ανάθεσης σύμβασης

1. Το αργότερο 30 ημέρες από τη σύναψη σύμβασης ή συμφωνίας-πλαisiού, μετά τη λήψη απόφασης για την ανάθεση ή τη σύναψη της, οι αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας προμήθειας.

Η εν λόγω γνωστοποίηση περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα XII και δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 71.

2. Εάν η προκήρυξη διαγωνισμού για τη σχετική σύμβαση είχε γίνει υπό τη μορφή περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης και ο αναθέτων φορέας αποφασίσει να μην αναθέσει περαιτέρω συμβάσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την περιοδική ενδεικτική προκήρυξη, η γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης περιέχει σχετική επισήμανση.

Στην περίπτωση συμφωνιών-πλαisiών που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 51, οι αναθέτοντες φορείς απαλλάσσονται από την υποχρέωση αποστολής γνωστοποίησης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας προμήθειας για κάθε σύμβαση που βασίζεται στη συμφωνία-πλαίσιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς συγκεντρώνουν σε τριμηνιαία βάση τις γνωστοποιήσεις των αποτελεσμάτων των διαδικασιών προμήθειας για συμβάσεις που βασίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο. Στην περίπτωση αυτή, οι αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν τις συγκεντρωμένες γνωστοποιήσεις το αργότερο 30 ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου.

Οι αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν τη γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης που βασίζεται σε δυναμικό σύστημα αγορών, το αργότερο 30 ημέρες μετά τη σύναψη κάθε σύμβασης. Μπορούν, ωστόσο, να συγκεντρώνουν τις γνωστοποιήσεις αυτές σε τριμηνιαία βάση. Στην περίπτωση αυτή, αποστέλλουν τις συγκεντρωμένες γνωστοποιήσεις το αργότερο 30 ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου.

3. Οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με το παράρτημα XII και προορίζονται να δημοσιευθούν, δημοσιεύονται σύμφωνα με το παράρτημα IX. Ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου μπορούν να μην δημοσιεύονται, όταν η γνωστοποίησή τους μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή των νόμων, να είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, ή να θίξει νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων, ή τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ οικονομικών φορέων.

Στην περίπτωση συμβάσεων υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης («υπηρεσίες E&A»), οι πληροφορίες σχετικά με τη φύση και την ποσότητα των υπηρεσιών μπορούν να περιοριστούν:

- α) στην ένδειξη «υπηρεσίες E&A» σε περίπτωση που η σύμβαση έχει ανατεθεί με διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 50 στοιχείο β)·
- β) πληροφορίες τουλάχιστον τόσο αναλυτικές όσο αναφέρονται στη προκήρυξη που χρησιμοποιήθηκε ως μέσο για την προκήρυξη του διαγωνισμού.

4. Οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με το παράρτημα XII και δηλώνονται ως μη δημοσιεύσιμες, δημοσιεύονται μόνο σε απλουστευμένη μορφή και σύμφωνα με το παράρτημα IX για στατιστικούς λόγους.

Άρθρο 71

Σύνταξη και λεπτομέρειες δημοσίευσης των γνωστοποιήσεων

1. Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67 έως 70 περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που προβλέπεται στα παραρτήματα VI μέρος Α, VI μέρος Β, Χ, ΧΙ και ΧΙΙ υπό τη μορφή τυποποιημένων εντύπων, συμπεριλαμβανομένων των τυποποιημένων εντύπων για τα διορθωτικά.

Η Επιτροπή καταρτίζει τα τυποποιημένα αυτά έντυπα μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 105.

2. Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67 έως 70 συντάσσονται, διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δημοσιεύονται σύμφωνα με το παράρτημα IX. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται το αργότερο πέντε ημέρες μετά την αποστολή τους. Τα έξοδα δημοσίευσης των γνωστοποιήσεων από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βαρύνουν την Ένωση.

3. Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67 έως 70 δημοσιεύονται εξ ολοκλήρου στην ή στις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, που επιλέγει ο αναθέτων φορέας. Αυθεντικό θεωρείται μόνο το ή τα κείμενα που δημοσιεύονται στην εν λόγω γλώσσα ή γλώσσες. Περίληψη των

σημαντικότερων στοιχείων κάθε γνωστοποίησης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

4. Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης διασφαλίζει ότι συνεχίζεται η δημοσίευση του πλήρους κειμένου και της περίληψης των περιοδικών ενδεικτικών διακηρύξεων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2, των προκηρύξεων διαγωνισμού για τη θέσπιση ενός δυναμικού συστήματος αγορών όπως αναφέρονται στο άρθρο 52 παράγραφος 4 στοιχείο α), καθώς και των ανακοινώσεων για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής που χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχείο β):

- α) σε περίπτωση που πρόκειται για περιοδικές ενδεικτικές προκηρύξεις, για 12 μήνες ή μέχρι την παραλαβή γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης όπως προβλέπεται στο άρθρο 70 παράγραφος 2 στην οποία αναφέρεται ότι δεν θα ανατεθούν περαιτέρω συμβάσεις κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που καλύπτεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού. Ωστόσο, στην περίπτωση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, η περιοδική ενδεικτική προκήρυξη που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο β) εξακολουθεί να δημοσιεύεται μέχρι τα τέλη της αρχικά αναφερθείσας περιόδου ισχύος ή μέχρι την παραλαβή γνωστοποίησης ανάθεσης σύμβασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 70, στην οποία αναφέρεται ότι δεν θα ανατεθούν περαιτέρω συμβάσεις κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που καλύπτεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού,

- β) σε περίπτωση που πρόκειται για προκηρύξεις διαγωνισμών για τη δημιουργία δυναμικού συστήματος αγορών, κατά την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών·

- γ) σε περίπτωση ανακοινώσεων για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής, την περίοδο ισχύος τους.

5. Οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία αποστολής των γνωστοποιήσεων.

Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγεί στον αναθέτοντα φορέα βεβαίωση της παραλαβής της γνωστοποίησης και της δημοσίευσης των πληροφοριών που του διαβίβασε, επισημαίνοντας την ημερομηνία της εν λόγω δημοσίευσης. Η βεβαίωση αυτή συνιστά απόδειξη της δημοσίευσης.

6. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να δημοσιεύουν προκηρύξεις για συμβάσεις έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που δεν υπόκεινται στην προβλεπόμενη στην παρούσα οδηγία υποχρέωση δημοσίευσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προκηρύξεις αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ηλεκτρονικά μέσα, με τον μορφότυπο και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες διαβίβασης που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΧ.

Άρθρο 72

Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο

1. Οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67 έως 70 καθώς και οι πληροφορίες που περιέχουν δεν δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης σύμφωνα με το άρθρο 71. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι αναθέτοντες φορείς δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από την επιβεβαίωση της παραλαβής της γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 71.

2. Οι γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες άλλες από εκείνες που περιέχονται στις γνωστοποιήσεις που αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή», αλλά αναφέρουν την ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης που εστάλη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της δημοσίευσης στο «προφίλ αγοραστή».

3. Οι περιοδικές ενδεικτικές διακηρύξεις δεν δημοσιεύονται στο «προφίλ αγοραστή» πριν από την αποστολή στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της γνωστοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευσή τους υπό τη μορφή αυτή. Αναφέρουν δε την ημερομηνία αυτής της αποστολής.

Άρθρο 73

Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της προμήθειας

1. Οι αναθέτοντες φορείς προσφέρουν ελεύθερη, άμεση, πλήρη και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της προμήθειας από την ημερομηνία δημοσίευσης της γνωστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 71 ή την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.

Σε περίπτωση που το μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού είναι η ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής, η εν λόγω πρόσβαση παρέχεται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο κατά την αποστολή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών ή συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. Το κείμενο της γνωστοποίησης ή των προσκλήσεων διευκρινίζει τη διαδικτυακή διεύθυνση εκ της οποίας διατίθενται τα έγγραφα της προμήθειας.

Όταν δεν μπορεί να προσφερθεί ελεύθερη, άμεση, πλήρης και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα προμηθειών για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της παρούσας οδηγίας, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναφέρουν στη γνωστοποίηση ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ότι τα σχετικά έγγραφα της προμήθειας θα διαβιβαστούν με μέσα άλλα πλιν των ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία υποβολής προσφορών παρατείνεται κατά πέντε ημέρες, εκτός από περιπτώσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας είναι δεόντως αιτιολογημένος, όπως αναφέρεται στο

άρθρο 45 παράγραφος 3 και όταν η προθεσμία ορίζεται με αμοιβαία συμφωνία δυνάμει του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 46 ή του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 47.

Όταν δεν είναι δυνατόν να παρέχεται ελεύθερη, άμεση και πλήρης δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα για την προμήθεια διότι οι αναθέτοντες φορείς έχουν σκοπό να εφαρμόζουν το άρθρο 39 παράγραφος 2, αναφέρουν στην προκήρυξη ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ή σε περίπτωση που το μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού είναι η ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής, ποια μέτρα απαιτούν τα οποία αποσκοπούν στην προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών, και πώς μπορεί να παρέχεται πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία υποβολής προσφορών παρατείνεται κατά πέντε ημέρες, εκτός από περιπτώσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας είναι δεόντως αιτιολογημένος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 και όταν η προθεσμία ορίζεται με αμοιβαία συμφωνία δυνάμει του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 46 ή του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 47.

2. Εφόσον ζητούνται εγκαίρως, οι αναθέτοντες φορείς παρέχουν σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία προμήθειας συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές και τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα, το αργότερο έξι ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών. Σε περίπτωση ταχείας ανοικτής διαδικασίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 3, η προθεσμία αυτή ανέρχεται σε τέσσερις ημέρες.

Άρθρο 74

Προσκλήσεις σε υποψηφίους

1. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες ανταγωνιστικού διαλόγου, στις συμπράξεις καινοτομίας και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, οι αναθέτοντες φορείς προσκαλούν ταυτοχρόνως και γραπτώς τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους, να συμμετάσχουν στο διάλογο ή σε διαπραγμάτευση.

Εάν ως μέσον προκήρυξης διαγωνισμού χρησιμοποιείται περιοδική ενδεικτική προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχείο α), οι αναθέτοντες φορείς προσκαλούν ταυτοχρόνως και γραπτώς τους οικονομικούς φορείς που έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους να επιβεβαιώσουν ότι εξακολουθούν να ενδιαφέρονται.

2. Οι προσκλήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν παραπομπή στην ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία διατίθενται απευθείας με ηλεκτρονικά μέσα τα έγγραφα της προμήθειας. Οι προσκλήσεις συνοδεύονται από τα έγγραφα της προμήθειας, εφόσον τα εν λόγω έγγραφα δεν καθίστανται αντικείμενο ελεύθερης, άμεσης, πλήρους και δωρεάν πρόσβασης για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 73 παράγραφος 1 τρίτο ή τέταρτο εδάφιο και δεν διατίθενται ήδη με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Επιπλέον, οι προσκλήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που ορίζονται στο παράρτημα XIII.

Άρθρο 75

Ενημέρωση των αιτούντων προεπιλογή, των υποψηφίων και των προσφερόντων

1. Οι αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν, το συντομότερο δυνατόν, όλους τους υποψηφίους και τους προσφέροντες για τις αποφάσεις που λαμβάνονται σχετικά με τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιου, την ανάθεση της σύμβασης ή την αποδοχή σε ένα δυναμικό σύστημα αγορών, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για τους οποίους αποφάσισαν να μη συνάψουν συμφωνία-πλαίσιο, να μην αναθέσουν σύμβαση για την οποία προκηρύχθηκε διαγωνισμός, ή να αρχίσουν νέα διαδικασία ή να μη θέσουν σε εφαρμογή δυναμικό σύστημα αγορών.

2. Κατόπιν αιτήσεως του υποψηφίου ή προσφέροντος, οι αναθέτοντες φορείς γνωστοποιούν το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός 15 ημερών από την παραλαβή γραπτής αίτησης:

α) σε τυχόν απορριφθέντες υποψηφίους, τους λόγους για την απόρριψη της αίτησης συμμετοχής τους,

β) σε τυχόν απορριφθέντες προσφέροντες, τους λόγους για την απόρριψη της προσφοράς τους· στις δε περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 60 παράγραφος 5 και 6, αιτιολογούν επίσης την απόφασή τους περί μη ισοδυναμίας ή την απόφασή τους ότι τα έργα, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις περί απόδοσης ή λειτουργίας,

γ) σε προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτή προσφορά, τα χαρακτηριστικά και τα σχετικά πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς, καθώς και την επωνυμία του αναδόχου ή των συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας-πλαισίου,

δ) σε προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτή προσφορά, τη διεξαγωγή και την πρόοδο των διαπραγματεύσεων και του διαλόγου με τους προσφέροντες.

3. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφασίζουν να μη γνωστοποιήσουν ορισμένες πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης, τη σύναψη της συμφωνίας-πλαισίου ή την αποδοχή σε δυναμικό σύστημα αγορών, εφόσον η κοινολόγηση θα αποτελούσε εμπόδιο για την εφαρμογή των νόμων ή θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή θα έθιγε νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων, ή θα μπορούσε να θίξει τις συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ οικονομικών φορέων.

4. Οι αναθέτοντες φορείς που θεσπίζουν και διαχειρίζονται σύστημα προεπιλογής ενημερώνουν τους αιτούντες ως προς την απόφαση που λαμβάνουν σχετικά με την προεπιλογή εντός έξι μηνών.

Εάν για την απόφαση σχετικά με την προεπιλογή, απαιτείται διάστημα άνω του τετραμήνου από την κατάθεση της αίτησης προεπιλογής, ο αναθέτων φορέας γνωστοποιεί στον αιτούντα, μέσα σε δύο μήνες από την κατάθεση αυτή, τους λόγους που δικαιολογούν την παράταση της προθεσμίας και την ημερομηνία κατά την οποία θα γίνει δεκτή ή θα απορριφθεί η αίτησή του.

5. Οι αιτούντες η αίτηση προεπιλογής των οποίων απορρίπτεται πρέπει να ενημερώνονται, το συντομότερο δυνατόν, και εντός δεκαπέντε ημερών το αργότερο από την ημερομηνία της απορριπτικής απόφασης, ως προς την απορριπτική απόφαση και ως προς τους λόγους της απόφασης αυτής. Οι λόγοι αυτοί πρέπει να βασίζονται στα κριτήρια προεπιλογής, που ορίζονται στο άρθρο 77 παράγραφος 2.

6. Οι αναθέτοντες φορείς που θεσπίζουν και διαχειρίζονται σύστημα προεπιλογής μπορούν να περατώνουν τη διαδικασία προεπιλογής ενός οικονομικού φορέα μόνο για λόγους που στηρίζονται στα κριτήρια προεπιλογής, που αναφέρονται στο άρθρο 77 παράγραφος 2. Η πρόθεση περάτωσης της διαδικασίας προεπιλογής κοινοποιείται γραπτώς στον οικονομικό φορέα τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία που προβλέπεται για την περάτωση της διαδικασίας προεπιλογής, με μνεία του λόγου ή των λόγων που οδήγησαν σε αυτήν.

Τμήμα 3

Επιλογή των συμμετεχόντων και ανάθεση των συμβάσεων

Άρθρο 76

Γενικές αρχές

1. Για τους σκοπούς της επιλογής των συμμετεχόντων στις διαδικασίες προμήθειας εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

α) οι αναθέτοντες φορείς που έχουν θεσπίσει κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού των προσφερόντων ή των υποψηφίων σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 ή με το άρθρο 80 παράγραφος 1, αποκλείουν τους οικονομικούς φορείς που προσδιορίζονται σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες και πληρούν τα εν λόγω κριτήρια·

β) επιλέγουν τους προσφέροντες και τους υποψηφίους σύμφωνα με τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που θεσπίζονται δυνάμει των άρθρων 78 και 80·

γ) στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προκήρυξη διαγωνισμού, στους ανταγωνιστικούς διαλόγους και στις συμπράξεις καινοτομίας, περιορίζουν, ενδεχομένως, τον αριθμό των επιλεγέντων υποψηφίων δυνάμει των στοιχείων α) και β) της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 2.

2. Όταν η έναρξη του διαγωνισμού πραγματοποιείται με ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής και ενόψει της επιλογής των συμμετεχόντων σε διαδικασίες προμήθειας για τις ειδικές συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο της προκήρυξης του διαγωνισμού, οι αναθέτοντες φορείς:

α) επιλέγουν τους οικονομικούς φορείς σύμφωνα με το άρθρο 77·

β) εφαρμόζουν τις διατάξεις της παραγράφου 1 που αφορούν τις κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες, τους ανταγωνιστικούς διαλόγους ή τις συμπράξεις καινοτομίας στους εν λόγω οικονομικούς φορείς.

3. Οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν, όταν επιλέγουν τους συμμετέχοντες σε μια διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε μια σύμβαση καινοτομίας, όταν λαμβάνουν την απόφασή τους για την προεπιλογή ή όταν αναπροσαρμόζουν τα κριτήρια και τους κανόνες προεπιλογής:

α) να επιβάλλουν διοικητικούς, τεχνικούς ή χρηματοοικονομικούς όρους σε ορισμένους οικονομικούς φορείς, εφόσον δεν θα τους επέβαλλαν σε άλλους·

β) να απαιτούν δοκιμές ή αποδεικτικά στοιχεία για θέματα ως προς τα οποία υπάρχουν ήδη αντικειμενικές αποδείξεις.

4. Όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, ή λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, εκτός εάν προβλέπεται άλλως από την εθνική νομοθεσία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, να απαιτούν από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση εντός εύλογης προθεσμίας υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτήσεις αυτές υποβάλλονται σε πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

5. Οι αναθέτοντες φορείς ελέγχουν τη συμβατότητα των προσφορών που έχουν υποβάλει οι επιλεγμένοι προσφέροντες προς τους κανόνες και τις απαιτήσεις που ισχύουν για τις προσφορές και αναθέτουν τη σύμβαση βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στα άρθρα 82 και 84, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 64.

6. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να μην αναθέσουν σύμβαση στον προσφέροντα ο οποίος υποβάλλει την καλύτερη προσφορά, όταν διαπιστώνουν ότι η προσφορά δεν τηρεί τις ισχύουσες υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2.

7. Σε ανοικτές διαδικασίες, οι αναθέτοντες φορείς μπορεί να αποφασίσουν να εξετάσουν τις προσφορές πριν από την επαλήθευση της καταλληλότητας των προσφερόντων, εφόσον τηρούνται οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 76 έως 84, συμπεριλαμβανομένου του κανόνα ότι η σύμβαση δεν θα ανατεθεί σε προσφέροντα που θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί δυνάμει του άρθρου 80 ή που δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που ορίζει ο αναθέτων φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 και το άρθρο 80.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποκλείουν τη χρήση της διαδικασίας του πρώτου εδαφίου ή να την περιορίζουν σε ορισμένα είδη προμηθειών ή σε ειδικές περιπτώσεις.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103 για την τροποποίηση του καταλόγου του παραρτήματος XIV, εφόσον κρίνεται

απαραίτητο, με σκοπό την προσθήκη νέων διεθνών συμφωνιών που έχουν επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη ή σε περίπτωση που οι αναφερόμενες υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες δεν απολαύουν πλέον της επικύρωσης του συνόλου των κρατών μελών ή έχουν υποστεί άλλες τροποποιήσεις, επί παραδείγματι όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, το περιεχόμενο ή την ονομασία τους.

Ενότητα 1

Προεπιλογή και ποιοτική επιλογή

Άρθρο 77

Συστήματα προεπιλογής

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να θεσπίζουν και να διαχειρίζονται σύστημα προεπιλογής των οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτοντες φορείς, οι οποίοι θεσπίζουν ή διαχειρίζονται ένα σύστημα προεπιλογής εξασφαλίζουν τη δυνατότητα των οικονομικών φορέων να υποβάλλουν, ανά πάσα στιγμή, αίτηση για προεπιλογή.

2. Το σύστημα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 είναι δυνατόν να περιλαμβάνει διάφορα στάδια προεπιλογής.

Οι αναθέτοντες φορείς θεσπίζουν αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή οικονομικών φορέων που υποβάλουν αίτηση για προεπιλογή, καθώς και αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια για τη λειτουργία του συστήματος προεπιλογής, που καλύπτουν θέματα όπως η εγγραφή στο σύστημα, η περιοδική επικαιροποίηση των προεπιλογών, αν υπάρχουν, και η διάρκεια του συστήματος.

Όταν τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιέχουν τεχνικές προδιαγραφές, εφαρμόζονται τα άρθρα 60 έως 62. Τα κριτήρια και κανόνες είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται, εάν παρίσταται ανάγκη.

3. Τα κριτήρια και κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 παρέχονται, κατ' αίτηση, στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς. Η αναπροσαρμογή αυτών των κριτηρίων και κανόνων ανακοινώνεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.

Εάν ένας αναθέτων φορέας κρίνει ότι το σύστημα προεπιλογής ορισμένων τρίτων φορέων ή οργανισμών ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του, ανακοινώνει στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς τις επωνυμίες των εν λόγω τρίτων φορέων ή οργανισμών.

4. Τηρείται μητρώο των προεπιλεγέντων οικονομικών φορέων· το μητρώο αυτό μπορεί να χωρίζεται σε κατηγορίες ανάλογα με τα είδη των συμβάσεων για τις οποίες ισχύει η προεπιλογή.

5. Όταν η προκήρυξη του διαγωνισμού γίνεται με ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής, οι συγκεκριμένες συμβάσεις έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που καλύπτονται από το σύστημα προεπιλογής ανατίθενται με κλειστές διαδικασίες ή διαδικασίες με διαπραγμάτευση, όπου όλοι οι προσφέροντες ή οι συμμετέχοντες επιλέγονται μεταξύ των υποψηφίων που έχουν ήδη προεπιλεγεί βάσει ενός τέτοιου συστήματος.

6. Οποιαδήποτε τέλη χρεώνονται σε σχέση με τις αιτήσεις προεπιλογής ή με την επικαιροποίηση ή τη διατήρηση ήδη χορηγηθείσας προεπιλογής σύμφωνα με το σύστημα προεπιλογής είναι ανάλογες του παραγόμενου κόστους.

Άρθρο 78

Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να θεσπίζουν αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων· οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια είναι στη διάθεση των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων.

2. Εάν οι αναθέτοντες φορείς χρειάζεται να εξασφαλίσουν μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαδικασίας προμήθειας και των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεσή της, μπορούν, σε κλειστές διαδικασίες ή σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, να θεσπίσουν αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που αντανακλούν την ανάγκη αυτή και να επιτρέψουν στον αναθέτοντα φορέα να μειώσει τον αριθμό των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση. Ο αριθμός των επιλεγέντων υποψηφίων πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς ανταγωνισμού.

Άρθρο 79

Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων

1. Εάν οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του οικονομικού φορέα, ή με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητές του, ο οικονομικός φορέας μπορεί, οσάκις απαιτείται, να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με τους εν λόγω φορείς. Όσον αφορά τα κριτήρια αναφορικά με τους τίτλους σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης ή της οικείας επαγγελματικής πείρας, οι οικονομικοί φορείς δύνανται ωστόσο να στηρίζονται μόνο στις ικανότητες άλλων φορέων εφόσον οι τελευταίοι εκτελούν τα έργα ή παρέχουν τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι εν λόγω ικανότητες. Όταν ένας οικονομικός φορέας επιθυμεί να

στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, πρέπει να αποδεικνύει στον αναθέτοντα φορέα ότι θα διαθέτει τα μέσα αυτά καθ' όλη την περίοδο ισχύος του συστήματος προεπιλογής, π.χ. με την παρουσίαση δέσμευσης εκ μέρους των εν λόγω φορέων.

Εφόσον, δυνάμει του άρθρου 80 της παρούσας οδηγίας, οι αναθέτοντες φορείς αναφέρονται στα κριτήρια εξαιρέσης ή επιλογής που προβλέπονται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ, οι αναθέτοντες φορείς επαληθεύουν σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας εάν οι άλλοι φορείς στην ικανότητα των οποίων ο οικονομικός φορέας προτιμάται να στηρίζεται πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής ή εάν υφίστανται λόγοι εξαιρέσης, στους οποίους αναφέρονται οι αναθέτοντες φορείς δυνάμει του άρθρου 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει φορέα έναντι του οποίου συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού, τους οποίους ανέφερε ο αναθέτων φορέας. Ο αναθέτων φορέας δύναται να απαιτήσει, ή να υποχρεωθεί από το κράτος μέλος να απαιτήσει, από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει φορέα έναντι του οποίου συντρέχουν μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού, τους οποίους ανέφερε ο αναθέτων φορέας.

Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα και τους φορείς αυτούς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους, ένας όμιλοςοικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στον όμιλο ή άλλων φορέων.

2. Εάν οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτές διαδικασίες, σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, περιλαμβάνουν απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα του οικονομικού φορέα, ή με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητές του, ο οικονομικός φορέας μπορεί, οσάκις απαιτείται και για μια συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με τους εν λόγω φορείς. Όσον αφορά τα κριτήρια αναφορικά με τους τίτλους σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης ή της οικείας επαγγελματικής πείρας, οι οικονομικοί φορείς δύνανται ωστόσο να στηρίζονται μόνο στις ικανότητες άλλων φορέων εφόσον οι τελευταίοι εκτελούν τα έργα ή παρέχουν τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι εν λόγω ικανότητες. Όταν ένας οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, πρέπει να αποδεικνύει στον αναθέτοντα φορέα ότι διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, π.χ. με την παρουσίαση σχετικής δέσμευσης εκ μέρους των εν λόγω φορέων.

Εφόσον, δυνάμει του άρθρου 80 της παρούσας οδηγίας, οι αναθέτοντες φορείς αναφέρονται στα κριτήρια εξαίρεσης ή επιλογής που προβλέπονται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ, οι αναθέτοντες φορείς επαληθεύουν σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας εάν οι άλλοι φορείς στην ικανότητα των οποίων ο οικονομικός φορέας προτίθεται να στηρίζεται πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής ή εάν υφίστανται λόγοι εξαίρεσης, στους οποίους αναφέρονται οι αναθέτοντες φορείς δυνάμει του 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή έναντι του οποίου συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού, τους οποίους ανέφερε ο αναθέτων φορέας. Ο αναθέτων φορέας δύναται να απαιτήσει, ή να υποχρεωθεί από το κράτος μέλος να απαιτήσει, από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει φορέα έναντι του οποίου συντρέχουν μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού, τους οποίους ανέφερε ο αναθέτων φορέας.

Όταν οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα και τους φορείς αυτούς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους, ένας όμιλοςοικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 37, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στον όμιλο ή άλλων φορέων

3. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων, συμβάσεων υπηρεσιών και εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης στο πλαίσιο σύμβασης αγαθών, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να απαιτούν την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, σε περίπτωση που η προσφορά υποβάλλεται από κοινοπραξία οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2, από έναν από τους συμμετέχοντες στην κοινοπραξία αυτή.

Άρθρο 80

Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ

1. Οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες και τα κριτήρια για τον αποκλεισμό και την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτές διαδικασίες, σε κλειστές διαδικασίες, σε διαδικασίες με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικούς διαλόγους ή σε συμπράξεις καινοτομίας, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν.

Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

Εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη, τα εν λόγω κριτήρια και κανόνες περιλαμβάνουν επιπλέον τους λόγους αποκλεισμού που

απαριθμούνται στο άρθρο 57 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο του παρόντος άρθρου 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στο άρθρο 58 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν, ιδιαίτερα όσον αφορά τα όρια για τις απαιτήσεις που αφορούν τους ετήσιους κύκλους εργασιών, όπως προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου.

3. Για τον σκοπό της εφαρμογής των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται τα άρθρα 59 έως 61 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Άρθρο 81

Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

1. Οι αναθέτοντες φορείς, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας βασισμένα στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων που έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Αναγνωρίζουν δε ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί σύμφωνα με το άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Αναγνωρίζουν δε ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη μέλη.

Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν είχε πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν είχε τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, ο αναθέτων φορέας αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

3. Εφόσον τους ζητηθεί, τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση άλλων κρατών μελών, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Ενότητα 2

Ανάθεση της σύμβασης

Άρθρο 82

Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων σχετικά με την τιμή ορισμένων αγαθών ή την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, οι αναθέτοντες φορείς βασίζουν την ανάθεση των συμβάσεων στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σύμφωνα με τη γνώμη του αναθέτοντος φορέα προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης αποτελεσματικότητας σε σχέση με το κόστος, όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 83 και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση τιμής-ποιότητας, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών και/ή κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, φερ' ειπείν:

- α) η ποιότητα, περιλαμβανομένης της τεχνικής αξίας, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η προσβασιμότητα, ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες, τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καινοτόμα χαρακτηριστικά και η εμπορία και οι σχετικοί όροι της·
- β) η οργάνωση, τα προσόντα και η πείρα του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, σε περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο απόδοσης της σύμβασης· ή
- γ) η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική συνδρομή, οι όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης, οι δεσμεύσεις όσον αφορά τα εξαρτήματα και η ασφάλεια του εφοδιασμού.

Το στοιχείο του κόστους δύναται επίσης να λαμβάνει τη μορφή σταθερής τιμής ή κόστους βάσει του οποίου οι οικονομικοί φορείς

θα ανταγωνίζονται αποκλειστικά και μόνο βάσει ποιοτικών κριτηρίων.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης ή να περιορίζουν τη χρήση τους σε ορισμένες κατηγορίες αναθέτοντων φορέων ή ορισμένα είδη συμβάσεων.

3. Τα κριτήρια ανάθεσης θεωρούνται ότι συνδέονται με το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης εφόσον συνδέονται με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν στο πλαίσιο της σύμβασης σε σχέση με οποιαδήποτε πτυχή της και σε οποιοδήποτε από τα στάδια του κύκλου ζωής της, περιλαμβανομένων και των παραγόντων που εμπλέκονται:

- α) στη συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής, διάθεσης ή εμπορίας των εν λόγω έργων, αγαθών ή υπηρεσιών· ή
- β) στη συγκεκριμένη διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής της,

έστω και αν οι εν λόγω παράγοντες δεν αποτελούν μέρος της υλικής υπόστασής της.

4. Τα κριτήρια ανάθεσης δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παροχή απεριόριστης ελευθερίας επιλογής στον εν λόγω αναθέτοντα φορέα. Διασφαλίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικού ανταγωνισμού και συνοδεύονται από προδιαγραφές που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες, προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα κριτήρια ανάθεσης. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, οι αναθέτοντες φορείς επαληθεύουν αποτελεσματικά την ακρίβεια των πληροφοριών και αποδείξεων τις οποίες παρέχουν οι προσφέροντες.

5. Ο αναθέτων φορέας διευκρινίζει στα έγγραφα της προμήθειας τη σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν αυτό καθορίζεται μόνο βάσει της τιμής.

Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη περιθωρίου διακύμανσης με το κατάλληλο μέγιστο εύρος.

Εάν δεν είναι δυνατή η στάθμιση για αντικειμενικούς λόγους, ο αναθέτων φορέας αναφέρει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

Άρθρο 83

Κοστολόγηση κύκλου ζωής

1. Η κοστολόγηση του κύκλου ζωής καλύπτει, στον βαθμό που αρμόζει, ένα μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων ειδών κόστους κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, μιας υπηρεσίας ή ενός έργου

α) κόστος που βαρύνει τον αναθέτοντα φορέα ή άλλους χρήστες, όπως:

- i) το κόστος που σχετίζεται με την απόκτηση,
- ii) το κόστος χρήσης, όπως για την κατανάλωση ενέργειας και άλλων πόρων,
- iii) το κόστος συντήρησης,
- iv) το κόστος που αφορά το τέλος του κύκλου ζωής, όπως το κόστος της συλλογής και της ανακύκλωσης·

β) το κόστος που οφείλεται σε περιβαλλοντικές εξωτερικές παρενέργειες που συνδέονται με το προϊόν, την υπηρεσία ή τις εργασίες στη διάρκεια του κύκλου ζωής, εφόσον η χρηματική αξία του μπορεί να προσδιοριστεί και να επαληθευτεί· στο κόστος αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων εκπομπών ρύπων, καθώς και το κόστος για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

2. Όταν μια αναθέτουσα αρχή αξιολογεί το κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κοστολόγησης του κύκλου ζωής, αναφέρει στα έγγραφα της προμήθειας τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλουν οι προσφέροντες και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιήσει για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής βάσει των εν λόγω δεδομένων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κόστους που οφείλεται σε περιβαλλοντικές εξωτερικές παρενέργειες οφείλει να πληροί το σύνολο των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) βασίζεται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις. Συγκεκριμένα, όταν δεν έχει εκπονηθεί για επαναλαμβανόμενη ή συνεχή εφαρμογή, δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων·

β) είναι προσιτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

γ) τα απαιτούμενα δεδομένα μπορούν να παρασχεθούν με εύλογες προσπάθειες από φυσιολογικά επιμελείς οικονομικούς φορείς, περιλαμβανομένων των φορέων τρίτων χωρών που είναι μέλη της ΣΔΠ ή άλλων διεθνών συμφωνιών από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση.

3. Στις περιπτώσεις όπου με νομοθετική πράξη της Ένωσης έχει καταστεί υποχρεωτική μια κοινή μέθοδος υπολογισμού του κόστους

του κύκλου ζωής, η εν λόγω κοινή μέθοδος εφαρμόζεται για την αξιολόγηση του κόστους κύκλου ζωής.

Κατάλογος των εν λόγω νομοθετικών και, κατά περίπτωση, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων με τις οποίες συμπληρώνονται περιλαμβάνεται στο παράρτημα XV.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 103 σχετικά με την ενημέρωση του εν λόγω καταλόγου, όταν απαιτείται ενημέρωση του καταλόγου λόγω είτε της θέσπισης νέας νομοθεσίας που καθιστά υποχρεωτική μια κοινή μέθοδο είτε της κατάργησης ή τροποποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 84

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά.

2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να αφορούν ιδίως:

α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, των παρεχόμενων υπηρεσιών ή της διαδικασίας παρασκευής·

β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων, για την προμήθεια των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή για την εκτέλεση του έργου

γ) την πρωτοτυπία των αγαθών, των υπηρεσιών ή του έργου που προτείνονται από τον προσφέροντα·

δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 36 παράγραφος 2·

ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 88·

στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα.

3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπισώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις του άρθρου 36 παράγραφος 2.

4. Εάν ο αναθέτων φορέας διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορριπτεί αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας την οποία ορίζει ο αναθέτων φορέας, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση όπου ο αναθέτων φορέας απορριπτεί προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικώς την Επιτροπή.

5. Εφόσον τους ζητηθεί, τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση άλλων κρατών μελών, στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας, κάθε πληροφορία που έχουν στη διάθεσή τους, όπως νόμους, κανονισμούς, συλλογικές συμβάσεις καθολικής ισχύος ή εθνικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που προσκομίζονται σε σχέση με τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Τμήμα 4

Προσφορές που περιέχουν προϊόντα καταγωγής τρίτων χωρών και σχέσεις με τις χώρες αυτές

Άρθρο 85

Προσφορές που περιέχουν προϊόντα καταγωγής τρίτων χωρών

1. Το παρόν άρθρο ισχύει για τις προσφορές που περιέχουν προϊόντα καταγωγής τρίτων χωρών με τις οποίες η Ένωση δεν έχει συνάψει, σε πολυμερή ή διμερή πλαίσια, συμφωνία που να εξασφαλίζει αντιστοιχία και ουσιαστική πρόσβαση των ενωσιακών επιχειρήσεων στις αγορές των εν λόγω τρίτων χωρών. Εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων της Ένωσης και των κρατών μελών της έναντι τρίτων χωρών.

2. Κάθε προσφορά που υποβάλλεται για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας αγαθών μπορεί να απορριπτεί όταν το μέρος των προϊόντων, καταγωγής τρίτων χωρών, όπως καθορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, υπερβαίνει το 50 % της συνολικής αξίας των προϊόντων που συνιστούν την εν λόγω προσφορά.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα λογισμικά που χρησιμοποιούνται στον εξοπλισμό των δικτύων τηλεπικοινωνιών θεωρούνται ως προϊόντα.

3. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, μεταξύ δύο ή περισσότερων προσφορών που είναι ισοδύναμες σύμφωνα με τα κριτήρια ανάθεσης που καθορίζονται στο άρθρο 82, προτιμάται η προσφορά που δεν μπορεί να απορριφθεί κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Το

ύψος των προσφορών αυτών θεωρείται ισοδύναμο, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφόσον η διαφορά των τιμών δεν υπερβαίνει το 3 %.

Όστόσο, δεν προτιμάται προσφορά έναντι άλλης, δύναμει του πρώτου εδαφίου, όταν η αποδοχή της θα υποχρέωνε τον αναθέτοντα φορέα να αποκτήσει εξοπλισμό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά από εκείνα του ήδη υφισταμένου εξοπλισμού, πράγμα που θα οδηγούσε σε ασυμβατότητα ή τεχνικές δυσχέρειες κατά τη χρήση ή τη συντήρηση ή σε δυσανάλογες δαπάνες.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, προκειμένου να καθορισθεί η αναλογία προϊόντων, καταγωγής τρίτων χωρών, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, δεν λαμβάνονται υπόψη οι τρίτες χώρες στις οποίες έχει επεκταθεί το ευεργέτημα της παρούσας οδηγίας με απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

5. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 και στη συνέχεια κάθε χρόνο, η Επιτροπή διαβιβάζει ετήσια έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τη σημειωθείσα πρόοδο στις πολυμερείς ή διμερείς διαπραγματεύσεις για την πρόσβαση των επιχειρήσεων της Ένωσης στις αγορές των τρίτων χωρών στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, σχετικά με τα τυχόν αποτελέσματα αυτών των διαπραγματεύσεων και σχετικά με την πρακτική εφαρμογή όλων των συναφθεισών συμφωνιών.

Άρθρο 86

Σχέσεις με τρίτες χώρες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων έργων, αγαθών και υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις τυχόν γενικού χαρακτήρα δυσχέρειες που συναντούν και αναφέρουν οι επιχειρήσεις τους, εκ του νόμου ή εκ των πραγμάτων, στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών σε τρίτες χώρες.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο μέχρι τις 18 Απριλίου 2019 και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα, σχετικά με το άνοιγμα των συμβάσεων υπηρεσιών στις τρίτες χώρες καθώς και σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων με τις χώρες αυτές για το εν λόγω θέμα, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

3. Η Επιτροπή προσπαθεί να επανορθώσει την κατάσταση, προσεγγίζοντας την τρίτη χώρα, όταν διαπιστώνει, είτε με βάση τις εκθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 είτε με βάση άλλα στοιχεία, ότι η εν λόγω τρίτη χώρα, όσον αφορά την ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών:

α) δεν εξασφαλίζει στις επιχειρήσεις της Ένωσης πραγματική πρόσβαση αντιστοιχία με εκείνη που εξασφαλίζει η Ένωση στους προμηθευτές αυτών των τρίτων χωρών·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

β) δεν επιφυλάσσει στις επιχειρήσεις από την Ένωση εθνική μεταχείριση ή τις ίδιες ανταγωνιστικές δυνατότητες που διατίθενται στις εθνικές επιχειρήσεις, ή

γ) επιφυλάσσει σε επιχειρήσεις άλλων τρίτων χωρών μεταχείριση πιο ευνοϊκή από αυτή των επιχειρήσεων της Ένωσης.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις τυχόν δυσχέρειες που συναντούν και αναφέρουν οι επιχειρήσεις τους, εκ του νόμου ή εκ των πραγμάτων, και οι οποίες οφείλονται στη μη τήρηση των διεθνών διατάξεων εργατικού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα XIV στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν την ανάθεση συμβάσεων σε τρίτες χώρες.

5. Υπό τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, η Επιτροπή, μπορεί ανά πάσα στιγμή, να προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει εκτελεστική πράξη προκειμένου να ανασταλεί ή να περιορισθεί, για διάστημα οριζόμενο στην εν λόγω εκτελεστική πράξη, η ανάθεση συμβάσεων υπηρεσιών:

α) σε επιχειρήσεις που υπόκεινται στο δίκαιο της εν λόγω τρίτης χώρας·

β) σε επιχειρήσεις που συνδέονται με τις επιχειρήσεις που ορίζονται στο στοιχείο α), η έδρα των οποίων βρίσκεται στην Ένωση αλλά δεν έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία κράτους μέλους·

γ) σε επιχειρήσεις που υποβάλλουν προσφορές σχετικά με υπηρεσίες προερχόμενες από την εν λόγω τρίτη χώρα.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία το συντομότερο δυνατόν.

Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει τα εν λόγω μέτρα είτε με δική της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους.

6. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων της Ένωσης έναντι τρίτων χωρών οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, ιδίως στο πλαίσιο του ΠΟΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Εκτέλεση της σύμβασης

Άρθρο 87

Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιβάλλουν ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης κατά την έννοια του άρθρου 82 παράγραφος 3 και επισημαίνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στα έγγραφα της προμήθειας. Οι εν λόγω όροι μπορούν να περιλαμβάνουν οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές παραμέτρους ή παραμέτρους που αφορούν την καινοτομία και την απασχόληση.

Άρθρο 88

Υπεργολαβία

1. Η τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 36 παράγραφος 2 από υπεργολάβους εξασφαλίζεται μέσω ενδεδειγμένης δράσης των αρμόδιων εθνικών αρχών που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

2. Στα έγγραφα της προμήθειας, ο αναθέτων φορέας μπορεί να ζητεί ή μπορεί να υποχρεώνεται από κράτος μέλος να ζητεί από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν κατόπιν αιτήσεως του υπεργολάβου και όταν το επιτρέπει η φύση της σύμβασης, ότι ο αναθέτων φορέας μεταφέρει τις οφειλόμενες πληρωμές απευθείας στον υπεργολάβο για τις υπηρεσίες, τις προμήθειες ή τα έργα που παρείχε στον οικονομικό φορέα στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση (κύριο εργολάβο). Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν κατάλληλους μηχανισμούς που επιτρέπουν στον κύριο εργολάβο να εγείρει αντιρρήσεις ως προς αδικαιολόγητες πληρωμές. Οι ρυθμίσεις που αφορούν αυτόν τον τρόπο πληρωμής ορίζονται στα έγγραφα της προμήθειας.

4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν αίρουν την ευθύνη του κύριου εργολάβου.

5. Στις περιπτώσεις των συμβάσεων έργων και όσον αφορά τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν σε εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία του αναθέτοντος φορέα, μετά την ανάθεση της σύμβασης και το αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσής της, ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον κύριο εργολάβο να του αναφέρει την επωνυμία, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νομικούς εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο αναθέτων φορέας απαιτεί από τον κύριο εργολάβο να του κοινοποιεί οποιαδήποτε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης καθώς και τις υποχρεωτικές πληροφορίες σχετικά με τυχόν νέους υπεργολάβους τους οποίους ο κύριος εργολάβος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στα εν λόγω έργα και υπηρεσίες.

Παρά το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν την υποχρέωση ενημέρωσης απευθείας στον κύριο εργολάβο.

Όταν απαιτείται για τους σκοπούς της παραγράφου 6 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, οι απαιτούμενες πληροφορίες συνοδεύονται από τις υπεύθυνες δηλώσεις των υπεργολάβων, σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3. Τα εκτελεστικά μέτρα βάσει της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου μπορούν να προβλέπουν ότι οι υπεργολάβοι οι οποίοι παρουσιάζονται μετά την ανάθεση της σύμβασης προσκομίζουν τα πιστοποιητικά και λοιπά δικαιολογητικά αντί της υπεύθυνης δήλωσης.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει για τους προμηθευτές.

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επεκτείνουν ή να υποχρεωθούν από τα κράτη μέλη να επεκτείνουν τις υποχρεώσεις του πρώτου εδαφίου, φερ' ειπείν:

- α) στις συμβάσεις αγαθών, στις συμβάσεις υπηρεσιών, πλην όσων αφορούν υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν στις εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία του αναθέτοντος φορέα ή στους προμηθευτές που συμμετέχουν σε συμβάσεις έργων ή υπηρεσιών,
- β) στους υπεργολάβους των υπεργολάβων του κύριου εργολάβου και ούτω καθ' εξής στην αλυσίδα υπεργολαβίας.

6. Προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις του άρθρου 36 παράγραφος 2, μπορούν να λαμβάνονται ενδεδειγμένα μέτρα, όπως:

- α) Όταν το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους προβλέπει μηχανισμό από κοινού ευθύνης μεταξύ υπεργολάβων και του κύριου εργολάβου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μεριμνά ώστε να εφαρμόζονται οι συναφείς κανόνες σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 36 παράγραφος 2.
- β) Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας, να επαληθεύσουν ή να υποχρεωθούν από το κράτος μέλος να επαληθεύσουν αν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού υπεργολάβων, σύμφωνα με το άρθρο 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού του. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει ή να υποχρεωθεί από το κράτος μέλος να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού του.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν αυστηρότερους κανόνες περί ευθύνης ή περαιτέρω ρυθμίσεις στο εθνικό δίκαιο σχετικά με τις απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους, χωρίς αυτοί να υποχρεούνται να ζητούν αυτή την απευθείας πληρωμή.

8. Τα κράτη μέλη τα οποία έχουν επιλέξει να προβλέπουν μέτρα σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 5 ή 6 καθορίζουν, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης, τους εκτελεστικούς όρους για τα εν λόγω μέτρα. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής, παραδείγματος χάριν, όσον αφορά ορισμένα είδη συμ-

βάσεων, ορισμένες κατηγορίες αναθετόνων φορέων ή οικονομικών φορέων ή ορισμένα ποσά.

Άρθρο 89

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους

1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσια μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία προμήθειας, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται στα έγγραφα της αρχικής προμήθειας με τη μορφή σαφών, ακριβών και ρητών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων. Οι εν λόγω ρήτρες ορίζουν το πεδίο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου,
- β) για πρόσθετα έργα, υπηρεσίες ή αγαθά του αρχικού εργολάβου, ανεξαρτήτως αξίας τους, τα οποία έχουν καταστεί αναγκαία και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική προμήθεια, όταν η αλλαγή εργολάβου:
 - i) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, π.χ. απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον εξοπλισμό, το λογισμικό, τις υπηρεσίες ή τις εγκαταστάσεις που αποκτήθηκαν με την αρχική προμήθεια, και
 - ii) θα συνεπαγόταν σημαντική αναστάτωση ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για τον αναθέτοντα φορέα.
- γ) όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από επιμελή αναθέτοντα φορέα,
 - ii) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης.
- δ) όταν νέος εργολάβος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από τον αναθέτοντα φορέα, συνεπεία:
 - i) ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης, σύμφωνα με το στοιχείο α),

- ii) μερικής ή ολικής διαδοχής του αρχικού εργολάβου, κατόπιν εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένων της εξαγοράς, της συγχώνευσης και της αφερεγγυότητας, από άλλο οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, εφόσον η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν έχει στόχο την αποφυγή της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ή
- iii) όταν ο ίδιος ο αναθέτων φορέας αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κύριου εργολάβου έναντι των υπεργολάβων του και η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο, σύμφωνα με το άρθρο 88·
- ε) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 4.

Οι αναθέτοντες φορείς που τροποποιούν σύμβαση στις περιπτώσεις των στοιχείων β) και γ) της παρούσης παραγράφου προβαίνουν στη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η εν λόγω ανακοίνωση περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα XVI και δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 71.

2. Επίσης, και χωρίς να απαιτείται επαλήθευση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις των στοιχείων α) έως δ) της παραγράφου 4, οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιούνται επίσης χωρίς νέα διαδικασία προμήθειας, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο ακόλουθων τιμών:

- i) των κατώτατων ορίων του άρθρου 15· και
- ii) του 10 % της αξίας της αρχικής σύμβασης όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών και αγαθών και του 15 % της αξίας της αρχικής σύμβασης όσον αφορά τις συμβάσεις έργων.

Ωστόσο, η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσου. Όταν επέρχονται διαδοχικές τροποποιήσεις, η αξία τους εκτιμάται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

3. Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η προσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

4. Η τροποποίηση σύμβασης ή απόφασης-πλαισίου κατά τη διάρκεια της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια του στοιχείου ε) της παραγράφου 1, όταν καθιστά τη σύμβαση ή την απόφαση-πλαίσιο ουσιωδώς διαφορετική, ως προς το χαρακτήρα, από εκείνη η οποία συνήφθη αρχικά. Εν πάση περιπτώσει, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, η τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν πληροίται μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας προμήθειας, θα είχαν οδηγήσει στη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικά ή στην αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικά ή θα προσέλκυαν επιπλέον συμμετέχοντες στη διαδικασία προμήθειας,
- β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου υπέρ του εργολάβου κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο,
- γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου,
- δ) όταν νέος εργολάβος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο ο αναθέτων φορέας είχε αναθέσει αρχικά τη σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στο στοιχείο δ) της παραγράφου 1.

5. Απαιτείται νέα διαδικασία προμήθειας σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για τροποποιήσεις των διατάξεων σύμβασης έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών ή συμφωνίας-πλαισίου κατά τη διάρκεια της διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 90

Δύση συμβάσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτοντες φορείς έχουν τη δυνατότητα, τουλάχιστον στις ακόλουθες περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, να καταγγέλλουν μια σύμβαση έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον αποδειχθεί ότι:

- α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση η οποία θα απαιτούσε νέα διαδικασία προμήθειας δυνάμει του άρθρου 89·
- β) ο εργολάβος, τη στιγμή της ανάθεσης της σύμβασης, αντιμετώπιζε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και, ως τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία της προμήθειας δυνάμει του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 80 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας·

- γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον εργολάβο λόγω σοβαρής αθέτησης των υποχρεώσεων από τις Συνθήκες και την παρούσα οδηγία, σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες

Άρθρο 91

Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες

Οι συμβάσεις για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστίασης ή ορισμένες νομικές, σωστικές ή διοικητικές υπηρεσίες, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα XVII ανατίθενται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο εφόσον η αξία των συμβάσεων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που ορίζεται στο άρθρο 15 στοιχείο γ).

Άρθρο 92

Δημοσίευση γνωστοποιήσεων

1. Οι αναθέτοντες φορείς που προτίθενται να αναθέσουν σύμβαση για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 91 γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) μέσω γνωστοποίησης προκήρυξης σύμβασης, ή
- β) μέσω περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης η οποία δημοσιεύεται συνεχώς. Η περιοδική ενδεικτική προκήρυξη αναφέρεται ειδικά στους τύπους υπηρεσιών που θα αποτελέσουν το αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης. Αναφέρει ότι οι συμβάσεις θα ανατεθούν χωρίς περαιτέρω δημοσίευση και καλεί τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να εκδηλώσουν γραπτώς το ενδιαφέρον τους, ή
- γ) μέσω γνωστοποίησης για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής το οποίο θα δημοσιεύεται συνεχώς.

Τα πρώτο εδάφιο, ωστόσο, δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιηθεί διαδικασία με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με το άρθρο 50, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών.

2. Οι αναθέτοντες φορείς που ανέθεσαν σύμβαση για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 91 γνωστοποιούν το αποτέλεσμα με γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης. Μπορούν, ωστόσο, να συγκεντρώνουν τις γνωστοποιήσεις αυτές σε τριμηνιαία βάση. Στην περίπτωση αυτή, αποστέλλουν τις συγκεντρωμένες γνωστοποιήσεις το αργότερο 30 ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου.

3. Οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα XVIII, στα μέρη Α, Β, Γ ή Δ αντιστοίχως, χρησιμοποιώντας τα τυποποιημένα έντυπα. Η Επιτροπή καταρτίζει τα τυποποιημένα έντυπα μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι

εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 105.

4. Οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 71.

Άρθρο 93

Αρχές της ανάθεσης συμβάσεων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικούς κανόνες για την ανάθεση συμβάσεων δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αναθέτοντες φορείς τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες, υπό τον όρο ότι οι κανόνες αυτοί επιτρέπουν στους αναθέτοντες φορείς να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των σχετικών υπηρεσιών.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της ποιότητας, της συνέχειας, της δυνατότητας πρόσβασης, του οικονομικά προστιού χαρακτήρα, της διαθεσιμότητας και της πληρότητας των υπηρεσιών, τις ειδικές ανάγκες των διαφόρων κατηγοριών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούσων και των ευάλωτων ομάδων, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των χρηστών και την καινοτομία. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι η επιλογή του παρόχου υπηρεσιών γίνεται βάσει της προσφοράς με τη βέλτιστη σχέση τιμής/ποιότητας, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Άρθρο 94

Αποκλειστικές συμβάσεις για ορισμένες υπηρεσίες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς που είναι αναθέτουσες αρχές δύνανται να παραχωρούν το δικαίωμα των οργανισμών να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων αποκλειστικά και μόνο στις αναφερόμενες στο άρθρο 91 υγειονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές υπηρεσίες που καλύπτονται από τους κωδικούς CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, από 85000000-9 έως 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. Ο προβλεπόμενος στην παράγραφο 1 οργανισμός πρέπει να πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) έχει ως στόχο την εκτέλεση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας που συνδέεται με την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 παροχή υπηρεσιών,
- β) τα κέρδη επενδύονται εκ νέου ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του οργανισμού. Η διανομή ή αναδιανομή κερδών θα πρέπει να γίνεται σε συμμετοχική βάση,

γ) οι δομές διαχείρισης ή ευθύνης του οργανισμού που εκτελεί τη σύμβαση βασίζονται στην ίδια ευθύνη των υπαλλήλων ή σε συμμετοχικές αρχές ή απαιτούν την ενεργό συμμετοχή υπαλλήλων, χρηστών ή φορέων, και

δ) δεν έχει ανατεθεί στον οργανισμό από τη συγκεκριμένη αναθέτουσα αρχή σύμβαση για τις συγκεκριμένες υπηρεσίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο κατά την τελευταία τριετία.

3. Η μέγιστη διάρκεια της σύμβασης δεν υπερβαίνει τα τρία έτη.

4. Η προκήρυξη διαγωνισμού παραπέμπει στο παρόν άρθρο.

5. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 108, η Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο του παρόντος άρθρου και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2019.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κανόνες που διέπουν τους διαγωνισμούς μελετών

Άρθρο 95

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται στο πλαίσιο διαδικασίας προμήθειας για μια σύμβαση υπηρεσιών, εφόσον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε τυχόν βραβείων ή καταβολής ποσών στους συμμετέχοντες, ισούται με ή είναι μεγαλύτερη από το ποσό που παρατίθεται στο άρθρο 15 στοιχείο α).

2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών όπου το συνολικό ποσό των βραβείων διαγωνισμού και της καταβολής ποσών στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης αξίας εκτός ΦΠΑ της σύμβασης υπηρεσιών η οποία μπορεί να συναφθεί στη συνέχεια δυνάμει του άρθρου 50 στοιχείο ι) αν ο αναθέτων φορέας δεν αποκλείει μια τέτοιου είδους ανάθεση στη προκήρυξη του διαγωνισμού, ισούται με ή είναι μεγαλύτερο από το ποσό που παρατίθεται στο άρθρο 15 στοιχείο α).

Άρθρο 96

Γνωστοποιήσεις

1. Οι αναθέτοντες φορείς που σκοπεύουν να διοργανώσουν διαγωνισμό μελετών εξαγγέλλουν την πρόθεσή τους αυτή μέσω γνωστοποίησης προκήρυξης διαγωνισμού.

Εάν σκοπεύουν να αναθέσουν επακόλουθη σύμβαση υπηρεσιών δυνάμει του άρθρου 50 στοιχείο ι) εξαγγέλλουν την πρόθεσή τους αυτή στη γνωστοποίηση προκήρυξης διαγωνισμού.

Οι αναθέτοντες φορείς που διενήργησαν διαγωνισμό μελετών γνωστοποιούν το αποτέλεσμα της σχετικής διαδικασίας μέσω γνωστοποίησης προκήρυξης διαγωνισμού.

2. Η προκήρυξη διαγωνισμού περιλαμβάνει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα XIX και η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων διαγωνισμού μελετών περιλαμβάνει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα XX, σε σχήμα τυποποιημένου εντύπου. Η Επιτροπή καταρτίζει τα εν λόγω τυποποιημένα έντυπα μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 105.

Η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων διαγωνισμού μελετών διαβιβάζεται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός 30 ημερών από τη λήξη του διαγωνισμού.

Εάν η γνωστοποίηση πληροφοριακών στοιχείων για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού εμποδίζει την εφαρμογή των νόμων, είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή βλάπτει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα ενός συγκεκριμένου οικονομικού φορέα, δημόσιου ή ιδιωτικού, ή θα μπορούσε να θίξει τις συνήθεις θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ οικονομικών φορέων, τα στοιχεία αυτά είναι δυνατόν να μη δημοσιεύονται.

3. Το άρθρο 71 παράγραφοι 2 έως 6 εφαρμόζεται και στις διακηρύξεις και γνωστοποιήσεις σχετικά με διαγωνισμούς μελετών.

Άρθρο 97

Κανόνες σχετικά με τη διοργάνωση διαγωνισμών μελετών, την επιλογή των συμμετεχόντων και την κριτική επιτροπή

1. Για τη διοργάνωση των διαγωνισμών, οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν διαδικασίες προσαρμοσμένες στις διατάξεις του τίτλου I και του παρόντος κεφαλαίου.

2. Το δικαίωμα συμμετοχής στους διαγωνισμούς μελετών δεν περιορίζεται:

α) με αναφορά στην επικράτεια ή σε τμήμα της επικράτειας κράτους μέλους·

β) από το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες θα έπρεπε να είναι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους όπου διοργανώνεται ο διαγωνισμός μελετών, είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

3. Εάν για έναν διαγωνισμό μελετών προβλέπεται περιορισμός του αριθμού των συμμετεχόντων, οι αναθέτοντες φορείς θεσπίζουν σαφή και αμερόληπτα κριτήρια επιλογής. Εν πάση περιπτώσει, ο αριθμός υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν είναι επαρκής ώστε να εξασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός.

4. Η κριτική επιτροπή απαρτίζεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό μελετών. Όταν απαιτείται από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό να διαθέτουν συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν, το ένα τρίτο τουλάχιστον των μελών της κριτικής επιτροπής διαθέτει το ίδιο ή ισοδύναμο προσόν.

Άρθρο 98

Αποφάσεις της κριτικής επιτροπής

1. Η κριτική επιτροπή είναι αδέσμευτη κατά τη λήψη των αποφάσεών της ή κατά τις γνωμοδοτήσεις της.

2. Η κριτική επιτροπή εξετάζει τις μελέτες και τα σχέδια που υποβάλλονται από τους υποψηφίους με τρόπο ανώνυμο και βασιζόμενη αποκλειστικά στα κριτήρια που επισημαίνονται στη γνωστοποίηση προκήρυξης του διαγωνισμού.

3. Η κριτική επιτροπή καταχωρίζει σε πρακτικό που υπογράφεται από τα μέλη της την κατάταξη των μελετών στην οποία καταλήγει σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά κάθε έργου, καθώς και τις παρατηρήσεις της και κάθε σημείο που μπορεί να χρειάζεται αποσαφήνιση.

4. Τηρείται ανωνυμία μέχρι τη γνωμοδότηση ή τη λήψη απόφασης από την κριτική επιτροπή.

5. Οι υποψήφιοι μπορούν να καλούνται, εάν χρειάζεται, να απαντήσουν σε ερωτήσεις που έχει καταχωρίσει στο πρακτικό της η κριτική επιτροπή, προς διευκρίνιση οποιουδήποτε στοιχείου των έργων.

6. Συντάσσονται πλήρη πρακτικά του διαλόγου μεταξύ των μελών της κριτικής επιτροπής και των υποψηφίων.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Άρθρο 99

Επιβολή

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τουλάχιστον τα καθήκοντα που περιγράφονται στο παρόν άρθρο να εκτελούνται από μία ή περισσότερες αρχές, οργανισμούς ή δομές. Κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις αρχές ή δομές που είναι επιφορτισμένες με τα εν λόγω καθήκοντα.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρακολουθείται η εφαρμογή των κανόνων περί δημοσίων προμηθειών.

Όταν οι αρχές ή οι δομές παρακολούθησης εντοπίζουν, ιδία πρωτοβουλία ή κατόπιν λήψης πληροφοριών, συγκεκριμένες παραβιάσεις ή συστημικά προβλήματα, έχουν την εξουσία να υποδεικνύουν τα προβλήματα αυτά στις αρχές λογιστικού ελέγχου των κρατών, στα δικαστήρια ή σε άλλες αρμόδιες αρχές ή δομές, όπως είναι ο διαμεσολαβητής, τα κοινοβούλια των κρατών ή οι επιτροπές τους.

3. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων παρακολούθησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 τίθενται στη διάθεση του κοινού με τα κατάλληλα μέσα πληροφόρησης. Τα αποτελέσματα τίθενται επίσης στη διάθεση της Επιτροπής. Φερ' ειπείν, μπορούν να ενσωματώνονται στις εκθέσεις παρακολούθησης που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Μέχρι τις 18 Απριλίου 2017 και στη συνέχεια ανά τριετία, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση παρακολούθησης η οποία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις συχνότερες αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου, περιλαμβανομένων ενδεχόμενων διαρθρωτικών ή επαναλαμβανόμενων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων, το επίπεδο της συμμετοχής ΜΜΕ στις δημόσιες προμήθειες, καθώς και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη δέουσα αναφορά περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων ανάλογων σοβαρών παρατυπιών στον τομέα των προμηθειών.

Η Επιτροπή μπορεί, το συχνότερο ανά τριετία, να ζητεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την πρακτική εφαρμογή των εθνικών πολιτικών τους για τις στρατηγικές προμήθειες.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «ΜΜΕ» νοούνται οι επιχειρήσεις όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁾.

Βάσει των δεδομένων που λαμβάνει δυνάμει της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή εκδίδει σε τακτική βάση έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τις βέλτιστες πρακτικές των εν λόγω πολιτικών στην εσωτερική αγορά.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για:

α) τη δωρεάν παροχή ενημέρωσης και καθοδήγησης σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες, ώστε να βοηθούνται οι αναθέτουσες αρχές και οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι ΜΜΕ, στην ορθή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων προμηθειών και

β) την παροχή στήριξης στις αναθέτουσες αρχές όσον αφορά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή των διαδικασιών προμήθειας.

5. Με την επιφύλαξη των γενικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας που έχει θεσπίσει η Επιτροπή για την επικοινωνία και τις επαφές της με τα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη ορίζουν ένα σημείο αναφοράς για τη συνεργασία τους με την Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημοσίων προμηθειών.

(¹) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

6. Τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές διατηρούν αντίγραφα όλων των συμβάσεων που συνάπτονται και των οποίων η αξία ισούται ή είναι μεγαλύτερη από:

- α) 1 000 000 EUR, όταν πρόκειται για συμβάσεις αγαθών ή συμβάσεις υπηρεσιών·
- β) 10 000 000 EUR, όταν πρόκειται για συμβάσεις έργων.

Οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν πρόσβαση στις εν λόγω συμβάσεις· ωστόσο, μπορούν να αρνούνται την πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα ή στοιχεία, στον βαθμό και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στους εφαρμοστέους ενωσιακούς ή εθνικούς κανόνες σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα και την προστασία των δεδομένων.

Άρθρο 100

Χωριστές εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων

1. Οι αναθέτοντες φορείς διατηρούν τις κατάλληλες πληροφορίες για κάθε σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία και κάθε υλοποίηση δυναμικού συστήματος αγορών. Οι εν λόγω πληροφορίες τους επιτρέπουν, σε μεταγενέστερη φάση, να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με:

- α) την προεπιλογή και την επιλογή οικονομικών φορέων και την ανάθεση των συμβάσεων·
- β) την εφαρμογή διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 50·
- γ) τη μη εφαρμογή των κεφαλαίων II έως IV του τίτλου II δυνάμει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στα κεφάλαια II και III του τίτλου I·
- δ) εφόσον απαιτείται, τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιήθηκαν για την ηλεκτρονική υποβολή άλλα μέσα επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών.

Εφόσον η γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 70 ή το άρθρο 92 παράγραφος 2 περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στην παρούσα παράγραφο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να παραπέμπουν στη γνωστοποίηση αυτή.

2. Οι αναθέτοντες φορείς τεκμηριώνουν την πρόοδο της διεξαγωγής όλων των διαδικασιών προμήθειας είτε πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα είτε όχι. Προς τον σκοπό αυτό, μεριμνούν για τη διατήρηση επαρκούς τεκμηρίωσης ώστε να μπορούν να αιτιολογούν τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προμήθειας, όπως, επί παραδείγματι, τεκμηρίωση για τις επικοινωνίες με οικονομικούς φορείς και τις εσωτερικές συζητήσεις, την

προετοιμασία των εγγράφων της προμήθειας, τον διάλογο ή τη διαπραγμάτευση (εφόσον διεξήχθη), την επιλογή και την ανάθεση της σύμβασης. Η τεκμηρίωση διατηρείται τουλάχιστον για μία τριετία από την ημερομηνία ανάθεσης της σύμβασης.

3. Οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση, ή τα κύρια στοιχεία τους, γνωστοποιούνται στην Επιτροπή ή στις εθνικές αρχές, οργανισμούς ή δομές που αναφέρονται στο άρθρο 99 κατόπιν αιτήματός τους.

Άρθρο 101

Εθνικές εκθέσεις και στατιστικά στοιχεία

1. Η Επιτροπή επανεξετάζει την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που μπορούν να εξαχθούν από τις αναφερόμενες στα άρθρα 67 έως 71, 92 και 96 γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται συμφώνως προς το παράρτημα IX.

Σε περίπτωση που η ποιότητα και η πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν είναι σύμφωνες με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 1, το άρθρο 68 παράγραφος 1, το άρθρο 69, το άρθρο 70 παράγραφος 1, το άρθρο 92 παράγραφος 3 και το άρθρο 96 παράγραφος 2, η Επιτροπή ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, τα σχετικά κράτη μέλη παρέχουν τα ελλείποντα στατιστικά στοιχεία που ζητεί η Επιτροπή.

2. Μέχρι τις 18 Απριλίου 2017 και στη συνέχεια ανά τριετία τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή στατιστική έκθεση σχετικά με τις προμήθειες που θα καλύπτονταν από την παρούσα οδηγία εάν η αξία τους υπερέβαινε το σχετικό κατώτατο όριο που ορίζεται στο άρθρο 15, μαζί με εκτίμηση της συγκεντρωτικής συνολικής αξίας των εν λόγω προμηθειών εντός της καλυπτόμενης περιόδου. Η εν λόγω εκτίμηση μπορεί ιδίως να στηρίζεται στα δεδομένα που διατίθενται σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις περί δημοσίευσης ή σε εκτιμήσεις που βασίζονται σε δειγματοληψίες.

Η εν λόγω έκθεση μπορεί να ενσωματώνεται στην έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 99 παράγραφος 3.

Άρθρο 102

Διοικητική συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη προσφέρουν αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ τους και θεσπίζουν μέτρα για την αποτελεσματική συνεργασία τους, προκειμένου να διασφαλίσουν την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ζητήματα που αναφέρονται στα άρθρα 62, 81 και 84. Οι εν λόγω αρχές διασφαλίζουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που ανταλλάσσονται.

2. Οι αρμόδιες αρχές όλων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών ανταλλάσσουν πληροφορίες σύμφωνα με τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται στην οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και την οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.

3. Προκειμένου να δοκιμασθεί η καταλληλότητα της χρήσης του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (ΣΠΕΑ), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2012, με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών που καλύπτει η παρούσα οδηγία, θα δρομολογηθεί πιλοτικό πρόγραμμα, το αργότερο έως τις 18 Απριλίου 2015.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 103

Άσκηση των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στα άρθρα 4, 17, 40, 41, 76 και 83 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 17 Απριλίου 2014.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα 4, 17, 40, 41, 76 και 83 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 4, 17, 40, 41, 76 και 83 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή

αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 104

Διαδικασία επείγουσας ανάγκης

1. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αρχίζει να ισχύει αμέσως και εφαρμόζεται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγουσας ανάγκης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να προβάλουν αντιρρήσεις κατά της κατ' εξουσιοδότηση πράξης με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 5. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη αμέσως μόλις της κοινοποιηθεί η περί αντιρρήσεων απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 105

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Δημοσίων Συμβάσεων, η οποία έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά τη έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 106

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και μεταβατικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 18 Απριλίου 2016. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

⁽³⁾ Απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 1971, περί συστάσεως συμβουλευτικής επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων (ΕΕ L 185 της 16.8.1971, σ. 15).

2. Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1 μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 2018, πλην των περιπτώσεων όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων σύμφωνα με τα άρθρα 52, 53, 54, το άρθρο 55 παράγραφος 3, το άρθρο 71 παράγραφος 2 ή το άρθρο 73.

Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1 για τις κεντρικές αρχές προμηθειών σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 3 μέχρι τις 18 Απριλίου 2017.

Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να αναβάλει την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1, το εν λόγω κράτος μέλος προβλέπει ότι οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των ακόλουθων μέσων επικοινωνίας για κάθε επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών:

- α) ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 40,
- β) ταχυδρομείο ή άλλο κατάλληλο μέσο,
- γ) φαξ,
- δ) συνδυασμό αυτών των μέσων.

3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τότε περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 107

Κατάργηση

Η οδηγία 2004/17/ΕΚ καταργείται από τις 18 Απριλίου 2016.

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος XXI.

Άρθρο 108

Επανεξέταση

Η Επιτροπή επανεξετάζει τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει στην εσωτερική αγορά η εφαρμογή των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 15, ιδίως σε σχέση με παράγοντες όπως η διασυνοριακή ανάθεση συμβάσεων και το κόστος των συναλλαγών, και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 18 Απριλίου 2019.

Η Επιτροπή, εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, θα εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει αύξηση των κατώτατων ποσών που ισχύουν βάσει της ΣΔΠ κατά τον επόμενο γύρο διαπραγματεύσεων. Σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής των εφαρμοστέων κατώτατων ορίων δυνάμει της ΣΔΠ, η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 109

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 110

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 26 Φεβρουαρίου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΣΗΜΕΙΟ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Α)

Σε περίπτωση δισταμένων ερμηνειών μεταξύ CPV και NACE, εφαρμόζεται η ονοματολογία του CPV.

			NACE (1)		Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
45			Κατασκευές	Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει: νέες κατασκευές, αποκατάσταση και συνήθεις επισκευές.	45000000
	45.1		Προετοιμασία εργοταξίου		45100000
		45.11	Κατεδάφιση κτιρίων-εκτέλεση χωματουργικών εργασιών	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατεδάφιση κτιρίων και άλλων κατασκευών, — εκκαθάριση εργοταξίων, — χωματουργικά έργα: εκσκαφές, επιχωματώσεις, επιπέδωση και ισοπέδωση εργοταξίων, εκσκαφή τάφρων, αφαίρεση βράχων, ανατινάξεις κ.λπ. — προπαρασκευή εργοταξίων ορυχείων: — αφαίρεση υπερφορτίσεων και λοιπές εργασίες διαμόρφωσης και προετοιμασίας γηπέδων και χώρων εκμετάλλευσης ορυχείων. Η τάξη αυτή περιλαμβάνει επίσης: — αποστράγγιση εργοταξίων, — αποστράγγιση αγροτικών ή δασικών εκτάσεων.	45110000
		45.12	Δοκιμαστικές γεωτρήσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — δοκιμαστικές διατρήσεις και γεωτρήσεις καθώς και πυρηνοληψία για κατασκευαστικούς, γεωφυσικούς, γεωλογικούς ή συναφείς σκοπούς. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — γεώτρηση φρεατίων άντλησης πετρελαίου ή φυσικού αερίου, βλέπε 11.20, — γεώτρηση φρεατίων ύδατος, βλέπε 45.25, — διάνοιξη φρεατίων, βλέπε 45.25, — αναζήτηση κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου, γεωφυσική, γεωλογική και σεισμική έρευνα, βλέπε 74.20.	45120000

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			NACE (!)		Κωδικός CPV
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
			Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
	45.2		Κατασκευή πλήρων κτιρίων και τεχνικών έργων ή μερών τους· έργα πολιτικού μηχανικού		45200000
		45.21	Κατασκευή κτιρίων και τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή κάθε τύπου κτιρίων κατασκευή τεχνικών έργων πολιτικού μηχανικού, — γεφυρών (περιλαμβανομένων και των γεφυρών για υπερυψωμένους αυτοκινητόδρομους), κοιλάδογεφυρών, σηράγγων και υπογείων διαβάσεων, — αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για μεγάλες αποστάσεις, — αγωγών και γραμμών επικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος για αστικά κέντρα, — βοηθητικά αστικά έργα, — συναρμολόγηση και ανέγερση προκατασκευασμένων κατασκευών στο εργοτάξιο. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — υπηρεσίες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, βλέπε 11.20, — ανέγερση πλήρων προκατασκευασμένων κατασκευών από τμήματα ίδιας κατασκευής που δεν είναι από σκυρόδεμα, βλέπε τμήματα 20, 26 και 28, — κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, βλέπε 45.23, — εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια, βλέπε 45.3, — αποπεράτωση κτιρίων, βλέπε 45.4, — δραστηριότητες αρχιτέκτονος και πολιτικού μηχανικού, βλέπε 74.20, — διαχείριση κατασκευαστικών έργων, βλέπε 74.20.	45210000 εκτός από: — 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Κατασκευή στεγών και δομικών σκελετών κτιρίων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή στεγών, — τοποθέτηση επικαλύψεων, — στεγανοποίηση στεγών.	45261000

NACE (!)					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
		45.23	Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών αστικού και υπεραστικού δικτύου, άλλων αμαξιών οδών και πεζοδρόμων, — κατασκευή σιδηροδρομικών έργων, — κατασκευή διαδρόμων αεροδρομίων, — κατασκευαστικά έργα (εκτός από κτίρια) σταδίων, κολυμβητηρίων, γυμναστηρίων, γηπέδων τένις, γηπέδων γκολφ και λοιπών αθλητικών εγκαταστάσεων, — διαγράμμιση οδικών επιφανειών και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — προκαταρκτικά χωματουργικά έργα, βλέπε 45.11.	45212212 και DA03 45230000 εκτός από: — 45231000 — 45232000 — 45234115
		45.24	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευή: — υδάτινων οδών, λιμενικών και ποτάμιων έργων, λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες), κλεισιάδων κ.λπ. — φραγμάτων και αναχωμάτων, — βυθοκορήσεις, — υποβρύχια έργα.	45240000
		45.25	Εκτέλεση λοιπών κατασκευαστικών εργασιών ειδικής φύσης	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — κατασκευαστικές δραστηριότητες που εξειδικεύονται σε τομέα κοινό σε διάφορα είδη κατασκευών και απαιτούν ειδικευμένο προσωπικό ή εξοπλισμό, — κατασκευή θεμελιώσεων, περιλαμβανομένης και της έμμηξης πασσάλων, — γεώτρηση και κατασκευή φρεατίων ύδατος, εκσκαφή φρεάτων, — ανέγερση μη ιδιοκατασκευασμένων χαλύβδινων στοιχείων, — κάμψη χάλυβα, — οπτοπλινθοδομή και λιθοδομή,	45250000 45262000

NACE (*)					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
				— ανέγερση και αποξήλωση κριωμάτων και εξεδρών εργασίας, περιλαμβανομένης της εκμίσθωσης κριωμάτων και εξεδρών εργασίας, — ανέγερση καπνοδόχων και βιομηχανικών κλιβάνων. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εκμίσθωση κριωμάτων χωρίς την ανέγερση και την αποξήλωσή τους, βλέπε 71.32	
	45.3		Εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια		45300000
		45.31	Καλωδιώσεις και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξαρτημάτων, — συστημάτων τηλεπικοινωνίας, — ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης, — οικιακών κεραιών και σηματοληπτών, — συστημάτων συναγερμού πυρκαγιάς, — συστημάτων αντιδιαρρηκτικού συναγερμού, — ανελκυστήρων και κυλιόμενων, — κλιμάκων αλεξικέραυνων κ.λπ.	45213316 45310000 εκτός από: — 45316000
		45.32	Μονώσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εργασίες θερμομόνωσης, ηχομόνωσης ή μόνωσης κατά των δονήσεων σε κτίρια ή άλλα κατασκευαστικά έργα. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — στεγανοποίηση, βλέπε 45.22.	45320000
		45.33	Υδραυλικές εγκαταστάσεις	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — υδραυλικού εξοπλισμού και ειδών υγιεινής, — εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, — εξοπλισμού και αγωγών θέρμανσης, εξαερισμού, ψύξης ή κλιματισμού, — συστημάτων καταιονισμού (σπρίνκλερ).	45330000

NACE (!)					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
				Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εγκατάσταση και επισκευή ηλεκτρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης, βλέπε 45.31.	
		45.34	Λοιπές εγκαταστάσεις παροχών σε κτίρια	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση συστημάτων φωτισμού και σηματοδότησης οδών, σιδηροδρόμων, αεροδρομίων και λιμένων, — εγκατάσταση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εξαρτημάτων και μόνιμων προσαρτημάτων που δεν κατατάσσονται αλλού.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Αποπεράτωση κτιρίων		45400000
		45.41	Επιχρίσεις κονιαμάτων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — επίχριση σε κτίρια ή άλλες κατασκευές εσωτερικών και εξωτερικών γυψοκονιαμάτων ή γυψομαρμαροκονιαμάτων (στόκου), περιλαμβανομένων και των λεπτών πήξεων που χρησιμοποιούνται ως βάση για το κονίαμα.	45410000
		45.42	Λεπτοξυλουργικές εργασίες	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — τοποθέτηση μη ιδιοκατασκευασμένων θυρών, παραθύρων, πλαισίων για θύρες και παράθυρα, εξοπλισμένων κουζινών, κλιμακοστασίων, εξοπλισμού καταστημάτων και συναφών ειδών, από ξύλο ή άλλα υλικά, — εσωτερικά τελειώματα όπως οροφές, ξύλινες επενδύσεις τοίχων, κινητά χωρίσματα κ.λπ. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — διάστρωση παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων, βλέπε 45.43.	45420000
		45.43	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — διάστρωση, πλακόστρωση, ανάρτηση ή τοποθέτηση σε κτίρια και άλλες κατασκευές: — επενδύσεις τοίχων ή τοποθέτηση κεραμικών, τσιμεντένιων ή λιθολαξευτών πλακιδίων τοίχου ή δαπέδου, — παρκέτων και άλλων ξύλινων επενδύσεων δαπέδων, ταπήτων και επενδύσεων δαπέδων από λινόταπητες, — περιλαμβανομένων αυτών από ελαστικό ή πλαστικές ύλες, — επενδύσεων δαπέδων ή τοίχων από μωσαϊκό, μάρμαρο, γρανίτη ή σχιστόλιθο, — χάρτινων ταπετσαριών τοίχου.	45430000

NACE (*)					Κωδικός CPV
ΤΙΤΛΟΣ ΣΤ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ		
Τμήμα	Ομάδα	Τάξη	Ονομασία υπηρεσιών	Σημειώσεις	
		45.44	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εσωτερικούς και εξωτερικούς χρωματισμούς κτιρίων, — χρωματισμούς έργων πολιτικού μηχανικού, — τοποθέτηση υαλοπινάκων, καθρεπτών κ.λπ. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — τοποθέτηση παραθύρων, βλέπε 45.42.	45440000
		45.45	Λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων	Η τάξη αυτή περιλαμβάνει: — εγκατάσταση ιδιωτικών κολυμβητηρίων, — ατμοκαθαρισμό, καθαρισμό με αμμορριπή και συναφείς δραστηριότητες για τις εξωτερικές επιφάνειες κτιρίων, — λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων και τελειωμάτων π.δ.κ.α. Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εσωτερικό καθαρισμό κτιρίων και λοιπών κατασκευών, βλέπε 74.70.	45212212 και DA04 45450000
	45.5		Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή		45500000
		45.50	Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή	Η τάξη αυτή δεν περιλαμβάνει: — εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού κατασκευών και κατεδαφίσεων χωρίς χειριστή, βλέπε 71.32.	45500000

(*) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1990 (ΕΕ L 293 της 24.10.1990, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και εφόσον η εκχώρηση βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» κατά την έννοια του άρθρου 4 της παρούσας οδηγίας. Ακολουθεί ένας κατάλογος με διαδικασίες που διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση εξουσιοδοτήσεων με βάση άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που δεν συνιστούν «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» κατά την έννοια του άρθρου 4 της παρούσας οδηγίας:

- α) χορήγηση εξουσιοδότησης για την εκμετάλλευση εγκαταστάσεων φυσικού αερίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·
- β) εξουσιοδότηση ή πρόσκληση υποβολής προσφορών για την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία 2009/72/ΕΚ·
- γ) χορήγηση εξουσιοδότησης σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 9 της οδηγίας 97/67/ΕΚ για τις εξουσιοδοτήσεις που αφορούν ταχυδρομικές υπηρεσίες που δεν ανατίθενται ή δεν πρόκειται να ανατεθούν κατ' αποκλειστικότητα·
- δ) διαδικασία για τη χορήγηση εξουσιοδότησης για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιλαμβάνει την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σύμφωνα με την οδηγία 94/22/ΕΚ·
- ε) δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών με λεωφορείο, τραμ, σιδηρόδρομο ή μετρό, οι οποίες έχουν ανατεθεί βάσει διαδικασίας διαγωνισμού σύμφωνα προς το άρθρο 5 παράγραφος 3 αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι η χρονική του διάρκεια συνάδει με το άρθρο 4 παράγραφος 3 ή 4 του ανωτέρω κανονισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 34 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

- A. **Μεταφορά ή διανομή φυσικού αερίου ή θερμότητας**
Οδηγία 2009/73/ΕΚ
- B. **Παραγωγή, μεταφορά ή διανομή ηλεκτρικής ενέργειας**
Οδηγία 2009/72/ΕΚ
- Γ. **Παραγωγή, μεταφορά ή διανομή πόσιμου νερού**
[Καμία]
- Δ. **Αναθέτοντες φορείς στον τομέα των σιδηροδρομικών υπηρεσιών**
Σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές
Οδηγία 2012/34/ΕΕ
Διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
Οδηγία 2012/34/ΕΚ
Εθνικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
[Καμία]
- Ε. **Αναθέτοντες φορείς στον τομέα των υπηρεσιών αστικού σιδηροδρόμου, τραμ, τρόλεϊ ή λεωφορείου**
[Καμία]
- ΣΤ. **Αναθέτοντες φορείς στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών**
Οδηγία 97/67/ΕΚ
- Ζ. **Εξόρυξη πετρελαίου ή φυσικού αερίου**
Οδηγία 94/22/ΕΚ
- Η. **Αναζήτηση και εξόρυξη άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων**
[Καμία]
- Θ. **Αναθέτοντες φορείς στον τομέα των εγκαταστάσεων θαλάσσιου λιμένα, λιμένα εσωτερικού πλωτού δικτύου ή άλλου τερματικού σταθμού**
[Καμία]
- Ι. **Αναθέτοντες φορείς στον τομέα των αερολιμενικών εγκαταστάσεων**
[Καμία]
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 35

1. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 35 εκδίδονται εντός των ακόλουθων προθεσμιών:

α) 90 εργάσιμες ημέρες στις περιπτώσεις που η ελεύθερη πρόσβαση σε συγκεκριμένη αγορά τεκμαίρεται με βάση το άρθρο 34 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο·

β) 130 εργάσιμες ημέρες σε περιπτώσεις πλην των αναφερομένων στο στοιχείο α).

Οι προθεσμίες που καθορίζονται στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου παρατείνονται για 15 εργάσιμες ημέρες όταν το αίτημα δεν συνοδεύεται από αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη θέση που έλαβε ανεξάρτητη εθνική αρχή η οποία είναι αρμόδια για τη σχετική δραστηριότητα, η οποία αναλύει λεπτομερώς τις προϋποθέσεις για τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 34 παράγραφος 1 στη σχετική δραστηριότητα σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 34.

Οι εν λόγω προθεσμίες ξεκινούν την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή του αιτήματος που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 ή, όταν οι πληροφορίες που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα είναι ελλιπείς, την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την παραλαβή των ολοκληρωμένων πληροφοριών.

Οι προθεσμίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να παραταθούν από την Επιτροπή με τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους ή του αναθέτοντος φορέα που υπέβαλε το αίτημα.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή τον ενδιαφερόμενο αναθέτοντα φορέα ή από την ανεξάρτητη εθνική αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή από οποιαδήποτε άλλη αρμόδια εθνική αρχή να παράσχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ή να συμπληρώσει ή να διευκρινίσει τις πληροφορίες που υποβάλλονται εντός κατάλληλης προθεσμίας. Σε περίπτωση καθυστερημένων ή ημιτελών απαντήσεων, οι προθεσμίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αναστέλλονται για την περίοδο από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο αίτημα για την υποβολή πληροφοριών έως την παραλαβή των ολοκληρωμένων και ορθών πληροφοριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ, ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΡΟΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ

Τα εργαλεία και τα συστήματα ηλεκτρονικής παραλαβής προσφορών, αιτήσεων συμμετοχής, καθώς και σχεδίων και μελετών πρέπει κατ' ελάχιστο όριο να διασφαλίζουν, με τεχνικά μέσα και κατάλληλες διαδικασίες, ότι:

- α) μπορεί να καθορίζεται με ακρίβεια η ώρα και η ημερομηνία της παραλαβής των προσφορών, αιτήσεων συμμετοχής, αιτήσεων προεπιλογής καθώς και σχεδίων και μελετών·
- β) μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι κανείς δεν θα έχει πρόσβαση πριν από τις καθορισμένες ημερομηνίες στις πληροφορίες που διαβιβάζονται δυνάμει των ως άνω απαιτήσεων·
- γ) μόνον τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να καθορίζουν ή να τροποποιούν τις ημερομηνίες αποσφράγισης των παραληφθεισών πληροφοριών·
- δ) στις διάφορες φάσεις της διαδικασίας προεπιλογής, της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης ή ανάθεσης του διαγωνισμού, η πρόσβαση στο σύνολο ή σε μέρος των υποβαλλομένων πληροφοριών είναι δυνατή μόνον από δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα·
- ε) η παροχή πρόσβασης στις διαβιβαζόμενες πληροφορίες είναι δυνατή μόνο από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και μόνον μετά την προκαθορισμένη ημερομηνία·
- στ) στις πληροφορίες που παρελήφθησαν και αποσφραγίστηκαν κατ' εφαρμογή των εν λόγω απαιτήσεων έχουν πρόσβαση μόνον τα πρόσωπα τα εξουσιοδοτημένα να λάβουν γνώση,
- ζ) σε περίπτωση παραβίασης ή απόπειρας παραβίασης των απαγορεύσεων ή των όρων πρόσβασης που αναφέρονται στα στοιχεία β) έως στ), μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι οι παραβιάσεις ή οι απόπειρες παραβίασης είναι σαφώς ανιχνεύσιμες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΜΕΡΟΣ Α

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 67)

I. Πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε περίπτωση

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. α) Για τις συμβάσεις προμηθειών: είδος και ποσότητα ή αξία των παροχών ή των προς προμήθεια ειδών (κωδικοί CPV).
β) Για τις συμβάσεις έργων: φύση και έκταση των παροχών, βασικά χαρακτηριστικά του έργου ή των τμημάτων που το απαρτίζουν (κωδικοί CPV).
γ) Για τις συμβάσεις υπηρεσιών: υπολογιζόμενο συνολικό ποσό των αγορών σε καθεμία από τις προβλεπόμενες κατηγορίες υπηρεσιών (κωδικοί CPV).
4. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης ή αποστολής της γνωστοποίησης της δημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης για το «προφίλ αγοραστή».
5. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.

II. Πρόσθετες πληροφορίες που παρέχονται όταν η γνωστοποίηση χρησιμοποιείται ως μέσον έναρξης διαγωνισμού ή που δικαιολογεί σύντμηση της προθεσμίας υποβολής υποψηφιότητας ή προσφοράς (άρθρο 67 παράγραφος 2)

6. Μνεία του γεγονότος ότι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς πρέπει να εκδηλώνουν στον φορέα το ενδιαφέρον τους για την ή τις συμβάσεις.
7. Ηλεκτρονική ή διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία θα υπάρχει ελεύθερη, άμεση, πλήρης και δωρεάν πρόσβαση στα έγγραφα της προμήθειας.

Όταν δεν διατίθεται ελεύθερη, άμεση, πλήρης και δωρεάν πρόσβαση για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 73 παράγραφος 1 τρίτο και τέταρτο εδάφιο, παρατίθενται στοιχεία για τον τρόπο αξιολόγησης των εγγράφων της προμήθειας.
8. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
9. Προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων για την πρόσκληση υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης.
10. Είδος και ποσότητα των προς παράδοση προϊόντων ή γενικά χαρακτηριστικά του έργου ή κατηγορία της υπηρεσίας και περιγραφή. Αναφέρατε, ενδεχομένως, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο. Να αναφέρονται επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαιρέσεως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και η προσωρινή προθεσμία η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρεται επίσης το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού. Αναφέρατε κατά πόσον πρόκειται για αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση ή και για συνδυασμό αυτών.
11. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών· εάν η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται για κάθε τμήμα.
12. Προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης ή διάρκεια της σύμβασης υπηρεσιών και, ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης.
13. Διεύθυνση στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους γραπτώς.
14. Τελική ημερομηνία παραλαβής εκδηλώσεων ενδιαφέροντος.
15. Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται οι υποψηφιότητες ή προσφορές.
16. Όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα και οικονομικές και τεχνικές εγγυήσεις που πρέπει να πληροί εκείνος στον οποίον ανατίθεται η σύμβαση.

17. α) Προσωρινή ημερομηνία, εφόσον είναι γνωστή, της έναρξης της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης ή των συμβάσεων.
- β) Είδος της διαδικασίας ανάθεσης (κλειστές διαδικασίες, με χρήση ή μη δυναμικού συστήματος αγορών, ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση).
18. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων.
19. Εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση του αν:
- α) απαιτείται/γίνεται δεκτή η ηλεκτρονική υποβολή προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής·
- β) θα χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικές παραγγελίες·
- γ) θα χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονική τιμολόγηση·
- δ) θα γίνουν δεκτές ηλεκτρονικές πληρωμές.
20. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
21. Εάν είναι γνωστά, τα κριτήρια τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης. Πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βρίσκεται μόνο κριτήριο την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών ή, ενδεχομένως, η σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών αναφέρονται, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές ή δεν περιλαμβάνονται ούτε στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 στοιχείο β) ούτε στην πρόσκληση για υποβολή προσφορών ή για διαπραγμάτευση.

ΜΕΡΟΣ Β

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ «ΠΡΟΦΙΛ ΑΓΟΡΑΣΤΗ» ΠΟΥ ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1)

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Κωδικοί CVP.
4. Διεύθυνση του «προφίλ αγοραστή» στο διαδίκτυο (URL).
5. Ημερομηνία αποστολής της ειδοποίησης με την οποία ανακοινώνεται η δημοσίευση της προκαταρκτικής προκήρυξης στο «προφίλ αγοραστή».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥΣ
(ΑΡΘΡΟ 53 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4)**

Εάν οι αναθέτοντες φορείς έχουν αποφασίσει να διεξαγάγουν ηλεκτρονικό πλειστηριασμό περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής στοιχεία στα έγγραφα για την προμήθεια:

- α) τα στοιχεία, οι αξίες των οποίων θα αποτελέσουν αντικείμενο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, εφόσον τα εν λόγω στοιχεία είναι προσδιορίσιμα ποσοτικώς κατά τρόπον ώστε να εκφράζονται σε αριθμούς ή ποσοστά·
 - β) τα ενδεχόμενα όρια των αξιών που μπορούν να υποβάλλονται, όπως αυτά προκύπτουν από τις προδιαγραφές του αντικείμενου της σύμβασης·
 - γ) τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεση των προσφερόντων στη διάρκεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού και, ενδεχομένως, τη χρονική στιγμή που τίθενται στη διάθεσή τους·
 - δ) τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού·
 - ε) τους όρους υπό τους οποίους οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν τις προσφορές τους, ιδίως τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις οι οποίες, ενδεχομένως, απαιτούνται για την υποβολή προσφορών·
 - στ) τις κατάλληλες πληροφορίες για το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό σύστημα και για τον τρόπο και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύνδεσης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοείται ως,

1. «τεχνική προδιαγραφή» ένα από τα ακόλουθα:

- α) όταν πρόκειται για συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις χρήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρίες), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεων του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής της προμήθειας ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
- β) όταν πρόκειται για συμβάσεις έργων: όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στις συγγραφές υποχρεώσεων και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών, και οι οποίες επιτρέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό αυτών, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από τον αναθέτοντα φορέα· τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν τα επίπεδα περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, τον σχεδιασμό για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες) και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, την επίδοση, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες χρήσης καθώς και τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής των έργων· τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες μελέτης και υπολογισμού των έργων, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που ο αναθέτων φορέας είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που συνιστούν τα έργα αυτά·
2. «πρότυπο»: η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό τυποποίησης, για επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της οποίας όμως η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική και η οποία εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
 - α) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο που έχει εγκριθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης και έχει θεθεί στη διάθεση του κοινού·
 - β) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει θεθεί στη διάθεση του κοινού·
 - γ) «εθνικό πρότυπο»: πρότυπο που έχει εκδοθεί από εθνικό οργανισμό τυποποίησης και έχει θεθεί στη διάθεση του κοινού·
3. «ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση»: η τεκμηριωμένη αξιολόγηση των επιδόσεων ενός δομικού προϊόντος, σε συνάρτηση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του, σύμφωνα προς το αντίστοιχο έγγραφο ευρωπαϊκής αξιολόγησης, όπως ορίζεται στο σημείο 12 του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
4. «κοινή τεχνική προδιαγραφή»: η τεχνική προδιαγραφή στον τομέα ΤΠΕ που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012·
5. «τεχνικό πλαίσιο αναφοράς»: κάθε παραδοτέο το οποίο εκπονείται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, πλην των ευρωπαϊκών προτύπων, σύμφωνα με διαδικασίες προσαρμοσμένες στην εξέλιξη των αναγκών της αγοράς.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

1. Δημοσίευση γνωστοποιήσεων

Οι διακηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67, 68, 69, 70, 92 και 96 πρέπει να αποστέλλονται από τους αναθέτοντες φορείς στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

- α) Οι διακηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 67, 68, 69, 70, 92 και 96 δημοσιεύονται μέσω της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τους αναθέτοντες φορείς στην περίπτωση περιόδων ενδεικτικών διακηρύξεων που δημοσιεύονται για το «προφίλ αγοραστή», σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1.

Οι αναθέτοντες φορείς δύναται επιπλέον να δημοσιεύουν τις πληροφορίες αυτές μέσω του διαδικτύου στο σημείο «προφίλ αγοραστή», όπως προβλέπεται στο σημείο 2 στοιχείο β) κατωτέρω.

- β) Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγεί στον αναθέτοντα φορέα τη βεβαίωση της δημοσίευσης των πληροφοριών που αναφέρεται στο άρθρο 71 παράγραφος 5.

2. Δημοσίευση συμπληρωματικών ή πρόσθετων πληροφοριών

- α) Εκτός και εάν προβλέπεται διαφορετικά στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 73, οι αναθέτοντες φορείς δημοσιεύουν στο διαδίκτυο το πλήρες κείμενο των εγγράφων της προμήθειας.

- β) Το προφίλ αγοραστή μπορεί να περιλαμβάνει στις περιοδικές ενδεικτικές διακηρύξεις που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 1, πληροφορίες για τις τρέχουσες προκηρύξεις, τις προγραμματιζόμενες αγορές, τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί, τις διαδικασίες που έχουν ακυρωθεί, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη γενική πληροφορία, όπως αρμόδιο επικοινωνίας, αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπίας, ταχυδρομική διεύθυνση και ηλεκτρονική διεύθυνση. Το «προφίλ αγοραστή» μπορεί επίσης να περιλαμβάνει ενδεικτικές γνωστοποιήσεις που χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, και δημοσιεύονται σε εθνικό επίπεδο δυνάμει του άρθρου 72.

3. Μορφή και λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής διαβίβασης διακηρύξεων

Η μορφή και οι λεπτομέρειες διαβίβασης των διακηρύξεων με ηλεκτρονικά μέσα που έχουν θεσπιστεί από την Επιτροπή είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση διαδικτύου «<http://simap.eu.int>».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΕΠΙΛΟΓΗΣ

[όπως αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 4 στοιχείο β) και στο άρθρο 68]

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
4. Σκοπός του συστήματος προεπιλογής (περιγραφή των προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων ή κατηγοριών αυτών, τα οποία θα αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεων μέσω του συστήματος – κωδικός CPV). Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών.
5. Όροι που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς για την προεπιλογή τους βάσει του συστήματος και μέθοδοι σύμφωνα με τις οποίες ελέγχεται η τήρηση των προϋποθέσεων αυτών. Στις περιπτώσεις όπου η περιγραφή των εν λόγω όρων και μεθόδων ελέγχου είναι εκτενής και βασίζεται σε έγγραφα, στα οποία έχουν πρόσβαση οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς, αρκεί περιληπτική αναφορά των κυριότερων προϋποθέσεων και μεθόδων καθώς και παραπομπή στα σχετικά έγγραφα.
6. Χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει το σύστημα προεπιλογής και διατυπώσεις για την ανανέωσή του.
7. Μνεία του γεγονότος ότι η προκήρυξη χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού.
8. Διεύθυνση όπου μπορούν να ζητούνται περαιτέρω πληροφορίες και τεκμηρίωση σχετικά με το σύστημα προεπιλογής (αν είναι διαφορετική από αυτή που αναφέρεται στο σημείο 1).
9. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
10. Εάν είναι γνωστά, τα κριτήρια τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βρίσκεται μόνο με βάση την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών ή, ενδεχομένως, η σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών αναφέρονται, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές ή δεν περιλαμβάνονται στην πρόσκληση για υποβολή προσφορών ή για διαπραγμάτευση.
11. Εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση του αν:
 - α) απαιτείται/γίνεται δεκτή η ηλεκτρονική υποβολή προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής·
 - β) θα χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικές παραγγελίες·
 - γ) θα χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονική τιμολόγηση·
 - δ) θα γίνουν δεκτές ηλεκτρονικές πληρωμές.
12. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 69)

Α. ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιότητας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
4. Φύση της σύμβασης (προμήθειες, έργα ή υπηρεσίες· αναφέρεται, κατά περίπτωση, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο ή για δυναμικό σύστημα αγορών), περιγραφή (κωδικοί CPV. Κατά περίπτωση, να αναφέρεται κατά πόσον η υποβολή προσφορών ζητείται για αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση ή για συνδυασμό αυτών).
5. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών.
6. Για τις προμήθειες και τα έργα:
 - α) Είδος και ποσότητα των προς παράδοση προϊόντων (κωδικοί CPV). Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία, η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσως καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρονται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τα ζητούμενα προϊόντα ή το είδος και η έκταση των υπηρεσιών και τα γενικά χαρακτηριστικά του έργου (κωδικοί CPV).
 - β) Αναφορά της δυνατότητας ή μη των προμηθευτών να υποβάλουν προσφορά για μερική και/ή για όλα τα ζητούμενα προϊόντα.

Εάν, όσον αφορά τις συμβάσεις έργων, το έργο ή η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, αναφορά των τμημάτων κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφορών για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα τμήματα.
 - γ) Για τις συμβάσεις έργων: πληροφορίες για το στόχο του έργου ή της σύμβασης, στην περίπτωση που αυτή αφορά και την εκπόνηση μελετών.
7. Για τις υπηρεσίες:
 - α) Είδος και ποσότητα των προϊόντων που θα παρασχεθούν. Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσως καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρεται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τις ζητούμενες υπηρεσίες.
 - β) Διευκρινίζεται κατά πόσον η εκτέλεση της υπηρεσίας παραχωρείται, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία.
 - γ) Μνεία των σχετικών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων.
 - δ) Διευκρινίζεται αν τα νομικά πρόσωπα είναι υποχρεωμένα να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού που θα είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση της υπηρεσίας.
 - ε) Διευκρινίζεται κατά πόσον οι πάροχοι των υπηρεσιών μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
8. Εάν είναι γνωστό, διευκρινίζεται το αν η υποβολή της (των) εναλλακτικής(-ών) προσφοράς(-ών) επιτρέπεται ή όχι.
9. Προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης ή διάρκεια της σύμβασης υπηρεσιών και, ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης.
10. Ηλεκτρονική διεύθυνση ή διεύθυνση διαδικτύου στην οποία θα υπάρχει ελεύθερη, άμεση, πλήρης και δωρεάν πρόσβαση στα έγγραφα της προμήθειας.

Όταν δεν διατίθεται ελεύθερη, άμεση, πλήρης και δωρεάν πρόσβαση για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 73 παράγραφος 1 τρίτο και τέταρτο εδάφιο, παρατίθενται στοιχεία για τον τρόπο αξιολόγησης των εγγράφων της προμήθειας.
11. α) Καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών ή των ενδεικτικών προσφορών στην περίπτωση υλοποίησης δυναμικού συστήματος αγοράς.
 - β) Διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται.
 - γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες συντάσσονται.

12. α) Κατά περίπτωση, πρόσωπα που επιτρέπεται να παρίστανται στην αποσφράγιση των προσφορών.
β) Ημερομηνία, ώρα και τόπος αποσφράγισης των προσφορών.
13. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις.
14. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής και/ή παραπομπές στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις.
15. Κατά περίπτωση, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί η κοινοπραξία οικονομικών φορέων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση.
16. Ελάχιστοι όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση.
17. Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο προσφέρων δεσμεύεται από την προσφορά του.
18. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων.
19. Κριτήρια, προβλεπόμενα στο άρθρο 82, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βρίσκεται μόνο με βάση την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών ή, ενδεχομένως, η σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών επισημαίνονται, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές.
20. Κατά περίπτωση, ημερομηνία ή ημερομηνίες και παραπομπή ή παραπομπές στη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης ή της αποστολής της γνωστοποίησης της δημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης για το «προφίλ αγοραστή» στην οποία αναφέρεται η σύμβαση.
21. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεομοιτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση του τμήματος από το οποίο δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
22. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης από τον αναθέτοντα φορέα.
23. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.

B. ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεομοιτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
4. Φύση της σύμβασης (προμήθειες, έργα ή υπηρεσίες· αναφέρατε, κατά περίπτωση, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο), περιγραφή (κωδικός CPV). Κατά περίπτωση, να αναφέρεται κατά πόσον η υποβολή προσφορών ζητείται για αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση ή για συνδυασμό αυτών.
5. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών.
6. Για τις προμήθειες και τα έργα:
 - α) Είδος και ποσότητα των προς παράδοση προϊόντων (κωδικός CPV). Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία, η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσης καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρονται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τα ζητούμενα προϊόντα ή το είδος και η έκταση των υπηρεσιών και τα γενικά χαρακτηριστικά του έργου (κωδικός CPV).
 - β) Αναφορά της δυνατότητας ή μη των προμηθευτών να υποβάλουν προσφορά για μερικά και/ή για όλα τα ζητούμενα προϊόντα.

Εάν, όσον αφορά τις συμβάσεις έργων, το έργο ή η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, αναφορά των τμημάτων κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφορών για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα τμήματα.
 - γ) Πληροφορίες για το στόχο του έργου ή της σύμβασης, στην περίπτωση που αυτή αφορά και την εκπόνηση μελετών.

7. Για τις υπηρεσίες:
- α) Είδος και ποσότητα των προϊόντων που θα παρασχεθούν. Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαιρέσεως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαιρέσεως καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρεται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τις ζητούμενες υπηρεσίες.
 - β) Διευκρινίζεται κατά πόσον η εκτέλεση της υπηρεσίας παραχωρείται, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία.
 - γ) Μνεία των σχετικών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων.
 - δ) Διευκρινίζεται αν τα νομικά πρόσωπα είναι υποχρεωμένα να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού που θα είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση της υπηρεσίας.
 - ε) Διευκρινίζεται κατά πόσον οι πάροχοι των υπηρεσιών μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
8. Εάν είναι γνωστό, διευκρινίζεται το αν η υποβολή της (των) εναλλακτικής(-ών) προσφοράς(-ών) επιτρέπεται ή όχι.
9. Προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης ή διάρκειας της σύμβασης και, ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης.
10. Κατά περίπτωση, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί η κοινοπραξία οικονομικών φορέων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση.
11. α) Καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής.
β) Διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται.
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες συντάσσονται.
12. Καταληκτική ημερομηνία για την αποστολή των προσκλήσεων υποβολής των προσφορών.
13. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις.
14. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής και/ή παραπομπές στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις.
15. Πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του οικονομικού φορέα και ελάχιστοι όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει αυτός να πληροί.
16. Κριτήρια, προβλεπόμενα στο άρθρο 82, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βρίσκεται μόνο με βάση την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών ή, ενδεχομένως, η σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών επισημαίνονται, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές ή δεν επισημαίνονται στην πρόσκληση για υποβολή προσφορών.
17. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων.
18. Κατά περίπτωση, ημερομηνία ή ημερομηνίες και παραπομπή ή παραπομπές στη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης ή της αποστολής της γνωστοποίησης της δημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης για το «προφίλ αγοραστή» στην οποία αναφέρεται η σύμβαση.
19. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιροτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
20. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης από τους αναθέτοντες φορείς.
21. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.
- Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ
1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιροτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
 2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
 3. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
 4. Φύση της σύμβασης (προμήθειες, έργα ή υπηρεσίες· αναφέρατε, κατά περίπτωση, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο), περιγραφή (κωδικοί CPV). Κατά περίπτωση, να αναφέρεται κατά πόσον η υποβολή προσφορών ζητείται για αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση ή για συνδυασμό αυτών.
 5. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών.

6. Για τις προμήθειες και τα έργα:
- Είδος και ποσότητα των προς παράδοση προϊόντων (κωδικοί CPV). Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία, η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσως καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρονται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τα ζητούμενα προϊόντα ή το είδος και η έκταση των υπηρεσιών και τα γενικά χαρακτηριστικά του έργου (κωδικός CPV).
 - Αναφορά της δυνατότητας ή μη των προμηθευτών να υποβάλουν προσφορά για μερικά και/ή για όλα τα ζητούμενα προϊόντα.
Εάν, όσον αφορά τις συμβάσεις έργων, το έργο ή η σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, αναφορά των τμημάτων κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφορών για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα τμήματα.
 - Για τις συμβάσεις έργων: πληροφορίες για το στόχο του έργου ή της σύμβασης, στην περίπτωση που αυτή αφορά και την εκπόνηση μελετών.
7. Για τις υπηρεσίες:
- Είδος και ποσότητα των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν. Να αναφέρονται ιδίως οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσως για περαιτέρω ανάθεση συμβάσεων και, ει δυνατόν, η προσωρινή προθεσμία η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσως καθώς και ο αριθμός των τυχόν παρατάσεων. Σε περίπτωση σειράς συμβάσεων προς ανάθεση ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν, να αναφέρεται επίσης, ει δυνατόν, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα των προσεχών προκηρύξεων διαγωνισμού για τις ζητούμενες υπηρεσίες.
 - Διευκρινίζεται κατά πόσον η εκτέλεση της υπηρεσίας παραχωρείται, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία.
 - Μνεία των σχετικών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων.
 - Διευκρινίζεται αν τα νομικά πρόσωπα είναι υποχρεωμένα να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού που θα είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση της υπηρεσίας.
 - Διευκρινίζεται κατά πόσον οι πάροχοι των υπηρεσιών μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
8. Εάν είναι γνωστό, διευκρινίζεται το αν η υποβολή της (των) εναλλακτικής(-ών) προσφοράς(-ών) επιτρέπεται ή όχι.
9. Προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης ή διάρκεια της σύμβασης και, ει δυνατόν, προθεσμία έναρξης.
10. Κατά περίπτωση, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί η κοινοπραξία οικονομικών φορέων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση.
11. α) Καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής.
β) Διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται.
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες συντάσσονται.
12. Κατά περίπτωση, απαιτούμενες εγγυήσεις.
13. Βασικοί όροι χρηματοδότησης και πληρωμής και/ή παραπομπές στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις.
14. Πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του οικονομικού φορέα και ελάχιστοι όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει αυτός να πληροί.
15. Κριτήρια, προβλεπόμενα στο άρθρο 82, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση της σύμβασης. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βρίσκεται μόνο με κριτήριο την τιμή, τα κριτήρια που συνιστούν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά καθώς και η στάθμιση των κριτηρίων αυτών ή, ενδεχομένως, η σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών επισημαίνονται, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές ή δεν επισημαίνονται στην πρόσκληση για συμμετοχή σε διαπραγμάτευση.
16. Κατά περίπτωση, ονόματα και διευθύνσεις των οικονομικών φορέων που έχουν ήδη επιλεγεί από τον αναθέτοντα φορέα.
17. Κατά περίπτωση, ειδικοί όροι στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση της σύμβασης ή των συμβάσεων.
18. Κατά περίπτωση, ημερομηνία ή ημερομηνίες και παραπομπή ή παραπομπές στη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης ή της αποστολής της γνωστοποίησης της δημοσίευσης της παρούσας προκήρυξης για το «προφίλ αγοραστή» στην οποία αναφέρεται η σύμβαση.
19. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
20. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης από τον αναθέτοντα φορέα.
21. Ενδεχομένως, άλλες σχετικές πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 70)

I. Πληροφορίες για τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽¹⁾

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Είδος της σύμβασης (προμήθειες, έργα ή υπηρεσίες και κωδικοί CPV· αναφέρατε, κατά περίπτωση, εάν πρόκειται για συμφωνία-πλαίσιο).
4. Συνοπτική τουλάχιστον περιγραφή του είδους και της ποσότητας των προϊόντων, έργων ή των παρεχομένων υπηρεσιών.
5. α) Μορφή της προκήρυξης διαγωνισμού (προκήρυξη για την ύπαρξη διαδικασίας προεπιλογής, περιοδική ενδεικτική προκήρυξης, πρόσκληση υποβολής προσφορών).
β) Ημερομηνία ή ημερομηνίες και παραπομπή ή παραπομπές στη δημοσίευση της προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
γ) Εάν πρόκειται για συμβάσεις που συνάπτονται χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, μνεία της σχετικής διάταξης του άρθρου 50.
6. Διαδικασία σύναψης συμβάσεων (ανοικτή, κλειστή ή με διαπραγμάτευση).
7. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών, όπου καθορίζεται
 - α) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν από οικονομικούς φορείς που είναι ΜΜΕ·
 - β) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν από το εξωτερικό·
 - γ) ο αριθμός των προσφορών που ελήφθησαν ηλεκτρονικά.Σε περίπτωση πολλαπλών αναθέσεων (τμήματα, πολλαπλές συμφωνίες-πλαίσια), οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται για κάθε ανάθεση.
8. Ημερομηνία της σύναψης της σύμβασης ή των συμβάσεων ή της συμφωνίας ή συμφωνιών- πλαισίου κατόπιν αποφάσεως για την ανάθεση ή τη σύναψή τους.
9. Αντίτιμο που καταβλήθηκε για αγορές ευκαιρίας σύμφωνα με το άρθρο 50 στοιχείο η).
10. Για κάθε ανάθεση, επωνυμία, διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναδόχου ή των αναδόχων, συμπεριλαμβανομένων:
 - α) πληροφοριών σχετικά με το εάν ο ανάδοχος είναι ΜΜΕ·
 - β) πληροφοριών σχετικά με το εάν η σύμβαση ανατέθηκε σε κοινοπραξία.
11. Αναφέρατε, κατά περίπτωση, εάν η σύμβαση αποτέλεσε ή μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υπεργολαβίας.
12. Αντίτιμο που καταβλήθηκε ή αντίτιμο της υψηλότερης και της χαμηλότερης προσφοράς που ελήφθη υπόψη κατά την ανάθεση της σύμβασης.
13. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
14. Προαιρετικές πληροφορίες:
 - αξία και τμήμα της σύμβασης το οποίο μπορεί να ανατίθεται με υπεργολαβία σε τρίτους,
 - κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης.

(1) Τα στοιχεία των σημείων 6, 9 και 11 θεωρούνται μη δημοσιεύσιμα εφόσον ο αναθέτων φορέας κρίνει ότι η δημοσίευσή τους θίγει ευαίσθητο εμπορικό συμφέρον.

II. Πληροφορίες που δεν προορίζονται για δημοσίευση

15. Αριθμός ανατεθεισών συμβάσεων (σε περίπτωση που μια ανάθεση έχει γίνει σε περισσότερους του ενός προμηθευτές).
 16. Αξία κάθε ανατεθείσας σύμβασης.
 17. Χώρα καταγωγής του προϊόντος ή της υπηρεσίας (κοινοτική ή εκτός Κοινότητας και, στη δεύτερη περίπτωση, κατάταξη ανά τρίτη χώρα).
 18. Κριτήριο ανάθεσης που χρησιμοποιείται:
 19. Η σύμβαση ανατέθηκε σε προσφέροντα που είχε υποβάλει εναλλακτική προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 1;
 20. Υπήρξαν προσφορές που δεν επελέγησαν διότι ήταν υπερβολικά χαμηλές σύμφωνα με το άρθρο 84;
 21. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης από τον αναθέτοντα φορέα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ, ΣΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ Ή ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 74

1. Η πρόσκληση υποβολής προσφορών, συμμετοχής σε διάλογο ή διαπραγμάτευσης δυνάμει του άρθρου 74 πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:
 - α) την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν·

Ωστόσο, στην περίπτωση συμβάσεων που συνάπτονται μέσω ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας, οι εν λόγω πληροφορίες δεν περιλαμβάνονται στην πρόσκληση συμμετοχής σε διαπραγμάτευση αλλά επισημαίνονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών·
 - β) στην περίπτωση του ανταγωνιστικού διαλόγου, την ημερομηνία που έχει καθοριστεί και τη διεύθυνση για την έναρξη της φάσης των διαβουλεύσεων, καθώς και τη γλώσσα ή τις γλώσσες που θα χρησιμοποιηθούν·
 - γ) παραπομπή σε οποιαδήποτε δημοσιευθείσα προκήρυξη διαγωνισμού·
 - δ) τα στοιχεία κάθε προκήρυξης διαγωνισμού που έχει δημοσιευθεί ήδη·
 - ε) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης όταν δεν περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής που χρησιμεύει ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού·
 - στ) τη σχετική στάθμιση των κριτηρίων ανάθεσης της σύμβασης ή, ενδεχομένως, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας αυτών των κριτηρίων, σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού, στην ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ή στις προδιαγραφές.
2. Όταν η έναρξη διαγωνισμού πραγματοποιείται με περιοδική ενδεικτική προκήρυξη, οι αναθέτοντες φορείς καλούν εκ των υστέρων όλους τους υποψηφίους να επιβεβαιώσουν το ενδιαφέρον τους βάσει λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με την εν λόγω σύμβαση, πριν να αρχίσει η επιλογή των προσφερόντων ή των συμμετεχόντων σε διαπραγμάτευση.

Η πρόσκληση αυτή περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) φύση και ποσότητα, συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιωμάτων προαίρεσως για συμπληρωματικές συμβάσεις και, ει δυνατόν, την εκτιμώμενη προθεσμία η οποία τάσσεται για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων προαίρεσως· εάν πρόκειται για ανανεώσιμες συμβάσεις, φύση και ποσότητα, και, ει δυνατόν, την κατά προσέγγιση προθεσμία δημοσίευσης μεταγενέστερων διακηρύξεων διαγωνισμών για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που προκηρύσσονται·
- β) είδος της διαδικασίας: κλειστή ή με διαπραγμάτευση·
- γ) ενδεχομένως, ημερομηνία έναρξης ή ολοκλήρωσης της παράδοσης των αγαθών, της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών·
- δ) όταν δεν μπορεί να παρέχεται ηλεκτρονική πρόσβαση, διεύθυνση και ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την κατάθεση των αιτήσεων των ενδιαφερομένων να λάβουν τα έγγραφα της σύμβασης καθώς και γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συντάσσονται·
- ε) διεύθυνση του αναθέτοντος φορέα·
- στ) όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα, χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πληροφορίες που απαιτούνται από τους οικονομικούς φορείς·
- ζ) είδος της σύμβασης που αποτελεί αντικείμενο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών: αγορά, χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση ή συνδυασμός των ανωτέρω συμβάσεων· και
- η) κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και στάθμιση αυτών ή, ενδεχομένως, τα κριτήρια αυτά κατά σειρά σπουδαιότητας, σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται στην ενδεικτική προκήρυξη ή στις προδιαγραφές ή στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών ή προς διαπραγμάτευση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΑΡΘΡΟ 36 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2**

- Σύμβαση ΔΟΕ 87 περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας συνδικαλιστικού δικαιώματος
 - Σύμβαση ΔΟΕ 98 περί συνδικαλιστικού δικαιώματος και συλλογικών διαπραγματεύσεων
 - Σύμβαση ΔΟΕ 29 σχετικά με την αναγκαστική εργασία
 - Σύμβαση ΔΟΕ 105 σχετικά με την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας
 - Σύμβαση ΔΟΕ 138 για την ελάχιστη ηλικία απασχόλησης
 - Σύμβαση ΔΟΕ 111 για την εισαγωγή διακρίσεων (εργασία και απασχόληση)
 - Σύμβαση ΔΟΕ 100 σχετικά με την ίση αμοιβή
 - Σύμβαση ΔΟΕ 182 σχετικά με τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας
 - Σύμβαση της Βιέννης για την προστασία της στιβάδας του όζοντος και πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος
 - Σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (σύμβαση της Βασιλείας)
 - Σύμβαση της Στοκχόλμης για τους έμμοτους οργανικούς ρύπους (σύμβαση της Στοκχόλμης για τους ΕΟΡ)
 - Σύμβαση σχετικά με τη διαδικασία συναίνεσης μετά από ενημέρωση όσον αφορά ορισμένα επικίνδυνα χημικά προϊόντα και φυτοφάρμακα στο διεθνές εμπόριο (UNEP/FAO) (σύμβαση ΣΜΕ), Ρότερνταμ, 10.9.1998 και τα τρία σχετικά περιφερειακά πρωτόκολλα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 83 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

Οδηγία 2009/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 1)

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Κωδικοί CPV.
4. Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών.
5. Περιγραφή της προμήθειας πριν και μετά την τροποποίηση: φύση και έκταση των έργων, φύση και ποσότητα ή αξία των αγαθών, φύση και έκταση των υπηρεσιών.
6. Εάν συντρέχει περίπτωση, αύξηση της τιμής που προκλήθηκε από την τροποποίηση.
7. Περιγραφή των περιστάσεων που κατέστησαν αναγκαία την τροποποίηση.
8. Ημερομηνία της απόφασης ανάθεσης της σύμβασης.
9. Εάν συντρέχει περίπτωση, επωνυμία, διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του νέου οικονομικού φορέα ή των νέων οικονομικών φορέων.
10. Πληροφορίες σχετικά με το αν η σύμβαση σχετίζεται με έργο και/ή πρόγραμμα που χρηματοδοτείται με πόρους της Ένωσης.
11. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, ενδεχομένως, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιτυπίας καθώς και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται αυτές οι πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 91

Κωδικός CPV	Περιγραφή
75200000-8· 75231200-6· 75231240-8· 79611000-0· 79622000-0 [Υπηρεσίες διάθεσης προσωπικού οικιακών βοηθών]· 79624000-4 [Υπηρεσίες προμήθειας νοσηλευτικού προσωπικού] και 79625000-1 [Υπηρεσίες προμήθειας ιατρικού προσωπικού] από 85000000-9 έως 85323000-9· 98133100-5, 98133000-4· 98200000-5 και 98500000-8 [Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό] και 98513000-2 έως 98514000-9 [Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού για οικιακές εργασίες, Υπηρεσίες πρακτορείων διάθεσης εργατικού δυναμικού για οικιακές εργασίες, υπηρεσίες υπαλληλικού προσωπικού γραφείων για οικιακές εργασίες, Προσωρινό προσωπικό για οικιακές εργασίες, Υπηρεσίες οικιακής βοήθειας και Οικιακές υπηρεσίες]	Υγεία, κοινωνικές και συναφείς υπηρεσίες
85321000-5 και 85322000-2, 75000000-6 [Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης, άμυνας και κοινωνικής ασφάλισης], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1· από 79995000-5 έως 79995200-7· από 80000000-4 Υπηρεσίες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης έως 80660000-8· από 92000000-1 έως 92700000-8 79950000-8 [Υπηρεσίες διοργάνωσης εκθέσεων και συνεδρίων], 79951000-5 [Υπηρεσίες οργάνωσης σεμιναρίων], 79952000-2 [Υπηρεσίες εκδηλώσεων], 79952100-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων], 79953000-9 [Υπηρεσίες οργάνωσης φεστιβάλ], 79954000-6 [Υπηρεσίες οργάνωσης πάρτι], 79955000-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης επιδείξεων μόδας], 79956000-0 [Υπηρεσίες οργάνωσης εμπορικών εκθέσεων και εκδηλώσεων]	Διοικητικές κοινωνικές, εκπαιδευτικές, υγειονομικές και πολιτιστικές υπηρεσίες
75300000-9	Υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης (*)
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Υπηρεσίες παροχής επιδομάτων
98000000-3, 98120000-0· 98132000-7· 98133110-8 και 98130000-3	Λοιπές κοινοτικές, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι πολιτικές οργανώσεις, οι οργανώσεις νέων και οι λοιπές υπηρεσίες συλλογικών οργανώσεων
98131000-0	Θρησκευτικές υπηρεσίες
55100000-1 έως 55410000-7· 55521000-8 έως 55521200-0 [55521000-8 Υπηρεσίες τροφοδοσίας ιδιωτικών οικιών με έτοιμα φαγητά, 55521100-9 Υπηρεσίες παροχής γευμάτων κατ' οίκον από την κοινωνική πρόνοια, 55521200-0 Υπηρεσίες παράδοσης γευμάτων] 55510000-8 [Υπηρεσίες καντίνας], 55511000-5 [Υπηρεσίες καντίνας και άλλες υπηρεσίες καφετέριας περιορισμένης πελατείας], 55512000-2 [Υπηρεσίες διαχείρισης καντίνας], 55523100-3 [Υπηρεσίες σχολικών γευμάτων], 55520000-1 [Υπηρεσίες τροφοδοσίας με έτοιμα φαγητά], 55522000-5 [Υπηρεσίες τροφοδοσίας εταιρειών μεταφορών με έτοιμα φαγητά], 55523000-2 [Υπηρεσίες τροφοδοσίας άλλων επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων με έτοιμα γεύματα], 55524000-9 [Υπηρεσίες τροφοδοσίας σχολείων με έτοιμα γεύματα]	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων
79100000-5 έως 79140000-7· 75231100-5·	Νομικές υπηρεσίες στον βαθμό που δεν αποκλείονται βάσει του άρθρου 21 στοιχείο γ)
75100000-7 έως 75120000-3· 75123000-4· 75125000-8 έως 75131000-3	Λοιπές διοικητικές και κρατικές υπηρεσίες
75200000-8 έως 75231000-4	Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο

Κωδικός CPV	Περιγραφή
75231210-9 έως 75231230-5· 75240000-0 έως 75252000-7· 794300000-7· 98113100-9	Υπηρεσίες φυλακών, δημόσιας ασφάλειας και διάσωσης, στο βαθμό που δεν αποκλείονται, βάσει του άρθρου 21 στοιχείο η)
79700000-1 έως 79721000-4 [Υπηρεσίες ερευνών και ασφάλειας, Υπηρεσίες ασφάλειας, Υπηρεσίες παρακολούθησης συστημάτων συναγερμού, Υπηρεσίες φύλαξης, Υπηρεσίες επιτήρησης, Υπηρεσίες συστήματος ανίχνευσης, Υπηρεσίες ανεύρεσης φυγόντων, Υπηρεσίες περιπόλου, Υπηρεσίες παράδοσης υπηρεσιακού διακριτικού σήματος, Ανακριτικές υπηρεσίες και Υπηρεσίες γραφείου ιδιωτικής αστυνομίας] 79722000-1 [Υπηρεσίες γραφολογίας], 79723000-8 [Υπηρεσίες ανάλυσης απορριμμάτων]	Υπηρεσίες ερευνών και ασφάλειας
98900000-2 [Παροχή υπηρεσιών από οργανισμούς και φορείς εκτός επικράτειας] και 98910000-5 [Παροχή ειδικών υπηρεσιών προς διεθνείς οργανισμούς και φορείς]	Διεθνείς υπηρεσίες
64000000-6 [Υπηρεσίες ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών], 64100000-7 [Υπηρεσίες κρατικών και ιδιωτικών ταχυδρομείων], 64110000-0 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες], 64111000-7 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν εφημερίδες και περιοδικά], 64112000-4 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν επιστολές], 64113000-1 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν δέματα], 64114000-8 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες συναλλαγής με το κοινό], 64115000-5 [Υπηρεσίες ενοικίασης ταχυδρομικών θυρίδων], 64116000-2 [Υπηρεσίες ποστ ρεστάντ], 64122000-7 [Υπηρεσίες ενδοϋπηρεσιακής αλληλογραφίας και ταχυδρόμησης]	Ταχυδρομικές υπηρεσίες
50116510-9 [Υπηρεσίες αναγόμωσης ελαστικών], 71550000-8 [Υπηρεσίες σιδηρουργού]	Διάφορες υπηρεσίες

(1) Οι υπηρεσίες αυτές δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία εάν παρέχονται ως μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να οργανώνουν την παροχή υποχρεωτικών κοινωνικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών είτε ως υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος είτε ως μη οικονομικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVIII

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(όπως αναφέρονται στο άρθρο 92)

Μέρος Α Διακήρυξη διαγωνισμού

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιότητας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Περιγραφή των υπηρεσιών ή κατηγοριών αυτών και, όπου κρίνεται κατάλληλο, των συναφών έργων και προμηθειών, οι οποίες θα αποτελέσουν αντικείμενο σύμβασεων, συμπεριλαμβανομένης αναφοράς στις σχετικές ποσότητες ή τιμές, αριθμός(-οί) αναφοράς στους κωδικούς CPV.
4. Κωδικός NUTS για το κύριο τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών.
5. Διευκρίνιση, ενδεχομένως, ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευόμενης απασχόλησης.
6. Κύριοι όροι που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς για τη συμμετοχή τους, ή, κατά περίπτωση, ηλεκτρονική διεύθυνση από την οποία μπορούν να ληφθούν λεπτομερείς πληροφορίες.
7. Προθεσμία επικοινωνίας με τον αναθέτοντα φορέα σχετικά με τη συμμετοχή.
8. Ενδεχομένως, άλλα πληροφοριακά στοιχεία.

Μέρος Β Περίοδος ενδεικτικής γνωστοποίησης

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα.
2. Σύνομη περιγραφή της σχετικής σύμβασης περιλαμβανομένων των αριθμών αναφοράς των κωδικών CPV.
3. Στον βαθμό που είναι ήδη γνωστοί:
 - α) ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών·
 - β) το χρονοδιάγραμμα παράδοσης ή παροχής αγαθών, έργων ή υπηρεσιών και η διάρκεια της σύμβασης·
 - γ) οι προϋποθέσεις συμμετοχής, στις οποίες περιλαμβάνονται:

εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας,

εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση του κατά πόσον η παροχή της υπηρεσίας αφορά αποκλειστικά, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία·
 - δ) σύντομη περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της διαδικασίας ανάθεσης.
4. Μνεία του γεγονότος ότι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς πρέπει να εκδηλώνουν στον αναθέτοντα φορέα το ενδιαφέρον τους για την ή τις συμβάσεις και της τελικής ημερομηνίας παραλαβής εκδηλώσεων ενδιαφέροντος και διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος.

Μέρος Γ Γνωστοποιήσεις για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα.
2. Σύνομη περιγραφή της σχετικής σύμβασης περιλαμβανομένων των αριθμών αναφοράς των κωδικών CPV.

3. Στον βαθμό που είναι ήδη γνωστοί:
- α) Ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο εκτέλεσης των έργων σε περίπτωση έργων ή ο κωδικός NUTS για τον κύριο τόπο παράδοσης ή εκτέλεσης σε περίπτωση προμηθειών και υπηρεσιών,
 - β) το χρονοδιάγραμμα παράδοσης ή παροχής αγαθών, έργων ή υπηρεσιών και η διάρκεια της σύμβασης,
 - γ) οι προϋποθέσεις συμμετοχής, στις οποίες περιλαμβάνονται
 - εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση ότι πρόκειται για σύμβαση που μπορεί να ανατεθεί μόνο σε προστατευόμενα εργαστήρια ή να εκτελεσθεί μόνο στο πλαίσιο προγραμμάτων προστατευμένων θέσεων εργασίας,
 - εάν συντρέχει περίπτωση, διευκρίνιση του κατά πόσον η παροχή της υπηρεσίας αφορά αποκλειστικά, βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία·
 - δ) σύντομη περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της διαδικασίας ανάθεσης.
4. Μνεία του γεγονότος ότι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς πρέπει να εκδηλώνουν στον αναθέτοντα φορέα το ενδιαφέρον τους για την ή τις συμβάσεις και της τελικής ημερομηνίας παραλαβής εκδηλώσεων ενδιαφέροντος και διεύθυνση στην οποία διαβιβάζονται οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος.
5. Χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει το σύστημα προεπιλογής και διατυπώσεις για την ανανέωσή του.

Μέρος Δ Γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιότητας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Συνοπτική τουλάχιστον περιγραφή του είδους και της ποσότητας των υπηρεσιών και, όπου κρίνεται κατάλληλο, των παρεμπιπτόντων έργων και των παρεχομένων προμηθειών.
4. Παραπομπή στη δημοσίευση της διακήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
5. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών.
6. Όνομα και διεύθυνση του ή των επιλεγμένων οικονομικών φορέων.
7. Ενδεχομένως, άλλα πληροφοριακά στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIX

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1)

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιοτυπίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
3. Περιγραφή του αντικειμένου της μελέτης (κωδικοί CPV).
4. Είδος της διαδικασίας του διαγωνισμού: ανοικτή ή κλειστή.
5. Σε περίπτωση ανοικτής διαδικασίας: τελική προθεσμία υποβολής των μελετών.
6. Σε περίπτωση κλειστής διαδικασίας:
 - α) προβλεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων ή ψαλίδα·
 - β) ενδεχομένως, επωνυμία των ήδη επιλεγέντων συμμετεχόντων·
 - γ) κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων·
 - δ) καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής.
7. Διευκρινίζεται, ενδεχομένως, εάν η συμμετοχή παραχωρείται μόνο σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική κατηγορία.
8. Κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την αξιολόγηση των μελετών.
9. Ενδεχομένως, ονόματα των επιλεγέντων μελών της κριτικής επιτροπής.
10. Διευκρινίζεται εάν η απόφαση της κριτικής επιτροπής είναι δεσμευτική για τον αναθέτοντα φορέα.
11. Ενδεχομένως, αριθμός και ύψος των προς απονομή βραβείων.
12. Διευκρινίζεται, ενδεχομένως, εάν οι πληρωμές πρέπει να καταβληθούν σε όλους τους συμμετέχοντες.
13. Διευκρινίζεται εάν οι τυχόν συμβάσεις που ακολουθούν μετά τον διαγωνισμό, θα ανατεθούν στο βραβευόμενο ή στους βραβευόμενους.
14. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
15. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης.
16. Άλλες σχετικές πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XX

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

(όπως αναφέρεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1)

1. Επωνυμία, αριθμός ταυτοποίησης (εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία), διεύθυνση συμπεριλαμβανομένου του κωδικού NUTS, τηλέφωνο, αριθμός τηλεμοιότητας, ηλεκτρονική διεύθυνση και διεύθυνση διαδικτύου του αναθέτοντος φορέα και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετες πληροφορίες.
 2. Κύρια ασκούμενη δραστηριότητα.
 3. Περιγραφή του αντικειμένου της μελέτης (κωδικοί CPV).
 4. Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων.
 5. Αριθμός αλλοδαπών συμμετεχόντων.
 6. Νικητής ή νικητές του διαγωνισμού.
 7. Ενδεχομένως, απονεμηθέν βραβείο/απονεμηθέντα βραβεία.
 8. Άλλες σχετικές πληροφορίες.
 9. Αναφορά των στοιχείων της προκήρυξης του διαγωνισμού μελετών.
 10. Επωνυμία και διεύθυνση του αρμοδίου οργάνου για τις διαδικασίες προσφυγής και, κατά περίπτωση, διαμεσολάβησης. Διευκρινίσεις όσον αφορά τις προθεσμίες υποβολής των προσφυγών ή, εν ανάγκη, επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και τηλεμοιότητας (φαξ) και ηλεκτρονική διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι πληροφορίες αυτές.
 11. Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XXI

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 1	—
Άρθρο 2, πρώτη περίοδος	Άρθρο 1, παράγραφος 1
Άρθρο 2, σημείο 1	Άρθρο 1, παράγραφος 2 στοιχείο α)
Άρθρο 2, σημείο 2	Άρθρο 1, παράγραφος 2 στοιχείο β) πρώτη περίοδος
Άρθρο 2, σημείο 3	Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β), δεύτερη περίοδος
Άρθρο 2, σημείο 4	Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ)
Άρθρο 2, σημείο 5	Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ), πρώτο εδάφιο
Άρθρο 2, σημείο 6	Άρθρο 1, παράγραφος 7, πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 2, σημείο 7	Άρθρο 1, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 2, σημείο 8	Άρθρο 1, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 2, σημείο 9	Άρθρο 34, παράγραφος 1
Άρθρο 2, σημείο 10	Άρθρο 1, παράγραφος 8
Άρθρο 2, σημείο 11	—
Άρθρο 2, σημείο 12	Άρθρο 1, παράγραφος 8
Άρθρο 2, σημείο 13	—
Άρθρο 2, σημείο 14	Άρθρο 1, παράγραφος 11
Άρθρο 2, σημείο 15	Άρθρο 1, παράγραφος 12
Άρθρο 2, σημείο 16	—
Άρθρο 2, σημείο 17	Άρθρο 1, παράγραφος 10
Άρθρο 2, σημείο 18	—
Άρθρο 2, σημείο 19	—
Άρθρο 2, σημείο 20	—
Άρθρο 3, παράγραφος 1	Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α), πρώτο εδάφιο
Άρθρο 3, παράγραφος 2	—
Άρθρο 3, παράγραφος 3	—
Άρθρο 3, παράγραφος 4	Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α), δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 4, παράγραφος 1	Άρθρο 2, παράγραφος 2
Άρθρο 4, παράγραφος 2	Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β)
Άρθρο 4, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 2, παράγραφος 3
Άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	—
Άρθρο 4, παράγραφος 4	—
Άρθρο 5, παράγραφος 1	—
Άρθρο 5, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο	—

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ), δεύτερο και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 5, παράγραφος 3	—
Άρθρο 5, παράγραφος 4, πρώτο και δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 5, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο	—
Άρθρο 5, παράγραφος 5	—
Άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο	Άρθρο 9, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 6, παράγραφος 2	Άρθρο 9, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο α)	Άρθρο 9, παράγραφος 2
Άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β)	—
Άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο γ)	Άρθρο 9, παράγραφος 3
Άρθρο 7	Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 3, άρθρο 4 παράγραφος 1, άρθρο 7 στοιχείο α)
Άρθρο 8	Άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 9, παράγραφος 1	Άρθρο 3, παράγραφος 3
Άρθρο 9, παράγραφος 2	Άρθρο 3, παράγραφος 4
Άρθρο 10	Άρθρο 4
Άρθρο 11	Άρθρο 5, παράγραφος 1
—	Άρθρο 5, παράγραφος 2
Άρθρο 12	Άρθρο 7, στοιχείο β)
Άρθρο 13, παράγραφος 1	Άρθρο 6, παράγραφος 1 και παράγραφος 2, στοιχείο γ) στο τέλος
Άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο α)	Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο α)
Άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο β)	Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο β)
Άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο γ), σημεία i) και ii)	Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ), πρώτη και δεύτερη περίπτωση
—	Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο γ), δεύτερη, τέταρτη, πέμπτη και έκτη περίπτωση
Άρθρο 14, στοιχείο α)	Άρθρο 7, στοιχείο α)
Άρθρο 14, στοιχείο β)	Άρθρο 7, στοιχείο α)
—	Άρθρο 8
—	Παράρτημα I - X
Άρθρο 15	Άρθρα 16 και 61
Άρθρο 16, παράγραφος 1	Άρθρο 17, παράγραφος 1· άρθρο 17, παράγραφος 8
Άρθρο 16, παράγραφος 2	—
Άρθρο 16, παράγραφος 3	Άρθρο 17, παράγραφος 2· άρθρο 17, παράγραφος 8
Άρθρο 16, παράγραφος 4	—
Άρθρο 16, παράγραφος 5	Άρθρο 17, παράγραφος 3
Άρθρο 16, παράγραφος 6	—

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 16, παράγραφος 7	Άρθρο 17, παράγραφοι 4 και 5
Άρθρο 16, παράγραφος 8	Άρθρο 17, παράγραφος 6, στοιχείο α), πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 16, παράγραφος 9	Άρθρο 17, παράγραφος 6, στοιχείο β), πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 16, παράγραφος 10	Άρθρο 17, παράγραφος 6, στοιχείο α), τρίτο εδάφιο και παράγραφος 6, στοιχείο β), τρίτο εδάφιο
Άρθρο 16, παράγραφος 11	Άρθρο 17, παράγραφος 7
Άρθρο 16, παράγραφος 12	Άρθρο 17, παράγραφος 9
Άρθρο 16, παράγραφος 13	Άρθρο 17, παράγραφος 10
Άρθρο 16, παράγραφος 14	Άρθρο 17, παράγραφος 11
Άρθρο 17	Άρθρο 69
Άρθρο 18, παράγραφος 1	Άρθρο 19, παράγραφος 1
Άρθρο 18, παράγραφος 2	Άρθρο 19, παράγραφος 2
Άρθρο 19, παράγραφος 1	Άρθρο 20, παράγραφος 1· άρθρο 62, σημείο 1
Άρθρο 19, παράγραφος 2	Άρθρο 20, παράγραφος 2
Άρθρο 20	Άρθρο 22· άρθρο 62, σημείο 1
Άρθρο 21, στοιχείο α)	Άρθρο 24, στοιχείο α)
Άρθρο 21, στοιχείο β)	Άρθρο 24, στοιχείο β)
Άρθρο 21, στοιχείο γ)	—
Άρθρο 21, στοιχείο δ)	Άρθρο 24, στοιχείο γ)
Άρθρο 21, στοιχείο ε)	—
Άρθρο 21, στοιχείο στ)	Άρθρο 24, στοιχείο δ)
Άρθρο 21, στοιχείο ζ)	—
Άρθρο 21, στοιχείο η)	—
Άρθρο 21, στοιχείο θ)	—
Άρθρο 22	Άρθρο 25
Άρθρο 23	Άρθρο 26
Άρθρο 24, παράγραφος 1	Άρθρο 22α
Άρθρο 24, παράγραφος 2	Άρθρο 21· άρθρο 62, σημείο 1
Άρθρο 24, παράγραφος 3	Άρθρο 21· άρθρο 62, σημείο 1
Άρθρο 25	—
Άρθρο 26	—
Άρθρο 27, παράγραφος 1	Άρθρο 22α στο τέλος, άρθρο 12 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ
Άρθρο 27, παράγραφος 2	—
Άρθρο 28	—
Άρθρο 29, παράγραφος 1	Άρθρο 23, παράγραφος 1
Άρθρο 29, παράγραφος 2	Άρθρο 23, παράγραφος 1
Άρθρο 29, παράγραφος 3	Άρθρο 23, παράγραφος 2

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 29, παράγραφος 4	Άρθρο 23, παράγραφος 3, στοιχεία α) έως γ)
Άρθρο 29, παράγραφος 5	Άρθρο 23, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 29, παράγραφος 6	Άρθρο 23, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 30	Άρθρο 23, παράγραφος 4
Άρθρο 31	Άρθρο 23, παράγραφος 5
Άρθρο 32	Άρθρο 24, στοιχείο ε)
Άρθρο 33, παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 27
Άρθρο 33, παράγραφος 3	—
Άρθρο 34, παράγραφος 1, πρώτη και δεύτερη περίοδος	Άρθρο 30, παράγραφος 1· άρθρο 62, σημείο 2
Άρθρο 34, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος	—
Άρθρο 34, παράγραφος 1, τέταρτη περίοδος	Άρθρο 30, παράγραφος 2, αιτιολογική σκέψη 41
Άρθρο 34, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 30, παράγραφος 2
Άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 34, παράγραφος 3	Άρθρο 30, παράγραφος 3
Άρθρο 35, παράγραφος 1	Άρθρο 30, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο· παράγραφος 5, πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 35, παράγραφος 2	Άρθρο 30, παράγραφος 5, πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 35, παράγραφος 3	Άρθρο 30, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο· παράγραφος 5, τέταρτο εδάφιο· άρθρο 62, σημείο 2)
—	Άρθρο 30, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 35, παράγραφος 4	—
Άρθρο 35, παράγραφος 5	Άρθρο 30, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 35, παράγραφος 6	Άρθρο 30, παράγραφος 6, τρίτο και τέταρτο εδάφιο
Άρθρο 36, παράγραφος 1	Άρθρο 10
Άρθρο 36, παράγραφος 2	—
Άρθρο 37	Άρθρο 11
Άρθρο 38, παράγραφος 1	Άρθρο 28, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 38, παράγραφος 2	Άρθρο 28, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 39	Άρθρο 13
Άρθρο 40, παράγραφος 1	Άρθρο 48, παράγραφοι 1, 2 και 4· άρθρο 64, παράγραφος 1
Άρθρο 40, παράγραφος 2	—
Άρθρο 40, παράγραφος 3	Άρθρο 48, παράγραφοι 3· άρθρο 64, παράγραφος 2
Άρθρο 40, παράγραφος 4	—
Άρθρο 40, παράγραφος 5	—
Άρθρο 40, παράγραφος 6	Άρθρο 48, παράγραφος 5 και 6· άρθρο 64, παράγραφος 3
Άρθρο 40, παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 70, παράγραφος 2, στοιχείο στ) και δεύτερο εδάφιο

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 40, παράγραφος 7, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	
Άρθρο 41, παράγραφος 1	Άρθρο 1, παράγραφος 13
Άρθρο 41, παράγραφος 2	Άρθρο 70, παράγραφος 2, στοιχεία γ) και δ)· άρθρο 70, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 42	—
Άρθρο 43	Άρθρο 12
Άρθρο 44, παράγραφος 1	Άρθρο 40, παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 44, παράγραφος 2	Άρθρο 40, παράγραφος 2
Άρθρο 44, παράγραφος 3	—
Άρθρο 44, παράγραφος 4	Άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 3, στοιχείο β)
Άρθρο 44, παράγραφος 5	Αρχή του άρθρου 40 παράγραφος 3
Άρθρο 45, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 1, παράγραφος 9, στοιχείο α)
Άρθρο 45, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 45, παράγραφος 2
Άρθρο 45, παράγραφος 2	Άρθρο 45, παράγραφος 4
Άρθρο 45, παράγραφος 3	—
Άρθρο 45, παράγραφος 4	—
Άρθρο 46	Άρθρο 1, παράγραφος 9, στοιχείο β)· άρθρο 45, παράγραφος 3
Άρθρο 47	Άρθρο 1, παράγραφος 9, στοιχείο γ)· άρθρο 45, παράγραφος 3
Άρθρο 48	—
Άρθρο 49	—
Άρθρο 50, στοιχείο α)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο α)
Άρθρο 50, στοιχείο β)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο β)
Άρθρο 50, στοιχείο γ)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο γ)
Άρθρο 50, στοιχείο δ)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο δ)
Άρθρο 50, στοιχείο ε)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο ε)
Άρθρο 50, στοιχείο στ)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο ζ)
Άρθρο 50, στοιχείο ζ)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο η)
Άρθρο 50, στοιχείο η)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο ι)
Άρθρο 50, στοιχείο θ)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο ια)
Άρθρο 50, στοιχείο ι)	Άρθρο 40, παράγραφος 3, στοιχείο ιβ)
Άρθρο 51, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 14, παράγραφος 1· άρθρο 1, παράγραφος 4
Άρθρο 51, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο	—
Άρθρο 51, παράγραφος 2, πρώτο και δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 51, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο	Άρθρο 14, παράγραφος 4
Άρθρο 52, παράγραφος 1	Άρθρο 1, παράγραφος 5· άρθρο 15, παράγραφος 1

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 52, παράγραφος 2	Άρθρο 15, παράγραφος 2
Άρθρο 52, παράγραφος 3	Άρθρο 15, παράγραφος 2, τελευταία περίοδος
Άρθρο 52, παράγραφος 4	Άρθρο 15, παράγραφος 3
Άρθρο 52, παράγραφος 5	Άρθρο 15, παράγραφος 4
Άρθρο 52, παράγραφος 6	Άρθρο 15, παράγραφος 6
Άρθρο 52, παράγραφος 7	—
Άρθρο 52, παράγραφος 8	—
Άρθρο 52, παράγραφος 9	Άρθρο 15, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 53, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 1, παράγραφος 6· άρθρο 56, παράγραφος 1
Άρθρο 53, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 1, παράγραφος 6
Άρθρο 53, παράγραφος 2	Άρθρο 56, παράγραφος 2
Άρθρο 53, παράγραφος 3	Άρθρο 56, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 53, παράγραφος 4	Άρθρο 56, παράγραφος 3
Άρθρο 53, παράγραφος 5	Άρθρο 56, παράγραφος 4
Άρθρο 53, παράγραφος 6	Άρθρο 56, παράγραφος 5
Άρθρο 53, παράγραφος 7	Άρθρο 56, παράγραφος 6
Άρθρο 53, παράγραφος 8	Άρθρο 56, παράγραφος 7
Άρθρο 53, παράγραφος 9	Άρθρο 56, παράγραφος 8
Άρθρο 54	—
Άρθρο 55, παράγραφος 1	Άρθρο 29, παράγραφος 1
Άρθρο 55, παράγραφος 2	Άρθρο 29, παράγραφος 2
Άρθρο 55, παράγραφος 3	—
Άρθρο 55, παράγραφος 4	Άρθρο 29, παράγραφος 2
Άρθρο 56	—
Άρθρο 57	—
Άρθρο 58	Αιτιολογική σκέψη 15
Άρθρο 59	—
Άρθρο 60, παράγραφος 1	Άρθρο 34, παράγραφος 1
Άρθρο 60, παράγραφος 2	Άρθρο 34, παράγραφος 2
Άρθρο 60, παράγραφος 3	Άρθρο 34, παράγραφος 3
Άρθρο 60, παράγραφος 4	Άρθρο 34, παράγραφος 8
Άρθρο 60, παράγραφος 5	Άρθρο 34, παράγραφος 4
Άρθρο 60, παράγραφος 6	Άρθρο 34, παράγραφος 5
Άρθρο 61, παράγραφος 1	Άρθρο 34, παράγραφος 6

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 61, παράγραφος 2	Άρθρο 34, παράγραφος 6
Άρθρο 62, παράγραφος 1	Άρθρο 34, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο· παράγραφος 5, δεύτερο και τρίτο εδάφιο· παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο· παράγραφος 7
Άρθρο 62, παράγραφος 2	Άρθρο 34, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο· παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 62, παράγραφος 3	—
Άρθρο 63	Άρθρο 35
Άρθρο 64, παράγραφος 1	Άρθρο 36, παράγραφος 1
Άρθρο 64, παράγραφος 2	Άρθρο 36, παράγραφος 2
Άρθρο 65	—
Άρθρο 66, παράγραφος 1	Άρθρο 45, παράγραφος 1
Άρθρο 66, παράγραφος 2	Άρθρο 45, παράγραφος 9
—	Άρθρο 45, παράγραφος 10
Άρθρο 66, παράγραφος 3	Άρθρο 45, παράγραφος 9
Άρθρο 67, παράγραφος 1	Άρθρο 41, παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 67, παράγραφος 2	Άρθρο 42, παράγραφος 3· άρθρο 44, παράγραφος 1
Άρθρο 68	Άρθρο 41, παράγραφος 3
Άρθρο 69	Άρθρο 42, παράγραφος 1, στοιχείο γ)· άρθρο 44, παράγραφος 1
Άρθρο 70, παράγραφος 1	Άρθρο 43, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο· άρθρο 44, παράγραφος 1
Άρθρο 70, παράγραφος 2	Άρθρο 43, παράγραφος 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 70, παράγραφος 3	Άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 70, παράγραφος 4	Άρθρο 43, παράγραφος 5
Άρθρο 71, παράγραφος 1	Άρθρο 44, παράγραφος 1· Άρθρο 70, παράγραφος 1, στοιχείο β)
Άρθρο 71, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος	Άρθρο 44, παράγραφοι 2, 3
Άρθρο 71, παράγραφος 2, δεύτερη και τρίτη περίοδος	Άρθρο 44, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 71, παράγραφος 3	Άρθρο 44, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 71, παράγραφος 4	—
Άρθρο 71, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 44, παράγραφος 6
Άρθρο 71, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 44, παράγραφος 7
Άρθρο 71, παράγραφος 6	Άρθρο 44, παράγραφος 8
Άρθρο 72, παράγραφος 1	Άρθρο 44, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 72, παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 44, παράγραφος 5, δεύτερο και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 73, παράγραφος 1	Άρθρο 45, παράγραφος 6
Άρθρο 73, παράγραφος 2	Άρθρο 46, παράγραφος 2

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 74, παράγραφος 1	Άρθρο 47, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος και παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 74, παράγραφος 2	Άρθρο 47, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος και παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 75, παράγραφος 1	Άρθρο 49, παράγραφος 1
Άρθρο 75, παράγραφος 2	Άρθρο 49, παράγραφος 2, πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 75, παράγραφος 3	Άρθρο 49, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 75, παράγραφοι 4, 5 και 6	Άρθρο 49, παράγραφοι 3, 4 και 5
Άρθρο 76, παράγραφος 1	Άρθρο 51, παράγραφος 1
Άρθρο 76, παράγραφος 2	Άρθρο 51, παράγραφος 2
Άρθρο 76, παράγραφος 3	Άρθρο 52, παράγραφος 1
Άρθρο 76, παράγραφος 4	—
Άρθρο 76, παράγραφος 5	Άρθρο 51, παράγραφος 3
Άρθρο 76, παράγραφος 6	—
Άρθρο 76, παράγραφος 7	—
Άρθρο 76, παράγραφος 8	—
Άρθρο 77, παράγραφος 1	Άρθρο 53, παράγραφος 1
Άρθρο 77, παράγραφος 2	Άρθρο 53, παράγραφος 2
Άρθρο 77, παράγραφος 3	Άρθρο 53, παράγραφος 6
Άρθρο 77, παράγραφος 4	Άρθρο 53, παράγραφος 7
Άρθρο 77, παράγραφος 5	Άρθρο 53, παράγραφος 9
Άρθρο 77, παράγραφος 6	—
Άρθρο 78, παράγραφος 1	Άρθρο 54, παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 78, παράγραφος 2	Άρθρο 54, παράγραφος 3
Άρθρο 79, παράγραφος 1	Άρθρο 53, παράγραφοι 4 και 5
Άρθρο 79, παράγραφος 2	Άρθρο 54, παράγραφοι 5 και 6
Άρθρο 79, παράγραφος 3	—
Άρθρο 80, παράγραφος 1	Άρθρο 53, παράγραφος 3· άρθρο 54, παράγραφος 4
Άρθρο 80, παράγραφος 2	—
Άρθρο 80, παράγραφος 3	Άρθρο 53, παράγραφος 3· άρθρο 54, παράγραφος 4
Άρθρο 81, παράγραφος 1	Άρθρο 52, παράγραφος 2
Άρθρο 81, παράγραφος 2	Άρθρο 52, παράγραφος 3
Άρθρο 81, παράγραφος 3	—
Άρθρο 82, παράγραφος 1	Άρθρο 55, παράγραφος 1
Άρθρο 82, παράγραφος 2	Άρθρο 55, παράγραφος 1
Άρθρο 82, παράγραφος 3	—
Άρθρο 82, παράγραφος 4	Αιτιολογική σκέψη 1· αιτιολογική σκέψη 55, τρίτο εδάφιο.

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 82, παράγραφος 5	Άρθρο 55, παράγραφος 2
Άρθρο 83	—
Άρθρο 84, παράγραφος 1	Άρθρο 57, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο α)	Άρθρο 57, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α)
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο β)	Άρθρο 57, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β)
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο γ)	Άρθρο 57, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ)
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο δ)	Άρθρο 57, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο δ)
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο ε)	—
Άρθρο 84, παράγραφος 2, στοιχείο στ)	Άρθρο 57, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο ε)
Άρθρο 84, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 57, παράγραφος 2
Άρθρο 84, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 84, παράγραφος 4	Άρθρο 57, παράγραφος 3
Άρθρο 84, παράγραφος 5	—
Άρθρο 85, παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και άρθρο 86	Άρθρο 58, παράγραφοι 1 έως 4· άρθρο 59
Άρθρο 85, παράγραφος 5	Άρθρο 58, παράγραφος 5
Άρθρο 87	Άρθρο 38
Άρθρο 88, παράγραφος 1	—
Άρθρο 88, παράγραφος 2	Άρθρο 37, πρώτη περίοδος
Άρθρο 88, παράγραφος 3	—
Άρθρο 88, παράγραφος 4	Άρθρο 37, δεύτερη περίοδος
Άρθρο 88, παράγραφοι 5 έως 8	—
Άρθρο 89	—
Άρθρο 90	—
Άρθρο 91	—
Άρθρο 92	—
Άρθρο 93	—
Άρθρο 94	—
Άρθρο 95	Άρθρο 61
Άρθρο 96, παράγραφος 1	Άρθρο 63, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 96, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 63, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 96, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 63, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, πρώτη και δεύτερη περίοδος
Άρθρο 96, παράγραφος 3	Άρθρο 63, παράγραφος 2
Άρθρο 97, παράγραφος 1	Άρθρο 65, παράγραφος 1
Άρθρο 97, παράγραφος 2	Άρθρο 60, παράγραφος 2
Άρθρο 97, παράγραφοι 3 και 4	Άρθρο 65, παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 98	Άρθρο 66

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Άρθρο 99, παράγραφος 1	Άρθρο 72, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 99, παράγραφοι 2 έως 6	—
Άρθρο 100	Άρθρο 50
Άρθρο 101	—
Άρθρο 102	—
Άρθρο 103	Άρθρο 68, παράγραφοι 3 και 4
Άρθρο 104	Άρθρο 68, παράγραφος 5
Άρθρο 105, παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 68, παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 105, παράγραφος 3	—
Άρθρο 106, παράγραφος 1	Άρθρο 71, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 106, παράγραφος 2	—
Άρθρο 106, παράγραφος 3	Άρθρο 71, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο
Άρθρο 107	Άρθρο 73
Άρθρο 108	—
Άρθρο 109	Άρθρο 74
Άρθρο 110	Άρθρο 75
—	Παράρτημα I έως X
Παράρτημα I (εκτός πρώτη περίοδος)	Παράρτημα XII (εκτός υλοσημείωση 1)
Πρώτη περίοδος του παραρτήματος I	Υποσημείωση 1 στο παράρτημα XII
Παράρτημα II	—
Παράρτημα III, σημεία Α, Β, Γ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ και Ι	Παράρτημα XI
Παράρτημα III, σημείο Δ	—
Παράρτημα IV, σημείο 1, πρώτο έως τρίτο εδάφιο	Άρθρο 30, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο
Παράρτημα IV, σημείο 1, τέταρτο εδάφιο	—
Παράρτημα IV, σημείο 2	Άρθρο 30, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο, δεύτερο περίοδος
Παράρτημα V, στοιχεία α) - στ)	Παράρτημα XXIV, στοιχεία β) - η)
Παράρτημα V, στοιχείο ζ)	—
Παράρτημα VI	Παράρτημα XV
Παράρτημα VII	Άρθρο 56, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, στοιχεία α) - στ)
Παράρτημα VIII, εκτός το σημείο 4	Παράρτημα XXI, εκτός το σημείο 4
Παράρτημα VIII, σημείο 4	Παράρτημα XXI, σημείο 4
Παράρτημα IX	Παράρτημα XX
Παράρτημα X	Παράρτημα XIV
Παράρτημα XI	Παράρτημα XIII
Παράρτημα XII	Παράρτημα XVI
Παράρτημα XIII, σημείο 1	Άρθρο 47, παράγραφος 4

Η παρούσα οδηγία	Οδηγία 2004/17/ΕΚ
Παράρτημα XIII, σημείο 2	Άρθρο 47, παράγραφος 5
Παράρτημα XIV	Παράρτημα XXIII
Παράρτημα XV	—
Παράρτημα XVI	Παράρτημα XVI
Παράρτημα XVII	Παράρτημα XVII
Παράρτημα XVIII	—
Παράρτημα XIX	Παράρτημα XVIII
Παράρτημα XX	Παράρτημα XIX
Παράρτημα XXI	Παράρτημα XXVI
—	Παράρτημα XXII
—	Παράρτημα XXV